

"IN MY JARE AS MEDIESE PRAKTISYN, HET EK NOG NOOIT 'N BOEK GELEES WAT DIE VEELVULDIGE DIMENSIES VAN DIE VERSTAND SO EFFEKTIEF AANSPEEK NIE SOOS IN HIERDIE BOEK, KAN DIT REGTIG SO EENVOUDIG WEES? DR JENNINGS OPENBAAR DIE OORSAAK VAN GEESTESONGESTELDHEID OP 'N BEDREWE MANIER TERWYL HY OOK PRAKTIESE OPLOSSINGS VOORSIEN. HIERDIE BOEK HET MY BENADERING TOT GENESING DRAMATIES VERANDER. HIERDIE BOEK SAL JOU LEWE VERANDER."

– James L. Marcum, M.D., F.A.C.C., Chattanooga Hartinstituut
Spreker/Direkteur, Hartgesondheid Bediening/Heartwise Ministries

"DIE EVANGELIE IS NIE NET REDDING VAN SONDE NIE, MAAR OOK 'N PROSES VAN HERSTEL. DIT IS HIERDIE PROSES WAT TIM JENNINGS SO EFFEKTIEF IN SY BOEK AANSPEEK. ELKEEN WAT HUL HART AAN JESUS CHRISTUS GEGEE HET EN IN GOD SE LIEFDE WIL RUS, MOET HIERDIE BOEK LEES."

– Dr. Jack J. Blanco, Outeur van 'The Clear Word'

"DR. JENNINGS SKRYF MET DIE VERTROUOLIKHEID VAN 'N TEOLOOG, DIE DIAGNOSTIESE VAARDIGHEID VAN 'N DOKTER, DIE VERWOORDING VAN 'N PROFESSOR, DIE BESORGDHEID VAN 'N PREDIKANT EN DIE PASSIE VAN 'N EVANGELIS."

– Dewey Fleming, Senior Pastoor, Evangelical Methodist Church, Dalton Georgia

Gevoelens van waardeloosheid. Lae selfbeeld. Onvanpaste skuldgevoelens. Die onvermoë om te kan vergewe. Bitterheid en wrewel. Afhanklikheid. Ongesonde verhoudingspatrone. Hierdie gevegte woed in the gedagtes van miljoene mense, insluitende Christene. Alhoewel dit verkeerdelik as privaatgevegte beskou kan word, is dit deel van 'n baie groter stryd – die stryd tussen Christus en Satan, die stryd vir ons harte en verstande.

Geluk is hierdie stryd nie verlore nie. In *Kan Dit Regtig So Eenvoudig Wees? 'n Bybelse Model vir die Genesing van die Verstand*, sal u leer oor God se oorspronklike ideaal vir die verstand en sy wonderlike plan om sy kinders terug in sy beeld te herstel. Psigiater Timothy R. Jennings ontbloot ook vele van Satan se subtiele taktieke wat God se plan om die verstand te herstel, verhinder. Gewapen met die gereedskap wat in hierdie boek voorsien word, sal u beter met God kan saamwerk om emosionele en geestelike welsyn te verkry, en ware geestelike oorwinning te behaal.

TIMOTHY R. JENNINGS, M.D. is 'n internasionale spreker en psigiater in privaat praktyk in Tennessee. Hy is 'n genoot van die APA, aangewese President van die Tennessee Psigiatrisie Vereniging, en het 'n Magistersgraad in Psigofarmakologie. Hy het duisende pasiënte behandel, en het ekstensiewe navorsing gedoen oor die verhouding tussen Christendom en psigiatrie. Gedurende sy inwoonkursus, het hy vir elke uur wat hy aan die tradisionele teorieë oor psigiatrie bestudeer het, ook twee ure lank in God se Woord gesoek vir Bybelse insigte in geestesgesondheid.

Good News
PUBLISHING

© 2021 Good News Publishing, all rights reserved.
cover: Ian Kitneyl Kingdomstudios
www.kingdomstudios.co.za

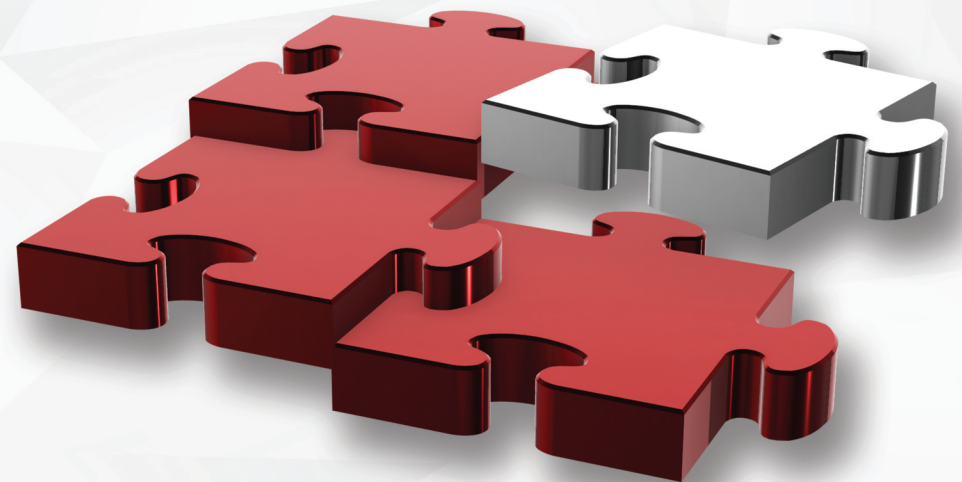
Kan dit regtig so EENVOUDIG wees?

TIMOTHY R. JENNINGS, M.D.

Good News
PUBLISHING

TIMOTHY R. JENNINGS, M.D.

Kan dit regtig so EENVOUDIG wees?

'N BYBELSE MODEL VIR DIE GENESING VAN DIE VERSTAND

"HIERDIE BOEK LEWER SULKE DUIDELIKE EN AANGRYPENDE BEWYSE VAN DIE GROOT GENESINGS - EN HERSTELPROSES WAT GOD IN ELKEEN VAN ONS PROBEER BEWERKSTELLIG ... AAN DIE EINDE VAN DIE BOEK KAN DIE LESER NIE HELP OM NADER AAN DIE HART VAN GOD GETREK TE WORD NIE."

– Brad Cole, M.D., Assistent-Professor in Neurologie

Direkteur van Neurowetenskap vir Mediese Studente, Loma Linda Universiteit

Kan dit Regtig So Eenvoudig Wees?
'n Bybelse Model vir die Genesing van die Verstand

Timothy R. Jennings, M.D.

Timothy R. Jennings, M.D.
www.comeandreason.com

Good News Publishing

Kopiereg © 2021 deur Good News Publishing

Uitgewer Good News Publishing, Somerset Wes, Suid Afrika 7130

Alle regte voorbehou. Geen gedeelte van hierdie boek mag gereproduseer word nie, gestoor word in 'n herwinningstelsel of in enige vorm of op enige vorm - elektronies, meganies, fotokopie, opname, skandering of ander - behalwe vir kort aanhalings in kritiese resensies of artikels, sonder die vooraf skriftelike toestemming van die uitgewer.

Hierdie titel kan in grootmaat vir opvoedkundige, besigheids-, fondsinsamelings- of verkoopspromosie gekoop word. Vir inligting, e-pos asseblief comeandreason.sa@gmail.com.

Die skrywer aanvaar volle verantwoordelikheid vir die akkuraatheid van alle feite en kwotasies soos aangehaal in hierdie boek.

Tensy anders vermeld, is tekste uit die Heilige Bybel, Ou Afrikaanse Vertaling.
Bybeltekste wat as DV gekrediteer word, is uit die Direkte Vertaling van die Bybel.
Bybeltekste wat as NAV gekrediteer word, is uit die Nuwe Afrikaanse Vertaling van die Bybel.
Bybeltekste wat as NLV gekrediteer word, is uit die Nuwe Lewende Vertaling van die Bybel.
Bybeltekste wat as NIV gekrediteer word, is uit die *Holy Bible, New International Version*. Copyright © 1973, 1978, 1984, International Bible Society. Gebruik deur toestemming van Zondervan Bible Publishers.
Bybeltekste wat as NRSV gekrediteer word, is uit die New Revised Standard Version of the Bible, copyright© 1989 deur die Division of Christian Education of the National Council of the Churches of Christ in the U.S.A. Gebruik deur toestemming.

Hierdie boek was

Geskryf deur Timothy R. Jennings, M.D.

Vertaal deur Lettie Steyn

Proeflees deur Jacques van den Heever

GEDRUK IN SUID AFRIKA

ISBN: 978-1-7342193-0-2

Toewyding

Vir Haar

Erkennings

Dit sou nie moontlik gewees het om hierdie boek aan jou te bring sonder my vrou, Christie, se geduld, begrip en liefdevolle ondersteuning nie. Christie, jy het net weer en weer aan my God se genade, goedheid en liefde gedemonstreer. Hy het my wese, deur jou, aangeraak. Baie dankie! Ek is lief vir jou!

Ek wil ook my moeder en die vele vriende erken, wat my aangepor, aangemoedig en ondersteun het, deur die skryf van hierdie boek.

Belangrikste, wil ek God bedank, wat my so “genadiglik” die geleentheid gegee het om hierdie boek voor te berei.

* * * * *

Al die pasiëntverslae in hierdie boek is van egte gevalle. Ek het hul name en inligting wat hul kon identifiseer verander om vertroulikheid te beskerm. Die inligting van sommige van die gevalle is bymekaargesit om vertroulikheid verder te beskerm.

Inhoud

Inleiding

1. Die Krag van Geloof
2. Die Hiërargie van die Gees
3. Die Innerlike Vernieler
4. Die Balans Versteur
5. Die Wet van Vryheid
6. Skaduwee Mense
7. Die Wet van Liefde
8. Namaaksels van Liefde
9. Geloof – Feit of Fiksie?
10. Orde Herstel
11. Geestelike Stryd
12. Vergifnis
13. Die Ongevalle van die Oorlog
14. Die Pad van die Dood
15. Om uit die Skaduwees te Kom
16. Die Verstand Herstel

Inleiding

Syⁱ het gedink dat haar lewe waardeloos was – dat sy niks vir enigiets of enigiemand beteken het nie. Min het sy geweet hoe haar lewe myne sou raak. My pasiënt het nie ‘n idee gehad dat sy op die punt was om my op ‘n reis te stuur wat 13 jaar sou duur nie en wat tot die skryf van hierdie boek sou lei.

Ek was in my tweede jaar van my psigiatrie-kursus toe ek haar ontmoet het. Dit was ‘n koue dag. Die lug was grys met ‘n fyn reëntjie, en ek het gehoop dat my dag-op-roep stil sou wees. Daar was seker nie iets daarmee verkeerd om te hoop nie? Ek het net klaar ‘n avokadopasta gemaak en het na ‘n middag van voetbalkyk en skyfies-kou uitgesien, toe my “pager” my herinner dat ek ‘n student was en dat die voetbal sou moes wag. Ek het die TV aangelos met die skyfies op die tafel en het my na die *Eisenhower Army Medical Center* (EAMC), in Fort Gordon in Augusta, Georgia, gehaas vir my heel eerste “psigiatrie noodoproep”.

Met die eerste aanblik, het sy heeltemal normaal voorgekom. Hoe kon ek ooit weet hoe haar verhaal my so sou affekteer? Sy het treurig, alleen en jammerlik gelyk, en dit het voorgekom asof sy baie sorge verduur het. Alhoewel sy maar net 47 was, was haar vel leeragtig, gekreukel en verouder. Die kleur van haar hare was ‘n abnormale oranje. In plaas van poeier was daar merke van trane op haar wange. Sy het die tradisionele blou uniform van die psigiatrie-hospitaal aangehad. Daar was ‘n uitdrukking van treurigheid, hopeloosheid en wanhoop op haar gesig.

ⁱ Ek het voornaamwoorde as hoofletter gebruik as ek deur die hele boek na hierdie pasiënt verwys as 'n manier om haar impak op my lewe en loopbaan aan te dui.

‘n Psigiatrie-assistent moes ook vir 24 uur waghou in die kamer om enige verdere selfmoordpogings te voorkom. Alhoewel haar oë op niks besonders gefokus het nie, het ek aangevoel dat iets binne haar uitgeskree het vir hulp. Omdat haar mees onlangse selfmoordpoging nie suksesvol was nie, het sy blykbaar alle hoop opgegee en het sy geswig voor apatie en ontmoediging. Dit was duidelik dat my vroulike pasiënt depressief en seer was – fisies en geestelik. En nou was sy my verantwoordelikheid.

Soos ek haar beter leer ken het, het ‘n treurige en pynlike geskiedenis na vore gekom – die gevolge wat sy nog steeds sukkel om te verwerk. Sy het my vertel dat sy in Skotland in ‘n konserwatiewe Christelike huis grootgeword het. Haar ouers het haar geleer om haar plaaslike leraar as God se verteenwoordiger hier op aarde te respekteer. Maar, het sy verduidelik, die man het haar vanaf ouderdom ses tot tien seksueel gemolesteer. Hy het haar agterna vertel hoe sondig sy was en van haar behoefte aan berou, sodat sy nie in die hel verbrand nie.

Sy het voortgegaan om haar lewe te beskryf as onstuimig, met een na die ander mislukte verhouding. Sy het chroniese gemoedskontrole probleme ondervind, was deur nagmerries gery van versteurende herinneringe aan mishandeling, en het gely aan angs en woede – veral as sy gevra word om iemand te vertrou.

Nog meer kommerwekkend was dat sy met ‘n chroniese vrees vir God gesukkel het, geteister deur vrae soos, “Het God dit aan my gedoen? Was dit sy wil dat ek so mishandel moes word? Haat Hy my? As God liefde is, hoekom sal Hy toelaat dat sy kinders mishandel word? Of, bestaan Hy selfs?” Tot nou in haar lewe kon sy nog geen antwoorde vind om die storm in haar siel stil te maak nie. Sy het vertel hoe sy verskeie onsuksesvolle pogings aangewend het om van die hartseer te ontsnap. Dwelms, alkohol en seksuele verhoudings het haar leeg gelaat. Toe die pyn onuithoudbaar word, het sy selfmoord probeer.

Omdat ek nog ‘n student was, het die reëls voorgeskryf dat ek al my pasiënte voorlê aan ‘n personeel-psigiater vir weeklikse toesig. Toe haar geval voorkom, het my fakulteit gevoel dat haar kwessies buite die gebied van psigiatrie lê en dat sy na ‘n kapelaan verwys word om dit aan te spreek. Nadat ek die moontlikheid met haar bespreek het, het sy ingestem om met ‘n kapelaan te ontmoet, maar net nie met een van die geloof van haar kinderdae nie.

Na verskeie onderhoude met die EAMC se hoofkapelaan, het ek haar gevra hoe dit gaan. “Baie eienaardig,” het sy gesê. “Hy het aan my gesê om nie my Bybel te lees of te bid nie. In

plaas daarvan moes ek 'n lys uitskryf van elke slegte en pynlike ding wat ooit met my gebeur het. Die volgende was dat ek my moes verbeel dat 'n ligstraal deur die venster inkom en die lys verbrand. Dan moes ek die papier opskeur, en my probleme sou verby wees.” Natuurlik het daardie oefening nie haar probleme verwyder nie, en was sy ook nie enigsins nader om die storm in haar siel te kalmeer, of om haar antwoorde oor God en sy rol in haar lewe te vind nie.

Terwyl ek daar sit en luister, het ek so magteloos gevoel. Ek wou haar help om haar vrae te beantwoord en haar pyn te verlig, maar het nie die antwoorde gehad nie. Al wat ek kon doen, was om te luister, met niks konstruktiefs wat kon help nie – en dit het my kwaad gemaak. Toe, op daardie oomblik, het ek besluit om antwoorde te vind – die regte antwoorde wat ware genesing bring sodat ek iets kon aanbied om die pyn te verlig. Hierdie boek is die resultaat van daardie navorsing.

My pasiënt het gedink dat haar lewe nutteloos was. Sy het tot die gevolgtrekking gekom dat sy nie saak maak nie. Ek was bevoorreg om haar te kon leer ken. En miskien, dalk net miskien, kan andere wat hierdie boek lees, op haar lewe terugkyk, nadink, en ook sien hoe betekenisvol haar lewe regtig was.

Die Krag van Geloof

Ek kan jou verveel met bladsye wat die gewoel en gesukkel beskryf om betekenisvolle antwoorde uit die vele psigiatrie-toetse te vind. Ek kan die teorieë beskryf van Freud (die “vader van psigiatrie”) of Jung, Sullivan, Adler, Kernberg, Kohut, Beck, en soveel meer wat na hulle gekom het. Maar met die lees van hulle teorieë, het ek gevoel dat iets ontbreek; iets het nie sin gemaak nie. Soos ek dit alles probeer verstaan het, het die besef tot my gekom dat elkeen van hierdie teoretici ‘n stuk van die groter legkaart beskryf, ‘n fragment van ‘n groter geheel. Maar selfs as ‘n mens alles wat hulle sê in ag neem, dit steeds nie alles bymekaar pas nie.

Dit het enige moontlike groot meesterontwerp verberg omdat so baie van die teorieë met mekaar gebots het, en was dit dus moeilik om 'n samehangende begrip van die gees te vind. 'n Verenigende model van die gees was nodig - een wat gewone mense kon verstaan. Ek het besef dat as ek iemand soos die pasiënt in die inleiding sou kon help, die antwoorde reguit, verstandig en duidelik moes wees. Daarom het ek met basiese beginsels begin en van daar af begin bou.

Sagteware En Hardeware

Die verstand is 'n ingewikkelde komplekse bio-elektriese superrekenaar. En net soos die rekenaars wat ons in winkels koop, het die brein hardeware sowel as sagteware. Die term *hardeware* verwys na die werklike fisiese komponente waaruit 'n rekenaar gebou is (d.w.s. die hardeskyf, die videokaart, die netwerkkaart, ens.). Die hardeware wat ons ‘hoofrekenaar’ vorm, is die breinweefsel self met al sy biljoene neurone (senuweeselle).

Maar hardeware is nie genoeg vir 'n rekenaar om te funksioneer nie. Dit moet ook sagteware of programmering hê. 'n Rekenaar moet 'n 'bedryfstelsel' hê - 'n raamwerk van reëls vir die werking daarvan. Microsoft Windows is 'n voorbeeld van so 'n bedryfstelsel. Die brein het hardeware of 'n vaste bedrading wat dit geneties programmeer met sekere funksies wat dit gereed maak om 'n bedryfstelsel te ontvang.

Die bedryfstelsel word gedurende die kinderjare geïnstalleer of ingeprent en deur die loop van die lewe verander dit voortdurend. Die taal wat ons praat, die God wat ons aanbid, ons

oortuigings, waardes, sedes, hoe ons met ander speel en met mekaar omgaan - is alles deel van hierdie komplekse bedryfstelsel.

Maar hardeware en sagteware is nog steeds nie genoeg vir 'n rekenaar om te werk nie. Dit moet ook 'n energiebron hê. As die energiebron foutief is, kan foute en kortsluitings in die werking van die rekenaar voorkom. Die energiebron vir ons brein is die bloed wat voedingstowwe saambring en afval wegneem. As iets met die betroubare en konstante bloedvloeiing inmeng, of as die bloed self ongesond is, dan ly die funksie van die brein. As ons hierdie beginsel begryp, kan ons die voordele van 'n gesonde leefstyl erken.

Ons weet almal dat rekenaars wat in 'n winkel gekoop word, probleme met hardeware, sagteware, of albei kan hê. Die vraag wat ernstig in die psigiatrie gedebatteer word, is of geestesongesteldhede voortspruit uit hardewareprobleme (genetiese of strukturele breinprobleme) of sagtewareprobleme (probleme in die bedryfstelsel, d.w.s. in wat of hoe ons dink) of albei.

Om hierdie onsekerheid verder te bemoeilik, is daar die hele veld van godsdiens en spiritualiteit. Watter rol speel geestelike oortuigings in die werking van die verstand? Tradisioneel beskou psigiaters godsdienstige oortuigings as, ten beste, verouderde hanteringstrategieë en, in die ergste geval, 'n massa-misleiding.

Hierdie devaluasie van godsdiens was persoonlik uiters frustrerend omdat baie van my professore my godsdienstige oortuigings aanhoudend en subtiel aangeval het. Hulle het voorgestel dat 'n verligte individu nie aan godsdienstige bygeloof hoef vas te hou nie. As goeie wetenskaplike sou ek egter nie toelaat dat ander se kritiek my gedagtes (verstand) sluit vir potensiële inligting sonder om eers die bewyse te ondersoek en my eie gevolgtrekking te maak nie. Daarom het my studentejare nie net 'n tyd geword om psigiatrie te bestudeer nie; maar ook 'n tyd vir diep introspeksie en ondersoek van my lewenslange geloofsoortuigings.

Ek is baie dankbaar teenoor my professore dat hulle my nie toegelaat het om bloot posisies as waar te verklaar sonder om dit te ondersteun met bewyse en 'n deurdagte rasionaal nie. So 'n benadering was die sleutel om die vele teenstrydighede in psigiatrie te verenig - die sleutel tot die verstaan van die verstand. Hoe verder ek psigiatrie bestudeer het en terselfdertyd die geestelike aard van mense ondersoek het, hoe duideliker kon ek 'n pragtige en harmonieuse ontwerp sien.

Maar ten spyte van die feit dat ek antwoorde gevind het waar tradisionele psigiatrie bevrees was om in te kyk, het die meeste van my professors en vele professionele mense in geestesgesondheid die posisie bly behou dat godsdienstige geloof nie in die wettige praktyk van psigiatrie hoort nie - dat wetenskaplike begrip die behoefte aan God uitgeskakel het.

Baie hou vas aan die posisie van Sigmund Freud wat geloof in God as 'n “sosiale neurose” beskryf het, en vir intellektuele begrip gevra het om die behoefte aan so 'n geloof te verwyder. ⁱAnder weer, wat hulself as “neuro-psigiaters” identifiseer, beskou geestesongesteldhede as 'n chemiese wanbalans in die brein, en beweer dat toepaslike behandeling bloot die regte kombinasie van medisyne vereis om normale breinchemie te herstel. Met ander woorde, sommige gesondheidsorgverskaffers fokus uitsluitlik op die “hardeware” terwyl hulle die “sagteware” ignoreer.

Is Ons Oortuigings Belangrik?

Met die oog op bogenoemde oorwegings, het ek besef dat die volgende logiese stap in my reis was om die antwoorde op verskillende basiese vrae te soek: Maak ons oortuigings saak? Kan hulle ons regtig beïnvloed? Maak ons “sagteware” 'n verskil? Of is ons almal net geneties geprogrammeer (bedraad) om te wees soos ons is? Kan ons ons liggaamlike en geestelike gesondheid beïnvloed deur te verander wat ons dink of die manier waarop ons dink? Ek het dus bewyse begin soek om hierdie ingewikkelde vrae te beantwoord.

Alhoewel slegs enkele psigiaters die integrasie van spiritualiteit met psigiatrie begin volg het, het algemene geneeskunde 'n groter openheid vir die fokus op geestelike kwessies ontwikkel. As deel van hierdie tendens het dr Herbert Benson en kollegas van die Universiteit van Harvard onlangs 'n seminar aangebied om meer aandag te gee aan die belangrikheid van spiritualiteit in die geneeskunde. Die seminarleiers het die posisie promoveer dat 'n bepaalde vorm van meditasie algehele fisieke voordeel tot gevolg het. Die belangrikste egter, is dat hulle beklemtoon dat sekere vorms van spiritualiteit die fisiese gesondheid in werklikheid verbeter.

Cobra Gif Vir Borspyn?

In sy boek *Timeless Healing, The Power and Biology of Belief*, dokumenteer dr Benson die wetenskaplike gegewens in groot besonderhede wat aantoon dat wat ons glo ons liggaamlike gesondheid wesenlik kan beïnvloed. Benson beskryf hoe hy en sy kollega, dr David P. McCallie, jr., 'n uitgebreide lys van verskillende behandelings gedokumenteer het om angina pectoris te verlig; die borspyn wat verband hou met 'n verminderde bloedvloei na die hart.

Hulle het ontdek dat dokters in die onlangse verlede angina pectoris op onkonvensionele metodes (soos die inspuiting van kobragif) en met onnodige chirurgie behandel het (soos die verwydering van die tiroïed of dele van die pankreas).

Alhoewel die mediese gemeenskap nie sulke metodes beskou om in werklikheid enige fisiologiese voordele te bied nie, het drs Benson en McCallie 'n paar uiters interessante resultate geïdentifiseer: Sulke metodes was effektief vir 70-90 persent van die pasiënte wat glo dat die intervensie sou werk. Toe die wetenskap uiteindelik hierdie behandelings as vals bewys, het die resultate met 30-40 persent¹ gedaal.

Kan Ons Oortuigings Naarheid, Swelling, Uitslag Of 'n Asma-Aanval Voorkom?

In sy boek behandel dr Benson die effek van geloof op fisieke gesondheid verder deur te verwys na die ondersoek van dr Stewart Wolf op ondraaglike naarheid tydens swangerskap. Wolf het maagkontraksies gemonitor deur 'n gloeilamp in die maag van elke verwagte moeder te plaas. Die vroue kry toe 'n medikasie wat geïdentifiseer was as genesing vir hul naarheid, terwyl hulle in werklikheid stroop met *ippecac* ontvang het - 'n stof wat braking *veroorsoek*. Opmerklik is dat al die vroue volle remissie van hul naarheid en braking ondervind het en hul maagkontraksies na normaal (soos gemeet aan die gloeilamp²) teruggekeer het.

Dr Benson noem 'n ander studie wat die swelling ondersoek wat plaasvind in die nasleep van die ekstraksie van verstandtande. In twee willekeurig-geselekteerde groepe pasiënte, het een groep geen behandeling ontvang nie, terwyl die tweede groep 'n namaaksel ontvang het wat geïdentifiseer is om die swelling te verminder. Die namaaksel-groep het 35 persent minder swelling ervaar as die ander groep wat geen behandeling³ ontvang het nie.

Verrassende resultate verskyn in nog 'n studie, waarby Japanese seuns betrokke was wat erge allergiese reaksies op die lakboom gekry het - 'n plant soortgelyk aan 'poison ivy'. Nadat die navorsers elke seun geblinddoek het, het hulle die een arm met 'n tak van die lakboom gesmeer, en die ander met 'n kastaiingbruin tak. Die navorsers het die seuns doelbewus ingelig dat die lakvertakking eintlik die kastaiingbruinertakking is, en dat die kastaiingbruinertak die lakvertakking was.

Binne 'n paar minute verskyn rooi bultjies, gepaard met jeuk en brand, op die arm wat elke seuntjie gedink het dat hy met die lakboomtak aangeraak is, maar hy is eintlik met die kastaiingboom gestreel. Die ander arm het geen reaksie gehad nie. Die wetenskaplikes het vasgestel dat die reaksie afhang van genetiese kwesbaarheid vir die gifstof, die hoeveelheid gifstof teenwoordig, en die effek van suggestie. Die belangrikste is dat die navorsers tot die gevolgtrekking gekom het dat in 51 persent van die gevalle die effek van suggestie kragtiger was as die ander faktore.⁴

In 'n studie van die Universiteit van Londen deur drs Butler en Steptoe, het hulle asmalyers laat inasem wat die navorsers 'n broncho-saamtrekker noem, wat tot verswakte asemhaling in 100 persent van die pasiënte gelei het. Maar dit het geen invloed gehad op diegene wat vir die eerste keer behandel is met, wat aan hulle gesê is, 'n kragtige bronchodilator was nie. In al die gevalle het die pasiënte eintlik net steriele water⁵ ontvang.

Hierdie en baie soortgelyke eksperimente demonstreer dat die verstand 'n oorweldigende mag oor die liggaam uitoefen, en dat wat ons glo, tot fisiese kwale of genesing kan lei. Die "sagteware" beïnvloed wel die "hardeware". Wat ons dink, het eintlik 'n sterk invloed op ons fisiese liggaam.

Dr Benson se navorsing het gefokus op hoe 'n pasiënt se geloof die liggaam fisies beïnvloed. Maar sy navorsing het nie die gevolge wat ons geloofsoortuigings op die verstand het, ondersoek nie. As gevolg hiervan ontstaan 'n paar onvermydelike vrae: Beïnvloed ons geloofsoortuigings ons geestesgesondheid? Belangriker nog, verander spirituele geloof geestesgesondheid?

Geestelike Kwessies Is Belangrik!

Talle ervarings het my oortuig van die belangrike rol wat geestelike oortuigings in ons algemene geestesgesondheid speel. Een van die lewendigste en aangrypendste het plaasgevind tydens my diens as Afdeling-Psigiater vir die Derde Infanterie-afdeling (Gemeganiseerd), gestasioneer in Fort Stewart, Georgia.

In die herfs van 1990 het die Verenigde State en verskeie van sy bondgenote magte in die Midde-Ooste versamel om voor te berei vir 'n onvermydelike reaksie op die inval in Koeweit deur Saddam Hussein se Irakese magte. Teen Februarie 1991 het die verwagte aanval op Irakese magte in Koeweit dreigend gelyk.

Omdat militêre kundiges oortuig was dat Irak die arsenaal van chemiese en biologiese wapens sou gebruik, het hulle tydens die veldtog tot 80,000 Amerikaanse ongevallige voorspel. President George Bush het 'n sperdatum uitgereik vir Irak om uit Koeweit te onttrek, en namate die ure vir die inval nader kom, het die spanning toegeneem.

As bevelvoerder van 'n *M-1 A-1 Abrams*-gevegstenk het sersant Jones een van die kragtigste militêre voertuie ter wêreld bestuur, en is hy aangewys na een van die gepantserde afdelings wat voorberei het om Irak aan te val. Terwyl sy militêre vaardighede hom 'n groot mate van respek verdien het onder sy kollegas, het sy sterk Christelike geloof hom ook in sy hele bataljon 'n reputasie as 'n persoon van God gegee.

Terwyl hulle met die laaste voorbereidings vir die aanval besig was, het sersant Jones sy bataljon-kapelaan gevra vir 'n houer heilige olie om sy tenk te salf. Sersant Jones het 'n reeks klein kruisies rondom die hele omtrek van die romp van die voertuig gemaak en hom, sy manne en sy tenk aan God gewy. In sy gebede het hy gevra dat God hom en sy manne nie net in die naderende geveg moet beskerm nie, maar dat Hy hom ook op 'n magtige manier sou gebruik.

Kort daarna het Jones se bevelvoerder ontdek dat sy radio nie meer in werking is nie. Omdat dit absoluut noodsaaklik was dat die bevelvoerder van die divisie 'n ten volle funksionele radio het - om bevele van die bataljon te ontvang, sowel as om die res van die eenhede in sy divisie te lei - beveel hy sersant Jones om sy radio vir hom te gee. In die besef dat hy in wese doof sou wees op die slagveld en baie kwesbaarder, probeer Jones hierdie bevel weier. Gedreig met inhegtenisneming en krygsgevolge het hy sy radio onwillig aan sy kommandant oorhandig.

Verdere komplikasies het ontstaan na die donker toegesak en die soldate hul voertuie gemonteer het om die inval te begin, toe sersant Jones ontdek dat sy nagsigtoerusting opgehou werk het. Bekommerd dat hy en sy kamerade doof en blind sou wees op die slagveld, het hy dadelik toestemming gevra om te onttrek. Sy meerderes het dit geweier. Alhoewel die tenk van sersant Jones nie meer met akkuraatheid kon skiet nie, aangesien hy nie vriend of vyand sou kon onderskei nie, kon hy darem steeds vyandelike vuur weglei van die tenks wat nog teikens kon vind.

Byna onmiddellik nadat die inval begin het, het sersant Jones se afdeling die vyand betrek en hulself binnein die vuur uit verskeie bronne van tenks, mortiere, skrapnel, geweervuur en helikoptergewere, bevind. Die nag was oorweldig met donderende geluide en ontploffende wapens, voertuie en die gille van beseerde soldate. Verskeie eenhede in die afdeling van sersant Jones is raakgeskiet. Sy hele bemanning het gedink dat hulle naby hul eie dood was.

Sersant Jones het vier jaar na sy diens in *Operation Desert Storm* my kantoor besoek vir hulp met verskeie probleme soos nagmerries, terugflitse, angs, slaapprobleme, verhoudingsprobleme, spanning, onvermoë om te konsentreer, prikkelbaarheid, werksprobleme en depressie. Tydens verskillende sessies het ek goed vertrouwd geraak met sersant Jones; wat belangrik in sy lewe was, wat hom tot aksie gemotiveer het, en hoe sy ervarings in *Operation Desert Storm* hom beïnvloed het. Die kern van sy konflik was dat hy geglo het dat God hom in die steek gelaat het. Teen sy vierde sessie het ek gevoel dat ek 'n reeks verklarings vir hom kon aanbied wat sy *Desert Storm*-ervarings opsom, en wat noodsaaklik was om die trauma van sy onopgeloste oorlogservarings sou kon oorkom.

“Jy was 'n Christen. Jy het jou Christenskap openbaar gemaak. Jy het kruisies met olie bo-oor jou hele tenk geteken en jouself, jou tenk en jou soldate aan God toegewy. Jy het die geveg ingegaan sonder om te kon sien of hoor. En toe jou eenheid aangeval word, is verskeie ander eenhede getref, maar *nie een koeël, dop of 'n stuk skrapnel het jou tenk beskadig nie.*”

Nadat hy elke stelling as waar erken het, het ek tot die gevolgtrekking gekom: “Jou woestynstorm-ervarings herinner my aan Daniël se ervaring in die leeu kuil.”

Die man se oë het wyd oopgerek, sy mond het oopgegaan en weer toe, en die besef van die vergelyking was onmiddellik. Met sy kop in sy hande, het hy vir 'n paar minute gesit en huil. Toe hy daardie dag my kantoor verlaat, het hy 'n nuwe lewensuitkyk met hom saamgeneem.

Kort daarna, toe ek met hom kontak maak om op te volg, het mnr Jones my meegedeel dat sy houding teenoor die lewe soveel verbeter het dat hy nie verdere sessies nodig het nie. Agttien maande later het hy op eie inisiatief sy voortgesette sukses met my gedeel. Die nagmerries en terugflitse het opgehou, sy slaappatroon was normaal, sy angs en depressie het ook opgehou, en hy het alle medikasie gestaak. Nadat hy 'n eerbare ontslag van die leër gekry het, het hy sy onderwysopleiding voltooi en 'n nuwe loopbaan as onderwyser in die hoërskool begin. Sy verhouding met sy vrou was sterker as ooit, en hy was 'n aktiewe ouderling in sy plaaslike kerk.

Wat het die verskil gemaak? Sersant Jones het 'n leuen geglo. Hy het tot die gevolgtrekking gekom dat God nie sy gebed beantwoord het nie, dat die Here hom in die steek gelaat het. Nou het hy die waarheid beseef - dat God sy gebed wonderbaarlik beantwoord het. Dit was die verandering in hierdie geloof wat tot sy herstel gelei het.

Geestelike kwessies maak saak! Dit vorm 'n integrale deel van ons ervaring en moet ingesluit word in ons begrip en behandelingpraktyke.

i. “Ons kennis van die historiese waarde van sekere godsdienstige leerstellings verhoog ons respek daarvoor, maar maak nie afbreuk aan ons voorstel om op te hou om voorgehou te word as redes vir die grondreëls van die beskawing nie. Inteendeel! Daardie historiese oorblyfsels het ons gehelp om godsdienstige leringe as neurotiese oorblyfsels te beskou, en ons kan nou redeneer dat die tyd waarskynlik aangebreek het, soos in 'n analitiese behandeling, om die gevolge van onderdrukking deur die resultate van die rasonele werking van die intellek” (Sigmund Freud, *The Future of an Illusion*, 1927, hfst. 8; herdruk in *Complete Works*, red. James Strachey en Anna Freud, 1961, deel 21). Twee paragrawe vroeër het Freud na godsdiens verwys as “die universele obsessiewe neurose van die mensdom,” wat ontstaan het, “soos die obsessiewe neuroses van kinders ... uit die Oedipus-kompleks,” hoewel hy nooit die frase - wat dikwels in versamelings aangehaal is - gebruik het nie, dat “godsdiens vergelykbaar is met 'n neurose in die kinderjare.” (aangehaal uit die *Columbia Dictionary of Quotations* [Columbia University Press, 1998]).

ii. Medikasie verander nie oortuigings nie. Hulle kan egter simptoombetragting bied. Waanbeelde is per definisie vals oortuigings, en medikasie kan lei tot verandering in diegene wat aan wanopvatting ly. Hoe kan dit gebeur as die medikasie self nie oortuigings beïnvloed nie? Mense wat aan waan-denkebeelde ly, het die vermoë verloor om die werklikheid akkuraat te beredeneer of waar te neem. Medisyne werk deur die persoon se vermoë om die werklikheid te beredeneer of akkuraat te sien, te herstel, en die persoon kan dan die feite en bewyse evalueer, en kan deur die gebruik van hul eie redeneringskrag hul waan-denkebeelde vir die werklikheidsgebaseerde, verander.

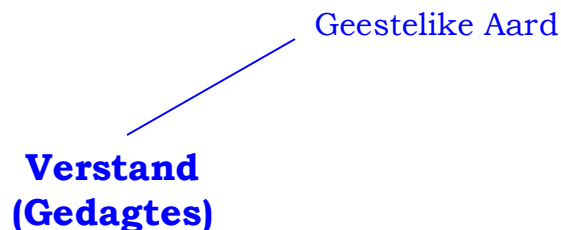
Die Hiërargie van die Gees

Soos ek pasiënte met simptome soortgelyk aan dié van Haar en sersant Jones, gesien het, het ek al hoe meer geïnteresseerd geraak om 'n werkende model van die gees te vind om die regte antwoorde aan gewone mense te bied. Gevolglik het ek my navorsing na die gees, die fakulteite daarvan en die geestelike aard van die mensdom versterk. Wat ek ontdek het, was opwindend en lewensveranderend.

God is 'n God van orde. As Hy skep, doen Hy dit nie chaoties nie, maar op 'n ordelike, georganiseerde manier. Toe God die mensdom geskep het, het Hy die brein ontwerp om op 'n sekere manier te funksioneer. In hierdie hoofstuk gaan ons die organisasiestruktuur van ons verstand ondersoek. As ons die hiërargie daarvan verstaan, kan ons intelligente keuses maak in die genesing daarvan.

Die Hoogste Geestesvermoëns

Die hoogste geestesvermoë wat ons besit, is dié wat die beeld van God die meeste weerspieël, dit wat baie Christene ons “geestelike aard” noem en waarmee God van plan was om ons te regeer. Die geestelike aard is nie 'n eteriese, mistieke, wasem-agtige entiteit wat die liggaam binnekom of verlaat nie. Dit bestaan uit daardie eienskappe en vermoëns wat ons die mees goddelik maak, die meeste na God se beeld. Dit is die eienskappe wat ons van die diere skei en ons teenoor God verantwoordbaar maak.

Die Vermoë Om Te Redeneer

Die hoogste denkvermoë is die vermoë om te *redeneer* - om te dink, getuienis te oorweeg en dan gevolgtrekkings te maak. Dit stel ons in staat om na te dink en te verstaan.

Die hond van my buurman, Daisy, is 'n tipiese brak, vol energie, wat gereeld probeer om getroetel te word en altyd wil behaag. Daisy het egter 'n probleem. Sy kuier gereeld in die buurt en vergader alles wat sy kan vind - stokke, gemors, ou skoene - en laat val dit op die stoep van my buurman.

As hy toevallig in sy erf is as die hond met haar nuutste skat tuis kom, laat val sy haar prys aan sy voete en kyk op met haar groot bruin oë, waai haar stert, en wil gevryf word. Daisy verstaan nie dat wat sy gedoen het haar eienaar nie behaag nie, maar dat dit eerder 'n oorlas is. My buurman kan dit nie aan haar verduidelik nie. Diere kan nie redeneer nie.

Aan die ander kant het mense die vermoë om te *redeneer*, en dit is die hoogste van alle geestelike fakulteite.

God het die Gewete Ontwerp

Maar omdat die mens nie oneindige kennis het nie, is die *rede* alleen nie voldoende vir gesonde besluitneming of diskriminasie nie. As 'n verdere hulpmiddel het God dus die *gewete* ontwerp om saam met die *rede* te werk.

Die *gewete* is die geestelike oog (sien Matt. 6:22). Dit is die fakulteit waardeur die Gees van God direk met ons kommunikeer, die een wat die stem van God stil “hoor” spreek (sien 1 Konings 19:12). As sommige Christene sê, “Die Gees het aan my in my gees gesê,” verwys hulle na hul

gewete. Dit is egter gesond vir ons om te onthou dat, net soos ons liggaamlike oog siek kan word (of dit nou nabysierende, versierende of blind is), so kan die *gewete* ook word.

'n Dermatoloog-vriend hou 'n weeklikse Bybelstudie in sy kantoor. Net voor die aanvang van een wat sesuur nm begin, het Joe, een van die lede van die groep, sonder sy vrou by die Bybelstudie opgedaag. Hy het verduidelik dat hul vyftienjarige blinde en dowe hond weggeraak het. Sy vrou het tuisgebly om na die hond te soek, en Joe het na die Bybelstudie gekom om lede van die groep te vra om te bid dat hulle die dier binnekort veilig sal vind.

Nadat die groep gebid het, het Joe vertrek om weer te help met die soektog na die troeteldier. Binne 'n kort tydjie - omstreeks 18:30 - het Jeremy, 'n ander lid van die groep, die Bybelstudie onderbreek om te sê dat hy pas beïndruk was met 'n visie van Joe se hond in die bos, en dat Joe dit gevind het. Jeremy het aan die groep gesê dat hul gebede beantwoord is - dat die dier veilig was. Verbasend genoeg het Joe om 19:00 nuus berig dat hy en sy vrou hul troeteldier in die bos agter hul huis gevind het, presies om 18:30. Hoe het Jeremy geweet?

God kan direk met die gees praat, hoorbaar of deur indrukke. Die manier waarop ons sy kommunikasie met ons hoor, is óf deur ons gehoor-neurone, as die stem hoorbaar is, óf deur die *gewete*, as dit 'n geestelike indruk is.

Die *gewete* is 'n spesifieke geestelike fakulteit wat soms die geestelike oog genoem word. Net soos die fisiese oog lig in neurale energie kan omskep en inligting aan die brein kan oordra, dra die *gewete* geestelike indrukke oor na die brein om dit te verstaan. Onthou dat die liggaamlike oog siek en ongesond kan wees en dinge daarom onduidelik sien of selfs dinge wat nie regtig bestaan nie. Op soortgelyke wyse kan die *gewete* siek en ongesond raak, waardeur mense indrukke ervaar wat verdraai of selfs heeltemal verbeeldingryk is.

Aanvanklik het inligting wat die verstand via die gewete bereik, geen groter waarde as inligting wat ons op enige ander manier bereik nie. Ons redeneringskragte moet dit evalueer om te bepaal of die indruk of stem in werklikheid van God af kom, en of dit 'n namaaksel is. Ons kan daarom onder die indruk kom van een of ander boodskap of idee, maar daardie indruk of idee is nie op sigself 'n bewys nie. Dit sal slegs geldig wees wanneer bevestigende getuienis dit ondersteun.

God het die *rede* en die *gewete* ontwerp om saam te werk vir gesonde onderskeiding en diskriminasie sowel as vir geldige besluitneming. Wanneer die *rede* alleen sonder die *gewete* funksioneer, kan 'n mens baie intellektuele teorieë ontwikkel, soos evolusionisme of marxisme, wat die voorkoms van wysheid het, maar die bestaan van God en die beginsels van sy regering ontken.

Rede wat sonder *gewete* werk, kan ook ongesonde gedrag rasionaliseer om verantwoordelikheid en regstellende aksie te vermy. Baie misdadigers gebruik hul redeneringsvermoë om misdade te pleeg om nie gevang te word nie, maar dit gebeur slegs as die *gewete* ongesond of onaktief is. Om gesonde keuses te maak, moet die *rede* die *gewete* ook by hê.

Die Indiese politieke en geestelike leier, Mohandas K. Gandhi, het gesê dat “die toeskrywing van almag aan die rede net so 'n stuk afgodery is soos die aanbidding van kudde en klip; en om dan te glo dat dit God is. Ek pleit nie vir die onderdrukking van die rede nie, maar om 'n behoorlike erkenning van dit in ons wat die rede heilig.”⁶

Dit is die invloed van God wat deur die *gewete* werk en deur die openbaring van die waarheid wat die *rede* heilig (en gesond) maak. Die *gewete* alleen kan egter nie vertrou word om te lei sonder die balans van die *rede* nie. As die *gewete* ons besluitneming onafhanklik van die *rede* lei, kan ons uiteindelik in Waco verbrand word, sianied in Jonestown drink, probeer om die Hale-Bopp-komeet te ry of vliegtuie in geboue vas te vlieg. Per slot van rekening, om gedood te word saam met David Koresh en die tak Davidians, om selfmoord met Jim Jones of die *Heaven's Gate*-kultus te pleeg, of om passasiersvliegtuie in selfmoordbomme te omskep, kan 'n mens pligsgetrou wees - maar wat van redelik?

Die Duitse filosoof Friedrich Nietzsche verklaar:

“Ek kom telkens weer daarvoor te staan, en keer op keer weerstaan ek dit: Ek wil dit nie glo nie, al is dit byna tasbaar: die oorgrote meerderheid het nie 'n intellektuele gewete nie; inderdaad lyk dit vir my dikwels dat, om so iets te eis, 'n mens in die mees bevolkte stede so eensaam soos in die woestyn sal wees”.⁷

Die Tragedie Van 'n Onredelike Gewete

Onlangs is ek tragies herinner aan die skade wat kan plaasvind wanneer die *gewete* sonder die balans van die *rede* werk. Carlos was 'n 69-jarige afgetrede professor wat aan 'n

konserwatiewe Christelike kerkgenootskap behoort het. Hy het ‘onlangs’ afgetree na ‘n vervullende 35-jaar beroep as geskiedenis pedagoog by ‘n privaat kollege.

Hy het ‘n uitermate konserwatiewe lewensstyl gehad en het vele streng reëls stiptelik nagekom. Van sy vele gesondheidsgewoontes het Carlos ondermeer ‘n vegetariese dieet gevolg, alkohol en tabak vermy, en gereeld geoefen. Maar Carlos en sy vrou het ook geglo dat dit ‘n sonde was om medisyne te gebruik, en veral psigiatriese medikasie. Hulle het geglo dat daardie tipe middels die brein sou beskadig.

In die herfs van die jaar 2000 het Carlos erg depressief geword. Die werklikheid het vir hom begin vervaag en hy het stemme begin hoor. Hy het paranoïes begin raak en geglo dat ander mense hom dophou. Uiteindelik het hy die abilititeit verloor om toepaslik met mense om hom te kommunikeer. Carlos en sy vrou was raadop. Dit was duidelik dat hy siek was, maar hulle het nie geweet hoe om hom sonder medisyne te behandel nie.

Hulle het desperaat na hulp gesoek totdat hulle op ‘n afgeleë inrigting afgekom het met dokters wat, soos hulle, geglo het dat psigiatriese medikasie die brein sou beskadig. As gevolg van hulle geloof, het hulle hom met “natuurlike middels” behandel – kruie, hidroterapie, en gebed.

Ongelukkig het Carlos so agteruit gegaan dat hy gou onsamehangend geword en op die vloer rondgekruip het. Hy het inkontinensie van die derms en blaas gehad, en het ontlasting aan die mure afgesmeer. Hy was ontroosbaar, onrustig en erg psigoties. Omdat hy nie meer geëet het nie, het hy so maer geword dat hy besig was om dood te gaan van die honger.

Toe sy gewig 38 kilogram was (Carlos is 1.75m lank), het die inrigting se dokters ‘n voedingsbuis deur sy maagwand direk in sy maag te plaas, en hom met die hand begin voed. Terwyl sy gewig effens toegeneem het, het sy depressie, paranoia en onredelike denkrigting aangehou. Agt maande van die spesifieke “behandeling” het geen verbetering getoon nie, en in absolute desperasie het Carlos se vrou hom na my toe gebring.

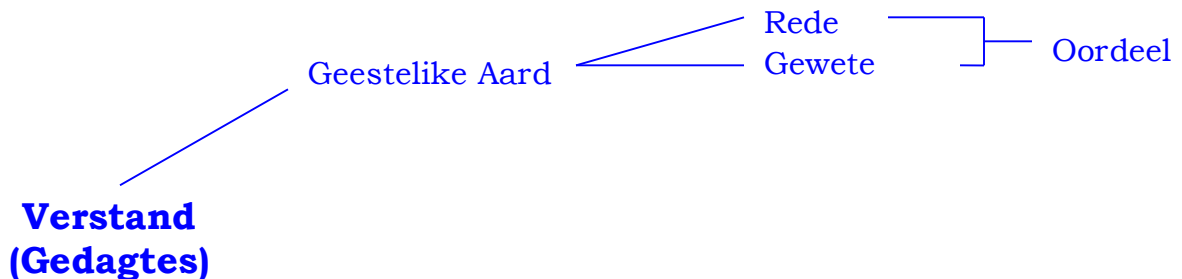
Die man was in ‘n armsalige toestand. Sy vel het los van sy wange gehang, en sy oë was diep in sy kop gesonke met donker kringe rondom. Carlos het seergekry toe hy sit – sy bene het amper deur die vel gesteek. Hy was erg depressief en steeds psigoties. Sy vrou het egter daarop aangedring dat haar man geen medikasie ontvang nie, al sou dit tot sy dood lei.

Vir langer as ‘n uur het ek met die paartjie geredeneer, en probeer verduidelik dat daar wetenskaplike bewyse is dat psigose self eintlik die brein beskadig/benadeel. Dat hoe langer die psigose aanhou, hoe moeiliker is dit vir suksesvolle behandeling. Ek het Carlos se geskiedenis herhaal, van hoe die “natuurlike middels” in sy geval gefaal het, en ook hoe hierdie “natuurlike middels” in die negentiende eeu gefaal het om geestesiektes te verbeter.

In ‘n poging om hulle weg te lei van die “natuurlike metodes”, het ek aan hulle die molekuleêre uitwerking van die nuutste medikasies en hul spesifieke effek op die brein genoem. Behalwe vir die verwagte voordele, het ek ook die potensieële newe-effekte genoem. Na dit alles, wou hulle steeds nie ingee nie.

In nog ‘n poging, het ek hulle gevra om te kyk hoe Carlos nou lyk en wat die agt maande van “natuurlike metodes” uitgerig het. Hy was amper dood. In hulle gedagtes, het hulle dit egter beter gevind om hom te laat doodgaan as om hom met medisyne te behandel; selfs al sou die medisyne hom gesond maak. Wat ‘n hartseer situasie! Die paartjie het nougeset aangehou met wat hulle gedink het reg was. *Deur egter te faal om hulle redeneringsmagte te gebruik, het hul keuses groter skade aangerig.*ⁱⁱⁱ

Dit is alleenlik wanneer die *rede* en die *gewete* in harmonie saamwerk en mekaar balanseer, dat gesonde besluitneming kan plaasvind. Tesame bestaan die fakulteite van die *rede* en die *gewete* wat ons as ons oordeelsvermoë ken. Disfunksie van die *rede* of die *gewete* het gebroke oordeelsvermoë tot gevolg, en hoe gesonder ons *rede* en ons *gewete* word, hoe beter word ons oordeelsvermoë.

Almal Aanbid Iets

Die finale vermoë wat ons geestelike aard voltooi, is 'n ingebore begeerte of drang vir *aanbidding* - 'n inherente deel van ons wese, wat almal ervaar, of hulle dit erken of nie. Dit is dalk nie God nie, maar dit kan die Dallas Cowboys, geld, mag, 'n popkultuurfiguur soos Madonna, die wetenskaplike metode of jouself wees. Almal aanbid egter iets. Sommige mense noem dit 'n strewe na betekenis of 'n doel – om buite jouself te kyk na 'n oriënteringsraamwerk, na iets wat fokus, betekenis, doel en begrip aan die lewe gee.

In sy boek *Way to Wisdom* som Karl Jasper die situasie op, op hierdie manier: “Dit waaraan jy vashou, waarop jy jou hele bestaan plaas, dit is eintlik jou God.”⁸ Richard Creel bied dieselfde idee in *Religion and Doubt*: “'n Persoon se god is dit wat die persoon se lewe eintlik domineer, wat dit eenheid, rigting, en inspirasie gee, of die persoon dit besef of nie.”⁹

Die vraag is nie of ons aanbid nie, maar eerder wat ons aanbid...

Deur Aanskouing Word Ons Verander

Die Christenheid leer ons om nie na onself te kyk nie, maar na Christus. Hoekom sê God, “Aanbid My?” Is Hy nie seker van Homself nie? Het Hy dalk ons bevestiging en goedkeuring nodig? Maak dit regtig saak wat ons aanbid?

God sê aan ons om Hom te aanbid, omdat ons ons eintlik aanpas by dinge wat ons admireer en ons toewy aan die dinge wat ons idealiseer. Psigiatrie noem dit modelleer en, in die Bybel, is dit die wet van aanbidding: Deur aanskouing word ons verander. Ons karakter word eintlik verander om te word soos dit wat ons vereer (2 Kor 3:18).

Onder die vele gode wat die antieke Egiptenaars aanbid het, was 'n padda. Stel jou voor dat jou gesin saans bymekaarkom om 'n klein goue padda te aanbid. “Liewe heer padda ...” Sal dit die brein help om te groei en uit te brei na hoër vlakke van ontwikkeling?

Ons hoef nie net na antieke Egipte te kyk om snaakse voorbeelde van aanbidding te sien nie. As 'n voorbeeld, kan ons moderne Indië besoek waar 'n sekte van Hindoe die rotte aanbid. Hulle hou tempels in stand wat rotte vereer. In die tempels is daar groot afgode van rotte en, nie verbasend nie, infesteer egte rotte hierdie tempels.

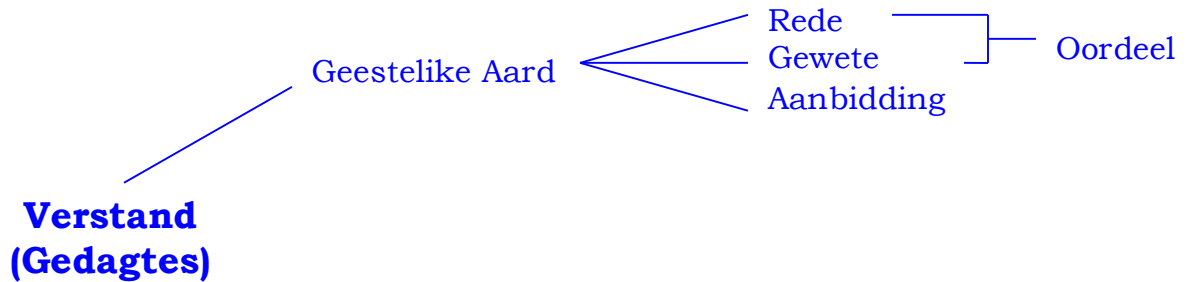
As deel van hulle aanbidding, bring lidmate van die sekte graan om die rotte wat die tempels infesteer te voed. Terwyl ons graag eerder kontak met hierdie rotte wil vermy, beskou hierdie sekte

dit as 'n groot seën om deur die rotte gebyt te word. Hul toewyding is so 'sterk' dat lidmate van die sekte bid dat hulle moet terugkom as 'n rot wanneer hulle sterf. Dink 'n bietjie daaroor: Wesens wat in die beeld van God geskep is met individualiteit, wat kan dink en doen (Ps 115:5-8; Rom 1:21-32), dit nou as hul hoogste ideal het om 'n rot te wees.

Hoekom vra God dat ons Hom moet aanbid? Hy vra dit omdat Hy die enigste Een is wat ons kan aanbid wat ons nie agteruit wil laat gaan nie. As mens, is ons die hoogste geskape wesens op ons planeet. Ons planeet het daarom niks wat ons kan aanbid wat ons vooruit kan laat gaan nie. Om enigiets op die aarde te aanbid, sal maar net tot ons eie ondergang lei.

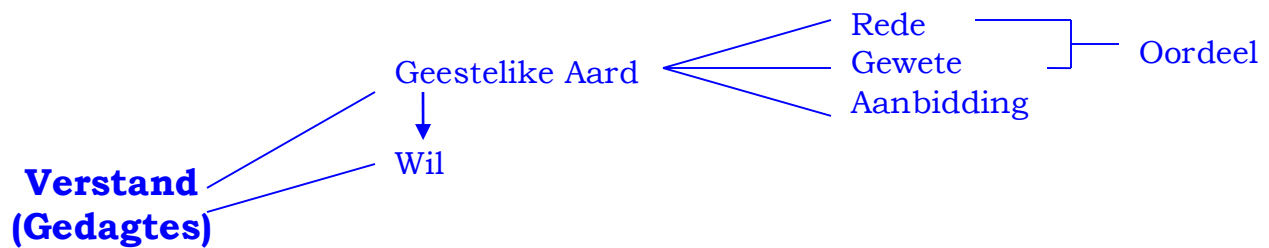
Die keuse wat of wie ons aanbid, beïnvloed dus grootliks die ontwikkeling van ons geestesvermoëns. Aangesien die god wat jy dien direk die werking van beide die *rede* en die *gewete* beïnvloed, is dit noodsaaklik om gesonde aanbidding te beoefen. Gesonde aanbidding veredel en versterk ons *rede* en *gewete*, terwyl ongesonde vorms van aanbidding dit verdwerg en verswak.

Ons geestelike aard is dus saamgestel uit *rede*, *gewete* en *aanbidding* - die hoogste vermoëns in ons verstand. Ons geestelike aard is om die werking van al die ander aspekte van ons verstand te rig.

Die Wil

God het die volgende vermoë van die intellek of verstand ontwerp - die *wil* - om te funksioneer volgens die *rede* en die *gewete*. Die aksiesentrum van die verstand - die goewerneur of uitvoerende agent - dit is die deel van die verstand wat eintlik kies. Die plan van God is bedoel dat die verstand met die *wil* sal funksioneer deur die leiding van die *rede* en *gewete*, maar die mens volg nie altyd hierdie goddelik-bedoelde hiërargie nie.

Kyk byvoorbeeld na rokers wat verskillende redes kan noem hoekom rook gevaarlik is: Verhoogde risiko vir longkanker, hartsiektes, beroerte en emfiseem; die moontlike skade aan hul kinders se gesondheid; en die koste, reuke en ongemak. Hulle *gewete* kan hulle oortuig om op te hou rook. Hulle kan selfs vir hul vriende sê: “Ek wens dat ek nooit begin rook het nie.” Maar as hulle nooit hul *wil* inspan en *kies* om die sigarette neer te sit en op te hou nie, hou hulle aan rook.

Terwyl God die *wil* ontwerp het om te werk onder leiding van die geestelike aard, is dit nie altyd die geval nie. Wanneer mense hul *wil* beoefen en kies om op te tree op 'n manier wat die *rede* en die *gewete* oortree, beskadig hulle hulself, raak hulle rusteloos, onrustig en angstig. Maar wanneer die *wil* die leiding van die *rede* en die *gewete* volg - selfs al voel dit op die oomblik miskien nie goed nie - vind daar genesing plaas, en die resultaat is innerlike vrede, vertroue en tevredenheid. Ons sal dit in meer besonderhede in latere hoofstukke ondersoek.

Die Gedagtes

Die volgende agentskap in die gees is die *gedagtes*, wat ondergeskik is aan die geestelike aard en die *wil*. Alhoewel dit al die alledaagse dinge insluit wat ons elke dag dink, behels dit veral ons oortuigings, waardes, sedes en verbeelding.

Party maak dadelik beswaar en sê: “Ek was altyd geleer dat my waardes en sedes my lewe reguleer en my optrede rig. Moet hulle nie heelbo wees nie?” Ek wys eenvoudig daarop dat die *rede* ons oortuigings, waardes en sedes kan verander, en dat die *wil* dit kan oorskry. Kan diegene wat nie in God glo nie, wanneer nuwe bewyse en waarheid oor God aan hulle voorgehou word, deur die nuwe feite redeneer en hul oortuigings verander? Beslis! En kan iemand sy *wil* uitoefen en kies om aan aktiwiteite deel te neem wat hul eie oortuigings, waardes en sedes oortree? Weereens is die antwoord voor die hand liggend. Verbeelding is ook onderworpe aan die ondersoek en bestuur van die *rede*, die *gewete* en die *wil*.

Wat ek in die vorige paragraaf beskryf het, is waar vir diegene wat volwassene is - vir diegene wat die vermoë het om te *redeneer*. Maar vir kinders, en diegene wie se vermoë om te *redeneer* nog nie ten volle ontwikkel het nie, kom oortuigings in die gees en word hulle gevestig in die geestelike bedryfstelsel sonder 'n gesonde evaluering van die basis vir die geloof. In werklikheid bereik ons almal volwassenheid met oortuigings, waardes en sedes wat verander moet word. As volwassenes is dit ons verantwoordelikheid om dit vir onself te evalueer en om alles wat gesond is, alles wat deur die feite en waarheid ondersteun word, te behou, maar al die dinge wat oorblyfsels van 'n kind se denkwyse is, weg te gooi of verander. Soos Paulus so welsprekend verklaar: “Toe ek 'n kind was, het ek gepraat soos 'n kind, gedink soos 'n kind, geredeneer soos 'n kind; maar nou dat ek 'n man is, het ek die dinge van 'n kind afgelê.” (1 Kor. 13:11)

Gevoelens

Die finale fakulteit van die verstand, wat volgens God se ontwerp ondergeskik is aan al die ander, is dié van *gevoelens*. Dit bevat die hele spektrum van emosies waarmee ons almal bekend is:

hartseer, vreugde, woede, geluk en al die ander. Maar twee spesifieke soorte gevoelens verdien spesiale aandag: 'n Begeerte na verhoudings, en ons liefde.

'n Strewe Na Verhoudings

Eerstens het God ons geskep met 'n ingebore begeerte of *strewe na verhoudings*. Almal verlang om spesiaal te wees, om lief te hê en liefgehê te word, om te deel en met iemand te deel, om in 'n verhouding te wees. So 'n begeerte na verhoudings is 'n biologies geprogrammeerde deel van ons wese. Ons Skepper het dit deel van ons aard gemaak.

Sommige mense maak beswaar dat hierdie aspek van ons verstand onder *gevoelens* geplaas word, eerder as om by ons geestelike aard ingesluit te word. Hulle wys daarop dat God 'n verhoudingswese is, en beweer dat mense, wat na God geskape is, ook verhoudingsgebonde is. Om te begin met hierdie uitgangspunt, kom hulle tot die gevolgtrekking dat ons hierdie aspek van ons verstand in ons geestelike aard moet insluit.

Maar dit is belangrik om te erken dat die hele natuur iets van God openbaar (Rom. 1:20), en soos almal van ons wat al troeteldiere gehad het, verstaan ons dat diere, benewens mense, ook verhoudingswesens is. Daarom, terwyl ons iets oor God demonstreer, onderskei die begeerte na verhoudings ons nie van die diere nie, daarom moet ons dit nie as deel van ons geestelike aard beskou nie.

Inteendeel, ons moet die begeerte na verhoudings ondergeskik hou aan *rede*, *gewete* en *wil*, met hierdie hoër agentskappe om die feite, omstandighede en getuienis van 'n potensiële verhouding

te evalueer en dan die moontlikheid daarvan toe te laat of te verwerp. In werklikheid, sonder die geestelike aard om die begeerte na verhoudings te *regeer*, sou die mens “soos redelose diere, instinkmatige wesens” word wat deur passie en wellus gedryf word (2 Petrus 2:12, DV).

Ons Emosies

Die tweede belangrike gevoel om te identifiseer is ons *emosies*. Dit is ons emosionele gehegtheid, ons hartsnare - die sentimente wat ons vir mense en dinge ontwikkel.

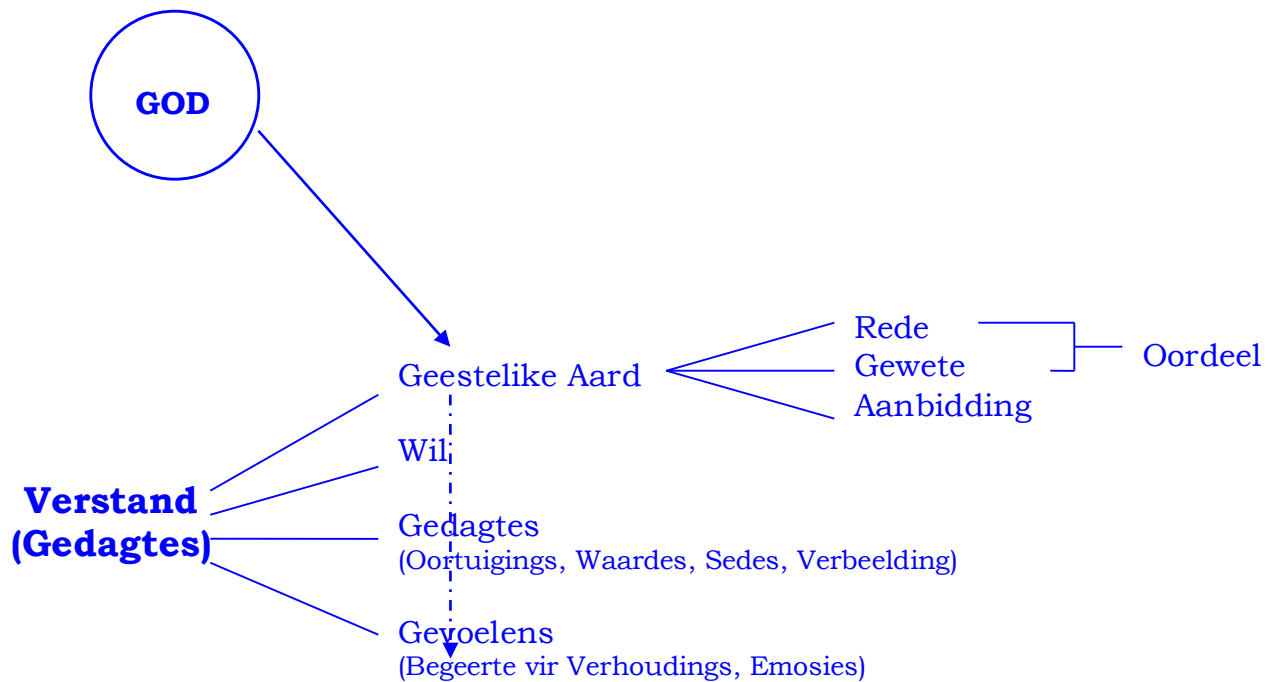
Stel jou voor dat jy so pas 'n nuwe BMW-motor gekoop het. Gretig om dit vir jou vriende te wys, ry jy na hulle werksplek. Jy hardloop in om hulle te kry, en wanneer julle buite kom, sien jy 'n motor wat nes joune lyk, behalwe dat hierdie motor 'n merkbare duik in die voordeur het. Hoe reageer jy? Miskien met 'n kort, “dis darem jammer,” om dan vinnig na die opwinding van jou nuwe wiele te loop.

Maar wat daarvan as jy uitkom en die motor met die groot duik in die deur is joune? Sou dit anders voel? Dit is 'n voorbeeld van ons emosies, waarna die Bybel verwys wanneer dit noem dat ons die hart moet bewaar. Wees versigtig waaraan jy geheg raak. Wanneer Paulus oor die besnydenis van die hart deur die Heilige Gees skryf, dring hy by ons aan om ongesonde gehegtheid uit te sny en gesonde gehegtheid te versterk (Rom. 2:29).

Die Oorspronklike Harmonie

God het die verstand ontwerp om in perfekte balans te werk, met die voordeel van aangesig-tot-aangesig-gemeenskap met Hom. Terwyl Adam tyd saam met God deurgebring het, sou hy nie net intelligente keuses maak om die wil van God te volg nie maar het, deur die wet van aanbidding, elke aspek van sy gedagtes deurdrenk met die goddelike karakter. Met God as die belangrikste fokuspunt, was sy verstand ontwerp om met *rede* en *gewete* te werk en feite, omstandighede en bewyse te evalueer om te bepaal watter optrede, verloop of gevolgtrekking die geskikste is. Sy *wil* sou dan die aksie kies wat die beste deur *rede* en *gewete* bepaal word. Dit sou ook kies watter oortuigings, waardes en sedes hy sou internaliseer en beoefen, hoe hy sy verbeelding gebruik, watter verbintenisse hy sou maak, wat sy verhouding met God en ander sou wees, en watter karakter hy

dus sou vorm. Helaas het Adam sy *wil* gebruik om verkeerd te kies en sal ons in latere hoofstukke die gevolge van sy keuse ondersoek.

Figuur 1. Die Verstand Voor Sonde

Die model hierbo gee 'n diagram van die oorspronklike vermoëns van die verstand, hul organisatoriese hiërargie en onderlinge verband. Ongelukkig het iets vreeslik verkeerd geloop. Min mense se verstand werk vandag met die goddelik beplande harmonie. Die verstand is besmet met 'n vernietigende element wat inmeng met 'n natuurlike harmonieuse en gesonde geestelike funksie. In die volgende hoofstuk sal ons die vernietigende element ontdek wat ons verstand verdraai en begin ondersoek instel na hoe ons dit kan verwyder.

ⁱⁱⁱ Drie jaar nadat Carlos my kantoor verlaat het, het die dokter, wat hom verwys het om my te kom sien, aan my die res van die verhaal vertel. Carlos het na die fasiliteit teruggekeer waar hy sy “natuurlike middel”-behandelings ontvang het en is die “behandeling” voortgesit vir nog drie maande. Toe ontdek Carlos se seun, wat buite die Verenigde State woon, wat aangaan en het onmiddellik na die VSA gevlieg en sy vader na 'n psigiater geneem wat antidepressant medikasie

voorgeskryf het. Binne ses weke het Carlos se depressie heeltemal verdwyn. Sy aptyt het normaal geword, hy het gewig begin aansit, sy gedagtes was helder en georganiseerd en hy kon homself versorg. Na 'n paar maande het hy selfs deelyds begin les gee.

Selfsugtige persone is nie in staat om ander lief te hê nie, maar hulle is ook nie in staat om hulself lief te hê nie - Erich Fromm.

Die Innerlike Vernieler

In die begin het God die eerste mens (Adam) na sy beeld geskape. Oorspronklik was die mensdom volmaak — geneties, verstandelik en geestelik. Die mens het 'n suiwer *gewete*, 'n edele *rede* besit en het volmaakte *aanbidding* beleef in 'n aangesig-tot-aangesig verhouding met God, waardeur al die ander vermoëns van die verstand voortdurend in harmonie en balans gehou was. Die beginsels van liefde en vryheid het die verstand beheer. Vrede en tevredenheid was die voortdurende gevolg van 'n verstand in perfekte balans.

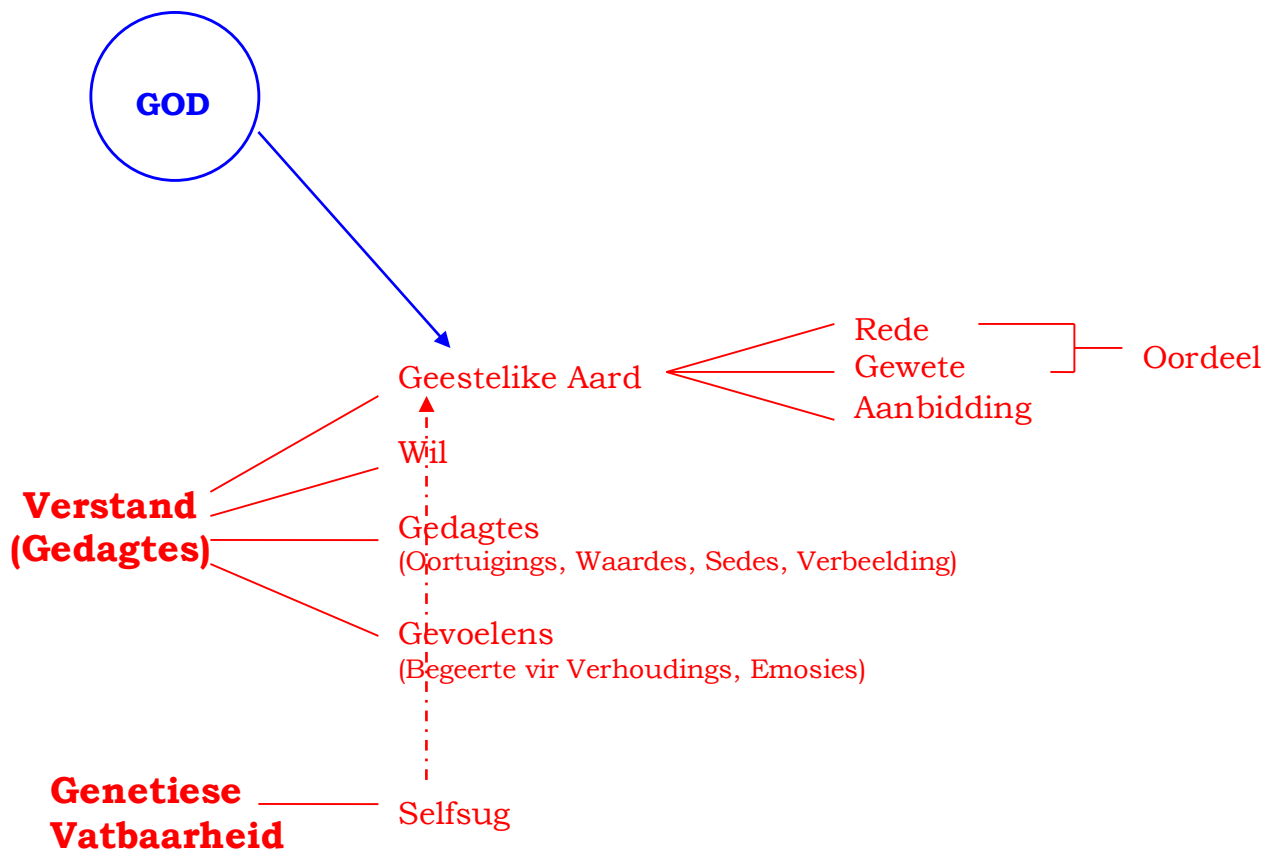
Ongelukkig het hierdie perfekte balans nie voortgeduur nie. Die mensdom het sy vertroue in God verbreek. Deur sy eie vrywillige keuse het die menslike geslag sy intieme verhouding met God verbreek. Die gevolge daarvan was verwoestend en onmiddellik. Aangesien die harmoniese balans van die verstand gedestabiliseer het, het 'n vernietigende element God se invloed vervang. 'n Nuwe beginsel het nou die menslike verstand oorheers.

Selfsug het liefde en vryheid vervang. Mense het hul aangebore gevoel van veiligheid en sekuriteit verloor. Die vrede wat hul ervaar het, het verdwyn en is hulle met vrees en skuldgevoelens vervul, wat hulle tot selfbehoud gedryf het. Voor Adam se selfsugtige keuse, was die menslike verstand vry van vrees. Vrees was 'n nuwe en verwoestende emosie wat die menslike verstand besoedel het. Dit was omdat hulle God nou wantrou het en van Hom geskei was. Omdat mense nie meer die Here vir hul welsyn vertrou het nie, het die beginsel van oorlewing van die sterkstes na vore gekom.

Omdat Adam, sonder rede, gekies het om sy verbinding met God te verbreek en sy eie belang na te streef, het sy *gewete* hom skuldig bevind. Hierdie skuldgevoel het Adam op sy beurt veroordeel. Toe hy die verdoemenis van sy eie *gewete* beleef, was Adam nie meer seker van sy lewe nie en het homself dus probeer beskerm. Met sy verstand nou vol vrees en twyfel, met liefde en vryheid nie meer die deurdringende krag in sy hart nie, en met die beginsel van selfbehoud stewig gevestig, het Adam hom beywer om homself te red. Hy het gehardloop om te gaan wegkruip.

En die mensdom hardloop en kruip sedertdien weg vir God. Vertroue op God het verdwyn en selfsug oorheers. Die harmonieuse balans van die verstand is verpletter en die vernietigende beginsel van selfsug oorheers nou sy geestelike fakulteite. Maar as dit nie vir die genade van God was nie, sou die mensdom gedoem wees.

Selfsug is die vernietigende element wat die verstand besmet. Dit is nie teenwoordig in die verstand soos dit oorspronklik deur God ontwerp is nie, maar het 'n besmettingsagent geword, 'n indringer, wat ons geestelike fakulteite besoedel en hul funksie destabiliseer. Sonder God se ingryping en plan om die verstand te genees, sou die mensdom se toestand hopeloos wees.

Figuur 2. Die Verstand Na die Sondeval en Voor Bekering

In Selfsug Gebore

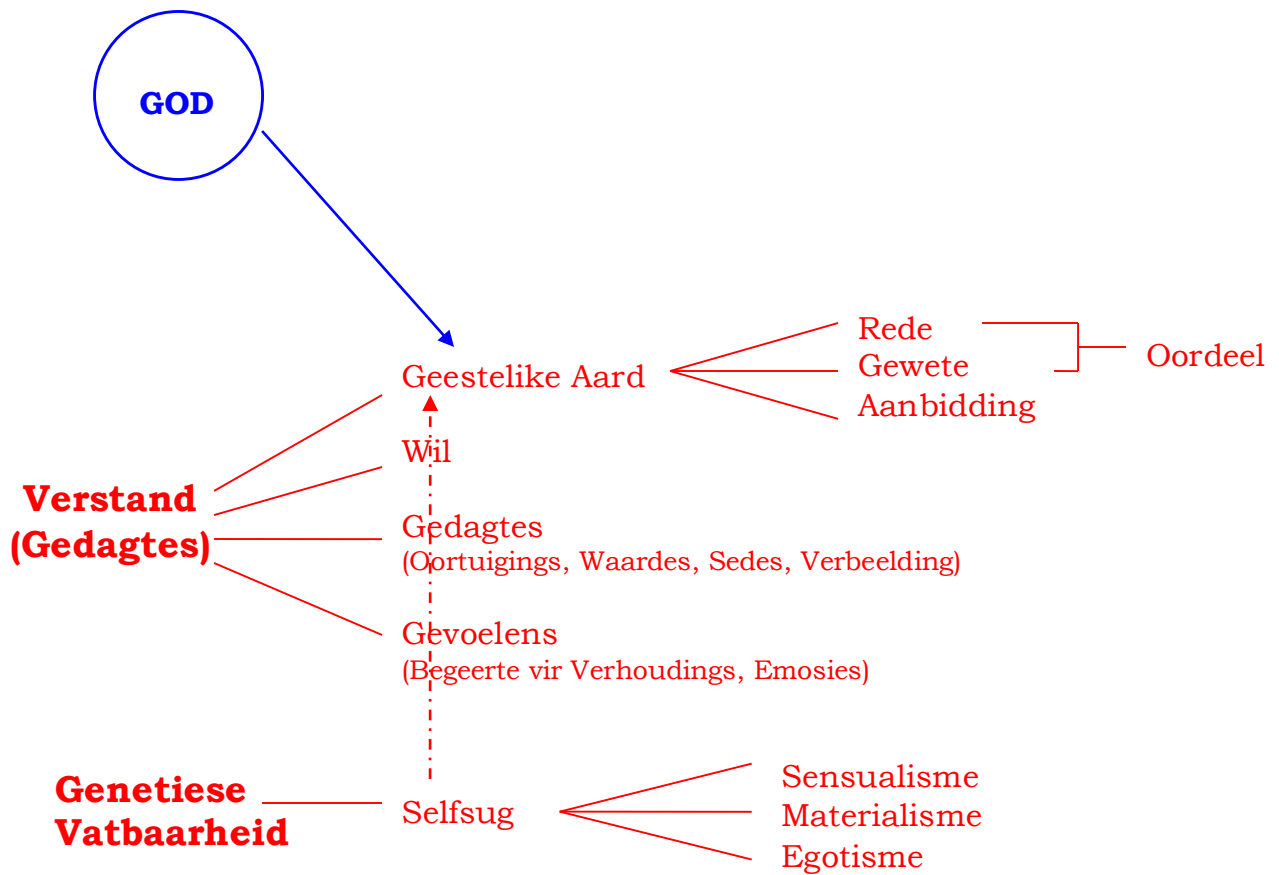
Psigiaters erken die selfsugtige aspek van ons wese en verwys daarna as *egosentrisme*. Nie 'n verworwe eienskap nie, dit is aangebore. Omdat Adam God nie meer vertrou het nie en

selfgesentreerd geraak het, word die hele mensdom, as nageslag van Adam, biologies en geneties selfgesentreerd gebore. Soos Dawid in Psalm 51 geskryf het: “Kyk, in ongeregtigheid is ek gebore, en in sonde het my moeder my ontvang.” (Ps. 51:7).

Hoeveel babas is geïnteresseerd in die feit dat hul moeder goed rus en gevoed word? Nie een nie. Babas fokus op hul eie behoeftes. Dit is ons erfenis van Adam. Toe God Adam geskape het, het Hy die vermoë om wesens na sy beeld te skep, aan hom oorgedra. Net soos God Adam na sy beeld geskape het, so het Adam na die sondeval kinders voortgebring met sy aard en eienskappe. Hierdie patroon duur vandag nog voort, soos alle ouers sekerlik opgemerk het.

Drie Soorte Selsug

Mense openbaar hul biologiese geneigdheid tot selfgesentreerdheid op drie maniere. Die vertaling van die King James Version van 1 Johannes 2:16 beskryf hierdie neigings as “die begeerlikheid van die vlees en die begeerlikheid van die oë en die trots van die lewe.” In vandag se Engels sou ons dit bloot as *sensualisme*, *materialisme* en *egoïsme* beskryf. Elke persoon het 'n verskillende rangskikking van die drie eienskappe, sommige met swakker of sterker aspekte.

Figuur 3. Die Verstand Na die Sondeval en Voor Bekering

Die Misleide Verstand

As jy vertrou is met die konsepte van Sigmund Freud, is selfsug die deel van die verstand wat hy die *id* genoem het. Freud beskou die *id* as 'n geneties geprogrammeerde dryfveer van seks en aggressie wat ons ontwikkeling oorheers het. *Sensualisme* is sinoniem met wat hy as seks bestempel het en hou verband met alle vorme van liggaamlike plesier. Alhoewel die kategorie beslis seksuele kontak behels, bevat dit ook dwelms, alkohol, vraatsug en in wese alle sensoriese plesier.

Materialisme is sinoniem met gierigheid, wat bestaan uit die strewe na materiële besittings ten koste van ander, en *egoïsme* behels dat ekself voor ander geplaas word. Dit is die moeite werd om te beklemtoon dat *materialisme* en *egoïsme* aggressiewe gedrag is.

Tensy oorkom, sal sulke primitiewe strewes tot selfvernietiging lei. Omdat Freud nie die rol van God in die menslike lewe erken het nie, kon hy Hom nie by sy behandelingsplan insluit

nie, en daarom het hy die enigste logiese alternatief wat hy tot sy beskikking gehad het, gekies: Die self.

Freud se teorie sê eenvoudig: “Waar die id is, sal die ego wees.” As gevolg hiervan behels die Freudiaanse teorie van psigoanalise die proses om die geestesoog na binne te draai en te probeer om die onbewuste id tot die bewussyn te bring, waar dit beheer, gewysig en verander kan word. Met ander woorde, psigoanalise is die proses om 'n mens se verstand op selfsugtige begeertes te fokus - die aansteeklike, vernietigende element van die verstand - met die oortuiging dat wanneer iemand van sodanige begeertes bewus raak, hy of sy gesonde veranderinge kan maak.

'n Christelike behandelingsmodel voeg addisionele insigte by. Jeremia 17:9 lig ons in dat die “menslike verstand bedrieglik is bo alle dinge en totaal goddeloos is. Wie kan dit weet?” (NIV) Ons moet ons tot God wend vir sy hulp. Andersins kan pogings om 'n mens se verstand sonder goddelike leiding te verstaan, uiteindelik tot verdere selfbedrog lei.

'n Ander belangrike faktor in die behandelingsproses is die wet van aanbidding, ook bekend as modellering. As gevolg daarvan word ons soos wat ons bewonder of aanbid. Wat ons ook al idealiseer, of dit nou 'n persoon, God, idee of afgod is, word ons meer soos dit wat ons idealiseer. Ons pas onself aan by alles waarop ons fokus. As ons op die self fokus, raak ons meer selfgesentreerd. As ons die verstand oplei om te fokus op die vernietigende, besmettende element in ons verstand, word die gevaarlike krag daarvan versterk.

Hierdie verandering vind plaas in die karakter en die biologie. Die brein sal homself eintlik herbedraad volgens die dinge wat ons dink, doen, sien en ervaar. Die brein is besig om sy neurale netwerk voortdurend te vertak en te snoei. Die keuses wat ons uitoefen - wat ons dink, glo, bewonder en aanbid, sowel as die gedrag waarmee ons besig is - het almal diepgaande gevolge vir die uiteindelijke ontwikkeling van ons neurale netwerk en dus ook ons karakters. Die sagteware (wat ons dink) kan die hardeware (die neurale netwerk) eintlik verander.

Miskien het sommige van u 'n ander taal op hoërskool geneem. As dit so is, onthou jy die probleme wat jy die eerste paar weke ondervind het, om een woord op 'n slag te leer, die pyniging om een woord te probeer herroep en uit te spreek? Terwyl jy studeer en geoefen het, en jou woordeskat toeneem, het selfs die uitspraak en sintaksis verbeter. Dit het plaasgevind namate

die brein sy neurale netwerk, die aantal selle en sel-tot-selverbindings wat nodig is om die nuwe taal te praat, vergroot.

Maar as jy opgehou het om daardie taal te praat sedert jy die hoërskool voltooi het, wat het dan van jou vaardigheid geword? Met voortdurende gebruik, versterk en brei die brein die neurale netwerk uit. Maar wanneer hierdie paaie ledig word, verval en verdwyn hulle uiteindelik. Dieselfde gebeur deur die hele brein. Daarom word gewoontes nie maklik verwyder nie: Hoe sterker 'n gewoonte en hoe langer dit bestaan, hoe meer tyd en moeite is nodig om die spesifieke neurale stroombane te laat verdwyn.

Nou kan jy sê dat dit alles baie interessant is, maar watter rol het dit om die verstand te genees? Dit is belangrik omdat ons, deur die *wil* te gebruik, die krag het om te kies watter neurale stroombane voortdurend in ons breine gebruik word. Deur die keuses wat ons maak, kan ons met God saamwerk vir die werklike transformasie van ons karakters hier en nou. Wanneer ons in samewerking met God kies om op te tree wat die *rede* en *gewete* as die gesondste bepaal het, kry ons goddelike krag om die besluite na te volg.

Kyk na rokers as 'n voorbeeld. Hulle kan bid vir verlossing net soveel as wat hulle wil, maar totdat hulle besluit om die sigarette neer te sit, hou hulle aan met rook. Maar as hulle die sigarette weggooi en God se hulp soek, kry hulle goddelike krag wat voldoende is vir die taak. Die goddelike mag stel die rokers in staat om die pyn van onttrekking te verdra en uiteindelik vryheid van hul drange te ervaar. Dus verander die neurale stroombane met verloop van tyd, en die roetes wat ooreenstem met die gewoonte om te rook, gaan stadig agteruit terwyl die neurale stroombane verantwoordelik vir selfbeheersing, versterk.

Die tydskrif *Nature* van September 1999 publiseer navorsing wat die feit verder ondersteun dat ons optredes en keuses in werklikheid lei tot fisiese veranderinge in die brein self.¹⁰ Die studie is uitgevoer deur samewerking van wetenskaplikes van die Yale, Harvard en Northwestern Universiteite en het aan die lig gebring dat die gebruik van kokaïen 'n verandering in die brein veroorsaak wat voorheen slapende gene aktiveer.

Dit beteken dat sekere tipes gedrag eintlik kan veroorsaak dat gene wat afgeskakel is, weer aanskakel en hul invloed op die individu begin uitoefen. In die geval van kokaïen aktiveer dit 'n geen wat die produksie van sekere proteïene veroorsaak wat 'n verhoogde drang na meer kokaïen lewer.

Televisie En Die Wet Van Aanbidding

B. S. Centerwall het navorsing gedoen wat die wet van aanbidding (modellering) kragtig demonstreer. Hy het sy bevindings in die *Journal of the American Medical Association*¹¹ gepubliseer. In 'n poging om die gevolge van televisieprogrammering op geweld in die samelewing te beoordeel, het dr Centerwall 'n uitgebreide studie ontwikkel om geweld in die samelewing te evalueer voor en na die bekendstelling van televisie. Omdat hy 'n duidelike aanduiding van geweld wou hê, fokus hy op die manslagsyfer in die Verenigde State.

Om besware te voorkom dat die styging in die moordsyfer moontlik kon wees as gevolg van maklike toegang tot wapens, vergelyk hy die Amerikaanse data met dié van Kanada, 'n soortgelyke Westerse land, maar met streng wapenbeheer. Dan vergelyk hy die inligting van hierdie twee lande met statistiek van Suid-Afrika, wat eers in die 1970's televisie toegelaat het. As 'n bykomende voorsorgmaatreël, het hy slegs wit-op-wit-moord in Suid-Afrika getel om die kans uit te skakel dat die apartheidsbeleid van rassisme die uitkoms beïnvloed. Wat hy ontdek het, was verbasend.

Na die bekendstelling van TV het die manslagsyfer in Amerika vanaf 1945 tot 1974 met 93 persent gestyg. In dieselfde tydperk het die manslagmoord in Kanada met 92 persent gestyg. Maar in Suid-Afrika, waar TV eers in die sewentigerjare verskyn het, het die manslagsyfer vanaf 1945 tot 1974 met 7 persent gedaal. Dit is ongelooflik dat, ná die bekendstelling van televisie in 1975, die manslagsyfer met 130 persent gestyg het.

In April 2004 het die vaktydskrif *Pediatrics* verstommende navorsing gepubliseer waarin aan die lig gebring het dat televisie-kyk deur kinders, hul risiko verhoog om aandag-afleibaarheid te ontwikkel. Die hoeveelheid tyd wat 'n kind televisie kyk, verander die brein!¹²

Hierdie bewyse, tesame met ander navorsing met soortgelyke bevindings, het daartoe gelei dat die Amerikaanse Akademie vir Pediatrie geen televisie van enige aard vir 'n kind onder die ouderdom van 2 jaar aanbeveel het nie, met streng beperkings op ouer kinders. Dit is duidelik dat waarna ons kyk, wat ons bewonder, aanbid en glo, 'n belangrike impak het op wie ons word.

Die Liggaam Se Effek Op Die Verstand

Die fakulteite van die verstand of intellek funksioneer op sy beste wanneer die liggaam gesond is. Die verstand en liggaam is nie apart nie. Ons het reeds die verstand se effek op die

liggaam bespreek. Maar ons moet ook onthou dat die liggaam die werking van die verstand duidelik beïnvloed. Wanneer fisieke siekte voorkom, word die verstand minder doeltreffend. Wie wil byvoorbeeld finale eksamens aflê met griep en 'n temperatuur van 40 grade?

Die Masjinerie Van Die Brein Kan Defektief Wees

Ons moet nie vergeet nie dat, wanneer ons oor die verstand praat, fisieke afwykings die werking daarvan ook kan benadeel. Die breuk van die mensdom met God het die verstand nie net met selfsug verswak nie, maar dit het ook die brein aan siektes en fisieke afwykings onderwerp.

Alzheimer-siekte en beroerte - sowel as skisofrenie en ander afwykings - beïnvloed die fisiese brein self (die hardeware) en beïnvloed dus die werking van die verstand. Soms is biologiese ingrepe nodig vir die herstel van welstand (om die hardeware te behandel), maar ander kere is sosiale, sielkundige of geestelike ingrepe nodig (om die sagteware te behandel). Dit is wat psigiatrie so uitdagend en opwindend maak.

As psigiater gebruik ek gereeld medisyne om die biochemie van 'n persoon te stabiliseer. Medikasie kan die impak van genetiese of omgewingsdefekte in die brein verminder. Sommige van my Christen-pasiënte sukkel hiermee en ervaar selfs skuld wanneer hulle psigiatriese medikasie neem. 'n Aantal moes al kritiek deur welmenende vriende verduur.

Ek herinner my pasiënte daaraan dat, toe Adam in sonde verval het, het genetiese defekte ons DNA begin binnedring. Ons het, as mense, onderworpe geword aan siekte en die dood. Ons brein werk dus nie so doeltreffend soos Adam s'n toe hy direk uit die hand van God gekom het nie. Ons brein het dikwels verskillende defekte in die werklike molekulêre struktuur en werking van die selle. Die hardeware van ons geestelike rekenaar is af en toe gebrekkig, en medisyne kan soms die werking van die geestelike hardeware verbeter.

'n Onlangse ontdekking wat in die *American Journal of Psychiatry* gepubliseer is, illustreer dit opvallend.¹³ Dr Michael Egan en medewerkers het ontdek dat 'n enkele ewekansige geenmutasie op chromosoom 22 die geheue se funksie verander.ⁱⁱⁱ Medikasie kan vir 'n biologiese swakheid kompenseer, die intensiteit van die ongesonde gevoelens verlaag, en die doeltreffendheid van die brein verbeter. Die *rede* en die *gewete* verkry dan makliker krag om balans in die geestelike prosesse te herstel.

As die verhouding tussen liggaam en verstand erken word, is dit ook redelik om die belangrikheid van 'n gesonde lewenstyl te besef. 'n Gesonde lewenstyl beïnvloed ons geestestoestand direk, want hoe gesonder ons liggaam, hoe gesonder en doeltreffender ons verstand. Omgekeerd, verhoed 'n ongesonde leefstyl ons om ons volle geestelike potensiaal te bereik, omdat dit 'n gesonde breinfunksie ondermyn. Dit is die rede vir die gesondheidswette wat in die Bybel gegee word. God wil hê dat sy mense die gesondste verstand moet hê, maar om dit te bereik, word die gesondste moontlike liggaam vereis.

iii. Die brein bestaan uit biljoene neurone (breinselle) wat in komplekse netwerke gerangskik is. Die individuele breinselle kommunikeer met mekaar deur chemiese seine vry te stel wat neuro-oordragstowwe genoem word. Nadat die sel wat die sein gestuur het sy neuro-oordragstowwe vrygestel het, aktiveer dit vinnig heropnamepompe (soos stofsuiers) om die neuro-oordragstowwe op te suig vir herverpakking en hergebruik. In sommige dele van die brein waar die heropnamepompe skaarser is, bly sommige van die vrygestelde neuro-oordragstowwe in die vloeistof buite die selle. Die brein het ensieme wat ontwerp is om die oorblywende neuro-oordragstowwe te verwyder om 'n oorbelading of opbou te voorkom.

Die prefrontale korteks, die deel van die brein onmiddellik agter die voorkop, is die plek van ons nadenke en redenering. Die prefrontale korteks het minder heropnamepompe, dus meer neuro-oordragstowwe bly buite die selle na stimulasie. Een spesifieke neuro-oordragstof, dopamien, is belangrik vir skerp denke en 'n goeie geheue. Die ensiem wat dopamien afbreek, word Catechol-O-methyltransferase (COMT) genoem. Die geen wat COMT produseer, is op chromosoom 22 geleë. Dr. Egan en medewerkers het ontdek dat 'n ewekansige mutasie van die geen wat COMT op chromosoom 22 maak, die menslike geenpoel binnekom. Daarom kan twee genetiese vorms van die geen gevind word: Een vorm met die aminosuur valien (Val) op posisie 108 op die geen; die ander met die aminosuur metionien (Met) op posisie 108.

Omdat elke persoon twee stelle chromosome het (een van sy moeder en een van sy vader), bestaan daar drie moontlike genetiese kombinasies: Met/Met, Met/Val, Val/Val. Interessant genoeg is die COMT met 'n Met-geen hitesensitief en vertoon dit laer aktiwiteit by liggaamstemperatuur. Daarom het persone met óf die Met/Met óf Met/Val kombinasie laer

aktiwiteit van COMT en gevolglik hoër dopamienvlakke in hul prefrontale korteks as dié met die Val/Val kombinasie. Geheue-toetsing het aan die lig gebring dat persone met die Val/Val-kombinasie slegter vaar op korttermyngeheuetoetse as dié met die Met-geen. En diegene met die Met/Met-kombinasie presteer beter as dié met die Met/Val-kombinasie. Hierdie studie het getoon dat 'n enkele geenmutasie die breinchemie direk kan beïnvloed met die daaropvolgende verandering in geheuefunksie.

Die Balans Versteur

In die vorige twee hoofstukke is 'n model ondersoek van die oorspronklike hiërargiese struktuur van die verstand en hoe die vernietigende element van selfsug die verstand besmet het. In hierdie hoofstuk gaan ons kyk wat gebeur as die verstand in omgekeerde volgorde van sy oorspronklike ontwerp werk. Ons sal ontdek wat gebeur as ons toelaat dat selfsugtige begeertes in beheer is. Ons sal ook voortgaan met ons soeke na hoe om balans te herstel en die verstand te genees.

'n Nuwe Moeder

Stel jouself voor as 'n nuwe moeder. 'n Week het verloop sedert die geboorte van jou eerste kind. Nou is jy alleen tuis, en jou man werk vir 'n week op 'n ander plek. Jy staan vroeg op; sorg vir die baba; werk 'n heeldag om die huis skoon te maak; en om 23:30 kruip jy uitgeput in die bed in.

Om 02:00 begin jou baba, nat en honger, te huil. *Voel* jy lus om uit die bed te klim en jou baba te versorg? Nee, maar jy *redeneer* vinnig deur jou baba se behoeftes en jou verantwoordelikheid teenoor hom of haar. Jou *gewete* oortuig jou van jou plig, en jy gebruik jou *wil* om op te staan en die kind te versorg. Dan gaan jy weer bed toe en slaap die res van die nag.

As jy die volgende oggend opstaan, wat dink jy van jouself? Met 'n gevoel van tevredenheid, werk goed gedoen. Miskien 'n bietjie ouerlike trots. "Ek is 'n goeie moeder." Jou selfbeeld styg effens, jou selfvertroue neem toe en jou algemene gevoel van welstand bly ongeskonde.

Maar laat ons die situasie van heerskappy omkeer, en in plaas daarvan om *rede* en *gewete* te laat lei, laat ons ons *gevoelens* in beheer wees. Dit is 02:00 uur en jou baba begin huil. Jy voel nie lus om op te staan nie, en bly dus lê. As jy met 'n kussing oor jou kop omdraai, herinner jy jouself daaraan hoeveel rus jy nodig het. In werklikheid kan jy tot vir jouself sê dat jy 'n beter ouer sal wees in die oggend, as jy uitgerus sal wees. Die volgende oggend staan jy op om die kind te vind, uitgeput van huil die hele nag en steeds nat en honger. Hoe ervaar jy jouself nou? Gevul met skuld en skaam? Miskien kan jy sulke emosies nie verduur nie, kyk jy na jou kind en

sê: “Dit is alles jou skuld. As dit nie vir jou was nie, sou ek nie in hierdie verknorsing wees nie.”
Wat gebeur met jou selfbeeld? Jou eiewaarde? Het jy 'n groter gevoel van vrede en welstand?

As gevoelens toegelaat word om die Wil te beheer, sal dit altyd tot vernietiging lei.

‘n Rasieleier

Dink aan 'n 16-jarige rasieleier vir 'n hoërskoolvoetbalspan. Sy het ‘n oog op die kaptein van die span. Elke keer as hy verbystap, spring sy 'n bietjie hoër en juig sy 'n bietjie harder, in die hoop dat hy sal oplet. Uiteindelik doen hy dit, en hy vra haar vir ‘n aandjie uit. En op hul heel eerste afspraak probeer hy haar kuisheid skend. Haar *rede* en *gewete* sê albei onmiddellik: “Nee, ek wil dit nie doen nie. Ek is nie daardie soort meisie nie.” Maar haar *gevoelens* is verward en onseker. *Ek wil nie hê hy moet vir my kwaad wees nie, sê sy vir haarself. Ek wil hê dat hy van my moet hou. Ek wil nie verwerp word nie.* En die vrees vir verwerping en die verlange om van gehou te word, laat haar ingee.

As sy op daardie oomblik alleen in die motor, haar *rede* en *gewete* gebruik en hom weier, hoe sal sy dan voel? Ongemaklik, verleë, angstig, gespanne? Maar hoe sal sy gedurende die volgende week, maand en jaar oor haarself voel? Sal haar selfbeeld daal of styg? Sê nou sy laat haar *gevoelens* lei en sy gee in vir sy begeertes deur hom passief toe te laat? Wat sou dan gebeur met haar selfbeeld, selfwaarde en selfvertroue? Alles sal daal. As *gevoelens* oorneem, ontstaan daar altyd onrus en vernietiging.

Dink 'n oomblik na oor jou lewe en besin oor tien van jou betreurenswaardigste optredes - wat jy wens jy ongedaan kan maak of wens dat jy dit nooit gedoen het nie. Hoeveel hiervan het voorgekom ná 'n redelike en pligsgetroue oorsig van die feite en omstandighede? Hoeveel was gebaseer op *gevoelens*? Elke persoon - sonder uitsondering - aan wie ek hierdie vrae gestel het, het toegegee dat laasgenoemde die geval was.

’n Predikantsvrou

Die eerste twee analogieë demonstreer die verwoestende impak op 'n mens se selfbeeld, eiewaarde en selfvertroue wanneer *gevoelens* in beheer is. Sommige mense kan egter argumenteer dat die skade ontstaan het omdat die sedes geskend was, nie net omdat *gevoelens* in beheer was nie.

Ander kan weer argumenteer dat selfs as *gevoelens* in beheer is van besluite wat nie die sedes skend nie, daar niks slegs daaruit sal voorkom nie. As jy daarmee saamstem, oorweeg die verhaal van Ethel.

Die vrou het my kom sien oor haar chroniese gevoelens van depressie, 'n lae selfbeeld en onsekerheid. Omdat sy die vrou van 'n plaaslike predikant was, was sy beskaamd om my dienste te gebruik. Ethel en haar man was byna dertig jaar in die bediening en het baie kerke bedien. As vrou van die predikant het sy meermale raad aan sukkelende kerklidmate gegee, maar nou kon sy nie vrede vir haar eie hart vind nie.

Sy het beskryf hoe sy deur streng, maar liefdevolle ouers in 'n godsdienstige huishouding grootgeword het. Terwyl sy geen gevalle van klassieke mishandeling in haar kindershuis kon identifiseer nie, het haar ouers haar gedrag streng gereguleer en haar gekritiseer vir enige aktiwiteite wat van hul ideale afgedwaal het. Hulle het Ethel nooit aangemoedig om vrae te vra of vir haarself te dink nie. In plaas daarvan word daar aan haar gesê om bloot haar ouers en God se voorskrifte te volg.

Sy het grootgeword om uiters sensitief te wees vir kritiek, en het altyd ander se goedkeuring en aanvaarding gesoek. Maar dit het dit egter vir haar bykans onmoontlik gemaak om haar gedagtes uit te spreek of vir haarself op te staan, in geval sy iemand aanstoot sou gee en dan verwerping in die gesig staar.

Ethel was vriendelik, geduldig, vrygewig en oor die algemeen was sy geliefd en gerespekteer deur almal. Niemand in haar kerk kon onthou dat sy ooit onbeskof of onvriendelik was nie. Tog het die vrou eensaam, geïsoleerd, sonder waardering en depressief gevoel. Ondanks haar jarelange diens aan ander en dat sy die wil van God gedoen het, kon sy nie verstaan hoekom sy aan chroniese onsekerheid en 'n lae selfbeeld gely het nie.

Tydens ons sessies saam, het Ethel 'n voorval beskryf wat die onderliggende probleem in haar lewe aan die lig gebring het. Sy het 'n paar klasse by 'n plaaslike kollege geneem en het op die Donderdag finale eksamens moes aflê. Sy het beplan om Woensdagaand van die eksamenweek opsy te sit vir haar finale studievoorbereiding. Dinsdag van die eksamenweek het Doris, die kerk-orrelis, gebel om haar in te lig dat sy nie die orrel kon speel vir die middel van die week-diens nie en gevra of Ethel sal speel.

Haar *rede* en *gewete* het Ethel onmiddellik die gevolgtrekking laat maak dat sy Woensdagaand moes studeer en dat sy nie die orrel vir die kerk kon speel nie. Maar net so vinnig lyk dit asof 'n stroom gevoelens haar oorweldig: *Ek wil nie hê dat Doris kwaad vir my moet wees nie. Ek wil hê dat sy van my moet hou. Sy kan dalk dink dat ek nie die kerk en my man se bediening ondersteun nie.* Op grond van haar vrees vir verwerping en wat ander sou kon dink, het Ethel besluit om haar studieplanne te kanselleer en eerder die orrel te speel.

Wat het geword van Ethel se selfbeeld? selfvertroue? eiewaarde? Almal het geval. Nie omdat die orrel speel by die kerk immoreel is nie – om die waarheid te sê, is dit 'n gesonde aktiwiteit as dit vir die regte redes gedoen word. Maar haar selfbeeld het gesink omdat sy 'n besluit geneem het gebaseer op gevoelens van vrees en onsekerheid, nie op waarheid en feite nie. Sy het teen haar eie oordeel gegaan en toegelaat dat emosies van vrees en onsekerheid haar beheer. In haar eie gedagtes het sy haarself as swak en wankelend ervaar. Gevolglik het sy respek vir haarself verloor.

Gelukkig het Ethel gou haar jarelange patroon van ongesonde besluitneming erken. Vir jare het sy haar antwoorde gebaseer op wat sy gedink het ander sal behaag eerder as op wat sy dink die redelikste en gesondste sou wees. Sy het besef dat sy nie die vermoë ontwikkel het om vir haarself te redeneer nie, maar dat sy ander toegelaat het om vir haar te dink. Dit het gelei tot 'n voortdurende siklus van verlaagde selfbeeld, wat 'n groeiende behoefte aan goedkeuring van ander tot gevolg gehad het. Dit het ook gelei tot 'n toenemende vrees vir verwerping, wat op sy beurt meer vreesgebaseerde besluitneming en 'n steeds laer selfbeeld tot gevolg gehad het. Toe Ethel die afkeur of teleurstelling van ander begin verdra en besluite neem wat redelik en gesond was - bloot omdat *dit redelik en gesond was* - het haar selfbeeld en eiewaarde begin toeneem.

Wat het haar in staat gestel om te verander? God, as die bron van alle waarheid, het die waarheid oral om haar laat skyn. Maar waarheid is nutteloos tensy dit verstaan en toegepas word. Ethel het haar *rede* en *gewete* begin beoefen deur vir haarself te dink en vir haarself gevolgtrekkings te maak. Sy het die waarheid begin soek en in haar lewe toegepas deur haar *wil* te beoefen om vir haarself op te tree en haar eie keuses te maak, ongeag wat ander gedink het. Met ander woorde, sy was bewus van haar gevoelens van vrees, seerkry, eensaamheid en verlange na goedkeuring, maar het erken dat die voortgesette oorgee aan sulke emosies haar probleme net laat voortduur. Dat die

voortdurende oorgee aan haar *gevoelens* 'n verwerping van die waarheid was, en net haar genesing verhoed. Die onderstaande diagram illustreer hierdie stryd.

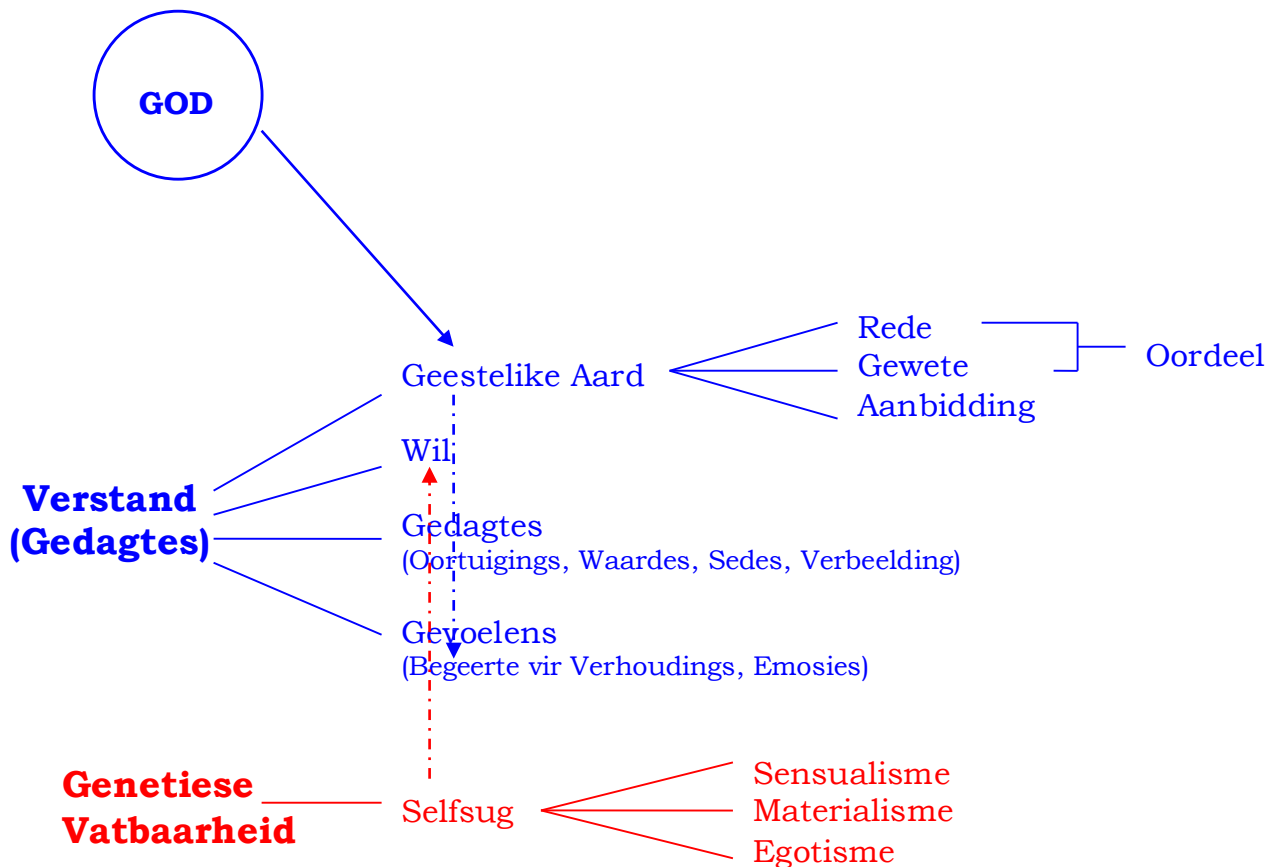

Figure 4. Die Toestand Van Die Verstand Na Sonde en Na Bekering

“Is Ek Veronderstel Om Voor Te Gee Dat Ek Nie Gevoelens Het Nie?”

Baie van my pasiënte het 'n baie moeilike tyd om vas te stel dat die *rede* en *gewete* die bestuur van die *wil* bepaal omdat hulle *gevoelens* so sterk is, en omdat hulle dit hul hele lewe afhanklik gemaak het as die basis vir hul besluitneming. Hulle sê gereeld vir my dat dit nie werklik is totdat hulle reg voel oor iets nie. Met 'n gevoel van desperaatheid vra hulle: “Moet ek voorgee dat ek nie gevoelens het nie?”

Glad nie. Onthou jy die analogie waarin jy pas met jou nuwe baba huis toe gekom het? Plaas jouself weer tuis om 02:00 met jou nuwe baba. Hierdie keer, in plaas daarvan dat die kind huil, lui

die telefoon, en dit is jou beste vriendin wat by 'n deurnagfliek is en wil hê dat jy moet saamgaan. Jou gevoelens skree vinnig: “Nee! Ek moet slaap!” Jou *rede* ondersoek jou gevoelens onmiddellik na aanleiding van die omstandighede. Met 'n duidelike *gewete*, weier jy die aanbod, is jou gevoelens tevrede en kan jy weer gaan slaap. Let egter op, selfs in hierdie situasie, dat *gevoelens* nie in beheer is nie. *Rede* en *gewete* neem die besluit gebaseer op feite, getuienis en waarheid, aangesien jy, gegewe die huidige omstandighede, besluit wat die redelikste en toepaslikste is.

Ek herinner my pasiënte daaraan dat gevoelens soos data is, inligting wat ons met die *rede* en die *gewete* moet laat evalueer en daarop moet reageer, nie net op die gevoelens self gebaseer nie, maar op die feite, bewyse, waarheid en omstandighede wat met die gevoel verband hou.

Gevoelens Kan lieg!

Wat al my pasiënte hoofsaaklik nie besef wanneer hulle my die eerste keer besoek nie, is dat *gevoelens kan lieg!* So baie mense glo verkeerdelik dat as dit reg *voel*, dit reg moet *wees*. Maar die Bybel sê in Jakobus 1:13, 14: “Laat niemand, as hy in versoeking kom, sê: Ek word deur God versoek nie. Want God kan deur die kwaad nie versoek word nie, en self versoek Hy niemand nie. Maar elkeen word versoek as hy deur sy eie begeerlikheid (of gevoelens (NIV)) weggesleep en verlok word.” Die Bybelvers lig ons in dat dit deur ons *gevoelens* is hoe ons die meeste tot dwaling gelei word.

Alice was desperaat toe sy opdaag vir haar eerste afspraak. Haar hare was blond, krullerig en het in alle rigtings uitgestaan, en haar grimering was te swaar. Sy was matig oorgewig, en het jeans gedra wat twee groottes te klein vir haar was, met 'n oortrektrui wat 'n prent van 'n skitterende monstervragmotor op gehad het. Sy het helderrooi naellak en lipstiffie aangehad wat verder as die rand van haar lippe gestrek het. Elke hand het ten minste sewe ringe gehad, met twee wenkbrouinge bokant haar regteroog, en veelvuldige klein oorkrabbetjies aan elke oor. Sy het na tabak geruik en het omtrent 50 gelyk, maar eintlik was sy maar net 37 jaar oud.

In ons eerste sessies was haar kommentaar moeilik om te volg, soos sy van onderwerp tot onderwerp en probleem tot probleem spring. Elke keer as ons probeer om 'n probleem te hanteer, sou sy dadelik nog 'n paar aanbied in 'n wanhopige en hopelose vertelling. Haar lewe was chaoties sonder enige fokus en geen bewyse van selfbeheersing nie. Sy het gedoen net soos haar *gevoelens*

haar gemotiveer het om te doen. Getroud met haar derde man en met drie kinders het sy haar lewe as ellendig beskou, maar sy het geen idee gehad hoe sy dit kon verbeter nie. Sy het gely aan 'n buitengewone lae selfbeeld en chroniese waardeloosheidsgevoelens, en sy kon nie 'n tyd onthou dat sy ooit gelukkig was of vrede in haarself gehad het nie.

Nadat ek die hiërargie van die verstand met Alice gedeel het en die belangrikheid van feit-gebaseerde eerder as gevoelgebaseerde besluitneming, het sy die beginsels begin begryp en 'n klein bietjie vordering gemaak. Ongelukkig, net toe dit lyk asof sy regtig verbetering begin toon, het dit gelyk asof alles uitmekaar val.

Op 'n dag het sy haar aantrekkingskrag vir die man van haar beste vriend bekendgemaak. Sy het gesê dat sy baie graag 'n verhouding met hom wou hê, iets wat sy gedurende die hele sessie verskeie kere herhaal het: “Maar dr Jennings, dit sal so goed voel.” Dus het ek 'n paar werklikheidsgebaseerde vrae aan haar begin vra.

“Sal dit goed *wees* vir jou man as jy 'n verhouding met die man van jou beste vriendin het?”

“Nee.”

“Sal dit goed *wees* vir jou beste vriendin as jy 'n verhouding met haar man het?” Weer het sy nee geantwoord. “Sal dit goed *wees* vir jou kinders? Of haar kinders? En laastens, sou dit goed *wees* vir jou en die ander man?” Sy elke keer onwillig “nee” geantwoord.

Teen hierdie tyd het sy besef dat sy tussen twee opsies moet kies: Sy kan die feite aanvaar wat die *rede* en die *gewete* bepaal het die gesondste sou wees, wat daartoe sou lei dat sy nie so 'n saak wou deurvoer nie. Of sy kon volgens haar gevoelens kies om met die onverstandige verhouding te begin.

Wat dink jy sou met haar selfbeeld, haar selfvertroue en eiewaarde gebeur as sy die verhouding gehad het? Wat dink jy sou met haar gemoedstemming gebeur? Alice het met haar besluit gesukkel, maar het uiteindelik besluit om *rede* en *gewete* te volg. Sy het besluit om haar *wil* te beoefen en nie met die verhouding aan te gaan nie. Raai wat? Binne twee weke het haar gevoelens teenoor die man heeltemal verdwyn, en haar vlak van selfvertroue het aanhou klim.

“Niemand het uit die natuur die reg ontvang om opdragte aan ander te gee nie. Vryheid is 'n geskenk uit die hemel, en elke individu van dieselfde spesie het die reg om dit te geniet sodra hy van sy rede gebruik maak.”—Denis Diderot

Die Wet van Vryheid

Joni het soos 'n bang kind gelyk - seergemaak, wat verlang na troos, om hulp, maar tog bang om uit te reik, bang om weer seergemaak te word. Haar hande het senuweeagtig gebewe en haar donker oë het heen en weer gekyk, duidelik om my blik te vermy. Die opvallende kenmerke van die 23-jarige vrou het spore van kinderlike onskuld getoon wat versteek is agter 'n muur van pyn en angs. Sy het sag en huiwerig gepraat, haar stem het gebewe. Terwyl ek haar in die gang na my kantoor begelei, het ek gedink: *Wat sou sy my vertel? Wat kon haar so pla? Waarom het sy so bang gelyk, so onseker?*

Sy het my kantoor binnegekom en onmiddellik gebroke begin huil. Tranerig het sy beskryf hoe sy eens 'n spontane, lewendige, jong vrou was wat niks daarvan gedink het om haar vriende te organiseer vir 'n naweekuitstappie, of om 'n aanbieding by die skool te hou nie. Met 'n effense glimlag vertel sy dat sy president van haar senior klas was. Sy onthou toe sy gewild, energiek en liefdevol was, maar dit alles het verander toe sy op 19-jarige ouderdom met haar liefling van die hoërskool getroud is. Gedurende die eerste paar maande het hul verhouding perfek gelyk, maar kort ná die wittebrood het haar man begin drink, en hy het toenemend veeleisender, meer krities en oorheersend geword.

As Joni met een van haar vriende wou uitgaan, het hy haar verbied, en as sy probeer het om sy eise te weerstaan, het hy vyandig en dreigend geword. Telkens wanneer hy die gedagte kry, beveel hy haar - ongeag wat sy besig was om te doen - om uit te trek en te gaan lê waar sy was, sodat hy homself kon bevredig. As sy nee gesê het, het hy haar aangerand. Uiteindelik het sy opgehou om weerstand te bied en in plaas daarvan ingegee wanneer hy beveel het.

Toe Joni my kom sien het, was sy depressief, verward, onseker, onseker, bang, ongelukkig en sonder hoop. Die ontstellende verandering in haar huwelik het haar heeltemal gedemoraliseer. Sy kon nie verstaan wat verkeerd geloop het nie, en ook nie wat om daaraan te doen nie.

In hierdie heelal het ons 'n wet - georden deur God Homself - wat die wet van vryheid genoem word. Dit is nie 'n reël of 'n wetgewing of 'n arbitrêre opdrag van 'n magtige heerser nie.

Inteendeel, dit is 'n universele werklikheid, soos met die wet van swaartekrag. Dink aan die wet van swaartekrag. Jy hoef nie daarvan te weet vir dit om te werk nie. Jy hoef ook nie in die wet van swaartekrag te glo om die gevolge daarvan te ervaar nie. In werklikheid kan jy selfs ontken dat dit enigsins bestaan. Maar as jy met die hysbak na die top van die Empire State-gebou ry, verklaar dat daar nie iets soos die wet van swaartekrag bestaan nie, en dan afspring, sal jy jouself vinnig onder die jurisdiksie van die wet bevind, waarvan jy die werklikheid ontken. Oortreding van die swaartekragwet het gepaardgaande gevolge, ongeag of 'n mens dit verwag al dan nie.

Die vryheidswet werk op 'n soortgelyke manier, ongeag of 'n mens dit glo, erken of herken. En oortredings van die wet op vryheid lei altyd tot nadelige gevolge op baie voorspelbare maniere.

'n Voorstel Sonder Vryheid

Stel jou voor die geval van 'n jongmeisie wat met die man van haar drome uitgaan. Eendag nadat hulle mekaar al etlike maande ken, neem hy haar na 'n spesiale restaurant en hulle gaan dan vir 'n romantiese wandeling in die tuin. Met sagte musiek op die agtergrond, kniel hy en vra haar om met hom te trou.

Die jong vrou besef die belangrikheid van die besluit en vra 'n paar oomblikke om na te dink oor haar antwoord. Haar huiwerigheid maak hom onseker, hy steek sy hand in sy sak, haal 'n pistool uit, rig dit op haar en sê: “Kyk, ek het jou uitgeneem, vir jou blomme en geskenke gekoop en my tyd en geld aan jou gespandeer. Nou beter jy met my trou, en jy beter my liefhê, want as jy dit nie doen nie, skiet ek jou net daar waar jy staan.”

Wat dink jy gebeur in die jongmeisie se hart? “O! Jy is die sterk man waarop ek gewag het?” Natuurlik nie. Ons besef almal dat sulke behandeling vrees, afkeer en walging sou veroorsaak, wat uiteindelik opstand sou veroorsaak. Sy wil so gou moontlik van hom af wegkom.

Ons illustrasie toon die eerste twee voorspelbare gevolge wat ontstaan as iemand die wet van vryheid oortree: *Dit vernietig altyd liefde en lei tot rebellie*. Dit gebeur oral waar en onder watter omstandighede ons vryhede geskend word.

Lasagne

Dink aan 'n vrou wat haar man met sy gunstelinggereg wil verras. Nadat sy 'n paar uur gewerk het om die spesiale lasagne voor te berei wat sy weet waarvan hy hou, plaas sy dit in die oond sodat dit gereed sal wees as hy van die werk af tuis kom.

Maar op pad huis toe bel hy sy vrou en kondig aan: “Ek het 'n aaklige dag by die werk gehad. Ek wil lasagne hê, gaan dus kombuis toe en maak dit. En dit beter reg wees as ek by die huis kom.” Hy wag nie op 'n antwoord nie.

Watter tipe reaksie sou jy van die vrou verwag? Sy weet dat die lasagne al in die oond gaarword. Dink jy dat sy dit nou sou wou uitgooi? Sou die oortreding van haar vryheid deur haar man 'n rebelse reaksie veroorsaak? Liefde vergaan en rebellie ontstaan wanneer vryheid geskend word.

“Ek Sal ‘n Coke Drink”

Stel jou voor dat jy saam met jou man in 'n restaurant is. Die kelnerin vra wat jy wil drink. Jy antwoord, “'n Coke asseblief.” Maar onmiddellik sê jou man: “Nee, sy kan nie Coke hê nie - bring vir haar melk.” Hoe sou jy reageer? Sou hierdie vryheidskending die liefde verhoog of verminder? Sou jy vind dat jy nader aan jou gade getrek of weggestoot word?

Alle oortredings van die wet op vryheid het dieselfde resultaat: Die vernietiging van liefde en die opwekking van rebellie. Die enigste veranderlike is in die graad. Groter skendings van vryheid het meer verwoestende gevolge. In die geval van swaartekrag, tuimel van 'n vier duim randsteen af en jy kan dalk net 'n enkel verswik. Maar val van 'n gebou van 40 voet af, en jy sal waarskynlik sterf. Die swaartekragwet is van toepassing op elke geval, die enigste veranderlike is die mate van skade wat voorkom.

Waarom Het God Soveel Krag Gebruik?

God het baie gedoen om aan ons te toon dat vryheidskending die liefde nie herstel nie. Een keer het Hy sy mag gebruik om die hele wêreld met 'n vloed te vernietig (Gen. 6-11). Dit was 'n ongelooflike gebruik van mag, maar het God gekry wat Hy wou hê? Het dit gelei tot lojaliteit en

herstel van eenheid met die mensdom? Na die sondvloed, waarom het hulle die toring van Babel gebou? Omdat hulle nie geglo het dat daar 'n God is nie, of omdat hulle Hom nie vertrou het om die wêreld ooit weer te vernietig nie?

God het sy mag gebruik om die eersgeborenes van Egipte dood te maak (Ex. 11:1-12:30) en dan die leër van Farao in die see te oorweldig (Ex. 14:23-28). Die Here het uit Sinai gedonder met groot magtige vertoon, en al die kinders van Israel was bang (Ex. 20:18, 19). Was eenheid herstel, toe God sy mag op sulke maniere gedemonstreer het? Of het opstand gevolg en het die Hebreërs 'n goue kalf veertig dae later aanbid (Ex. 32:1-8)?

Op die berg Karmel het Elia vuur uit die hemel laat neerdaal, en die hele volk het op hul aangesig geval en uitgeroep: “Die Here, Hy is God, die Here, Hy is God!” (1 Konings 18:39). Maar reageer die volk Israel na daardie ontsaglike mag met ewige lojaliteit en getrouheid? Of het hulle reageer met herhalende opstand en afgodediens (sien die boeke Jesaja, Jeremia, Amos, Hosea en Miga)?

God sê deur die profeet Sagaria: “Nie deur krag of deur geweld nie, maar deur my Gees, sê die Here” (Sag. 4:6). En hoe werk die Gees? Deur liefde, waarheid en vryheid. Dit is deur waarheid in liefde te openbaar en ons vry te laat om tot ons eie gevolgtrekking te kom dat God die hart wen (Efés. 4:15).

Liefde Vereis Vryheid

Toe Lucifer in opstand gekom het (sien Jes. 14; Eseg. 28), het God nie sy mag gebruik om die engel te dwing om te konformeer nie. God het nie sy mag gebruik om te straf en te vernietig nie. In plaas daarvan het Hy geweld vermy, want dit is in stryd met sy metodes en beginsels. In sy alwetendheid besef God dat die gebruik van dwang slegs groter opstand aanlok. Dit herstel nie eenheid en harmonie of liefde nie. Liefde vereis vryheid.

Noodmaatreëls

As mag en krag nie God se doelwit van eenheid bereik het nie, waarom het Hy dan so baie daarvan in die Ou Testament gebruik? God neem groot risiko's om misverstaan te word deur sy gebruik daarvan in die verlede. Tydens noodsituasies, neem groot liefde groot risiko's. Ons moet egter nie noodmaatreëls as 'n skending van die vryheidswet misplaas nie.

Cloudland Canyon State Park, wat in die noordwestelike hoek van Georgia geleë is, kry sy naam van die pragtige uitsig vanaf die top van die steil canyonmure. Stel jou voor dat jou gesin na so 'n plek reis. Jou kinders lag en speel en jy sien dat jou seun 'n Frisbee agtervolg wat na die krans toe seil. Wat doen jy? Sou jy skree? Beslis. So jy skree, “Stop! Die krans!” Maar hy is so vasgevang in wat hy doen dat hy jou nie hoor nie. So gil jy harder, maar die wind waai en waai jou woorde weg. Terwyl hy die krans nader, skree jy so hard jy kan, in 'n poging om sy lewe te red? Natuurlik skree jy, “STOP NOU! EK SÊ STOP!” Uiteindelik het jou besorgdheid gewen, maar dit word ook verkeerd verstaan. Vier stappers oor die canyon hoor jou en dink: “Wat 'n wrede ouer. Ek sou my kind nooit so behandel nie.”

Neem ons soms die risiko om verkeerd verstaan te word in noodtoestande? Kyk na die geweldige risiko's wat God geneem het toe Hy sy stem in die verlede verhef het.

Plaas jouself in die plek van 'n onderwyser in 'n laerskool waar die kinders pas na pouse teruggekome het. Hulle lag nog en raas toe jy die nuus hoor dat 'n gewapende man in die gebou skuil en julle die gebou onmiddellik moet ontruim. As jy om aandag vra, hoor die kinders nie omdat hulle te hard raas. Verhef jy jou stem en skree om hulle stil te maak, orde te herstel en hulle na veiligheid te lei? Waag jy hierdie gedrag - duidelik nie kenmerkend van jouself nie - selfs al gaan sommige van die studente huis toe en vertel hul ouers dat die onderwyser op hulle skree?

Toe 'n Amerikaanse troepeskip die Atlantiese Oseaan gedurende die Tweede Wêreldoorlog kruis, tref 'n torpedo dit en dit begin stadig sink. Die soldate was onder die dek besig, en baie van die kompartemente het begin oorstrom. Die dekluk is oopgemaak en die mans heelonder het paniekbevange probeer om te ontsnap. Toe een soldaat probeer om die leer te klim om by die dek uit te kom, het twee of drie ander hom van die leer af geruk en 'n ander een het op die leer gespring, wat net deur nog 'n paar afgetrek word. Almal veg in vrees vir die een leer wat na die dek lei.

Op die dek was daar offisiere wat om orde geskree het, maar die mans onder, in hul paniek, het dit nie gehoor nie. Omdat die water aanhou styg, sou al die mans vergaan het as orde nie vinnig herstel word nie. Skielik het 'n vuurwapen se geluid deur die lug weerklink toe een van die offisiere op die dek 'n geweer neem en af in die kompartement skiet en verskeie soldate dodelik tref. Maar sy optrede het die paniek onmiddellik stopgesit en die res is gered.

Die Begin Van Wysheid

God het groot risiko's geneem deur sy krag en mag te gebruik - nie omdat Hy verkies het om dinge op dié manier te doen nie, maar as gevolg van die noodgevalle waarmee Hy te kampe gehad het. Spreuke sê: “Die beginsel van die wysheid is die vrees van die Here” (Spr. 9:10) - nie die einde van die wysheid nie. As jy buite beheer is - deur 'n goue kalf te aanbid en aan 'n orgie aan die voet van Sinai deel te neem - kan die goddelike gedonder jou daartoe lei dat jy jou vernietigende gedrag lank genoeg stop om te luister. Die boodskap aan elkeen van ons is die volgende: As jy na God luister en tyd saam met Hom spandeer, sal jy, net soos Moses, ontdek dat dit nie nodig is om bang te wees nie (sien Ex. 20:20).

As enigiets ons vryheid skend, lei dit altyd tot opstand en die onvermydelike vernietiging van liefde. Dit is onmoontlik vir liefde om in 'n atmosfeer sonder vryheid te bestaan. As jy nie seker is nie, probeer dit op jou eggenoot. Sê vir hom of haar dat as hulle jou nie liefhet nie, jy hulle sal doodmaak. Beperk die vryheid van jou gade en kyk wat gebeur dan met die liefde.

Die wet van vryheid is een van die hoeksteenbeginsels van God se regering. Omdat God liefde is, *moet* Hy noodwendig die vryheid en individualiteit van sy intelligente wesens respekteer. Om anders op te tree, sou liefde vernietig word en rebellie aanlok.

Saulus Van Tarsus Het Dit Nie Verstaan Nie

Die wet van vryheid was 'n waarheid wat selfs die apostel Paulus aanvanklik nie verstaan het nie. Onthou Paulus - voor sy bekering op Damaskusweg was hy bekend as Saulus van Tarsus - en wat was sy metodes om die volgelinge van Christus terug te kry? Saulus evangeliseer met 'n begeleiding van die tempelwag wat geweld, dwang, marteling en gevangenisstraf gebruik het in 'n poging om Christene terug te laat keer na die tradisionele Judaïsme. Hy het selfs die jasse vasgehou van diegene wat die eerste martelaar, Stephen, stenig (Hand. 7:57-8:1).

Maar ná sy ervaring op die Damaskus-pad, toe geskille oor godsdienstige aangeleenthede ontstaan het, het Paulus in Romeine 14:5 geskryf: “Laat almal volkome oortuig word in hul eie denkvermoë.” (NRSV) Met ander woorde, stel die waarheid in liefde voor, en laat mense dan vry om hul eie gedagtes op te stel (Efés. 4:15). Voordat hy 'n apostel van Christus geword het, het hy die metodes van Satan gebruik, maar na sy ontmoeting met die Verlosser het sy metodes

verander en het hy die wet van vryheid beoefen.

Christus En Die Wet Van Vryheid

As oortredings van die wet op vryheid *altyd* tot vernietiging van liefde en opstand lei, waarom het Jesus dan nie opgehou om lief te hê toe iemand sy vryhede oortree het nie? Toe Christus gebind, geslaan en gekruisig is, waarom het Hy dan nie opgehou om lief te hê nie - as die vryheidskending die liefde *altyd* vernietig?

Ons vind die antwoord in sy vrywillige oorgawe aan mishandeling: Christus het nooit sy vryheid verloor nie. Christus is nie teen sy wil gekruisig nie, maar in ooreenstemming met sy wil.

In Getsemane het Christus sy lot in die hande van sy Vader oorgegee en gebid: "...nie soos Ek wil nie, maar soos U wil." (Matt. 26:39) Toe Petrus voorstel dat Christus hom nie aan die kruis onderwerp nie, het hy hom bestraf (Matt. 16:23). Christus was vasbeslote om die kruis te verduur.

En toe Petrus die dienskneg van die hoëpriester slaan en sy oor afkap, betig Christus Petrus weer, herstel die oor van die man en verklaar dat as Hy sy Vader sou vra, sou 12 legioene engele uit die hemel gestuur word om Hom te red (Matt. 26:52, 53). In werklikheid het Jesus uitdruklik gesê dat niemand sy lewe kon neem nie, maar dat Hy dit vrywillig sou neerlê (Johannes 10:17).

Omdat hy sy lewe vrywillig afgelê het, was die vryheid van Christus nooit geskend nie. Geen skepsel kon die vryheid van God wegneem nie. Die enigste manier waarop Christus gekruisig kon word, was om vrywillig onderdanig te wees. Daarom, eerder as om liefde te vernietig, was die kruis God se metode om sy liefde aan ons te bring.

Die vernietiging van liefde en die begin van rebellie is die eerste twee voorspelbare gevolge van die oortreding van die vryheidswet. Maar as rebellie die vryheid nie kan herstel nie, vind die derde voorspelbare gevolg van die oortreding van die vryheidswet plaas. Ons sal dit in die volgende hoofstuk ondersoek.

“Die oppervlakkiges beskou vryheid as 'n vrylating van alle wetgewing, van elke beperking. Die wyse man, inteendeel, sien daarin die kragtige Wet van alle Wette” - Walt Whitman

Skaduwee mense

Shirley se huisarts het haar na my toe gestuur omdat hy bang was dat sy dalk aan depressie ly. Dit was moeilik om 'n geskiedenis van die 46-jarige vrou te kry. Sy het met haar hande tussen haar bene gesit, alle oogkontak vermy en sag gepraat, met net een toon in haar stem.

As sy enigsins geantwoord het, was sy geneig om die meeste vrae te beantwoord met “Ek weet nie” of “Ek glo nie.” Na lang stiltes en geduldige ondervraging, het hierdie beskeie oorgewig vrou, wat maar eenvoudig aangetrek was, begin om haar pynlike geskiedenis van liggaamlike mishandeling deur haar man bekend te maak.

Huiwerig beskryf sy 'n voorval waarin haar man haar vertel het dat hy om 17:00 aandete gereed wou hê, en hoe sy ywerig gewerk het om die maaltyd voor te berei, maar dit om 17:02 uur voorgesit het. Sy huil terwyl sy vertel hoe haar man haar begin slaan het, haar neus gebreek en haar 'n blouoog gegee het. En terwyl hy haar geslaan het, het hy gesê: “Ek haat dit as jy my dit laat doen. Waarom laat jy my dit doen? As jy aandete sou bedien wanneer jy veronderstel is om dit te doen, sal ek jou nie hoef te slaan nie. Weet jy nie dat ek dit net tot jou eie voordeel doen nie, want ek is lief vir jou.”

Terwyl Shirley haar beproewing vertel, maak ek 'n opmerking waarin ek haar man vir sy gedrag kritiseer. Dit was toe sy opkyk en vir die eerste keer oogkontak met my maak en sê: “Ag nee! Dit was nie sy skuld nie. As ek aandete betyds reg sou gehad het, sou hy my nie moes slaan nie.”

Die derde voorspelbare gevolg as 'n mens oorgee aan die oortreding van die vryheidswet, is dat dit individualiteit sal vernietig. Wanneer 'n persoon homself onderwerp aan die beheer van 'n ander vir 'n lank genoeg tyd, sal dit sy of haar unieke identiteit en die vermoë om self te dink en redeneer, stadig uitroei. Die onderdanige individu begin dink deur die oë van die beherende persoon eerder as met sy of haar eie denkvermoë.

Shirley was nie 'n buitengewone saak nie. Sy het nie meer vir haarself gedink nie, sy het haar identiteit aan haar misbruikende man oorgegee en sy weergawe van die werklikheid as haar

eie aanvaar. Sy het net 'n skaduwee van haar man geword. Die skending van vryheid vernietig nie net liefde nie, maar as rebellie nie die vryheid herstel nie, verdwyn individualiteit self en bly daar net skaduwees oor.

Die Meeste Oortredings Van Vryheid Is Nie Ooglopend Nie

Die meeste van die vryheidskendings is nie so voor die hand liggend soos wat Shirley ervaar het nie, maar tog is hulle net so vernietigend.

John was 'n klein mannetjie in sy laat vyftigerjare. Sy hare was wit, lank aan die linkerkant en bo-oor gekam in 'n vrugtelose poging om sy verdwynende haarlyn te bedek. Alhoewel hy vir 'n kort rukkie op kollege na hoërskool was, was hy 'n selfgeleerde individu, 'n persoon met betekenisvolle intelligensie en ervaring.

Hy was 'n senior voorman vir 'n groot konstruksie maatskappy en was van jongs af betrokke by die handel. Hy het verskeie groot spanne bestuur en het onlangs 'n lekker bonus ontvang vir sy uitstekende werk. Maar Johannes was ontsteld, sy oë was treurig met 'n uitdrukking van berou, en bekommernis het sy wenkbroue laat frons. Sy stem was 'n diep gedreun soos 'n trein in die verte, maar dit het weerklink met 'n holle geluid van eensaamheid.

Hy was die vader van drie suksesvolle seuns en was langer as 30 jaar met sy enigste vrou getroud. Sy onderneming was steeds suksesvol en sy gesondheid was goed, maar tog het hy my kom sien, depressief, hopeloos, onseker, het gely aan moedeloosheid, en 'n swak selfbeeld. Erg verward het hy gedink dat hy gelukkig moes wees - hy het immers geen noemenswaardige probleme gehad nie - tog het sy depressie steeds vererger.

Terwyl ons gepraat het, het John gesê dat sy vrou tydens 'n argument vroeg in hul huwelik gedreig het om hom te verlaat. Omdat die dreigement hom groot laat skrik het, het hy stilgebly en sy vrou gepaai. Hy het scenario na scenario beskryf waarin hy 'n situasie moes beoordeel en tot sy eie gevolgtrekking gekom het, maar omdat dit verskil het van sy vrou se mening, het hy maar saam met haar gestem uit vrees vir haar reaksie. Sou sy ontsteld of nors word, stuurs, 'n bohaai opskop, dae lank nie praat nie, of die ergste van alles, hom verlaat?

In die huwelik van dertig jaar het hy in konstante vrees geleef. Ondanks sy sukses by sy werk, het hy tuis gekom en homself as 'n mislukking beskou. Ongeag hoe deurdag en doeltreffend sy besluite buite die huis was, was hy selde “reg” by die huis.

John het berig dat hoewel hy nie altyd met sy vrou saamgestem het nie, hy dit nooit uitgespreek het nie. Hy het talle geleenthede beskryf hoe hy van sy kollegas se aanbiedinge om 'n rondte gholf te speel of 'n balwedstryd te kyk, van die hand gewys het. In plaas daarvan om te dink: *“Is daar ‘n konflik in my skedule?”* het Johannes gedink: *“Wat sal my vrou sê? Sal sy kwaad wees? Ek wonder of sy my sal laat gaan?”* Hy het nie meer vir homself gedink nie, maar het sy verstand deur sy vrou gefiltreer. John het stadig maar seker sy individualiteit verloor, sy vermoë om vir homself te dink. In die proses het hy 'n skaduwee van sy vrou geword.

Ongelukkig word die vryheidswet swak verstaan en gereeld verbreek, en word dit net te gereeld in die naam van Christus geskend. Hoe hartseer moet Hy wees dat persone bekend staan as Christene, terwyl hulle mag of krag, intimidasie en beheer gebruik om hul doelwitte te bereik.

Skending Van Vryheid In Christus Se Naam

Tydens my opleiding moes ek aan 'n 35-jarige Spaanse vrou, wat aan 'n Pinksterdenominasie behoort het, en jare lank aan depressie gely het, raadgee. Terwyl ons saamgewerk het, het Sophie vertel hoe haar besondere kultuur- en geloofsgroep verwag dat vroue hulself ondergeskik aan hul mans stel. Haar kerkgenootskap sou nie toelaat dat vroue in haar kerk praat nie. As sy 'n vraag het, moet sy wag totdat sy by die huis is om haar man te vra. Nie een van die komitees of rade van die kerk het vroue ingesluit nie.

Sy het soortgelyke behandeling tuis ervaar. Die man was hoof van die huis, en die vrou moes sy bevale uitvoer. Sy het herhaaldelik gehoor dat God die samelewing op hierdie manier ontwerp het om twee redes: Die vrou is mislei en het die man in sonde verlei; Alhoewel God die man na die beeld van God geskape het, het Hy vrouens na die beeld van die mens gemaak. Oor die jare het sy haar oorgegee aan die konstante vernedering van vroue en het haar man toegelaat om haar te beheer.

Soos wat die geval is wanneer die vryheidswet oortree word, het Sophie ‘n beduidende hoeveelheid onopgeloste woede en ‘n wrok teenoor haar man gehad, en ook teenoor die godheid

wat so 'n stelsel sou instel. Sy het dit ook uiters moeilik gevind om vir haarself te dink en het baie van haar vertrouwe, selfagting en waarde verloor. Toe haar individualiteit stadig verdwyn, het sy stil na binne gesterf. Sy was besig om 'n Skadu-persoon te word, 'n bleek nabootsing van haar man. Terwyl ons saamgewerk het, het Sophie die beginsels van die wet van vryheid begryp en dit in haar lewe begin toepas.

Kort nadat sy vir haarself begin redeneer het en haar individualiteit en outonomie wou beoefen, het haar man egter by een van ons sessies ingekom. Hy het met sy Bybel in die hand ingestap en dit op my lessenaar neergesit en gesê: “Vertel my vrou dat die Bybel sê 'n vrou moet haar man onderdanig wees!” Terwyl hy dit gesê het, het ek gesien hoe Sophie se liggaamshouding verander. Voor haar man ingekom het, het sy op haar gemak gelyk: Regop gesit, met blink oë en 'n glimlag en sonder huiwering gepraat. Maar terwyl haar man sy eise stel, het sy stadig in haar stoel neergesak, haar kop laat sak sodat haar ken aan haar bors raak, haar skouers na binne gerol, en sy het haar hande tussen haar bene gesit. Sy het die beeld van 'n hartseer, bang kind aangeneem, en dit was vir my absoluut duidelik dat sy gevrees het haar hoop op vryheid was op die punt om vernietig te word. Ek het haar man geantwoord: “Dit is waar dat die Bybel leer dat vrouens hulle aan hul mans moet onderwerp. Maar as jy net die volgende vers lees, sê die Bybel ook dat mans hul vrouens moet behandel soos Christus die kerk behandel het, en homself vir haar opoffer (sien Efés. 5:22-25). As jy jouself nou vir die geluk van jou vrou opoffer, is ek seker dat sy geen probleem sal hê om haarself aan hierdie tipe behandeling te onderwerp nie.”

Terwyl ek praat, merk ek op dat sy regop sit, met haar skouers terug en 'n groot glimlag op haar gesig. Gelukkig vir Sophie, wou haar man regtig doen wat reg is, maar was hy self die slagoffer van ernstige wanopvattinge oor God en sy metodes. Hy aanvaar my leiding en het huweliksterapie begin bywoon. Hulle het saam 'n gesonde, wedersyds-lonende verhouding ontwikkel met respek vir individualiteit en outonomie.

Die Huwelik En Die Wet Van Vryheid

Ongelukkig ly baie goeie mense onwetend binne huwelike waar die wet van liefde en vryheid wreed oortree word, omdat hulle glo dat hulle in sulke vernietigende situasies moet bly.

Maar dit was nooit God se plan nie. Sy doel was nog altyd net ons genesing en herstel. Daarom wil Hy nie hê dat enigiets met sy werking in ons lewens inmeng nie.

Meester, wat is die groot gebod in die wet? En Jesus antwoord hom: “‘Jy moet die Here jou God liefhê met jou hele hart en met jou hele siel en met jou hele verstand.’ Dit is die eerste en groot gebod. En die tweede wat hiermee gelykstaan: ‘Jy moet jou naaste liefhê soos jouself.’ Aan hierdie twee gebooie hang die hele wet en die profete.” (Matt. 22:37-40)

Waar kom 'n eggenoot in? In die “God” of in die “naaste” kategorie? Dit is duidelik dat 'n eggenoot nie God is nie. Ons verantwoordelikheid is altyd eerstens teenoor Hom en tweedens aan 'n eggenoot. Hoeveel beter sou ons wêreld nie gewees het as Adam hierdie feit onthou het voordat hy die verbode vrug aanvaar het nie? Ons verantwoordelikheid is om onself in die beste toestand moontlik voor God te stel vir die grootste bruikbaarheid aan Hom.

Huweliksverhoudings wat vryheid, individualiteit en outonomie laat verweer, sal van binneaf lei tot die vernietiging van God se beeld. En as vryheid nie herstel word nie, sal 'n mens se geskiktheid vir die hemel verwoes word. Dit is een van die mees subtiele strikke van Satan.

Wanneer liefde en vryheid nie binne die huwelik herstel kan word nie; wanneer om in die huwelik te bly, daartoe lei dat individue so oorheers en beheer word dat dit hul individualiteit en outonomie uitwis, dan het hulle 'n Godgegewe verantwoordelikheid om hulself uit sulke vernietigende verhoudings te onttrek.

Baie vrouens glo verkeerdlik dat hulle blindelings aan die leierskap van hul mans moet onderwerp, en baie mans promoveer hierdie valse geloof om ongesonde beheer oor hul vrouens te behou. Soos ons egter vroeër bespreek het, verwag God nie dat vrouens blindelings aan hul mans moet toegee nie. In plaas daarvan, sê die Skrif om hulself aan behandeling van hul mans, soos Christus dit sou doen, te onderwerp.

Hoe het Christus die kerk behandel? Hy het Homself voortdurend ten goede van sy mense gegee. Om ander se welsyn altyd voor te hou, het Hy deur sy voorbeeld gelei, en nie deur mag of gesag nie. Christus nooi ons uit om sy denkende vriende met insig te word, nie begriplose slawe wat net opdragte uitvoer nie (Joh 15:15). Ons Verlosser werk deur die waarheid in liefde te openbaar, en Hy laat ons vry om te kies of ons sy leiding wil volg of nie.

God wil nie hê dat ons ons verstand vir sy direkte beheer oorgee nie. Hy wil nie 'n poppespelermeester wees met ons as die poppe nie. So 'n verhouding sal liefde vernietig. Maar Hy wil hê dat ons ons harte en verstand aan Hom moet oorgee vir reiniging en herstel, en dan alleen wanneer ons oortuig is, deur die gewig van die getuienis, dat Hy werklik betroubaar is. Deur God se genesing stel Hy ons vry om onself te bestuur, selfbeheerde individue wat in samewerking met sy metodes van liefde en vryheid werk (Gal 5:22).

So moet vrouens nie hul identiteit aan hul mans oorgee sodat die man dit beheer nie. Om die waarheid te sê, moet mans die individualiteit van die vrou opbou en die herstel van die beeld van God binne haar bevorder. 'n Man moet haar vryhede nie beperk nie, maar moet sy vrou help om vir haarself te dink en te redeneer. Ons moet denkers wees, nie 'n weerspieëling van ander se gedagtes of die skaduwee van 'n ander nie. Mans moet hul vrouens uitnooi om vriendskap te verstaan en intelligente vennote te wees, om gelykwaardig te wees in waarde, liefde, lojaliteit, toewyding en gesag, terwyl hulle saamwerk vir hul wedersydse voordeel.

God Haat Die Verlies Van Sy Kinders

God het die mensdom na sy beeld geskape sodat hulle die waarheid oor Homself kon openbaar. Hy het die huwelik ontwerp om Goddelike liefde te demonstreer. Egskeiding is die uitwerking van selfsug, en dit kom voor wanneer liefde verbrokkel. Omdat egskeiding pyn en letsels aan sy kinders besorg, haat God egskeiding (Mal. 2:16). *Wat God egter nog meer as egskeiding verfoei, is die vernietiging en ewige verlies van sy kinders.* Huwelike wat liefde en vryheid deurlopend skend, is groot namaaksels van die welwillende beginsels van God se karakter. Sulke huwelike maskeer as liefdesvestings, terwyl hulle Hom verkeerd voorstel en beide man en vrou vernietig.

Hipnose Skend Die Vryheidswet

Skending van die vryheidswet kan in baie opsigte voorkom. Die vernietigendste is egter dié wat hulself voordoen as 'n veiligheidverskansing, soos gesinne, kerke of gesondheidsorgpraktyke. Soos ons vroeër ontdek het, sal daar voorspelbare vernietigingspatrone voorkom, ongeag die opset of voorneme, wanneer iets die vryheidswet verbrysel. (Soos vroeër

bespreek, wanneer enigiets die vryheidswet skend, sal voorspelbare vernietigende patrone plaasvind, ongeag die opset of voorneme.)

Baie van my pasiënte het gevra om gehipnotiseer te word of hulle wou weet of hipnose sal werk. Om die waarheid te sê, dit kan 'n diepgaande impak op die verstand hê. Die belangriker vraag is of hipnose wel genesing bring en of dit die geestelike fakulteite verswak.

Hipnose is die proses om 'n mens se redenasievermoë op te skort en 'n derde party toe te laat om voorstelle te maak, rigting te gee, oortuigings in te plant, of herinneringe te beïnvloed wat die verstand dan sonder kritiese ondersoek sal aanvaar. Dit is die proses om die hoogste fakulteite van *rede* en *gewete* te omseil en direk toegang tot die oortuigings, herinneringe, sedes, waardes en verbeelding te verkry. Verder maak dit die geestelike aard van sy rol in die toesig oor die vorming van ons geloof, waardes, sedes en die gebruik van verbeelding, los. Hipnose lei die gedagtes om voorstelle te aanvaar sonder om dit krities vir betroubaarheid te ondersoek.

Soos ons vroeër ontdek het, het die dinge wat ons glo 'n kragtige uitwerking op ons algehele welstand. Dus, in die mate dat hipnose ons oortuigings kan verander, kan dit die persoon se ervaring aansienlik verander. Een van die mees fundamentele probleme wat verband hou met hipnose is dat dit oortuigings verander sonder om ons Godgegewe redeneringskragte te gebruik om oortuigings te ondersoek, die getuienis op te weeg en die beter koers vrylik te kies, wat die *rede* sal versterk en die individu sal veredel. In plaas daarvan plaas hipnose ander in beheer van die gees en gee hulle individualiteit aan hulle oor. Dit verswak die redeneringskragte, wat dit moeiliker maak om die geestelike hiërargie wat God ontwerp het, te vestig en in stand te hou.

Die Skrif leer in Hebreërs 5:11 tot 6:4, en ook in Efesiërs 4:13, 14, dat volwasse Christene die vermoë ontwikkel het om reg van verkeerd te onderskei, die gesonde van die ongesonde, en die goeie van die slegte. Hipnose belemmer hierdie vermoë want dit lei 'n persoon om *rede* en *gewete* eenkant te sit, terwyl iemand anders vertrou word om die verstandelike fakulteite te lei.

God Sal Nooit Hipnose Gebruik Nie

Baie opregte Christene bid: “Here, ek gee my *wil* aan U oor. Neem U beheer. Ek wil nie meer in beheer wees nie.” Sal God dit doen? Sal God beheer neem oor iemand se *wil*? Al word dit gevra? Oorweeg hierdie scenario: Jy verkry nanochip-tegnologie wat jy jou kinders mee kan inspuit. Sulke nano-skyfies kan in die brein sit en 'n netwerk vestig wat jy deur jou rekenaar via radioversending toegang kan verkry. Volgende, gebruik jy jou rekenaar om jou kinders te programmeer om drie keer per dag na jou te kom en te vertel dat hulle jou liefhet. Sou dit liefde wees? Soos ons vroeër vasgestel het, word liefde vernietig, wanneer vryheid geskend word.

Daar is nie 'n manier hoe iemand deur programmering opregte liefde kan produseer nie, maar dit mag 'n blote meganiese uitvoering lewer. God sal dit egter nooit doen nie, omdat Hy waarlik liefde is en slegs vrywillige diens en toewyding wil hê. Hipnose beroof 'n persoon van die vryheid om te dink en ingeligte keuses te maak. Opstand vind nie plaas as gevolg van hipnotiese oortredings van die vryheidswet nie, omdat die individu wat hipnose ondergaan, vrywillig daaraan oorgegee het. Hipnose verlam, immobiliseer of deaktiveer die *rede* en *gewete*, sodat die vryheidskendings nie herken word nie. Maar hipnose erodeer altyd die individualiteit en die vermoë om onafhanklik te dink en te redeneer. Dit bevorder die ontwikkeling van Skadu Mense - mense wat die vermoë verloor het om vir hulself te dink.

Daar is 'n tegniek wat mense gereeld verwar met hipnose, maar anders as hipnose, kan dit nuttig wees. Die tegniek is begeleide beelde. Tydens begeleide beelde, eerder as dat 'n ander die fakulteite van 'n mens se verstand lei, behou die individu beheer daaroor. *Rede* en *gewete* bly in beheer, en rig die *wil* om die verbeelding te aktiveer. 'n Persoon kan begeleide beelde gebruik om God se skepping, karakter en teenwoordigheid te bepeins.

God Vernietig Nie Individualiteit Nie

Ongelukkig kan die verskillende vernietigende metodes waarna ons gekyk het, soms so subtiel wees dat ons dit verkeerdelik as die werking van God self kan beskou. Maar Hy werk nooit op maniere wat individualiteit vernietig nie. In Galasiërs 5 vind ons wat mense word as hulle saam met God werk vir hul genesing en herstel. Hulle ontwikkel karakters met spesifieke kenmerkende eienskappe, wat die Bybel “vrugte” noem. En omdat hulle ontstaan deur die

werking van die Heilige Gees, noem die Skrif hulle “vrugte van die Gees” – “liefde, blydschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelikheid, goedheid, getrouheid, sagmoedigheid, selfbeheersing” (vers 22).

Wanneer die Heilige Gees in ons lewens werk, ontwikkel ons selfbeheersing en selfbestuur, eerder as om soos goddelik-beheerde marionette op te tree. Vrygestel, doen ons alles volgens God se beginsels: Liefde, vryheid, waarheid en openhartigheid. Slegs in verhouding met Christus vind mens ware vryheid - vryheid van vrees, vryheid van die beheer van ander, vryheid van die oorheersing van ons genetiese swakheid.

*“Die wet van die Here is volmaak;
dit verkwik die siel;
die getuienis van die Here is gewis:
dit gee wysheid aan die eenvoudige” (Ps. 19:8)*

Die Wet van Liefde

Toe ek eers die kwessie van liefde begin navors het, was ek oorweldig oor die moontlikhede daarvan. As Christen het ek geweet dat liefde sentraal was in God se plan om die mensdom te genees, maar die meeste wat ek oor liefde gelees het, was ‘n vormlose krag of ‘n soort emosionele warm beneweldheid. Dit het net nie sin gemaak nie. Die aanvanklike probleem wat ek gehad het om die parameters van die liefde te verken, was om tussen liefde en sy namaaksels te onderskei; en dan om nie net liefde te ervaar nie maar ook om dit te verstaan. Die gedagte dat liefde eintlik ‘n universele wet was – ‘n beginsel waarop die lewe gebaseer is – was so ver van my gedagtes, dat ek die moontlikheid aanvanklik nie kon begryp nie. Soos ek egter die ander universele onveranderlikes begin verstaan het, soos die wet van vryheid, het die wet van die liefde meer in fokus gekom.

In die vorige twee hoofstukke het ons verken hoedat oortreding van die vryheidswet kan verniel en uitwis. Ons het Shirley se lewe ondersoek en die gevolge wat sy moes ly toe haar man haar vryheid misken het. Ons het sommer self besef dat alle oortredings van die vryheidswet ook ‘n skending van die liefde is. Ons moet egter ook die feit in ag neem dat nie alle skendings van die wet van die liefde skendings van vryheid is nie.

Sam en Wilma was al vir 43 jaar getroud. Hulle het drie volwasse kinders gehad en was veronderstel om nou hul aftrede te geniet. Ongelukkig was hulle huwelik op die punt om te verbrokkel, nie oor ontrow, fisiese mishandeling, of aanhoudende skending van die vryheidswet nie, maar omdat hulle nagelaat het om lief te hê – versuim het om oor die geluk van die ander te dink voor opgetree was, versuim het om die ander een eerste te plaas.

Sam en Wilma was albei aktiewe kerklidmate, en sou dit nooit oorweeg om iets te doen wat ander mense as ‘n openlike “sonde” sou beskou nie. Hulle het egter te veel kere versuim om dinge te doen wat beskou sou word as openlike “liefde”. Albei het altyd hul eie behoeftes voorop gestel, eerder as om die andere se behoeftes in ag te neem. Hulle was vasgeval in ‘n strik van afsydigheid, ‘n verhouding waarin hulle nie meer vir mekaar omgee het nie. In plaas daarvan om mekaar eenvoudig net lief te hê, het hulle meestal net iets uit die ander wou hê. Hulle was ongelukkig, hul harte verhard, en emosioneel en geestelik aan die doodgaan.

Liefde is nie net om skadelike aktiwiteite te vermy nie – dit gaan oor die keuse om daadwerklik op onselfsugtige en opheffende maniere op te tree. Dit is ook nie net om dinge te doen wat goed voel nie. Liefde *is* eerder om goeie dinge te doen ongeag hoe jy voel. Om te doen wat die beste vir andere is en om jouself vir iemand anders te gee – liefde is onselfsugtig. As ons liefhet, lewe ons. As ons ophou om lief te hê, gaan ons dood.

Jenny was senuweeagtig. Sy en Phil (haar man) was op pad om haar ouers vir middagete uit te neem. Haar 83-jarige pa het al vir ‘n paar jaar aan Alzheimer-demensie gely. Soos haar pa se verstandelike vermoëns afgeneem het, het sy gedrag al hoe meer bizzar geword en ander selfs begin irriteer. Hoe sou haar man, Phil, haar pa behandel as hy nie reg optree nie?

Sodra hulle Jenny se ouers opgelaaï het, begin haar pa dadelik vir Phil vra watter soort kar hy het, watter jaar dit gebou was, en hoeveel afstand hy al gery het. Hy het die vrae meer as tien keer in minder as vyftien minute herhaal. Maar eerder dat Phil geïrriteer word, het hy elke vraag geantwoord asof dit die eerste keer gevra was, en dit op ‘n vrolike, kalm en geduldige manier, wat opregte besorgdheid en deernis vir Jenny se pa getoon het. Phil het van homself gegee en die regte ding gedoen omdat dit reg was, en nie hoe hy gevoel het nie. Haar man het liefde in aksie geopenbaar.

Liefde Is Lewe

Die wet van liefde is die wet van die lewe – die beginsel waarop alle lewe in die heelal gebaseer is. Aangesien God Self liefde is, het Hy alles ontwerp wat Hy geskep het om in harmonie met hierdie wet van die liefde te werk – hierdie kring van weldadigheid waarin alle dinge vryelik aan andere gegee word. In die natuur sien ons hierdie siklus in die son wat die oseane verwarm, wat die wolke skep, wat op die land reën om die mere, riviere en strome te vorm, wat deur die land vloei om lewe te bring, en uiteindelik terugkeer na die see om die sirkel weer te begin.

Die plante vervaardig die nodige suurstof vir die diere om van te lewe, en die diere op hulle beurt vervaardig dan koolstofdioksied wat die plante vir groei benodig. Die wet van liefde is die wet van die lewe. Selfs in die natuur, wanneer om te gee ophou, dan hou die lewe ook op. Die poel water wat ophou vloei en sy water dan stop, sal gou stagneer en alles daarin sal sterf.

Wanneer ons ophou asemhaal om die plante te bevoordeel, sal ons noodwendig sterf. Dit is deur te gee, dat ons leef. Diegene wat die wet van liefde aanvaar en toepas, word self ook bewaar van die bose. Maar as ons net wil neem, sal ons stadigaan doodgaan. As ons ophou om te gee, sny ons onself af van die kanale van seëninge – en die onvermydelike gevolg is die dood.

Die blomme gee hul stuifmeel aan die bye, en bye bestuif die blomme, wat dan hulle vrugte vermeerder. Bome skenk hulle neute aan die eekhorinkies, en die eekhorinkies eet, versprei en begrawe die neute, wat dan die getal bome vermeerder. Die wet van liefde is die wet van gee - die wet van die lewe.

Die wêreld was perfek toe dit uit die hand van God gekom het, en die hele natuur het die wet van liefde ten volle geopenbaar. Toe sonde egter die wêreld binnegekom het, het ‘n antagonistiese beginsel die natuur geïnfekteer en die duidelike openbaring van God se liefde vertroebel. Toe sonde, wat die beginsel van selfsug is, God se liefde in die natuur skend, het dit vir Hom nodig geword om sy Woord in skrif te voorsien sodat ons die goddelike beginsel duidelik kon sien en verstaan.

Diegene wat die natuur bestudeer sonder die geskrewe Woord van God, sal vele kere nie sy hand daarin sien nie. In plaas daarvan sal hulle die besmetting sien wat sy wonderlike en pragtige skepping geskend het. Natuurkundiges beskryf dikwels die infeksie met die bekende frase, “oorlewing van die sterkste” - die beginsel van die selfsug. Charles Darwin het nie hierdie beginsel van oorlewing van die sterkste uitgevind nie – hy het bloot hierdie selfsugtige motief waargeneem wat God se handewerk geskend het, en kon nie die ware betekenis van wat hy gesien het, verstaan nie.

Net so, sal psigiaters en sielkundiges wat menslike gedrag bestudeer, sonder uitsondering vind dat hulle fokus op die infeksie wat die mens vernietig, en dan tot die gevolgtrekking kom dat dit “natuurlik” is. Freud, wat sy geloof in God prysgegee het, het hierdie tragiese fout begaan toe hy besluit het dat die sentrale mag in die mens die “id” is, wat bloot die infeksie van die selfsug is. Sonder die geskrewe woord van God om die verstand te verlig en in die regte konteks te plaas van wat ons in die menslike natuur waarneem, glo baie mense dat die infeksie wat die menslike geslag vernietig, bloot ‘n normale, en daarom aanvaarbare deel van ons wese is.

Verbeel jou dat jy in ‘n dorpie in Afrika bly waar die hele bevolking met die VIGS-virus geïnfekteer is, en dat almal so oningelig is dat hulle nog nooit van hierdie siekte gehoor het nie.

Elke kind wat gebore word, is daarmee geïnfecteer, en elke volwassene ly daaronder. Almal is doodsiek. Stel jou voor dat die dorpie afgesny word van die res van die wêreld, en soos die jare verbygaan, vergeet die nuwe geslagte hoe die lewe sonder VIGS was. Onder hulle ontstaan natuurkundiges wat die menslike lewe waarneem. Sou hulle dan verkeerdelik kan aflei dat die infeksie 'n natuurlike deel van die menslike toestand is? Sou hulle, en die bevolking as geheel, glo dat dit is hoe dit veronderstel is om te wees?

Die hele natuur is besmet. Soos Paulus in Romeine 8:22 sê, dat die hele skepping tesame sug en in barensnood is tot nou toe, onder hierdie gewig van die sonde, en virusse die perfekte voorbeeld van die effek van sulke sonde is. Hulle was nie deel van God se oorspronklike skepping nie. Hoe weet ons dit? Omdat die wet van liefde daar is. Virusse word alleenlik gebaseer op 'n biologiese vorm van selfsug. 'n Virus is 'n klein gedeelte van die genetiese kode (DNA of RNA). Dit het geen vermoë om enigiets te gee nie, maar kan alleenlik net neem. Wanneer 'n virus 'n lewende gasheer binnegaan, neem dit die masjinerie van die sel in beheer en veroorsaak dat hulle al hoe meer van die virus produseer – selfreplikasie, selfverheffing. En dit doen dit op so 'n groot skaal dat, indien dit nie gestop word nie, dit die gasheer doodmaak, en dan ook self doodgaan omdat dit nie meer 'n gasheer het om te benut nie. Wat 'n akkurate voorbeeld van die onbelemmerde verloop van sonde in ons lewens.

Ons witbloedselle, daarenteen, is deel van God se skepping en werk op die beginsel van liefde – self-opoffering. Wanneer 'n besmettingsmiddel ons liggaam binneval, sal ons witbloedselle hulself opoffer om ons te red. Wat 'n kontras, self op sellulêre vlak, van die verskil tussen liefde en selfsug.

Die mens is met selfsug geïnfecteer, en dit is God se plan om hierdie selfsug as die sentrale motiveringsbeginsel in die menslike verstand te verwyder, en om dan sy wet van die liefde en vryheid as die sentrale bedryfbeginsel te herstel. Tensy hierdie genesing van die verstand plaasvind, is die onvermydelike resultaat die dood.

Terwyl selfsug tans die hele mensdom besmet, het God ons nie alleen gelaat om hulpeloos met ons siekte te stry nie. Nee! Hy het vir ons sy geskrewe Woord en sy Seun gestuur om sy plan te openbaar vir ons genesing en te herstel in ons oorspronklike toestand. Deur die Woord te lees wat die Skepper vir ons gestuur het, kan ons ons vermoë om te onderskei tussen

die infeksie en wat God oorspronklik wou gehad het ons moes wees, verbeter. Dan kan ons intelligente besluite neem om met Hom saam te werk vir genesing en transformasie.

Om Liefde Te Skend, Is Die Dood

Het jy al ooit gewonder waarom God Adam gewaarsku het dat, as hy van die boom eet, hy sou sterf? Dit was oor die wet van die liefde, die beginsel van gee waarop die lewe gebaseer is. As iemand nie in harmonie met hierdie wet is nie, is die onvermydelike gevolg die dood – nie vanweë ‘n toornige en wraaksugtige godheid nie, maar omdat die skending van die wet van liefde die persoon afsny van die kanaal van seëninge en omdat die lewe gevolglik net nie so kan voortgaan nie. Dis nes soos die poel water wat van sy bron afgesny word, sal stagneer en leweloos word, so sal die menslike verstand wat van God afgesny is, vergaan.

Adam het alles op ons planeet ontvang, behalwe een boom en sy vrugte. God het die vrugte van daardie boom uitgehou en Adam en Eva opdrag gegee om nie daarvan te eet nie, maar Hy het alles anders op die aarde aan hulle gegee as hul besitting. As die eerste paartjie God se liefde waardeer het en hulle liefde aan Hom wou demonstreer, sou hulle dan van Hom steel? Sou hulle geneem het wat nie aan hulle behoort nie? Of, as hulle God liefgehad het, sou hulle sy besitting respekteer en die vrug wat nie aan hulle behoort het nie, eet?

Liefde beteken om te doen wat die beste vir die ander persoon is, ongeag hoe ‘n mens voel. Dit is die beginsel om te gee; en om van iemand te steel, word daardie beginsel geskend. Om te steel, is die teenoorgestelde van die liefde, en die teenoorgestelde daarvan om te gee. Dit is om te vat, te gryp, om bymekaar te maak. Sodra Adam die wet van liefde verbreek het, en vir homself vir selfverheffing gegryp het, het hy ‘n verandering beleef. In plaas daarvan om ‘n hoër en edeler adelstand te ervaar, het hy bang geword, en sy eie vermoë om lief te hê, was beskadig.

Toe Adam die vrug geëet het, het hy sy eenheid met God verbreek. In die proses het hy die beginsel van selfverheffing gekies, van eiebelang en selfsug. Dit het die wet van liefde in sy verstand vervang en dit gesluit vir die oorfloedige en voortdurende vloeï van liefde uit God se hart. God het Adam nog steeds liefgehad, maar daardie liefde het nie meer in Adam se hart gelewe nie.

Toe Adam die wet van liefde verbreek het, het sy hele karakter verander. Eiebelang het die beginsel van selfopofferende liefde, van om te gee, en weldadigheid vervang. Hy was onmiddellik besorg oor homself, sy situasie, sy probleme en sy omstandigheid, meer as iets anders. Vrees het hom beetgepak. Sy *rede* was ongebalanseerd, sy *gewete* verswak, en sy *wil* was nou onder beheer van sy *gevoelens*. Die beginsel van “oorlewing van die sterkste” het nou Adam se verstand gedomineer, en hy het dadelik gehardloop en weggekruip. Hy het probeer om Eva vir sy toestand te blameer (Gen. 3:12). Adam het die vermoë verloor om lief te hê. Sonder goddelike ingryping, was sy toestand terminaal.

Vallende Domino's Van Vernietiging

Elke oortreding van die liefdeswet veroorsaak die onmiddellike stroom van voorspelbare gevolge. Dis soos om 'n reeks dominostene om te laat kantel; wanneer die eerste dominosteen val, volg die res onmiddellik. Onvermydelike skending vind plaas. En die eerste gevolg is dat dit ons eie vermoë om lief te hê, beskadig. Ons natuurlike begeerte om aan ander te gee, is nie meer daar nie. In plaas daarvan word ons gedrewe om alles vir onself te wil hê.

Oortreding van die wet van liefde, beskadig nie net ons fakulteite van *rede* en *gewete* nie, maar hulle begin ons ook oortuig van verkeerde optredes. Ons beleef sulke selfbeskuldiging soos vrees, angs, en onsekerheid, waardeur ons die vermoë om helder te dink, verloor. Maar in plaas daarvan om te erken dat die probleem binnein ons is, beoordeel ons God verkeerd en probeer ons vir Hom wegkruip. Ook in plaas daarvan dat ons besef dat ons siekte tot die dood is, glo vele eintlik dat dit God is wat ons wil straf. Hierdie verkeerde beoordeling van God veroorsaak dat ons verstand die kanaal van liefde wat van Hom na ons toe vloei, toemaak. Sonder goddelike ingryping is ons toestand terminaal. Daarom het God sy Seun gestuur om ons vertroue te herstel, om die vrees en twyfel uit ons gedagtes te verwyder, sodat ons vrylik met Hom kan saamwerk vir ons genesing.

Ons moet ook onthou dat selfs al het God se liefde voorheen deur ons gevloei, wanneer ons ophou om ander lief te hê en onself aan hulle te gee, sal ons harte en verstande stadigaan verhard, selfsugtig word, en uiteindelik doodgaan. Dit sien ons natuurlik goed gedemonstreer in die lewe van Adam.

Stel jou voor dat die water deur die pype in jou huis vloei. Die water is suiwer en skoon en oorvloedig uit 'n munisipale toevoer. Maar wat gebeur met die water in die pype as jy die bron toedraai en die water nooit weer deur die pype laat vloei nie? Ongeag hoe suiwer die water was toe dit jou huis binnegevloei het, sal dit nou stagneer – nie omdat die watervoorraad self gestop het nie, maar omdat die ingang toegedraai was en daardeur verhinder het dat nog suiwer water ingekom het. Net so is dit wanneer ons ophou om lief te hê en te gee; ons sluit die hart en verstand en sluit ons af van God se onbepaalde liefde. Dit is alleenlik deur sy oorvloedige liefde te ontvang, en toe te laat dat daardie liefde deur ons na ander toe vloei, dat ons groei.

Groter Liefde

Christus het gesê, “Groter liefde het niemand as dit nie, dat iemand sy lewe vir sy vriende gee” (Joh. 15:13). Waarom is dit om jou lewe op te offer die grootste liefde? Omdat, om jou lewe te gee om iemand anders te red, is dit die uiterste einde van selfsug. Liefde is die proses om te gee – die presiese teenoorgestelde van om te neem, te gryp, of van selfsug. Terwyl mense vashou aan baie dinge, wanneer hulle voor die dood te staan kom, sal hulle met graagte al hul bymekaargemaakte besittings oorgee, om die lewe te behou. As iemand gewillig is om sy lewe vir iemand anders op te offer, is daar niks wat hom sal terughou nie – dan het liefde die selfsug vervang.

Die Tien Geboie En DNA

Die beginsel van die selfsug maak oorlog met die beginsel van liefde. Selfsug, selfbevordering en selfverheffing is in stryd met God se metode van liefde en vryheid. God het ons planeet en die mensdom spesifiek geskape as die vertoonvenster van sy wet – Sy metode van hoe die heelal werk. Ons kan die wet van liefde en vryheid alleenlik ten volle verstaan wanneer ons dit sien werk in 'n intelligente lewende wese. Om dit op klip te sien en lees, sal nooit die ware natuur of aard daarvan openbaar nie. Dit moet in aksie gesien word.

Ons het onlangs oor die nuus gehoor van die wetlike stryd oor die vertoning van die Tien Geboie. Ek het gehoor dat sommig mense verklaar dat die Tien Geboie God se finale woord oor sy wet is. Sulke individue verstaan sy wet verkeerd. Die Tien Geboie is maar net 'n

geskrewe kopie van God se wet van liefde en vryheid – ‘n dowwe weerspieëling van die volheid daarvan.

Die Tien Gebooië is soos jou DNA kode. Ja, ons kan ‘n persoon se spesifieke DNA volgorde dokumenteer, wat ons ‘n akkurate afskrif bied van sekere aspekte van die individu. Maar sal ons die volheid van die persoon ken – die klank van sy lag, die helderheid van haar glimlag, die warmte van sy of haar liefde – deur die DNA kode te bestudeer? Net so is die Tien Gebooië maar ‘n vae refleksie van God se wet van liefde en vryheid. Net om die Tien Gebooië te bestudeer, sal nooit die volheid van God se wet openbaar nie. Ons moet in plaas daarvan die wet in die lewende vlees sien.

God het die mens geskape om die bewaarplek van sy lewende wet van die liefde te wees. Dit was alleenlik na die val van die menslike geslag, dat die goddelike wet van liefde nie meer in die menslike verstand of intellek geskryf is nie, dat dit nodig was om dit op klip te plaas, in ‘n poging om ons tot ons sieklike toestand te wek. Maar dit is God se plan om sy wet van liefde en vryheid in ons gedagtes te herstel. Wat die nuwe verbond betref, kwoteer die skrywer van Hebreërs vir Jeremia, “Want dit is die verbond wat Ek ná dié dae sal sluit met die huis van Israel, spreek die Here: Ek sal my wette in hulle verstand gee en dit op hulle hart skrywe ...” (Hebr. 8:10).

Broederliefde

Selfs al het sonde die Skepping ontsier, tog reflekteer dit die liefde in God se hart maar op ‘n gedempte manier, en kan ons nog steeds sy liefde gedemonstreer sien in ons ouers en kinders, ons susters en broers, ons vriende en medewerkers. Dit word dikwels broederliefde genoem, en in menslike terme is dit die naaste hoe ons die liefde van God op ‘n daaglikse basis kan sien. Dit is omdat God die gesin ontwerp het om die verhouding tussen die Godheid en ook tussen die Godheid en die Skepping te reflekteer.

Ouers moet ‘n liefde tussen hulle hê wat so intiem, so heg, so privaat is, dat die twee in eenheid van verstand, hart, doel, gesindheid en wil kom. Hulle word getroue en gewaardeerde vertrouelingen en vriende. Maar as gevolg van die selfsug, is selfs die mees harmonieuse huwelik slegs ‘n dowwe weerspieëling van die liefde en eenheid tussen die Godheid.

Buiten die ouerlike eenheid is die kinders, die gevolg en uitdrukking van die liefde van die ouers. Namate die ouers se liefde vir mekaar groei, kom hulle bymekaar en deel hulle mekaar om hul nageslag te skep. Hierdie nuwe skepping – uitgroei van hul liefde – word die voorwerp van hul aandag en liefde.

Die ouers spandeer dan hul middele aan die gesondheid en welsyn van hul kinders. Dit weerspieël die voortdurende sorg van die Vader, Seun en Heilige Gees, in die versorging van hul skepping. En net soos ouers hulself sal opoffer om hul kind te red, so het God Homself ook opgeoffer om ons te red.

Binne die huweliksverhouding, het God die eenheidservaring ontwerp om gevul te wees met 'n blywende vrede, voortdurende vertrouwe, en intense gevoelens van vreugde en plesier te wees. Hy het egter nooit bedoel dat sulke gevoelens 'n doel op sigself moes wees nie, maar die pragtige resultaat van selfopoffering, wedersydse deel, om reg te doen, en besorgdheid oor mekaar.

Nadat Adam as die oorspronklike doel in die toppunt van die skepping misluk het – die vertoonstuk vir God se wet van liefde en vryheid, wat aan die aanskouende heelal sy metodes en beginsels openbaar – was daar nog 'n stap wat God kon neem om homself en sy lewende wet oor te dra. God het een met ons geword, en in die menslike vorm was Hy die bewaarplek van sy wet, wat die hoogte en diepte en breedte en eindeloosheid gedemonstreer het. Christus het God se metodes hoe om die heelal te bestuur, vertoon. Deur sy lewe het Hy God geopenbaar.

Liefde Genees

God se plan is om die mensdom te neem – verniel deur sonde, gebore met natuurlike neigings tot selfsug, geïnfekteer met die wet van selfsugtigheid – en om in ons sy wet van liefde en vryheid te herstel. Die Here wil nie net sy wet in die gees plaas as 'n idee om te glo nie, maar om ons te herskep in die volheid van sy beeld as lewende kanale van sy liefde. Sy wet van liefde sal ons hele wese deurdrenk en die oorsprong van ons aksie word. Hy wil ons graag verhoog van ons gevalle toestand van selfsug, van die verslawing van vrees, onsekerheid en gevoelens, sodat ons weer ons adelstand in God se bedeling kan bewoon. Om die selfsug van ons verstand te verwyder, sal Hy in ons die lewende wet van liefde en vryheid herstel. Dan sal ons weereens

bestaan as intelligente, selfbeherende, selfopofferende vriende van God – as die lewende uitbeelding van sy groot wet van liefde en vryheid.

Namaaksels van Liefde

Ek wens dat ek, toe ek jonger was, die waarheid oor die wet van liefde en vryheid geken het, soos in die vorige hoofstukke beskryf. Dit sou my gehelp het om soveel hartseer en pyn te vermy. Maar ongelukkig het ek, soos die meeste mense, die liefde verkeerd verstaan en daarom 'n paar betreurenswaardige besluite geneem. Soos soveel, het ek 'n namaaksel van liefde en die pyn ervaar as gevolg van sulke foute. Ek is baie jammer vir diegene wat ek seergemaak het deur my versuim om lief te hê. As ek die geskiedenis kon verander en die pyn wat ek veroorsaak het, sou ek dit doen, maar dit kan ek nie doen nie. Daarom doen ek wat ek kan: ek leer uit my foute, maak reg waar ek kan, en deel deur God se genade hierdie waarhede om ander te help. In hierdie hoofstuk gaan ons die namaaksels van liefde ondersoek en die algemene faktore wat inmeng met die ervaring van die volle genesende krag van God se wet van liefde en vryheid.

Liefde Beheer Nie

Die Biep! Biep! Biep! het my laat wakker skrik. Die nommer was vir my baie bekend: Die ICU in Hamilton Medical Center, in Dalton, Georgia. Toe ek die oproep beantwoord, het die verpleegster berig dat hulle pas 'n jong man met die naam Jerry opgeneem het; hy het probeer om homself dood te maak met 'n oordosis medikasie. Die hospitaal wou hê dat ek sy verdere selfmoordrisiko moes evalueer.

Toe ek Jerry ontmoet, lê hy in 'n hospitaalbed met EKG-kabels wat oor sy bors loop. 'n intraveneuse pypie in sy linkerarm was aan 'n infusiemasjien gekoppel, en die monitor het in die agtergrond gepiep. Die houtskool wat gegee is om die dwelms wat hy geneem het, te neutraliseer, het sy tande swart gemaak, en gedroogde houtskool was sigbaar op sy wang en waar dit op sy hospitaaljurk gedrup het. Sy hare was oliërig en ongekam, en sy gesig ongeskeer en ongewas.

Na 'n paar minute van informele gesprek om 'n verhouding met hom te probeer kry, het ek vir Jerry gevra: “Wat het jou so ver gebring dat jy selfmoord probeer het?” Toe hy begin huil, vertel hy my dat sy vrou hom verlaat het.

“Ek wil hê sy moet terugkom. Ek wil hê dat sy spyt moet wees en dat sy moet bly. Ek is te lief vir haar om haar te laat gaan. Ek het vir haar gesê as sy my verlaat, sal ek myself doodmaak.”

“Waarom sou jy jouself probeer doodmaak as sy nie meer by jou wou wees nie?”

“Omdat ek haar liefhet.”

Terwyl Jerry duidelik sterk gevoelens vir sy vrou gehad het, was sy gedrag nog lank nie liefdevol nie. In werklikheid het dit die wet van liefde en vryheid oortree. Sy fokus was nie op die gesondheid, welsyn en geluk van sy vrou nie, maar op homself. Hy het uit selfsug, en nie uit liefde nie, opgetree. As sy gebly het net omdat sy bang was dat hy homself skade sou aandoen as sy sou weggaan, sou haar liefde vir hom sterf en sou 'n wrok in die plek daarvan opbou.

Die Woord “Liefde” Het Soveel Betekenis

Ware liefde is moeilik om te vind vanweë die vele namaaksels wat as die liefde voordoen. Die Engelse taal maak dit nog moeiliker omdat die woord “liefde” soveel betekenis en konnotasies het. Ons is “lief” vir ons motors, is “lief” om te gaan flik, is “lief” vir ons universiteitsvoetbalspan. Hierdie tipe “liefde” is uiters selfgerig en kan meer akkuraat “gehegtheid” of “vereenselwiging” genoem word.

Ons passie vir sulke voorwerpe of aktiwiteite spruit uit selfbevrediging of selfverheffing. Waarom is ons “lief” vir ons Mercedes? As gevolg van hoe dit ons laat voel? As gevolg van status? Hoekom is ons “lief” vir ons kollegespanne? Omdat ons ons persoonlike gevoel van identiteit en selfs 'n aspek van ons eiewaarde aan hul sukses gekoppel het. En hoe reageer mense as hul spanne begin verloor? Hoe meer hulle hul spanne “liefhet”, hoe meer liefdeloos raak hulle. Sulke “liefde” is materialisties, selfgesentreerd en verbygaande en is natuurlik nie in ooreenstemming met die liefde van God nie.

Eros

“Nadat begeerte die rede verwerp en die oordeel wat na die reg lei, oorwin het, en dan in die rigting ingestel word van die plesier deur skoonheid geïnspireer, en om dan weer onder die

invloed van daardie soort begeertes, met drif na hierdie lyflike/tasbare vorms te beweeg; kry dit ‘n naam vir hierdie driftige beweging, naamlik die liefde’ – Socrates.

Hierdie vorm van irrasionele, emosionele, sensuele “liefde” is erotiese liefde. Dit slaag dikwels daarin om baie slagoffers in die vernietigingsweb in te trek. Maar verwerp ware liefde die rede en vernietig die goeie oordeel?

Erotiek vervals liefde op verskillende maniere, waaronder pornografie, die verskillende perversies en wellus. Erotiese “liefde” is ook die basis van owerspel, ongeag hoe passievol “verlief” individue wat betrokke is by owerspel, beweert dat hulle is. Ware liefde beskadig en vernietig nooit, bedrieg, lieg of buit nie uit nie.

Hoewel dit baie suksesvol is om mense te verlei om daaraan deel te neem, word erotiek selde as ware liefde aanvaar, selfs nie deur diegene wat dit beoefen nie. Ons sien dit wanneer die meeste mense wat hulself aan erotiese liefde verlustig, op die een of ander manier skaam is daaroor en dit probeer wegsteek. Geen vader wat ek ontmoet het, vertel sy kinders met trots dat hy ontkleedanse besoek of verslaaf is aan pornovideo's nie. Geen moeder wat ek al teëgekom het, vertel haar kinders dat sy hul vader verkul het nie. Nee, erotiese “liefde”, wanneer daaraan gedink word, word selde verwar met ware liefde.

Afhanklikheid

Maar een namaaksel word soms met ware liefde verwar, en is dus die vernietigendste van alle namaaksels. Dit is so goed gekamoufler dat baie mense dit eintlik as ware liefde aanvaar. Ons ken hierdie namaaksel as afhanklikheid.

Wat is afhanklikheid? 'n Verhouding gebaseer op 'n vasklouende en selfgerigte behoefte, nie op wedersydse liefde en respek nie. Dit gebeur wanneer iemand na 'n ander kyk as die bron en aanbod van 'n interne drang soos vrede, veiligheid, vertrouwe, welsyn, of eiewaarde. As jy 'n verhouding baseer op sulke interne behoeftes, sal dit die vermoë om te gee benadeel, omdat die persoon slegs so 'n verhouding soek om 'n persoonlike dryfkrag te bevredig.

In afhanklike verhoudings is gevoelens uiters intens, maar tipies wisselvallig en onstabiel. Verhoudings wat deur afhanklikheid gekenmerk word, is soortgelyk aan op-en-afbane, en swaai altyd tussen die uiterstes van op en af. Die verhouding behels gewoonlik 'n intense

aantrekkingskrag en opwinding, gevolg deur ernstige geïrriteerdheid en argumente, gepaard met min tydperke van kalmte.

Omdat sulke mense afhanklik is, wil hulle die ander persoon hê vir interne veiligheid of 'n gevoel van welstand, en hulle sal dus druk uitoefen om hulle te beheer en die verhouding te handhaaf. Omdat sulke gedrag vryheid skend, sal dit altyd tot rebellie lei. Die afhanklike party ervaar die rebellie as bedreigde verlating of verlies, en die onsekerheid neem toe, wat lei tot 'n groter behoefte om vas te hou en te beheer. Die resultaat is 'n wrede afwaartse spiraal.

Jerry se huwelik was net so 'n verhouding, een wat gekenmerk word deur intense gevoelens van aantrekking en behoefte gevolg deur manipulasie en beheer met die onvermydelike verbroekeling van die self wanneer die verhouding misluk.

Afhanklikheid Is Soos 'n Vlootduiker

Stel jou voor die geval van 'n vlootduiker, die outydse tipe wat uitgebeeld word in die film *Men of Honor* met Cuba Gooding, Jr., en Robert DeNiro. In die film het hulle pakke gedra met luglyne na die oppervlak waar pompe lug aan die duikers daaronder gegee het. As jy een van daardie mans was, sou jy afhanklik wees vir lug van diegene op die oppervlak. Sou iemand op die oppervlak vir jou sê om op een voet te staan of hulle sou jou lug afsny, wat sou jy doen? En as jy na regs wil gaan, maar die skip na links draai, watter keuse sou jy hê? Dit kom ooreen met die situasie in 'n afhanklike verhouding waarin ware vryheid nie bestaan nie. Maar omdat die behoefte so groot is, word intense gevoelens geassosieer met die een op wie die afhanklikheid gerig is.

Stel jou voor dat jy onder water verdrink en dan bring iemand vir jou 'n luglyn. Sal jy daardie persoon waardeur? Sou jou intense gevoelens vir die individu hê? Wil jy aan hom of haar vashou? En hoe sou dit voel as hy of sy sou besluit om die luglyn saam met hulle te neem?

Individue kan so afhanklik raak van die emosionele ondersteuning van diegene op wie hulle vertrou, dat hulle die bedreiging ervaar dat hulle hul voedingsbron verloor, met dieselfde vrees en ang as wat duikers sou doen as iemand sou dreig om hulle lug af te sny. Dit voel asof hulle gaan sterf. Omdat hul ang so intens is, gaan persone in afhanklike verhoudings tot uiterstes en neem hulle desperate maatreëls om hul “liefde” te bewys aan diegene van wie hulle

afhanklik is om hulle te oortuig om te bly. En as die bewys van liefde nie beantwoord word nie, sal die afhanklike persone dikwels dreig om hulself of selfs diegene waaraan hulle vasgehou, skade te berokken - alles ontwerp om beheer oor die nodige persoon te behou.

Dit was die situasie waarin Jerry hom bevind het. Hy het aan sy vrou vasgehou vir 'n gevoel van welstand. Sonder haar het die gevoel van leegheid en individuele verbrokkeling so groot geword dat hy bereid was om sy lewe te waag in 'n poging om beheer oor haar te behou. Maar as Jerry se vrou sou bly weens sy dreigement om homself dood te maak, sou sy haar vryheid verloor en 'n gyselaar word vir sy bedreigings. Uiteindelik sou sy wrewel en rebellie ontwikkel, en die huwelik sou gedoem wees tot mislukking.

Afhanklikheid Is Soos Siamese Tweeling

Oorweeg 'n Siamese tweeling wat aan die heup vas is. Mense wat in hierdie toestand grootword, beskou dit as normaal. Gedurende die lewe van die Siamese tweeling bestaan daar 'n voortdurende stryd om beheer, want nie een kan sonder die ander funksioneer nie. Hulle voldoen dikwels aan die suggestie van skeiding met vrees en onsekerheid, aangesien geen van hulle ooit op hul eie gefunksioneer het nie. Elkeen voel dat hulle 'n deel van hulself sal verloor as hulle in werklikheid net die ongesonde verknogtheid aan die ander verloor. Die werklike proses van skeiding is pynlik, maar nie vernietigend nie, en dit lei eindelijk tot individuele genesing en verhoogde outonomie.

'n Persoon in 'n afhanklike verhouding ervaar baie van dieselfde simptome. Om van hierdie ongesonde verhoudings weg te breek, voel dikwels asof die individu gedeelte van hulself verloor, en lei dikwels tot weerstand teen die skeiding. Wanneer ongesonde aanhegting eers gestol het, is die verbreking daarvan uiters pynlik. Om hierdie ongesonde aanhegting te verbreek, beteken dit egter nie om die ander persoon te verloor nie, net die afhanklikheid met die gepaardgaande gewig van beheer.

In die geval van die Siamese tweeling, kan hulle na die skeiding steeds tyd saam deurbring, maar nou is dit omdat hulle *vry was* om te besluit, nie omdat *hulle moes* nie. Nadat die ongesonde konneksie verbreek is, kan die Siamese tweeling nou aan veel meer aktiwiteite deelneem as toe hulle aanmekaar vasgeheg was. Hulle kan nou 'n tandemfiets ry, wegkruipertjie

speel, mekaar vang en nog vele meer. Net so, wanneer 'n verhouding vry word van afhanklikheid, kan dit groei, aangesien individue aan soveel meer gesonde gebeure deelneem.

Die Oorsprong Van Afhanklikheid

Hoe begin afhanklikheid? Alle kinders het 'n natuurlike, godgegewe verlange om deur hul ouers liefgehê en aanvaar te word. Dit is 'n weerspieëling van die liefde en vertrouwe wat ons met ons hemelse Vader moet hê. Alle kinders word egter ook gebore besmet met selfsug, wat gesonde liefde verdraai, en die ervaring en uitdrukking daarvan benadeel.

Afhangend van 'n verskeidenheid faktore wat ouerskap insluit, die temperament van die kind, die omgewing, die biologiese samestelling van die kind en die vrywillige keuses van die kind en geestelike opvoeding, kan die besmettende element van selfsug al hoe sterker word en kan gesonde liefde nooit wortel skiet nie. Ouers het die basiese verantwoordelikheid om hul kinders groot te maak met gesonde liefde en om selfsug uit te roei. Ongelukkig gebeur dit nie altyd nie. Wanneer gesonde liefde nie suksesvol na vore kom nie en selfsug in plaas daarvan oorheers, is afhanklikheid dikwels die gevolg.

Voordat ek aangaan, wil ek aan diegene wat moontlik met opstandige kinders sukkel, duidelik maak wat die verantwoordelikhede van ouerskap is. Ouers is *nie* verantwoordelik vir die *uitkomst* van hul kinders se lewens nie. Maar hulle *is* verantwoordelik vir hul gedrag tydens ouerskap. Omdat kinders 'n vrye wil het en omdat daar meer invloede as net ouerskap is, is ouers nooit verantwoordelik vir die uitkomst nie. Maar ouers is altyd verantwoordelik vir hul eie besluite en optrede.

Bygesê, egter, is dit dat die invloed van ouers belangrik is, en ernstig opgeneem moet word. Ongesonde ouerskap sal kinders benadeel, wat dit vir hulle moeiliker maak om gesonde karakters te ontwikkel. Maar selfs wanneer ouerskap nie net ongesond is nie, maar ook mishandelend, kan die kind nog steeds genesing ervaar van die mishandeling, en uiteindelik heel word. Gesonde ouerskap waarborg nie 'n goeie uitkoms nie, maar bied aansienlike voordele vir so 'n doel. Ongesonde ouerskap waarborg ook nie 'n slegte uitkoms nie, maar veroorsaak nadele wat 'n gunstige uitkoms bemoeilik.

Alle kinders verlang goedkeuring en aanvaarding van ouers. In wanfunksionele gesinne, egter, word die begeerte vir bevestiging van die ouers nie op gesonde maniere bevredig nie. Die basiese wanfunksionering is onbestrede selfsug by die ouer, wat daartoe lei dat ouers hul eie behoeftes deur die kind wil bevredig, eerder as om hulself op te offer om in die behoeftes van die kind te voorsien. 'n Ongesonde ouer stuur gemengde tekens van goedkeuring/afkeuring uit, wat onsekerheid by die kind veroorsaak. Die teenstrydige seine veroorsaak dat die kind nie 'n gesonde innerlike gevoel van die self ontwikkel nie, maar eerder dat die kind na die ouers kyk vir uiterlike aanvaarding. Dit lei tot 'n intense verlange na liefde, bevestiging en aanvaarding.

Die kind spandeer sy of haar energie om koestering by die ouer te soek, en die ouer gebruik die verlange van die kind as 'n konstante bron van beheer en manipulasie. Die kindgroeï op met toenemende teenstrydige gevoelens teenoor die ouer. Intense verlange na ouerlike goedkeuring wissel af met wrewel en woede. Die vernietigende en vyandige gevoelens teenoor die ouer lei dan tot skuldgevoelens. Die skuld gaan gepaard met die vrees dat, as daar teen die gevoelens van woede en wrewel opgetree word, die kind sy ouer sal verloor en dan nooit die bevestiging ontvang wat so desperaat begeer was nie.

In ongesonde gesinne ontvang die kinders ongelukkig nooit die bevestiging wat hulle soek nie. Jong kinders idealiseer hul ouers. Dit beteken dat hulle hul ouers as perfek beskou, met byna bonatuurlike vermoëns. Daarom, wanneer verwerping deur ouers plaasvind, maak die kind die enigste gevolgtrekking wat hy of sy kan: “As my ouer perfek is en as ek nie aanvaar word nie, moet daar iets met my verkeerd wees.” Die kind is nie in staat om te besef dat die ouer die werklike probleem is nie.

Stel jou voor dat jy by jou plaaslike supermark uitstap en op die parkeerterrein sien hoe 'n 50-jarige man 'n 5-jarige meisie vloek. Hy noem haar elke vuil naam wat jy nog ooit gehoor het. Dink jy dadelik, “Wat 'n verskriklike 5-jarige meisie?” Natuurlik nie! Jy besef dadelik dat die man probleme het. Maar hoe voel die dogtertjie? Wat dink sy? En sê nou die man was haar pa? Te veel mense gaan deur die lewe soos die 5-jarige meisie. Wanneer iemand hulle sleg behandel, glo hulle dat daar iets fout is met hulle. Onthou die vrou in die inleiding van hierdie boek - dit was een van haar probleme. Nie net het iemand haar slegte name genoem nie, maar hy het haar skandelik behandel. Sy het nooit besef dat die probleem nie met haar was nie, maar met die man wat haar mishandel het.

Hierdie patroon van die self in verhouding tot die ander, word bevestig in disfunksionele gesinne voordat kinders die verstandelike vermoë ontwikkel om introspektief te wees en sulke dinge uit te dink. Daarom werk hulle binne hierdie perspektief sonder om eers van die probleem bewus te word. Disfunksionele gesinslewe lei kinders op om afhanklik te wees van ander se opinie of terugvoer as die barometer om hul waarde te meet. Hulle aanvaar onbewustelik die valse oortuiging dat ander se opinies belangriker is as die waarheid.

Kinders in sulke situasies voel asof hulle op die een of ander manier onvolledig is en sal baie moeite doen om die bevestiging te kry waarna hulle so desperaat soek, maar hulle kry dit nooit van ander nie en sal dit ook nooit kry nie. Dit maak nie saak hoe wonderlik die uiterlike aanvaarding is nie, dit bevredig nooit nie, omdat hulle het 'n identiteit gevorm het wat gebaseer is op die teenstrydige ervarings van die kinderjare. Ongelukkig besef sulke kinders gewoonlik nie dat die probleem nie in hulleself was nie, maar in hul chaotiese opvoeding. As gevolg hiervan bly hulle vasgevang in 'n verwarre selfbeeld.

Afhanklikheid Is Soos Om Melk By 'n Bul Te Probeer Kry

Verbeel jou dat jy 'n plaas besoek en elke oggend gaan jy uit om melk by 'n bul te kry. Dit maak nie saak hoe desperaat jy melk wil hê nie, die bul kan jou nie iets gee wat hy nie het nie. Maar kom ons sê jy weet niks van 'n plaas nie en besef nie dat bulle nie melk produseer nie. Jy kan tot die gevolgtrekking kom dat jou onervarenheid die probleem veroorsaak, en daarom gaan jy dag vir dag terug vir die melk.

Die voortdurende gebrek aan sukses frustreer jou. Skielik vind jy 'n verklaring vir jou mislukking: Jy onthou dat jy gelees het dat bulle nie van rooi hou nie. Jy besef dat jy jou rooi bandana gedra het elke keer as jy melk by die bul gesoek het. Nou begin jy in ander kleure aantrek. Nog steeds geen melk nie.

Dan weer onthou jy dat diere van musiek hou, dus bring jy 'n stereo saam met jou en speel 'n verskeidenheid liedjies, maar steeds geen melk nie. Soms smeek jy die bul, maar sonder sukses. Jy bring spesiale kos saam, en hoop dat 'n verandering in die dieet melk sal produseer, maar weer tot niet.

Teen hierdie tyd is jy nie net gefrustreerd nie, maar ook kwaad. Jy oorweeg sommer om die bul te skiet, maar die gedagte daaraan, bring 'n ontploffing van gevoelens, soos 'n treinfluitjie, van binne: “As ek dit doen, sal ek nooit die melk kry nie.” En dan het jy verskriklike skuldgevoelens en begin die proses van voor af.

Wat is die probleem in hierdie scenario? Versuim om die waarheid te sien: Bulle gee nie melk nie! Baie van my pasiënte sukkel om die werklikheid te aanvaar dat hulle ouers nie in staat is om hulle die bevestiging, liefde en aanvaarding te gee wat hulle nodig het nie. Dit laat hulle voortdurend kwesbaar vir die manipulasie van hul ouers, en voortdurend en chronies onseker as hulle aanhou om die probleemsentrum binnein hulself te glo.

Stel jou voor in ons voorbeeld van die bul, dat die bul intelligent is. Is dit moontlik dat die bul, omdat hy die aandag en die spesiale behandeling geniet, jou kan laat glo dat jy eendag - as jy daarmee volhou - dalk melk kan kry? Ongelukkig is baie mense so. Alhoewel hulle so selfgesentreerd is dat hulle nie in staat is om ander te versorg nie, geniet hulle steeds die aandag wat hulle van ander kry vir hul goedkeuring, en daarom lei hulle die afhanklike party om aan te neem dat hulle eendag dalk net die gewenste liefde en bevestiging kan ontvang.

As jy uiteindelik op die plaas besef dat bulle nie melk gee nie, beteken dit dat jy nooit iets met die bul te doen kan hê nie? Natuurlik nie. Jy kan die bul steeds 'n ploeg of wa laat trek. Die verskil is dat omdat jy nie meer iets daar nodig het nie, word jy nie deur die dier gyselaar gehou nie. Jy kan nou vryelik kom en gaan.

Afhanklikheid Maak Dit Moeilik Om Die Woede Van Ander Te Verdra

As ons vir iemand omgee, is dit moeilik om grense te stel en nee te sê, veral as ons weet dat die ander persoon ontevrede met ons sal wees. Dit maak dit uiters ongemaklik as ons die woede van ander teëkom, selfs as ons reg doen. Dit geld veral as ons deur ons ouers gekondisioneer is om hul wanfunksionele gedrag goed te keur. Om die probleem te ignoreer, lyk dalk makliker as om die situasie te konfronteer. Maar die gevolge is dikwels baie erger. Omdat die probleem voortduur, is dit gewoonlik baie groter teen die tyd dat dit aangespreek word.

Afhanklikheid is 'n hopeloos vernietigende kringloop, aangesien sulke gedrag God se wet van liefde en vryheid oortree. Die ongelukkige resultaat is 'n groter verlies aan selfbeeld,

selfwaarde en selfvertroue, gepaardgaande met 'n toenemende behoefte aan verdere eksterne validering. Daarom is individue wat daarin vasgevang is, steeds leë emmers wat opgevolg is deur die emosionele ondersteuning van ander. Maar omdat hulle nie die ondersteuning kan behou nie, ervaar hulle nooit werklike stabiliteit of welstand nie. Diegene wat die voedingsrol het, raak uiteindelik uitgeput, bereik hul perke en kan nie meer gee nie. Die afhanklike persoon ervaar dan hierdie verlies aan koestering as verwerping en reageer met oorweldigende vyandigheid en woede. Dit is afhanklikheid, die groot namaaksel van liefde.

Ware Liefde Is Nie Natuurlik Nie

As ek my pasiënte vra hoe om te vertel wat ware liefde is, reageer heeltemal te veel deur te sê, “Op die manier hoe dit voel.” Maar soos ons reeds ontdek het, is gevoelens heeltemal onbetroubaar en kan hulle dikwels mislei. Baie van ons het byvoorbeeld die verwarring beleef om te dink dat ons verlief is om eers later te ontdek dat ons verkeerd was.

Mense het nie van nature ware liefde nie. Dit is 'n liefde, wat die teendeel is van ons natuurlike begeertes, van selfsug, van ons genetiese erfenis, van egoïsme en van die id. Ware liefde is die beginsel om te doen wat in die beste belang van die ander persoon is, die beginsel van weldadigheid, ongeag hoe 'n mens werklik voel.

Ouers, onthou jy hoe jy jou kleuter geneem het vir inentings? Het dit goed gevoel vir jou of jou kind? Waarom het jy dit dan gedoen? Omdat jou *rede* en *gewete* besef het, dat dit in jou kind se beste belang was om die entstowwe te ontvang. En omdat jy jou kind liefhet, het jy gekies dat iemand 'n naald in die been van jou kind steek, al het dit pyn veroorsaak. Maar die pyn was nie die bedoeling nie - dit was iets onvermydelik om die entstof te ontvang.

Dink jy dat jy enige risiko's geneem het wat jou kleuter dalk nie sou verstaan nie? Vanuit die kind se perspektief, hoe dink jy was dit om ingeënt te word? “Mamma, Pappa, waarom doen jy dit? Waarom laat jy toe dat hulle my seermaak? Het jy my nie lief nie?”

Maar omdat jy jou kinders liefhet, was jy bereid om verkeerd verstaan te word om te doen wat jy geweet het die beste vir hulle was, selfs toe dit sleg gevoel het? Dit is hoe liefde werk. Soms voel dit goed terwyl dit ander kere seer maak. Maar liefde genees altyd, beskerm

altyd, bou altyd op, vernietig nooit, soek nooit sy eie belang nie. Ware liefde word nie deur “gevoelens” gemotiveer nie.

Die Liefde Doen Wat Reg Is

Dink aan Christus in die Tuin van Getsemane. Hy was op die punt om die kruis te ervaar, die grootste liefdesdaad wat ooit in die geskiedenis bekend was, en wat was sy gevoelens? Hy was beangs, benoud en diep bedroef, en in pyn (sien Matt. 26:36-44; Markus 14:32-42; Lukas 22:39-46). As Christus sy optrede gebaseer het op hoe Hy gevoel het, sou Hy nie met die kruis deurgegaan het nie. Liefde is nie 'n gevoel nie, maar 'n aksie ten spyte van gevoelens.

As ons ander liefhet, sal ons gewillig wees om verkeerd verstaan te word om te doen wat in hulle beste belang is. God het dit alles deur die Ou Testament gedoen. Baie keer het Hy sy stem verhef om die aandag van sy oproerige kinders te trek, omdat Hy hulle liefgehad het en nie wou hê dat hulle hulself moes vernietig nie. Dink maar aan die risiko's wat Hy geneem het. Baie mense kan tot die gevolgtrekking kom dat God 'n streng, wraaksugtige, arbitrêre Wese is wat gepaai moet word. Trouens, baie het besluit dat God presies so was. Maar liefde doen wat reg en redelik is, want dit *is* reg en redelik, nie as gevolg van wat ander sal dink nie.

Ware liefde spruit daaruit om God te ken. As ons Hom ken, soos dit ons voorreg is, word ons harte gebreek in bewondering en aanbidding vir die groot opoffering wat Hy gemaak het om ons te bereik. Erkenning van die groot risiko's wat Hy op Homself geneem het, lei tot dankbaarheid in ons harte. Namate ons Hom leer ken, word ons lief vir Hom, ons bewonder, respekteer en vertrou Hom. Ons leer sy metodes en beginsels, en dan begin ons dit in ons eie lewens toepas. Ons begeerte om te staan vir wat waar en heilsaam is, oortref uiteindelik ons besorgdheid oor onself, en ons begin op 'n hoër bestaansvlak te leef, vry van vrees en onsekerheid. God herskep ons van binne en gee ons 'n krag buite onself wat ons voortgesette vooruitgang en groei moontlik maak.

Liefde Is Die Teenoorgestelde Van Afhanklikheid

Liefde genees terwyl afhanklikheid vernietig. Liefde bevry terwyl afhanklikheid altyd probeer beheer. Liefde gee terwyl afhanklikheid voortdurend verg. Liefde is vreesloos terwyl

afhanklikheid vreesbevange is. Liefde stel belang in 'n ander terwyl afhanklikheid op self fokus. Liefde is stabiel terwyl afhanklikheid wankel. Liefde is ordelik en betroubaar terwyl afhanklikheid chaoties en onbetroubaar is. Liefde is gebaseer op beginsel, terwyl afhanklikheid gebaseer is op gevoelens. Liefde is bestendig terwyl afhanklikheid teenstrydig is. Liefde is eerlik en waaragtig, terwyl afhanklikheid oneerlik en bedrieglik is. Liefde is geduldig terwyl afhanklikheid impulsief is. Liefde is vriendelik terwyl afhanklikheid wreed is. Liefde is vergewensgesind terwyl afhanklikheid wrewelrig is. Liefde beskerm terwyl afhanklikheid uitbuit. Liefde offer self op, terwyl afhanklikheid ander opoffer. Liefde eindig nooit terwyl afhanklikheid nooit standhou nie. En liefde misluk nooit terwyl afhanklikheid nooit slaag nie.

*“Dit is nutteloos om vir iemand te sê dat hy of sy nie moet redeneer nie, maar dat hul moet glo - jy kan net sowel vir iemand sê dat hy nie moet wakker word nie, maar moet slaap” -
Lord Byron*

Geloof — Feit Of Fiksie?

Een van die eerste beginsels van psigoterapie is om 'n werkverhouding, 'n terapeutiese verwantskap, met die pasiënt te ontwikkel. Sonder vertroue, vrymoedigheid en geloof in die dokter, sal die pasiënt nie die behandelingsplan in praktyk toepas vir die genesing nie. Dieselfde beginsel is ook waar in God se plan om ons te genees. Sonder 'n geneeskundige verwantskap - sonder vertroue of geloof in God - sal ons nie sy plan vir genesing in ons lewens toepas nie. Daarom het Hy groot moeite gedoen om ons te help om vertroue en geloof in Hom op te bou. Wat is geloof dus presies, waar kom dit vandaan, en hoe werk dit?

Ek Weet Dat Ek Weet!

'n Bekende televisie-evangelis het passievol vir sy entoesiastiese en emosioneel ondersteunende gehoor gesê, “Ek weet dat ek weet dat ek weet dat ek weet.” Terwyl ek in die gemak van my sitkamer toekyk, dink ek, *Hoe weet hy dit?* In die hoop om die bron te ontdek van wat hy so vol selfvertroue verkondig het, het ek aangehou gekyk. Ongelukkig het hy dit nooit verduidelik nie. Hy het net verkondig dat hy weet.

Die televisie-evangelis het beweer dat hy geloof het, maar hy het die fondament daarvan nie duidelik ondersoek of die bron daarvan bekend gemaak nie. Die manier waarop hy geloof benader het, het my laat dink aan die verduideliking van die klein seuntjie, “Geloof is om te glo wat jy weet nie so is nie.” Is dit regtig die wese van geloof?

Onlangs het ek 'n plaaslike gradeplegtigheid bygewoon waartydens een van die honneurstudente vertel het hoe haar geloof 'n integrale rol gespeel het om haar in haar jong loopbaan te help slaag. Tydens haar toespraak het sy H. L. Mencken aangehaal, “Geloof is 'n onlogiese geloof in die onmoontlike.” Dit het weer baie geklink soos die klein seuntjie se definisie van geloof. Behels geloof regtig om in iets te glo sonder bewyse, om te glo in dinge wat nie sin maak nie? Vereis geloof regtig dat jy jouself moet oortuig dat iets waar is, al sê jou beste oordeel anders?

Ek Weet Dit Sal Goed Gaan Met Jou

Stel jou voor dat jy al 'n paar dae lank siek is met verskillende simptome - hoë koors, produktiewe hoes, kouekoors en sweet, spierpyne, 'n knetterende geluid in jou bors as jy diep asemhaal - jy gaan dus na 'n nabygeleë mediese instansie. Tot jou verligting ontdek jy dat die behandelende geneesheer 'n Christen is. Jou moed styg verder nadat jy jou simptome bekend gemaak het en die ER-dokter in die spreekkamer sy hoof buig en bid. Maar jou moed sak as hy terugkom en sê, “Ek het alles gehoor wat jy gesê het, en nadat ek gebid het, het ek 'n baie goeie gevoel gekry dat daar niks verkeerd is nie. Gaan jy maar huis toe. Ek weet dat dit goed met jou sal gaan.”

Wat sal jy nou doen? Sou jy vra, “Hoe weet jy dat dit goed sal gaan met my?” Gestel hy antwoord, “Ek weet dat ek weet dat ek weet.” Sou dit jou tevrede stel? Sou jy nou terugkeer huis toe? Of sou jy 'n tweede opinie wou hê?

Gou kom daar 'n ander dokter binne, luister na jou geskiedenis en kyk jou temperatuur, hartklop en bloeddruk. Met sy stetoskoop luister hy na jou longe, bestel laboratoriumwerk, evalueer jou bloedtelling en vra vir 'n xstraalfoto van jou bors wat hy dan noukeurig hersien. Nadat hy al hierdie bewyse verkry en beoordeel het, maak hy die gevolgtrekking: Jy het longontsteking.

Wanneer die tweede dokter jou sy diagnose gee - gebaseer op uitgebreide bewyse - kry jy 'n *gevoel* van oortuiging, 'n *gevoel* van vertroue, 'n *gevoel* van sekerheid, 'n *gevoel* van geloof dat hy reg is? Is die *gevoel* die bewyse of is dit 'n *gevolg* van die bewyse?

Die gevoel van oortuiging kom na vore as die verstand die waarheid verstaan. Namate 'n begrip van die waarheid toeneem, neem 'n mens se vertroue en geloof ook toe.

Die meeste van ons het 'n soortgelyke reaksie in sulke omstandighede. Wanneer die dokter ons die diagnose vertel, en ons besef dat dit waar is, ervaar ons 'n gevoel van vertroue - van geloof. Groot verligting spoel oor ons. Dit voel goed - eintlik so goed dat baie mense die gevoel onskuldig as waarheid aanvaar. Maar dit is nie!

Bybelse Bewyse Of Kragtige Gevoelens?

Tydens my studie het een van die inwonende assistente in my span uiters sterk geloofsoortuigings gehad. Alhoewel ek en hy nie dieselfde oortuigings gehad het nie, het ons baie

ure spandeer om ons verskillende standpunte te bespreek. Vroeg in ons kennismaking, voordat ons baie besonderhede oor ons godsdiensagtergrond deurgegee het, het hy my vertel dat hy in die King James-weergawe van die Bybel glo. Op grond van hierdie bemoedigende insig het ek gedink dat ons baie lekker saam sou studeer. Ek het goedgeelowiglik gedink dat, met deeglike Bybelstudie wat ons vaste Bybelse bewyse sou gee, ons binnekort 'n nouer godsdiensgemeenskap sou geniet. Ongelukkig het dit nie gebeur nie.

Gedurende ons studies was hy dikwels opgewonde oor 'n nuwe insig, net om die volgende dag weer terug te keer na sy vorige standpunt. Verbasend genoeg het hy nooit enige nuwe ondersteuning aangebied nie.

Nie lank daarna nie het ek ontdek waarom Bybelse getuienis so min invloed op hom gehad het. Sy metode om die waarheid te bepaal, het berus op 'n belangrike gedeelte van 'n negentiende-eeuse skrywer, “En as julle hierdie dinge ontvang, wil ek u vermaan dat u God, die Ewige Vader, in die Naam van Christus, sou vra of hierdie dinge nie waar is nie; en as u met 'n opregte hart vra, met ware bedoeling en in geloof in Christus, sal hy die waarheid daarvan aan u openbaar deur die krag van die Heilige Gees. En mag julle, deur die krag van die Heilige Gees, die waarheid van alle dinge ken.”¹⁴

Al klink dit wonderlik tydens die eerste deurlees, het my kollega dit so geïnterpreteer: As jy wil weet of iets waar is of nie, hoef jy nie na bewyse te soek nie, ondersoek die bewyse met jou godgegewe redeneringsvermoë en vergelyk dit met die vorige openbaring. Gaan eerder na jou binnekamer en bid God om jou te beïndruk, met 'n gevoel van oortuiging of iets waar is of nie.

Hierdie gevolgtrekking is soortgelyk aan die mening van die eerste dokter in die noodgevalle-scenario wat ek vroeër in hierdie hoofstuk aangebied het. Onthou dat hy 'n baie goeie gevoel gehad het dat daar niks verkeerd is nie, ondanks die duidelike simptome. Die gevoel van oortuiging was belangriker as die getuienis. Trouens, die gevoel van oortuiging was aanvaar as die hoogste bewys wat alle ander bewyse oortref het.

Jakobus 1:13, 14 waarsku ons egter teen sulke subjektiwiteit deur die moontlike gevaar op 'n ander gebied aan te dui, “Laat niemand, as hy in versoeking kom, sê: ‘Ek word deur God versoek nie.’ Want God kan deur die kwaad nie versoek word nie, en self versoek Hy niemand nie. Maar elkeen word versoek as hy deur sy eie begeerlikheid [of gevoelens] weggesleep en verlok word.”

Boosheid het geen waarheid aan sy kant nie. Daarom gebruik Satan enige strategie wat hy kan om mense te oorreed om hul vertrouwe in die waarheid opsy te sit. My internis vriend is nie die enigste een wat gevoelens vervang vir waarheid nie. Baie welmenende Christene gaan op dieselfde manier te werk – in plaas daarvan om die waarheid wat hulle verstaan toe te pas, wag hulle op 'n innerlike gevoel, voordat hulle optree.

Die Pad Na Emmaus

Toe twee dissipels na Christus se opstanding, op pad was na Emmaus, het hulle 'n vreemdeling, wat ons weet dat dit Christus was, ontmoet. Hulle was heeltemal moedeloos as gevolg van die kruisiging. Hoe het Christus met hulle gepraat? Het Hy 'n wonderteken gedoen en verklaar dat Hy die opgestane Verlosser was? Nee! In plaas daarvan het Hy hulle deur die Bybel geneem en die Bybelse getuienis aan hulle geopenbaar wat bevestig het wie Hy was en wat sy missie was. Eers toe hulle oortuig was oor die gewig van Bybelse getuienis, het Hy sy identiteit geopenbaar. Terwyl Hy die skriftuurlike getuienis vir hulle oopgemaak het, was hulle harte brandende in hulle (Lk. 24:13-32). Met ander woorde, die bewyse het gelei tot 'n verandering in hul gevoelens. Weereens was die gevoelens egter nie 'n bewys nie. Waarom is dit belangrik? Omdat enigiemand aansprake kan maak, maar die waarheid sal net diegene ondersteun wat waarlik glo.

Bill Clinton het voor die nasie verklaar dat hy nie 'n seksuele verhouding met Monica Lewinsky gehad het nie. Maar toe sy haar rok na vore bring, het hierdie getuienis sy misleiding blootgelê. Net so het Satan aansprake, maar God het die waarheid. Hy het dus nie nodig, en wil ook nie hê dat ons op die gewig van sy persoonlike verklarings moet glo nie. As ons die waarheid volg, sal ons God altyd vind. Soos Christus gesê het, "...die waarheid sal julle vrymaak." (Joh 8:32)

Geloof Is Die Vertroue Op Dinge Waarop Gehoop Word

Dink aan Hebreërs 11:1 in die King James Vertaling, wat sê: "Geloof is die substansie van die dinge wat gehoop word, die bewyse van dinge wat nie gesien word nie." Beteken dit dan dat ons moet glo, al maak dit nie sin nie of al het ons nie bewyse nie?

Die Engelse vertaling van hierdie teks gebruik die woord "substansie", 'n Latyns-gebaseerde woord afgelei van die Griekse *hipostase*. Kom ons kyk 'n bietjie na woordbetekenis

en ontdek wat die woorde in Engels beteken. *Hipostase* bestaan uit twee dele, waarvan die eerste *hipo* is, wat beteken “laag” of “onder” soos in *hipoglisemies* (lae bloedsuiker) of *hipotensie* (lae bloeddruk) of *hipodermiese inspuiting* (onder die dermis/vel). Die tweede deel, *stasis*, beteken “stand” of “stilstaan”. *Hipostase* is in Latyn vertaal as “substansie”. Die eerste deel van die woord, *sub*, dui “onder” aan soos in *ondersese* of *ondergronds*, en die laaste deel, *stans*, beteken “staan”. In Engels is *onder* “under” + *staan* “standing” = “understanding” of begrip. Met hierdie insig kan ons dus 'n moderne vertaling van die gedeelte aanbied as: “Geloof is ons begrip van die dinge wat ons hoop, die bewys van dinge wat ons nie sien nie.” Hoe meer begrip jy het, hoe meer vertrou het jy.

Stel jou voor dat jy die ouer van 'n kind in graad een is. Terwyl jou kind op skool is, gaan koop jy 'n geskenk, draai dit toe en plaas dit in jou slaapkamerkas. As jou kind by die huis kom, sê jy vir haar om na jou kas toe te gaan, want daar is 'n geskenk vir haar. Gaan jou kind? Indien wel, gaan hy of sy soontoe op grond van die “substansie” (begrip) van die geskenk wat hy of sy nog nie ontvang het nie? Nee! Gaan jou kind na die kas toe op grond van die bewyse van die hede wat nog nie gesien is nie? Nee! Wel, waarom hardloop die kind dan na die kas? As gevolg van die geloof in jou. Alhoewel jou kind geen begrip of bewyse van die hede het nie, het hy of sy 'n oorweldigende begrip en bewyse van jou eerlikheid, betroubaarheid en geloofwaardigheid.

Die geskenke in ons hemelse kas is die ewige lewe, 'n kroon van heerlikheid, herehuise in die hemel, en nog baie meer. Ons het geen fisiese bewyse vir hul bestaan nie, maar ons het 'n oorweldigende begrip en bewyse vir die bestaan van God en sy betroubaarheid, geloofwaardigheid en goedheid. Ons geloof in God is dus nie gebaseer op gevoelens, wensdenkery of indrukke nie, maar op *vaste bewyse wat geopenbaar word in die natuur en in God se geskrewe Woord* (sien Romeine 1:20).

Terwyl jou kind in die gang afstap om die geskenk te vind, aarsel hy of sy uit vrees en onsekerheid en wonder jou kind of die kas regtig iets bevat? Of spring hy of sy vrolik die gang af en ervaar al die vreugde van die hede terwyl hy nog op pad is om dit te vind? Dit is hoe die Christelike ervaring moet wees, om al die vreugde van ons hemelse geskenke alreeds te ervaar omdat die Een wat hulle beloof het, betroubaar is.

Die God Anderkant Die Hemelruim

'n Onlangse Bybelstudiegids het die volgende gedagte ingesluit:

“Daar is altyd 'n behoefte aan geloof, dit is geloof in iets wat ons nie heeltemal sien of verstaan nie. As ons dit heeltemal sou kon sien of verstaan, sou daar geen ruimte vir geloof wees nie. Ons het nie geloof nodig om te glo dat die lug oor ons koppe is nie. Ons kan opkyk en dit sien. In plaas daarvan is daar geloof nodig om in die God te glo wat ver anderkant daardie hemel woon, omdat ons Hom nie kan sien nie.”¹⁵

Dink jy dat as jy in die hemel kom en God van aangesig tot aangesig ontmoet, jy sal sê: “Here, ek het altyd vertrou in U gehad, maar nou dat ek U kan sien, het ek nie meer geloof nodig nie?” Of sal jou geloof 'n miljoen keer sterker word?

Die gevaar om sonder bewyse te glo, om dinge op emosionele gevoelens te aanvaar, is dat dit jou oopstel om enigiets te glo. As ons die sterkte van ons geloof ook aan ons gevoelens meet, sal die skatting van ons geloofsgraad styg en daal soos ons gevoelens styg en daal. Ons sal God se teenwoordigheid beoordeel op grond van ons teenstrydige gevoelens en die gevolgtrekking maak dat Hy soms naby is en dan soms ook nie.

Die Waarheid Ondersteun God Altyd

In hierdie konflik tussen goed en kwaad ondersteun die waarheid God altyd, en weerlê dit Satan altyd. Daarom moet Satan mense oortuig om te glo sonder om die waarheid te waardeer of die bewyse daarvan te ondersoek. Hy is nog gelukkiger as hy die verstandelike vermoëns van die *rede* en die *gewete*, totaal kan vernietig - die weë waardeur die waarheid in die gedagtes kom. Sonder *rede* en *gewete* kan ons nie die ware van die vals onderskei nie.

Spiritualisme - 'n Vervalsing Van Die Geloof

Spiritualisme is een van Satan se grootste suksesse om ware geloof en die werking van die Gees van God te vervals. Soos ons in vorige hoofstukke ontdek het, werk die Gees van God deur waarheid aan ons verstand te openbaar op maniere wat ons kan begryp, en laat ons dan vry om ons eie gevolgtrekkings te maak. As ons besluit om die waarheid te volg, ontvang ons

goddelike krag wat voldoende is vir die taak. Deur hierdie metode versterk en veredel God voortdurend die geestelike natuur - *rede* en *gewete* - en ontwikkel die individu steeds toenemende onderskeidingsvermoë en wysheid. Die karakter word gesuiwer, terwyl stabiliteit en selfbeheersing gevestig word.

Spiritualisme is egter die groot namaaksel van die werking van die Gees van God wat, eerder as om die verstand te genees, die *rede* en *gewete* stadig vernietig. Dit is so subtiel dat dit baie Christelike kringe inkom, sonder dat die Christene dit weet. Baie mense is bekommerd oor spiritualisme, maar hulle weet nie hoe om dit te identifiseer nie.

Een algemene draad loop deur alle vorms van spiritualisme, of dit nou heksery, Wicca, tarotkaarte, voodoo, duiwelskuns, towery, astrologie of enigiets anders is. As jy spiritualisme wil identifiseer, soek hierdie draad en jy sal dit sien, hoe dit ook al verdoesel word. *Spiritualisme is die strewe na kennis sonder om die rede te gebruik en om bewyse te ondersoek.*

Omdat die waarheid Satan weerlê of weerspreek, is sy enigste hoop op sukses om mense te oortuig om ander dinge te waardeer, eerder as waarheid en bewyse. Daarom spoor Satan mense aan om kennis te soek sonder bewyse en sonder om staat te maak op die *rede*. Dit lei tot die geleidelike vernietiging van God se beeld van binne. Mense raak bygelowig, bang en onseker omdat die *rede* vervaag namate mense hul geloof oordra na dinge wat nie sin maak nie.

Die verlies aan *rede* het tot gevolg dat onvolwasse Christene deur elke leerstellige gier rondgegooi word. Dit is slegs deur die gebruik van *rede* in die ondersoek na bewyse dat Christene tot volle volwassenheid groei en leer om die ware van die valse te onderskei. Die waarheid maak ons vry en genees ons.

Geloof Is Nie Afhanklik Van Wonderwerke Nie

Satan is ook afhanklik van wonderbaarlike tekens en wonders om die gedagtes af te lei. Kyk na Eva in die tuin, waar sy die wonder ervaar het van 'n slang wat praat, maar tog het die wonder nie bewys dat dit waar was wat die slang gesê het nie.

Stel jou voor dat jy in 'n kerkraadsvergadering is en die bespreking begin draai na twee sienings oor die doop. Terwyl een persoon opstaan en beweer dat hy sal bewys dat die Heilige Gees sy posisie onderskryf, nader hy 'n ander raadslid wat sedert kinderjare kreupel is as gevolg

van polio. As hy skree: “In die Naam van die Here, staan op en loop,” staan die polio-slagoffer inderdaad op en begin rondloop in die kamer. Bewys dit dat die raadslid se standpunt reg is? Nee! Wonderwerke kan nagemaak word. Die waarheid is die waarheid, ongeag gepaardgaande tekens en wonders. Satan het geen waarheid nie, maar hy is 'n bonatuurlike wese wat die mensdom kan fassineer met sekere wonderwerke, wat diegene sal mislei wat nie geleer het om op die waarheid alleen te vertrou nie.

Geloof Is Integraal Vir Die Genesing Van Die Verstand

Geloof is die hand wat uitreik en die hand van God aangryp. As sodanig is geloof 'n integrale deel vir die genesing van die gees. Om geloof te kan genees, moet dit egter op bewyse gebaseer, op waarheid gebaseer, en op feite gebaseer wees. Hoewel gevoelens met geloof gepaard kan gaan, kan gevoelens dit nooit bepaal nie. Waarheid vestig geloof. Gevolglik, as ons begrip van die waarheid toeneem, sal ons geloof ook toeneem.

Spiritualisme, aan die ander kant, is 'n vervalsing van ware geloof en behels, soos ons reeds opgemerk het, die strewe na kennis sonder om *rede* te gebruik of om bewyse te ondersoek. Dit offer bewyse op vir emosionele hoogtepunte en wondertekens. Wondertekens en wonders vestig nie geloof nie, want dit kan vervals word. Soos ons reeds gesê het, is die waarheid die waarheid, ongeag of dit gepaardgaande wonderwerke het of nie.

As ek aan my pasiënt in die inleiding dink, onthou ek hoe kwaad Sy sou word as mense haar vra om hulle te vertrou. Sy het veral woedend geword toe iemand Haar aangesê het om op God te vertrou. Ek glo dat Sy gemaklik sou gewees het met die besef dat vertrou op God gebaseer is op bewyse wat die *rede* aanspreek. As gevolg hiervan sou Sy graag 'n God wou hê wat nooit eis dat ons net op Hom vertrou nie, maar bloot betroubaar is en ons uitnooi om Hom te leer ken en self te besluit. Sal sy ooit daarvan te hore kom?

Orde Herstel

Jane was 'n aantreklike blondine in haar twintigs met 'n skraal bouvorm en blou oë wat gelyk het asof hulle 'n lig van hul eie uitstraal. Sy het in 'n redelik tipiese middelklashuis grootgeword, met 'n broer en suster, 'n kat en hond, en albei ouers. Alhoewel daar geen mishandeling gewees het nie, het sy as middelkind dikwels afgeskeep gevoel. Ongeag haar uitstekende grade, haar modelgedrag of haar talle toekennings op skool, het sy tot die gevolgtrekking gekom dat sy net nie goed genoeg was nie. Nou, as vroeë volwassene, het Jane gesukkel met chroniese waardeloosheid.

Een van die mees algemene probleme waarmee baie van my pasiënte te kampe het, is die gevoel van waardeloosheid. Om ons te help verstaan hoe om kragtige gevoelens die hoof te bied, kom ons neem hierdie voorbeeld en ondersoek dit in die lig van ons begrip van God se hiërargie van die verstand.

Die grootste fout wat mense maak met moeilike gevoelens, is om hulle as waar te aanvaar. Wanneer die meeste mense waardeloos voel, laat hulle die gevoel toe om hul *gedagtes* te beheer en bedink hulleself dan in vernederende of demoraliserende situasies. Die *gedagtes* begin die invloed van hierdie gevoel volg, en 'n stortvloed negatiewe idees stroom deur hul gedagtes: “Hoe kon ek so dom gewees het.” “Jou lelike, goed-vir-niks, wat het jou laat dink dat hy ooit saam met jou sou uitgaan?” “Jy kan tog niks reg doen nie. Hoekom selfs probeer?”

Sulke negatiewe idees versterk die gevoel van waardeloosheid, wat, wanneer dit gevoed word, in 'n goed verskanste valse geloof ontwikkel. Met hierdie valse geloof vasgewortel, begin die verstand ervarings daardeur te filter. Ervarings wat die verwronge selfbeeld ondersteun, word herhaaldelik afgespeel, wat die gevoel en geloof van waardeloosheid verder versterk. Intussen verminder en verwerp die verstand positiewe ervarings wat die valse geloof moet weerlê. Jane het in sulke selfopgelegde geestesangs geleef. Sy het vasgekeer gevoel en nie geweet hoe om daaruit te kom nie.

Hoe Weet Jy Wat Jy Werd Is?

Christus het gesê: "... die waarheid sal julle vrymaak" (Joh. 8:32). Wanneer my pasiënte bekend maak dat hulle waardeloos voel, stel ek 'n paar vrae wat hulle daartoe lei om die situasie te konfronteer: "Is jy regtig waardeloos? Is jy regtig absoluut niks werd nie?" Ongeag die antwoord, vra ek nog 'n vraag: "Hoe weet jy dit?" Dit bring die kwessie na vore wat op *alle* gevoelens van toepassing is: Hoe kan jy weet of 'n gevoel die waarheid praat of nie? Aangesien gevoelens kan lieg, hoe kan jy bepaal of dit akkuraat is of nie, as dit almal so werklik lyk? Ek stel sulke vrae om die *rede* te stimuleer om by hierdie geestelike konflik betrokke te raak. Omdat die waarheid deur die *rede* in die gedagtes inkom, is dit noodsaaklik om benaderings te gebruik wat hierdie geestesvermoë sal versterk.

Kom ons kyk na hierdie situasie: 'n Persoon geklee in 'n donker pak en 'n donker bril klop aan jou deur. Wanneer jy die deur oopmaak, eis hy, "Laat my binnekom. Ek is van die FBI." Wat sal jy doen? Sou jy om sy identifikasie vra of sou jy hom sommer net toelaat om binne te kom? Hoekom wil jy sy identifikasie hê? Omdat jy bewyse wil hê om sy eis te bevestig. Presies dieselfde moet gebeur wanneer 'n gevoel aan die deur van jou gedagtes klop: Verhoog die gevoel tot *rede* en *gewete*, en vra vir bewyse om die geldigheid daarvan te verifieer.

Kom ons keer terug na die gevoel van waardeloosheid. Watter bewyse het ons vir so 'n gevolgtrekking? Op die mees fundamentele vlak is die samestellende chemikalieë in ons liggame ongeveer R325 werd. Baie mense kan elke week hul bloedplasma vir R400 verkoop. Hoeveel betaal mense vir jou dienste by die werk? Hoeveel het jy en ander in jou opleiding belê? Sulke eenvoudige voorbeelde lewer klein bewyse dat die gevoel van waardeloosheid nie akkuraat is nie. Maar die belangrikste ondersteuning van ons waarde kom wanneer ons vra: "Wie is Jesus Christus?" Die Seun van God. "Hoeveel is Hy werd?" Alles. Onskatbaar. "Het Hy, of het Hy nie, sy lewe vir jou gegee nie?" Ja Hy het!

Dit is 'n bewys, nie bloot eise nie! Jesus het nie bloot verkondig hoeveel jy werd is nie. Hy het getuienis gelewer - Hy het sy lewe opgeoffer. Jou *rede* en *gewete* herken nou die bewyse wat jou waarde demonstreer, maar jou gevoelens hou steeds daarby dat jy waardeloos is. En reg in die middel, tussen die twee, is die *wil*. Jy moet besluit. Wat sal jy *kies* om te glo: die bewyse of jou gevoelens?

Alles Hang Af Van Die Regte Optrede Van Die Wil

Dit is noodsaaklik om die belangrikheid van die *wil* te erken. Alles hang af van die regte aksie van die *wil*, want dit is die denkpatroon wat kies. Dink daaraan toe Satan Christus na die kruin van die tempel geneem het. Die duiwel het Hom versoek om Homself daarvandaan af te gooi. Satan kon Christus nie afstoot nie - Hy moes self die besluit neem. Dieselfde geld vir ons eie konflik met Satan. Hy kan nooit die *wil* dwing nie. Ons moet eerder *kies* om ons aan sy voorstelle oor te gee. Dit geld selfs as die versoeking van binne onself kom. Die boek Jakobus sê vir ons dat, as ons in versoeking kom, “Laat niemand, as hy in versoeking kom, sê: ‘Ek word deur God versoek nie.’ Want God kan deur die kwaad nie versoek word nie, en self versoek Hy niemand nie. Maar elkeen word versoek as hy deur sy eie begeerlikheid weggesleep en verlok word. Daarna, as die begeerlikheid ontvang het, baar dit sonde; en as die sonde tot volle ontwikkeling gekom het, bring dit die dood voort.” (Jakobus 1:13-15).

Jakobus beskryf hier die krag van die *wil*. Dit is eers nadat die interne begeerte gewek word dat dit sondig [vernietigend] word. Die opvatting van die begeerte vind plaas wanneer die *wil* die begeerte kies - wanneer die *wil* ja sê daarvoor. Dit maak nie saak of jy die aksie daadwerklik uitvoer nie. As die *wil* ja sê, maar jy doen nooit die daad nie, is die verstand steeds beskadig, die *gewete* gekneus en die *rede* vertroebel.

Stel jou voor dat, terwyl jy by die kruideniersware-betaalpunt staan, die kassier wegdraai om na iets om te sien. Terwyl jy afkyk en die kasregister sien oopgaan, kom 'n gedagte by jou op: *Ek kan daardie geld sekerlik goed gebruik*. Die volgende oomblik besluit jy om jou hand uit te steek en 'n handvol geld te gryp. Maar net soos jou arm reageer op die instruksies van jou brein, keer die kassier terug na haar pos, sodat jy skielik jou voorneme kanselleer en niks neem nie.

Wat gebeur in jou gedagtes (verstand)? Omdat jy die keuse gemaak het om te steel, het jy jou karakter tot 'n mate gedruk in die rigting van 'n dief s'n, alhoewel dae nooit die gedagte voltooi het nie. Dit sal die volgende keer moeiliker wees om so 'n versoeking te weerstaan. As die proses homself lank genoeg herhaal, verloor jy uiteindelik die vermoë om die reg van die verkeerde te onderskei; die gesonde van die ongesonde. *Rede* en *gewete* word stadigaan vernietig.

Gevoelens Verdamp Nie Net Nie

Kom ons keer terug na ons bespreking van waardeloosheid. Die keuse om die bewyse te glo, veroorsaak nie dat die waardeloosheidsin onmiddellik verdamp nie. Maar dit laat Jane toe om dit uit 'n posisie van selfvertroue en krag te hanteer. Sy kan seker wees dat sy waardevol is, selfs al voel sy op die oomblik waardeloos, om daarom moedeloosheid en hopeloosheid te vermy. Nadat sy haar waarde erken het, kon sy die volgende stap neem om te evalueer waar die onakkurate gevoel van waardeloosheid ontstaan het.

Terwyl ek na my kantoorvenster beweeg, wys ek na die heuwels in die verte en vra aan haar: “As 'n ligfakkel oor die heuwels uitbars, en ek vra jou wat daar aangaan, wat sou jy sê?”

“Ek weet nie,” antwoord sy. “Ek sal moet gaan kyk.” Presies! Gevoelens is soos sielkundige ligfakkels. Hulle verskyn en vertel ons dat daar iets in 'n sekere rigting gebeur, maar ons weet nie wat voordat ons ondersoek instel nie. As 'n ligfakkel bokant die heuwels oos van my kantoor afgaan, terwyl ons nie die oorsaak daarvan weet nie, sal ons weet dat dit nie iets in die weste, suide of noorde is nie. Wat ook al die probleem was, dit het in die ooste gebeur.

Wanneer 'n gevoel van waardeloosheid in iemand se gedagtes opkom, weet hulle deur 'n hersiening van die bewyse dat dit nie 'n gevolgtrekking is gebaseer op werklike waardeloosheid nie. Met groot sekerheid besef hulle dat die getuienis hul werklike waarde openbaar. Hulle besef ook dat watter gevoel homself as waardeloos vermom, dit nie afkomstig is van 'n bron van positiewe gevoelens nie (soos geluk, vreugde, opgewondenheid of romanse), maar van iets negatiefs en onaangenaam. En dit is hier waar elke individu sy eie unieke probleme begin ontbloot wat aanleiding gee tot die gevoel van waardeloosheid, of dit nou verwerping is van 'n kêrel of vriendin wat die verhouding verbreek het, of van 'n gevoel van mislukking wat gepaard gaan met egskeiding.

Om gevoelens te verhoog tot die *rede* en *gewete* vir ondersoek en uitpluis in die lig van die feite, bewyse en waarheid, en om dan die waarheid te volg, sal altyd orde herstel en vrede in die gemoed bring. Die grootste stryd is om waarheid te waardeer omdat dit waar *is*, nie net omdat dit waar *voel* nie.

Hierdie Diamante Is Waardeloos

In Jane se geval het sy ontdek dat sy waardeloos voel omdat sy nooit ervaar het dat haar ouers haar waardeer nie. Sy het geglo dat hulle teleurgesteld was in haar. Jane het haar gevolgtrekkings gemaak uit haar skatting van die opinie van haar ouers, nie uit die werklikheid self nie.

Om haar te help om haar situasie te herken, het ek haar gevra om haar voor te stel dat ek 'n handvol regte diamante van meer as 13 miljoen rand aan haar ouers voorgehou het. In hul verbasing kyk haar ouers na die diamante en roep uit: “Dit is belaglik. Niemand sou diamante weggee nie. Dit is niks anders as gesnyde glas nie.” Daarom gooi hulle die edelgesteentes in die asblik. Met hierdie scenario in Jane se gedagtes, stel ek die volgende vraag: “Omdat jou ouers dink dat die diamante waardeloos is, maak dit hulle waardeloos?” Toe sy nee sê, kyk ek na haar en sê, “Jy is die diamant! Jou ouers se opinie verander nie jou waarde nie!”

Toe stel ek iets anders voorvir haar om te oorweeg. Ek oorhandig R200 noot aan haar en vra haar of dit enige waarde het. “Ja,” het sy geantwoord. Wat gebeur as ek dit opfrommel? Sal dit minder werd wees? Sy skud haar kop om nee te sê. Of as ek daarop trap en dit vol modder word - sou dit minder werd wees? Weer het sy “nee” geantwoord. Toe het ek gesê, “Dit is jy. Dit maak nie saak of jy opgefommel gevoel het, op getrap was of vuil gevoel het nie, jou waarde het nie verander nie.”

Gevoelens is uiters onbetroubaar en sal lei op vernietigende paaië as dit nie eers bevestig of verwerp word nie deur 'n redelike evaluering van die bewyse.

Kom ons ondersoek nog 'n ander gevoel: Skuldgevoelens. Skuld is vernietigend en word soms verkeerd hanteer omdat daar twee soorte skuld is - gepas en onvanpas.

Gepaste Skuldgevoelens

Gepaste skuldgevoelens kom voor wanneer ons iets verkeerd doen - iets uit harmonie met die wet van liefde en vryheid, soos om van ons naaste te steel. Dit is 'n gevoel van oortuiging of selfoordeel wat die gevolg is van die Heilige Gees wat ons *gewete* direk beïndruk en deur ons eie evaluering van ons gedrag. Die manier waarop ons wettige skuld oplos, is deur berou ('n hartsverandering, nie net eenvoudige belydenis nie) en herstel. As jou skuldgevoelens ervaar

nadat jy geld van jou buurman gesteel het, is die enigste manier om dit op te los deur jammer te kry en dan na jou buurman te gaan en terug te betaal wat jy geneem het.

Onvanpaste skuldgevoelens – Tipe I

Die probleem met onvanpaste skuldgevoelens is dat berou en herstel dit nie oplos nie, want daar is niks om van te bekeer of te herstel nie. Maar omdat onvanpaste skuld net soos gepaste skuld *voel*, probeer die meeste mense om onvanpaste skuld op dieselfde manier te hanteer as gepaste vorme van dit. Maar dit werk nie net nie, dit maak sake eintlik erger.

Onvanpaste skuldgevoelens kom byvoorbeeld voor as 'n vrou van die werk af kom en sy vind haar man in 'n slegte bui. Terwyl hy kerm en kla, voel die vrou skuldig en probeer sy reg te maak deur berou en herstel te toon - al het sy niks gedoen om die gedrag van haar man te veroorsaak nie. “Ek is jammer, wat kan ek doen.” Maar haar reaksie werk nooit nie, omdat sy niks gedoen het waarvoor sy berou hoef te hê nie en dat sy ook nie die vermoë het om te herstel wat sy nie geneem het nie.

Die poging om onvanpaste skuld op hierdie manier te hanteer, vertraag altyd die oplossing van die probleem. Deur onvanpaste skuld te aanvaar en om berou en herstel te probeer hê, aanvaar en ondersteun 'n mens 'n leuen, 'n onwaarheid, wat die man in die geval hierbo toelaat om sy vrou vir die onvanpaste gedrag te blameer. In plaas daarvan dat die man sy onbeskoftheid aan sy eggenoot erken, verantwoordelikheid daarvoor neem en regstel, neem die vrou die verantwoordelikheid vir die slegte bui van die man. So 'n reaksie los nooit die situasie op nie, maar oortree in werklikheid die wet van vryheid, aangesien die vrou gyselaar gehou word deur die gemoedstoestand van die man.

Die manier om onvanpaste skuld te hanteer, is deur die waarheid te konfronteer. Stap terug en vra jouself: “Het ek iets verkeerd of onvanpas gedoen?” Erken dan die waarheid en pas die wet van vryheid toe. “Ek het niks verkeerd gedoen nie. Al is ek jammer dat my man in 'n slegte bui is, is hy vry om daarop te broei as hy dan moet broei. Ek sal meegevoel hê, hom laat weet dat ek hom liefhet, maar nie verantwoordelikheid aanvaar om dit reg te stel nie. Hy is verantwoordelik vir sy eie buie.”

Ons moet bereid wees om ander dikmond te laat wees, om hulle te laat huil, seer te kry, kwaad of ontsteld te wees sonder om verskoning te vra of dit te probeer regmaak, as daar in werklikheid geen verkeerde ding gedoen is nie. Die instelling van onvanpaste skuld is 'n al te algemene oortreding van die vryheidswet wat deur sommige gebruik word as 'n manier om ander te manipuleer en te beheer. Dit is deur die *rede* en die *gewete* te gebruik om die getuienis te evalueer en die waarheid toe te pas, dat 'n mens vermy om deur sulke gevoelens vasgevang te word.

Onvanpaste Skuldgevoelens – Tipe II

Kom ons oorweeg nog 'n ander bron van onvanpaste skuld; een wat baie subtiel is, skadelik, en heeltemal te algemeen voorkom.

Ek het Jeff vir die eerste keer ontmoet by die *Veterans Affairs Medical Center* in Augusta Georgia, nadat sy dokter hom daar toegelaat het om die man se chroniese gewigsverlies, naarheid en abdominale pyn in die chirurgie-mediese saal te evalueer. Sy fisiese simptome was as gevolg van jarelange alkoholmisbruik. Jeff het vir 30 jaar gedrink in 'n poging om van die verlede te vergeet en van sy chroniese skuldgevoelens ontslae te raak. Hoeveel hy nou al gedrink het, het die skuld gebly.

Jeff was 'n vlieënier in die Vietnam-oorlog en het deelgeneem aan vele vegvlugte en het moontlik baie soldate van die vyand gedood. Hy het nooit skuld daarvoor ervaar nie, omdat hy geweet het dat hy die lewens van sy eie soldate gered het. Een geval het egter aanhoudend by hom gespook, en hy kon dit nie uit sy gedagtes kry nie, hoe hard hy ookal probeer het.

Jeff het 'n vegvlug beskryf waar hy 'n wapenopslagplek moes gaan vernietig wat die Vietcong in 'n weeshuis gestoor het. Die plan was dat voetsoldate voor die aanval die weeshuis moes ontruim. Soos Jeff sy teiken genader het, het hy bevestiging van die weeskinders se ontruiming van die gebou ontvang, en het hy die gebou wat die wapens bevat, met bomme bestook.

Toe hy egter by sy basis terugkom, ontdek hy dat hy valse inligting ontvang het. Ontruiming van die weeshuis het nie plaasgevind nie, en baie kinders het gesterf. Geskok, het Jeff homself daarvoor blameer. Hy het homself beskou as 'n baba-moordenaar, 'n bose persoon.

Ek moes die plek nie gebom het nie. Ek moes geweet het, het hy aanhoudend gedink. Oorgeneem deur skuld, het hy homself gehaat.

Was sy skuld toepaslik? Jeff se gedagtes oor homself was nie akkuraat of eerlik nie. Hy het homself beskou asof hy geweet het dat die kinders nie uit die weeshuis verwyder was nie – homself geoordeel op die resultate van die aksie, eerder as op sy motiewe, keuses en voorneme. Met ander woorde, hy het gereageer asof dit sy bedoeling was om die kinders dood te maak, asof hy moes geweet het dat die opdrag wat hy ontvang het, vals was. Terwyl die resultaat tragies was, was sy besluit en aksie op daardie tydstip heeltemal toepaslik. Sy skuld was misplaas.

Beskou jousef as 'n brandweerman wat verantwoordelik is vir plofbare brandonderdrukking. (Groot brande word soms geblus deur 'n ontploffing wat alle beskikbare suurstof verbrand en die vuur blus). 'n Gebou is aan die brand, en diegene wat daarteen veg, bepaal dat die enigste manier om die vlamme te blus, deur 'n ontploffing is.

Jy is verantwoordelik om die lading te stel, terwyl ander brandweermanne die gebou skoonmaak. Nadat jy die ladings gestel het, kry jy die “alles gereed” om die ladings te laat ontplof, en doen dit dan ook. Daarna is dit egter ontdek dat verskeie kinders nie ontruim is nie en weens die ontploffing omgekom het. Sou jy skuldig voel? Het jy iets verkeerd gedoen? Ongewenste uitkomst kom soms in hierdie lewe voor, selfs as ons ons bes doen. Ongelukkig beoordeel ons onself te dikwels volgens die uitslag eerder as die bedoeling.

Skuld En Hartseer Is Nie Dieselfde Nie

John was 43 jaar oud, met bruin hare en 'n medium bouvorm. Sy gefronse voorkop en donker kringe onder sy oë was die gevolg dat hy 20 jaar lank aan depressie gely het - sedert die dood van sy 3-jarige seun. Tydens ons gesprekke vertel hy hoe sy seun twee dekades tevore siek geword het met 'n hoë koors en geïrriteerdheid, en daarom het hy hom na sy kinderarts geneem. Die dokter het aan John gesê dat dit 'n oorinfeksie was, het die kind antibiotika gegee en huis toe gestuur.

By die huis het die toestand van sy seun vererger, die koors het toegeneem en hy het opgegooi. John het die kind na 'n nabygeleë noodkamer geneem, waar die personeel weer vir die vader gesê het dat sy seun 'n oorinfeksie gehad het, hulle gerus gestel het, en huis toe gestuur het.

Later die aand het sy seun se toestand vererger. Dit het gevoel asof sy vel aan die brand was, en hy het al hoe minder gereageer, en John het hom weer na die noodkamer gehaas. Hierdie keer het die dokters ontdek dat die seun breinvliesontsteking het. Maar omdat sy toestand so gevorderd was, is hy later die nag dood.

Hy was absoluut stukkend en het homself blameer. Hy was belas met chroniese, onophoudelike skuld. Hy het homself gedurig verwyrt. “Ek moes geweet het. Ek het geweet iets is fout. Ek moes nie na die dokters geluister het nie. Ek moes iets gedoen het. Dit is my skuld. My seun sou lewe as ek nie so dom was nie.”

John het homself beoordeel dat hy sy kind in die steek gelaat het, maar wat sou die vader meer kon doen? Alhoewel hy geen mediese opleiding gehad het nie, het hy sy kind drie keer op een dag na dokters toe geneem wat verkeerde diagnose gemaak het. Kon hy geblameer word vir hul mislukking? Hy het in die strik geval om homself te beoordeel op grond van die uitkoms eerder as op sy optrede en bedoeling.

John moes nou die verskille besef wat skuld onderskei van hartseer, leed en smart. Al was hartseer, leed en smart gesonde en gepaste emosies waarmee hy moes worstel, was skuldgevoelens nie gepas nie. Omdat die skuld onvanpas was, het dit ingemeng met die oplossing van sy smart. Eers toe hy besef dat hy niks verkeerds gedoen het nie - dat as hy weer in dieselfde omstandighede was, met dieselfde inligting, hy dieselfde besluit sou neem - kon hy die skuld laat vaar en die oplossing van die smart begin.

Darla Se Onvanpaste Skuld

Op 44-jarige ouderdom het Darla 'n lang geskiedenis van depressie en angs gehad en het sy gely aan post-traumatiiese stresversteuring wat die gevolg was van jarelange ernstige mishandeling deur 'n huweliksmaat. Sy het verskriklike aanrandings teen haar beskryf en verskeie kere hoe haar man dronk geword het, 'n geweer teen haar kop gerig en gedreig het om haar dood te maak. Alhoewel sy baie wettige redes vir haar angs en depressie gehad het, het sy ook aan onophoudelike skuld gely.

Darla het gesukkel om die pynlike ervarings wat sy beleef het, weer te gee. Terwyl sy die aaklige mishandeling beskryf, het sy gereeld haar kop heen en weer geskud om haarself uit 'n terugflitservaring te trek.

'n Paar jaar tevore het sy ontdek dat haar man sy dogter, haar stiefdogter, molesteer. Maar toe sy sy familie in kennis stel, in plaas daarvan om hul hulp te ontvang, het hulle haar aangesê om stil te bly, anders sou hulle haar doodmaak.

Alhoewel sy doodbang was, het sy geweier dat haar stiefdogter sulke mishandeling bly ondergaan, en sy het haar man by die Departement van Gesins- en Kinderdienste (DFACS) aangekla. Na 'n ondersoek van die klagtes het die owerhede haar man in hegtenis geneem en hom weens sy misdade vervolg. Maar Darla het haarself geblameer. *Ek moes geweet het dat my stiefdogter gemolesteer word. Hoe kon ek nie geweet het nie?* het sy gedink.

Darla het jare lank chroniese skuldgevoelens ervaar omdat sy nie gebeure verhinder het waarvan sy nie kennis gedra het nie. Eers toe sy haar *rede* gebruik het om die feite te evalueer en die waarheid toe te pas, het haar genesing begin. Sy het erken dat sy nie verantwoordelik was vir die optrede van haar man of vir inligting wat sy nie gehad het nie.

Nadat Darla geleer het om haarself te beoordeel op grond van haar eie optrede, haar eie besluite, kon sy haar onvanpaste skuld oplos en in die genesingsproses vorentoe beweeg.

Ouers Beheer Nie Uitkomst Nie

Meer ouers as wat ek kan tel, het kinders wat besluite neem wat hul ouers teleurstel of selfs skaam maak. My pasiënte kan kinders hê wat gekies het om “saam te bly”, wat in die tronk sit, dwelms misbruik, of wat onverantwoordelik opgetree het. Alhoewel elke verhaal uniek is, deel die meeste ouers een algemene probleem - hulle blameer en straf hulself, en dink: *As ek net iets anders gedoen het, sou my kind nie so uitgedraai het nie.*

Sulke individue ervaar onvanpaste skuld omdat hulle 'n leuen aanvaar het. Hulle het geglo dat hulle as ouers verantwoordelik is vir die uitkoms van hul kinders se lewens en het in die proses nie daarin geslaag om te erken dat hulle slegs verantwoordelik is vir hul eie gedrag in die grootmaak van hul kinders nie. Omdat almal 'n vrye wil het, kies die kinders uiteindelik hul eie koers, ongeag die ouerskap.

Sommige van my pasiënte het vergeet dat, alhoewel ouerskap beïnvloed, dit nie die uitkoms kan verseker nie. Selfs wanneer ouerskap absoluut perfek is - soos in die geval van God se ouerskap met Lucifer en Adam - kan kinders steeds kies om af te dwaal.

Onvanpaste Skuld – Tipe III

Sarah was radeloos oor jare van aanhoudende skuld. Die herinneringe aan 'n owerspelige verhouding het haar sewe jaar lank gekwel. Alhoewel sy geweet het dat die verhouding verkeerd was, het dit gelyk asof sy nie haar aangetrokkenheid tot die ander man kon weerstaan nie. Maar onmiddellik nadat sy haar huweliksbeloftes verbreek het, was sy oorstelp van skuldgevoelens en geteister met selfveragting. As gevolg daarvan het sy haar sonde aan God en haar man bely. Sy het berou gehad en haar man het haar vergewe, en sy het besluit om nooit weer te dwaal nie. Maar gedurende die sewe jaar sedert die verhouding het sy voortdurend skuldgevoelens en herhalende herinneringe aan die voorval beleef. Ten spyte van herhaalde ure op haar knieë om aan God te bely en sy vergifnis af te smee, het dit gelyk asof haar skuld nooit verdwyn nie, en sy het nie geweet waarom nie. Gou het sy haarself afgevra of sy ooit gered sou kon word.

As berou en herstel gepaste skuld oplos, en Sarah berou gehad en met haar man versoen het, waarom het die skuld dan nie verdwyn nie? Want hoewel sy berou oor haar verhouding gehad het, het die manier waarop haar gedagtes werk, nie verander nie. Die verstandlike proses wat tot die verhouding gelei het, het nog steeds in haar denkwyses vertoef.

Onthou in hoofstukke 2 en 3 het ons die organisatoriese model van die verstand ondersoek. Ons het ontdek dat *rede* en *gewete* ons oordeel vorm en dat dit die *wil* is wat gesonde keuses maak. Ons het ook geleer dat *gevoelens* ons kan laat afdwaal of ons kan versoek. Dink nou aan die verstandelike proses van diegene wat verkies om owerspel te pleeg. Gebruik hulle hul *rede* en *gewete*, weeg hulle die bewyse, bid hulle vir wysheid en leiding en neem hulle met 'n skoon *gewete* 'n verligte besluit om owerspel te pleeg? Of ervaar hulle sterk *gevoelens* van opwinding en ignoreer hulle *rede* en *gewete*?

Wat gebeur nou as dieselfde proses oor 'n ander saak plaasvind? Eendag op kantoor het 'n kollega Sarah gevra om haar motor te leen. Onmiddellik het Sarah deur die feite geredeneer dat haar versekering geen ander bestuurders toelaat nie en dat die persoon wat die versoek gedoen

het, onlangs in verskeie motorongelukke was, en volgens haar oordeel het sy besluit, nee! Maar dan oorweldig gevoelens van vrees en onsekerheid haar. *Ek wil nie hê sy moet kwaad wees nie. Ek wil hê sy moet van my hou. Ek wil nie hê sy moet gerugte oor my begin nie. En ek haat konfrontasie.* Op grond van al haar *gevoelens* het sy haar eie oordeel geïgnoreer en die medewerker die motor laat leen.

Hier sien ons hoe haar gedagtes (verstand) op dieselfde manier werk as toe sy owerspel gepleeg het. Sy voel skuldig omdat sy nie besluit het om te doen wat volgens haar oordeel die beste was nie. Omdat sy nie kon begryp hoe God haar verstand ontwerp het om te werk nie, en dat die leen van haar motor nie 'n morele saak was nie, was Sarah se vermoë benadeel om die bron van haar skuld te identifiseer. Eerder as om skuldgevoelens te ervaar omdat sy 'n medewerker toegelaat het om haar motor te bestuur, laat haar verstand die ergste voorbeeld van haar gevoelens haar oordeel, en ervaar sy weer skuldgevoelens vir die buite-egtelike verhouding. Daarom het sy die afgelope sewe jaar elke keer toegelaat dat haar gevoelens haar oordeel kragteloos maak, en haar daardeur weer skuldig maak vir die verhouding, wat haar weer berou daarvoor laat ondervind het. Omdat sy nie die manier waarop haar verstand werk, hanteer het nie, ervaar sy nooit vrede of 'n werklike gevoel van vergifnis nie. Dit is slegs deur ons gedagtes (verstand) weer in balans te bring dat hulle kan genees.

Die Waarheid Verwyder Onvanpaste Skuldgevoelens

Dit is deur die uitoefening van die *rede* om die feite en omstandighede te evalueer en dan die waarheid te verstaan en toe te pas, wat onvanpaste skuld uit die gedagtes (verstand) sal verwyder en genesing kan laat plaasvind.

God het ons heelal baie ordelik ontwerp. As ons in ooreenstemming met sy beginsels en metodes werk, ervaar ons 'n gesonde verstand en 'n geruste hart. Namate ons verstand funksioneer in die hiërargiese volgorde wat Hy bedoel het, styg ons selfbeeld, selfwaarde en selfvertroue outomaties. Omgekeerd, wanneer ons ons gedagtes toelaat om te werk sonder *rede* en *gewete* wat ons dade rig, dan val ons selfbeeld, selfwaarde en selfvertroue.

Die hoeksteenbeginsels van God se regering is liefde, waarheid en vryheid. Die proses om waarheid op die verstand toe te pas en metodes te beoefen wat in ooreenstemming met sy metodes is, staan bekend as geestelike oorlogvoering. Ons sal dit in die volgende hoofstuk ondersoek.

Geestelike Stryd

Mary se lewe was buite beheer toe sy die eerste keer by my kantoor aankom. Sy is as kind seksueel gemolesteer, as tiener verkrag en in haar twintigs weer verkrag. Nou, op die ouderdom van 35, het sy 'n tienerseun uit 'n mislukte huwelik gehad en twee kinders onder 5 uit haar huidige huwelik.

Gedurende die agt jaar voordat sy na my gekom het, het Mary vyf ander psigieters geraadpleeg vir behandeling. Gedurende daardie tyd het sy ook 12 terapeute besoek. Die psigieters het 'n wye verskeidenheid diagnoses vir haar probleme aangebied: skisofrenie, bipolêre versteuring (maniese depressiewe versteuring), veelvuldige persoonlikheidsversteuring, histrioniese persoonlikheidsversteuring, grenspersoonlikheidsversteuring, posttraumatiese stresversteuring, afhanklikheid van bensodiasapien en unipolêre depressie.

Sy het gekla dat sy stemme hoor wat soms vir haar gesê het om haarself dood te maak. Daarbenewens het sy aan chroniese hoofpyne en veelvuldige mediese probleme gely, wat daartoe gelei het dat sy die afgelope agt jaar meer as 20 chirurgiese prosedures ondergaan het.

Die afgelope vyf jaar het 'n groot deel van haar lewe heeltemal tot stilstand gekom. Sy kon nie kook, skoonmaak, die kinders skool toe neem of help met enige huishoudelike take nie, en kon dus nie as vrou en moeder funksioneer nie. Haar man was verantwoordelik vir haar versorging.

Daarbenewens het Mary een of twee keer per week by die noodkamer aangekom om Demerol-inspuitings te kry vir die hoofpyn wat nooit gewyk het nie. Sy is met veelvuldige medisyne behandel - insluitend Haldol, Thorazine, Valium, Elavil, Sinequan, Prozac, Restoril, Vistaril, Xanax en ander wat sy nie kon onthou nie - alles sonder enige verbetering. Toe sy die eerste keer by my kom, was sy op hoë dosisse Valium en Thorazine, sowel as pynstillers vir die hoofpyn.

Maria het 'n chroniese lae selfbeeld en gevoelens van waardeloosheid gehad - alles versterk deur lewenslange mishandeling. Sy het nooit die vermoë ontwikkel om haar *rede* en *gewete* te gebruik om haar *wil* te rig om die waarheid te ondersoek en te kies om haar onstuimige buie, gevoelens en gedagtes te beveg nie.

Deur te worstel met aanhoudende skuldgevoelens, het sy haarself onredelik gekritiseer. Wanneer sy probleme ondervind het in 'n verhouding, het Mary haarself altyd verwyt en skuldig gevoel, ongeag wat werklik gebeur het. Hoewel sy 'n Christen was, het niemand haar nog ooit geleer hoe om geestelike oorlogvoering aan te gaan nie.

Ons Voer Nie Oorlog Soos Die Wêreld Dit Doen Nie

Geestelike oorlogvoering is die betrokkenheid van die geestelike aard (*rede, gewete, aanbidding*) om ongesonde gevoelens, leuens, wanvoorstellings, hartstogte en begeertes te beveg, wat die *wil* wil beheer en die *rede* onttron. Dit is die proses om God se metodes te gebruik om die invloed van ons genetiese swakheid te oorkom, ons emosionele wonde te genees en balans in ons beskadigde gedagtes (verstand) te herstel.

“Want hoewel ons in die wêreld leef, voer ons nie oorlog soos die wêreld doen nie. Die wapens waarmee ons veg, is nie die wapens van die wêreld nie. Inteendeel, hulle het goddelike mag om vestings af te breek. Ons vernietig *argumente* en elke *pretensie* wat teen die *kennis* van God opduik, en neem elke *gedagte* gevange om dit aan Christus gehoorsaam te maak.” (2 Kor. 10:3-5, NIV)

As jy oorlog voer oor argumente, pretensies, kennis en gedagtes, waar word daardie oorlog gevoer? In die gedagtes (verstand)! Geestelike oorlogvoering woed in die verstand. Die wapen wat ons gebruik, is die “Swaard van die Gees,” die Woord van God, ook bekend as die waarheid. Omdat dit altyd na God lei, het sulke waarheid goddelike krag. Deur sy goddelike krag vernietig die waarheid leuens, wanvoorstellings en verdraaiings. Dit herstel ook orde en bring genesing. Soos Christus gesê het: “... die waarheid sal julle vrymaak.” (Johannes 8:32)

God Werk Daaraan Om Almal Te Genees

Dit is belangrik om te besef dat die waarheid genees, ongeag of jy in God glo of nie. Die Heilige Gees streef na genesing, selfs by diegene wat nog nie 'n geloof in goddelikheid gevorm het nie. Die Heilige Gees beweeg om God se metodes en beginsels tot hul begrip te bring. As diegene wat nie in Hom glo nie, die waarheid wat hulle verstaan, volg, sal dit genesing bring en word hulle

gesonder en gesonder in verhouding tot wat hulle verstaan en beoefen. Uiteindelik sal die waarheid hulle na God self lei vir volkome genesing en herstel.

Paulus beskryf dit in Romeine 2:13-15: “Omdat nie die hoorders van die wet by God geregverdig is nie, maar die daders van die wet geregverdig sal word. Want wanneer die heidene, wat geen wet het nie, van nature die dinge van die wet doen, is hulle vir hulleself 'n wet, al het hulle geen wet nie, omdat hulle toon dat die werk van die wet in hulle harte geskrywe staan, terwyl hulle gewete saam getuienis gee en die gedagtes mekaar onderling beskuldig of ook verontskuldig.”

Paulus verklaar hier dat God besig is om almal se gedagtes (verstand) te genees. Diegene wat nie die waarheid gehoor het nie (soos dit in die Skrif geopenbaar word), maar die beginsels van liefde en vryheid verstaan (soos in die natuur aangetoon) en dit in hul lewens opgeneem het, werk saam met God vir die genesing van hul verstand. Die Here herstel sy beeld in hulle binneste en beskou hulle as sy kinders.

Die Waarheid Maak Ons Vry

Sersant Jones, van wie ons in hoofstuk 2 gelees het, het 'n leuen geglo - dat God hom in die steek gelaat het. Die leuen het daartoe gelei dat hy nie in staat was om sy oorlogservarings op te los nie. Die erkenning van die waarheid - dat God eintlik op wonderbaarlike wyse in sy lewe ingegryp het - het die vesting van misverstand, vrees, twyfel, skuld, woede en wrewel wat in hom gevestig was, vernietig. Dit het sersant Jones vrygelaat.

Beskou die voorbeeld van 'n man wat van sy broer gesteel het. Met skuldgevoelens, rusteloosheid en ongemak, het hy nie meer vrede nie. Wat sal hom vrymaak van skuldgevoelens en die herstel van die vrede, ongeag of hy in God glo of nie? Dit is bekering en herstel. Hy ervaar gepaste skuld, en slegs die waarheid wat aanvaar en toegepas word, sal dit oorkom en die gesondheid herstel.

Deur na sy broer toe te gaan, te erken wat hy gedoen het, te herstel wat hy geneem het en om vergifnis te vra, sal hy vrede in sy gemoed vind. Selfs as sy broer weier om hom te vergewe, sal hy vrede in homself hê omdat hy 'n veranderde hart het, 'n geneesde verstand. Die hartsverandering het plaasgevind toe hy 'n opsetlike keuse gemaak het om te doen wat vir die *rede* en die *gewete* die

beste was. Hy sal nie die eenheid met sy broer herstel het totdat sy broer hom vergewe nie, maar sy eie selfpyniging sal ophou.

Die Verstand Is Soos 'n Tuin

Stel jou voor dat jy 'n tuin het, een wat jy getrou opgepas het en wat nou 'n oorvloedige oes lewer. Wat sal met jou tuin gebeur as jy ophou om dit te bewerk? Sal dit steeds goeie vrugte dra, of sal die onkruid dit uiteindelik vernietig?

Op dieselfde manier bring ons verstand natuurlik onkruid voort - selfsugtige gedagtes, idees en opvattinge. Dit is Christus wat deur die Heilige Gees werk om die saadjies van waarheid in ons gedagtes te plant. Hy voed en beskerm dan die sade, sodat hulle kan groei tot die vrugte van 'n Christelike karakter. Deur die Swaard van die Gees te gebruik (dit is die Woord van God, die waarheid), trek ons die onkruid uit ons gedagtes, ontwortel ons die leuens en valse teorieë wat ons gevange hou, en laat ons dus eerder 'n gesonde en produktiewe verstandelike tuin in stand hou.

Een van die beste beskrywings van hierdie proses verskyn in *Koning van die Eeue* van Ellen G. White. “Die Trooster word ‘die Gees van die waarheid’ genoem. Sy werk is om die waarheid te definieer en te onderhou. Hy woon eers in die hart as die Gees van die Waarheid, en sodoende word Hy die Trooster. Daar is vertroosting en vrede in die waarheid, maar geen ware vrede of vertroosting kan in valsheid gevind word nie. Dit is deur valse teorieë en tradisies dat Satan sy mag oor die verstand verkry. Deur valse standaarde aan die mens voor te stel, word die karakter verkeerd gevorm. Deur die Skrif praat die Heilige Gees met die verstand en beïndruk die waarheid op die hart. So ontbloom Hy dwaling en verdryf dit uit die siel. Dit is deur die Gees van die waarheid, wat deur die woord van God werk, dat Christus sy uitverkore volk aan Homself onderwerp.”¹⁶

Die Probleem Met Sonde

Een van die wanopvattinge (onkruid) wat 'n groter oes aan geestelike vrugte benadeel, is die wanopvatting oor sonde. Baie mense beskou dit as die oortreding van een van God se reëls, en die probleem met die ongehoorsaamheid aan een van sy reëls is dat dit van Hom vereis om 'n straf op te lê, met die minimum straf die dood. Maar dit is 'n fundamentele misverstand oor sonde, wat lei tot

ernstige wanopvattinge oor God - verdraaiings wat in *aanbidding* opgeneem word en gevolglik die genesing van die verstand benadeel.

Die werklike probleem met sonde is dat sonde self skade berokken en vernietig. Dit vernietig die sondaar en beskadig andere. Aangesien sonde die beeld van God van binne af skend, bring volharding in sonde sy eie straf - die dood. Persone wat vashou aan sondige lewens, verlaag hulself van wesens wat met waardigheid, adel en intelligensie geskep is, tot niks anders nie as blote diere, sinnelose wesens van instink. Die *rede* en *gewete* verdwyn uiteindelik, en die dierlike drifte neem volle beheer.

Hoekom God Die Sonde Haat

Baie mense neem aan dat God sonde haat omdat dit sy reëls verbreek wat oneerbiedigheid teenoor Hom toon. Maar stel jou voor dat jy die burgemeester van jou tuisdorp is wat 'n wet ingestel het wat wreedheid teenoor diere verbied. As jy by jou huis uitstap, het iemand jou katjie, swaai dit aan die stert en slaan sy kop teen die beton. Wat skok jou? Wat maak jou kwaad? Skree jy, “Jy het pas my wet oortree! Hoe durf jy my wet oortree!” Is dit die oortreding van die wet wat jou skok? Of is dit die feit dat jou pragtige katjie doodgemaak is? Dit is hoekom God sonde haat: Omdat dit sy skepping vernietig, nie omdat dit sy reëls oortree nie.

Trouens, die reëls is opgestel om ons te help om die vernietiging van ons gedrag te sien. Onthou jy dat God die Tien Gebooie verkondig het? Die kinders van Israel het pas uit 400 jaar van slawerny gekom. Die lewe in so 'n omgewing was goedkoop. Die kleinste oortredings kan tot die dood van 'n slaaf lei. In so 'n wêreld het die Hebreërs die hoë roeping wat God die mensdom geskep het om uit te voer, uit die oog verloor en in onkundige duisternis gesink.

Dink aan hoe haglik hulle toestand moes gewees het dat God dit nodig gevind het om vir hulle te sê dat as jy van jou bure hou, jy hulle nie sal doodmaak nie. Jy sal ook nie van hulle steel nie, hul reputasie verwoes deur hulle verkeerd voor te stel, of owerspel met hul eggenote pleeg nie. Die Hebreuse slawe het nie eers hierdie basiese voorskrifte in hul lewens gehad nie.

Stel jou voor dat jy vanoggend jou kind skool toe stuur, hom totsiens soen en sê: “Geniet die skool vandag, en onthou om niemand tydens pouse te vermoor nie.” Hoe absoluut absurd. Dit sal

nooit in jou gedagtes opkom nie. Maar as jy dit regtig vir jou kind moes sê, hoe ontaard sou jou kind moet wees?

'n MRI Vir Die Siel

Die geskrewe wet (Tien Gebooie) is soos 'n MRI ('n beeldvormende diagnostiese toets) van die siel: Dit openbaar die gebreke. Wat sou jy doen as 'n MRI-skandering 'n gewas in jou long wys? Gaan na jou dokter. En nadat jy die dokter besoek het en genees is, sou jy bekommerd wees dat jy deur die MRI ondersoek is? Sou jy enige behoefte voel om die MRI te vernietig? Natuurlik nie. In werklikheid wil jy dalk die MRI-prosedure herhaal om te bevestig dat die gewas weg is.

Dit is hoe God se geskrewe wet werk. Dit openbaar die gebreke in ons verstand. Wanneer ons hierdie gebreke herken, gaan ons na die hemelse Geneesheer vir genesing. Nadat Hy ons genees het, hoef die geskrewe wet nie vernietig te word nie. Trouens, wanneer dit ons ondersoek, vind dit geen gebreke nie, want ons is in harmonie daarmee. En nadat ons genees is, het ons die geskrewe wet nie meer nodig nie. Dit is die kern van wat Paulus vir Timoteus sê: “Ons weet dat die wet goed is as 'n mens dit op die regte manier gebruik. 'n Mens moet onthou dat die wet nie vir die wetsgehoorsame bedoel is nie, maar vir mense wat hulle nie aan wet en orde steur nie, goddeloses en sondaars, mense sonder eerbied vir wat heilig en gewyd is, dié wat vader of moeder doodmaak, moordenaars, ontugtiges, mense wat homoseksualiteit beoefen, ontvoerders, leuenaars, dié wat meened pleeg of enigiets anders doen wat met die gesonde leer in stryd is. Die gesonde leer is in ooreenstemming met die evangelie wat aan my toevertrou is, die evangelie van die heerlijkheid van die goeie God.” (1 Tim. 1:8-11 NAV)

Deur ons metafoor van 'n MRI te gebruik, kan ons die gedeelte so omskryf: “Ons weet dat die MRI goed is as jy dit reg gebruik. Ons weet ook dat die MRI nie vir gesonde mense gemaak is nie, maar vir diegene wat siek is, die wat swaarkry, die ongesteldes en almal wat sterf. En alle aktiwiteite wat strydig is met die beginsels van 'n gesonde lewe wat aanpas by die model van gesondheid wat die geseënde God aan my toevertrou het.”

In werklikheid is die gedeelte van die Tien Gebooie van die wet 'n spesiale distillasie van die groot kosmiese wet van liefde en vryheid wat spesiaal vir diegene hier op hierdie planeet geskryf is. Het die engele in die hemel 'n wet vereis om hul moeder en vader te eer? Of om hulle

opdrag te gee om nie owerspel te pleeg nie? Nee, maar hulle moes werk volgens die wet van liefde en vryheid soos vroeër in hierdie boek bespreek. Die Tien Gebooie is 'n verdere ekstrapolasie van hierdie wet, soos Christus self beklemtoon het: “Jy moet die Here jou God liefhê met jou hele hart en met jou hele siel en met jou hele verstand. Dit is die eerste en groot gebod. En die tweede wat hiermee gelykstaan: Jy moet jou naaste liefhê soos jouself. Aan hierdie twee gebooie hang die hele wet en die profete.” (Matt. 22:37-40)

Die Sonde Vernietig - Nie God Nie

Baie van my pasiënte verstaan nie die aard van sonde en die gevolge daarvan nie. Omdat baie dink dat God die een is wat vernietig, het hulle chroniese gevoelens van onsekerheid en vrees. Oorweeg egter die volgende:

As jy nog nooit jou tande geborsel het nie, sou dit jou verbaas as jy gaatjies in jou tande ontwikkel? Sou God 'n engel uit die hemel stuur om dit vir jou te gee? Wat as jy elke dag vir gesonde tande bid, maar dit nie borsel nie? Wat sou jy verwag om te gebeur? Gaatjies!

Gestel jy het van die *Empire State*-gebou afgespring. Sal dit jou verbaas as jy stukkend gaan wees as jy die sypaadjie tref? Sou God 'n engel stuur om jou bene te breek as jy daar geval het? Wat daarvan as jy vir goeie gesondheid en 'n lang lewe bid terwyl jy besig is om te val? Wat sou jy verwag om te gebeur? Splat!

Stel jou voor dat jy jou huweliksmat bedrieg het. Sou jy nie verwag dat jy 'n verlaging van jou selfbeeld, skuldgevoelens, ang en skaamte ervaar het nie? Sou God 'n engel uit die hemel afstuur om jou selfbeeld te vernietig en jou huwelik te verwoes?

Sonde vernietig omdat dit behels dat ons buite die universele beginsels waarop God die lewe en gesondheid gebaseer het, moet leef. Hierdie beginsels is beide natuurlik en moreel. Verder bestaan sonde buite die goddelike wet van liefde en vryheid. In werklikheid is sonde wetteloosheid.

God se wet van liefde en vryheid is nie net 'n stel arbitrêre reëls wat deur 'n magtige godheid geskep word nie. Inteendeel, sy wet van liefde en vryheid spruit uit sy karakter. Die beginsels wat ons bestaan en die bestuur van die heelal regeer, is 'n uitwerking van hierdie wet.

Vroeër het ons die vryheidswet in detail bespreek en gesien hoe die skending daarvan altyd vernietiging aanbring. Net so met oortredings van die wet van liefde: Vernietiging volg altyd. Dit is

die probleem met sonde: Dit vernietig. Maar God is nie die oorsaak van sulke vernietiging nie. *Hy genees!*

Baie van my pasiënte kan baie maklik sien hoe oortredings van die wet van swaartekrag sal kan beseer, maar hulle vind dit moeiliker om te sien hoe die oortreding van God se morele wet mense sal benadeel.

Stel jou voor dat jy vandag 'n kind gemolesteer het en niemand het dit ooit uitgevind nie. Die voorval het altyd 'n geheim gebly. Hoe goed sal jy vanaand slaap? En as jy kon slaap nadat jy so iets gedoen het, hoe beskadig moet jy al wees?

As jy onsedelik optree, vernietig dit die beeld van God in jou binneste. Dit versterk die basiese passies en verswak die *rede* en *gewete*. Sonde wat voortduur, sal mettertyd die vermoë om die waarheid te begryp of daarop te reageer, uitroei. As dit gebeur, kan niks meer gedoen word nie. Sodra die *rede* en *gewete* heeltemal vernietig is deur 'n aanhoudende opstandige lewe, sak die mens - met adel, waardigheid en intelligensie geskep - af na onder om by die brute diere aan te sluit, wesens van instink wat slegs deur passie en wellus gedryf word.

Sonde Is Soos Kanker

Die sonde is soos kanker. Dit lei tot die dood om dieselfde rede as wat kanker doen - eintlik vernietig dit die weefsels en organe wat die lewe onderhou. As iemand aan kanker sterf, is die dood nie 'n straf wat ekstern opgelê word nie, maar die onvermydelike gevolg van die onbelemmerde kanker. Tensy iemand *intree*, sal die kanker doodmaak. Dit is waaroor *voorbidding* gaan - God tree in om die natuurlike vordering/gevolg van sonde in ons lewens te stop. Hy werk om ons te genees!

Namate sonde deur iemand versprei, beskadig dit en vernietig dit uiteindelik die verstandelike vermoëns wat die waarheid herken en daarop reageer. En as daarmee volgehou word, sal sonde die hele wese afkraak en uiteindelik tot die dood lei.

Nou, as 'n persoon met kanker behandeling ondergaan en genees word, wat het met die kanker gebeur? Die foutiewe selle was verwyder of tot normaal herstel. Om die liggaam te kan laat lewe, moet die kanker in remissie gaan. As kanker in remissie is, beteken dit dat die

defektiewe kankerselle verdwyn het en die weefsels wat voorheen siek was, na hul oorspronklike toestand terugkeer het.

Sonde is 'n gemoedstoestand wat gekenmerk word deur selfsug en die gebruik van metodes in teenstelling met die beginsels waarop God lewe en gesondheid gebaseer het. Net soos met kanker, as daar nie iets gedoen word om hierdie selfsugtige gemoedstoestand te verander nie, is die dood onvermydelik. Die Bybel sê dat “Sonder bloedvergieting vind daar geen vergifnis van sonde plaas nie.” (Heb. 9:22, NLV). Met ander woorde, sonder bloedvergieting kon ons nie weer in ons oorspronklike toestand herstel word nie. Die storting van Christus se bloed is bedoel om die menslike hart en verstand te transformeer - om ons te genees en selfsug heeltemal uit ons gedagtes (verstand) te verwyder.

Wanneer ons die waarheid oor God en sy metodes verstaan en onself aan Hom oorgee, word 'n nuwe motief - stel beginsels/metodes - die heersende mag in die menslike verstand, wat die “sonde” (die opstandige selfsugtige metode) verwyder.

Die Gehoorsaamheid Van 'n Vriend Wat Verstaan

Gesondheid kom daarvan om met God se wet ooreen te stem, om in harmonie met die groot beginsels van liefde en vryheid te leef. Dit is nie die gevolg van 'n blinde nakoming van 'n stel reëls of omdat iemand wat gesag of mag het dit vir jou gesê het nie, maar omdat dit sin maak.

Trouens, gehoorsaamheid wat slegs voortspruit uit 'n onderwerping op 'n stuurs manier, is nie ware gehoorsaamheid nie - dit oortree eintlik die wet van vryheid en lei altyd tot rebellie. Ware gehoorsaamheid moet begrip en ooreenstemming behels. Die hoogste vlak van gehoorsaamheid het sy oorsprong in die begrip van vriendskap.

Een van my vriende het my vertel dat sy ma, toe hy 'n kind was, die reël gehad het dat hy nie mag rook nie. As hy wel sou rook, sou hy dienooreenkomstig gestraf word. Soos jy sou verwag, het my vriend tydens sy kinderjare vermy om te rook. Omdat hy 'n gehoorsame kind wou wees, het hy die reël gehoorsaam. En hy wou beslis nie gestraf word nie.

As 'n tiener het hy hom egter in die geselskap van verskeie vriende bevind wat mekaar 'n sigaret aangebied het, en my vriend het toe 'n paar trekke gevat. Later, toe hy huis toe gaan, ruik sy ma die sigareetrook, neem hom eenkant en sê, “Seun, as jy ooit begin rook, sal jy my hart breek.”

Hierdie opmerking het vir hom as tiener die motivering gegee om nie weer te rook nie, want hy was baie lief vir haar.

Maar selfs nou as volwassene, vermy hy dit nog steeds om te rook. Hoekom? Dink jy hy bel sy ma en sê vir haar: “Ek wou regtig vandag rook, maar het verkies om dit nie te doen nie, want ek het geweet dat as ek dit sou doen, sou Ma my kom straf?” Of bel hy haar en kondig aan: “Ek wou regtig rook vandag, maar ek het nie omdat ek van Ma hou en Ma nie wil seermaak nie?” As hy dit gedoen het, dink jy dat sy moeder sou antwoord: “Welgedaan. Ek is trots op jou my seun”? Of liewer, “Seun, wanneer sal jy ooit grootword?”

Die rede waarom hy nie vandag rook nie, is *nie* vanweë sy moeder se reëls nie, *nie* vanweë sy ma se liefde vir hom of sy liefde vir haar nie, maar *omdat hy 'n nie-roker is*. Nadat hy sy *rede* en *gewete* gebruik het om die logika agter die reëls van sy moeder te evalueer, het hy besef waarom sy seergemaak sou word. Hy erken nou dat rook vernietigend is. En hy het sy *wil* gebruik om nie te rook nie, want hy stem saam met sy ma.

Deur sulke insigte en begrip neem sy liefde en waardering vir sy moeder en haar reëls toe. Sy liefde vir sy moeder groei omdat hy die groot liefde sien wat sy moeder vir hom gehad het om hom van homself te beskerm as hy te kinderlik was om van beter te weet. Nou het hy nie meer die reëls van sy kinderjare nodig nie - nie omdat dit verkeerd of ongeldig is nie, maar omdat dit op sy hart geskryf is.

Om Groot Te Word

Ons word geroep om volwasse Christene te word, om die vermoë te ontwikkel om reg en verkeerd te kan onderskei. Maar al te dikwels bly ons as klein babatjies bekommerd oor die oortreding van die reëls, of bekommerd daarvoor om ons Vader seer te maak. Wanneer sal ons werklik grootword en ons Vader verstaan? Wanneer sal ons eenheid, harmonie en vriendskap met Hom aangaan? En wanneer sal ons met Hom saamwerk vir die herstel van sy beeld binnein ons, vir die skryf van sy wet en metodes in ons harte en gedagtes (verstand)?

Vry Van Al Daardie Reëls

Stel jou weer voor dat jou moeder jou grootgemaak het met die reël dat jy jou tande moet borsel. Noudat jy volwasse en alleen is, sê jy, “Ek is vry van moeder se reëls. Ek gaan nooit weer my tande borsel nie.” En jy doen dit nie. Wat gebeur? Eerstens vuil tande, ‘n slegte asem en uiteindelik gaatjies in die tande.

Hou jou ma op om jou lief te hê terwyl dit aan die gang is? Of is sy hartseer met die wete dat jy binnekort pyn sal hê? As jy aanhou om teen haar reëls te werk dat jy jou tande borsel, kom sy dan oor terwyl jy slaap en boor sy gate in jou tande? Nee, die tande verrot vanself.

Wanneer die pyn toeslaan, is dit ‘n opgelegde boete of ‘n gevolg? En wat sal jy doen as gevolg van die pyn? Hopelik sal jy die tandarts besoek.

Pas die tandarts meer pyn toe om jou te straf omdat jy nie jou tande geborsel het nie, of doen hy alles in sy vermoë om dit te verminder, terwyl hy die self-toegediende skade genees? Maar as jy kies om nie die tandarts te besoek nie, en eerder die pyn verduur, en miskien alkohol gebruik om die tandpyn dood te maak, sal die tande uiteindelik so beskadig word dat die tandarts niks sal kan herstel nie.

Die Onvergeeflike Sonde

As ons God se wet oortree, hou hy nooit op om ons lief te hê nie. Sy hart breek terwyl Hy kyk hoe ons onself seermaak, wetende dat ons binnekort pyn sal hê. Maar Hy laat toe dat die pyn so kom dat dit ons hopelik tot ons sinne kan bring en dat ons Hom sal soek vir genesing. En as ons na Hom toe gaan, sal Hy ons nooit skade berokken nie, maar doen Hy alles in sy vermoë om die pyn te verminder as Hy ons verstand begin genees.

Dikwels is die skade egter so groot dat selfs genesing gepaard gaan met pyn. Maar as ons besluit om nie na God te gaan nie, en eerder ons pyn verdoof met alkohol, dwelms, seks, werk of TV, sal die skade uiteindelik so groot word dat daar niks oorbly om te genees nie. *Rede* en *gewete* is totaal vernietig. Ons het die vermoë om te reageer, verloor.

Wat kan God meer doen as dit gebeur? Hier sien ons wat die Bybel die “onvergeeflike sonde” noem - *onverskoonbaar* nie omdat God nie bereid is om te vergewe nie, maar omdat

sondaars hulleself so beseer het dat hulle die vermoëns verloor het om te erken en te reageer op die vergewende genade wat Hy so vrylik bied.

Skend God se metodes lank genoeg en ons word so beskadig dat ons enige verdere poging van Hom ter wille van ons, verwerp. As ons ons eie individualiteit vernietig, kan God dit nie herstel sonder dat Hy self die wet van vryheid oortree nie.

Dink aan iemand wat alle smekinge wat God stuur, verwerp, dat hulle alle pogings van barmhartigheid en genade verwaarloos, en dat die beeld van God binne hulle uitgewis is. As God hulle in hul status sou herstel voordat hulle hulself vernietig het, sou hulle die vernietiging eenvoudig herhaal omdat hulle karakter nie verander het nie.

As God daarenteen karakterveranderings sou bewerkstellig sodat hulle hulself nie skade sou berokken nie, sou Hy nuwe wesens gemaak het, en die voormalige individue sou nie meer bestaan nie. En soos ons gesien het, liefde word vernietig as die karakter van 'n individu sonder toestemming verander word, iets wat God nooit sal doen nie.

Daar Is 'n Verskil Tussen Reëls En Wette

Ons moet die verskil tussen God se reëls en God se wet verstaan. Sy wet is die universele beginsels wat die lewe beheer - byvoorbeeld die wet van swaartekrag, die wet van liefde en die wet van vryheid. God se reëls is die gereedskap wat Hy gebruik, terwyl ons kinders is, om ons te beskerm teen die skade wat die gevolg is van die oortreding van sy wet. Totdat ons opgroei om sy wet te verstaan en in ons eie harte en gedagtes (verstand) op te neem, het ons die reëls nodig. Maar nadat ons opgegroeï het, is die reëls nie meer nodig nie.

Stel jou voor dat jy 'n reël vir jou 5-jarige kind gehad het dat sy haar tande moes borsel voor slaapyd elke aand. Gestel ek het jou kind genader en vir haar gesê, “Jy hoef nie jou tande te borsel nie, omdat mamma so gesê het nie. Maar, jy moet liever jou tande borsel as gevolg van die tweede wet van termodinamika, wat sê dat dinge geneig is tot wanorde. As jy dus nie jou tande borsel nie, sal dit vrot word.”

Jou kind kan met 'n verbaasde uitdrukking na jou kyk en sê, “Jy ondersteun nie vir mamma nie. Jy is teen Mamma se reëls. Jy wil my in die moeilikheid bring by Mamma.” Maar as jou 5-jarige nie gehoorsaam is nie en verkies om nie haar tande te borsel nie, wat dink jy sou haar primêre

vraag wees: Dat haar tande sleg kan word of dat haar mamma kwaad sal wees en haar sal straf? En nadat sy ongehoorsaam was, wat sou haar waarskynlikste antwoord wees: Om bloot haar tande te borsel of blomme te pluk of 'n prent te teken om mamma te paai?

Ongelukkig is die kerk gevul met mense wat nog babas in Christus is en nie grootgeword het om die wet agter die reëls verstaan nie. Wanneer hulle die redes vir die reëls vir die eerste keer leer ken, sê hulle dikwels, “Jy ondersteun nie vir God nie. Jy is teen sy wet. Jy het geen standaarde nie en wil ons in die moeilikheid met Hom laat beland.”

En as sulke Christene wel God se wet oortree en sonde doen, is hulle meer besorg oor die vraag of Hy kwaad is as dat hul sonde hulleself vernietig. As gevolg hiervan ontwikkel hulle 'n hele teologiese stelsel wat daarop gebaseer is om God se woede en toorn te versoen, eerder as om saam met Hom te werk vir die herstel van sy beeld in hulle binneste. Omdat hulle nie sien dat sonde hulle eintlik vernietig nie, en hulle God verkeerd beoordeel as woedend en wraakgierig, bestee hulle hul tyd aan die ontwikkeling van teorieë om Hom te paai deur 'n betaling te maak, en sê tot dat Hy self die perfekte betaling verskaf het. Die belangrikste fokus is nie op die genesing van die sondeskade nie, maar eerder om die straf van 'n kwaai en beledigde God te vermy.

Hierdie situasie is soortgelyk aan jou kind wat groot word om te glo dat as sy nie haar tande borsel nie, jy kwaad sal word en sal probeer om haar te laat betaal vir haar ongehoorsaamheid. Hoe verlig sou jy wees as jou kind uiteindelik sou verstaan dat jy nie kwaad vir haar was nie? Hoe opgewonde sou jy wees as sy besef dat jy bloot wil hê dat sy gesond moet wees, dat jy die reëls ontwerp het as hulpmiddels om haar te help terwyl sy nog nie die volwassenheid het om te verstaan nie? Hoe hartseer sou jy wees as jou kind nooit sou verstaan nie en bang sou bly dat jy haar sou straf?

Mary

Terwyl ek en Mary (die jong vrou wat aan die begin van hierdie hoofstuk beskryf word) saam gewerk het, het sy besef dat sy lank onopgeloste woede en wrewel het oor die mishandeling wat in verskillende verhoudings gedurende haar lewe plaasgevind het. Sy het die mishandeling deur ander geïnterpreteer as 'n bewys dat daar fout met haar was. Dit het gelei tot 'n aansienlike verwronge selfbeeld gepaard met chroniese gevoelens van ontoereiktheid en onsekerheid. Elke

verhouding in haar lewe was gekenmerk deur afhanklikheidskwessies wat haar vermoë om te herstel verder verwar en beskadig het.

Ons het begin deur terapeutiese vertrouwe te vestig. Toe het ons in die konteks van hierdie verhouding baie pynlike ervarings ondersoek en dit weer ondersoek in die lig van waarheid en getuienis, met redenasie van oorsaak tot gevolg. Mary het geleer om onaangename gevoelens te verdra, en het verkies om dinge toe te pas wat sy nou as gesond beskou het ondanks hoe sy daarvoor voel.

Haar terapie het langer geduur as by die meeste van my pasiënte, maar ongeveer 18 maande later was sy 'n nuwe persoon. Sy het geleer hoe om haar *rede* en *gewete* te gebruik om feite en omstandighede te ondersoek en redelike gevolgtrekkings te maak. En sy het ontdek hoe om haar *wil* uit te oefen om hierdie gevolgtrekkings te implementeer te midde van ongemaklike gevoelens. Dit het gelei tot 'n toenemende gevoel van selfvertroue en van haar selfbeeld.

Toe ek laas van Mary gehoor het, het sy vir langer as twee jaar geen medisyne gebruik nie en het sy nie die ER besoek vir inspuitings van pynmedisyne nie. Haar hoofpyn het amper afgeneem, en selde voorgekom en verlig was met Tylenol. Sy het in meer as twee jaar geen stemme gehoor nie, en was aktief in alle aspekte van haar lewe.

Behalwe dat sy die huishouding nou heeltemal bestuur het, het sy drie keer per week 'n aerobiese-klas bygewoon. Sy het elke week 'n vroueklas in haar kerk aangebied, en sy het selfs een week in die kerk gepreek. As koördineerder van die kerk se boufonds, het sy verskeie projekte vir fondse gereël, soos motorwassery en koekverkope.

Toe ons die behandeling beëindig het, het haar man gesê dat hy nou die vrou het waarop hy verlief geraak het toe hulle die eerste keer ontmoet het. Die belangrikste is dat hulle albei God geprys het en gesê het dat dit die geestelike aspek van behandeling vir haar was wat die verskil gemaak het.

My diagnose van Mary was posttraumatiese stresversteuring (PTSV). Die stemme wat sy gerapporteer het, was terugflitservarings wat verband gehou het met haar trauma. Daardie simptome het ook gestaak teen die einde van haar behandeling.

Nadat sy haar *rede* begin uitoefen en negatiewe gevoelens verdra het, was een van Mary se belangrikste kwessies om haar trauma op te los, om diegene wat haar kwaad aangedoen het, te

vergewe. Haar langdurige gevoelens van wrewel en bitterheid was 'n gif wat in haar opgesteek het en haar lewe verwoes het.

Sy het vasgehou aan baie mites oor vergifnis wat haar vermoë om te vergewe, benadeel het. Toe ons hierdie mites en die ware betekenis van vergifnis ondersoek, kon Mary uiteindelik genesing en vrede vir haar hart vind. Kom ons ondersoek enkele van die mites oor vergifnis in die volgende hoofstuk.

“Die dwase vergewe nie en vergeet ook nie; die naïewe vergewe en vergeet; die wyse vergewe maar vergeet nie” — Thomas Szasz

Vergifnis

“Hoekom? Waarom gebeur dit steeds met my?” Kate het tussen snikke gemompel terwyl sy my die pynlike verhaal vertel van haar man se mees onlangse verraad. Sy was die dogter van 'n Baptiste-predikant wat in 'n konserwatiewe suidelike huis grootgemaak is en was nou in haar vroeë veertigerjare. Sy is kort ná haar studie met haar hoërskoolliefde getroud, en hulle het gou twee pragtige kinders gehad.

Ongelukkig ontdek Kate kort na die geboorte van hul tweede kind dat haar man 'n buite-egtelike verhouding het. Dit was vir haar baie pynlik om hom te vra om die huis te verlaat. Maar hy het vinnig na haar predikant toe gehardloop om sy fout te bely en in trane verduidelik dat hy Jesus gevra het om hom te vergewe, maar dat sy vrou hom uit die huis uitgegooi het.

Die predikant het die man se aanspraak as opreg aanvaar en Kate besoek en haar daaraan herinner dat die Here Jesus haar ook vergewe het. Toe het hy haar gevra om haar man te vergewe en hom toe te laat om na sy gesin terug te keer. Sy het gedoen soos die predikant gevra het.

Na verloop van tyd het haar man egter voortgegaan om van sy huweliksbeloftes af te wyk. Kate was nou in my kantoor en sy het oor haar man se sesde verhouding gehuil. Sy het berig dat dieselfde patroon na elk van die vyf verhoudings gevolg het. Eers gooi sy hom uit, dan gaan hy huilend na haar predikant en vertel hoe hy Jesus gevra het om hom te vergewe. En elke keer het die predikant aangedring dat sy haar man vergewe en terugneem.

Hierdie keer was sy egter in my kantoor. Kate het besef hoe belangrik dit is om haar man te vergewe. Deur hom te vergewe, sou sy van die bitterheid, wrewel en pyn verlig, en genees kan word. Maar nog belangriker, sy het ook geleer dat die daad om haar man te vergewe *hom nie verander het nie* - dat haar vergifnis hom nie betroubaar gemaak het nie. En totdat hy betroubaar geword het, sou sy dwaas wees om hom weer in die huis toe te laat. Daarom het Kate haar man vergewe, maar sy het hom nie toegelaat om na haar terug te keer nie.

Baie van my pasiënte kom met langdurige gemoedsversteurings by my aan. Wanneer ons die onderliggende faktore begin ondersoek, ontdek ek gereeld jarelange wrewel en onvermoë om te vergewe.

Hulle kan nie vergewe nie omdat hulle 'n wye verskeidenheid mites verwant daaraan, teëkom. Die wet van aanbidding het belangrike gevolge vir hierdie saak. Onthou dat die wet van aanbidding bepaal dat ons word soos die voorwerp wat ons aanbid of bewonder. Mense is geneig om ander te vergewe soos wat hulle glo hoe God vergewe. Dit is dus nie verbasend nie dat die meeste mites oor vergifnis verkeerde opvattinge bevat oor hoe God vergewe.

Mite Nr. 1: Vergifnis Kom Nadat Die Oortreders Gesê Het Dat Hulle Jammer Is.

Al te dikwels het ek mense al hoor verklaar, “Ek sal vergewe as hy sê dat hy jammer is.” Die probleem om hierdie mite te glo, is dat daar nie besef word nie, dat vergifnis die beledigde party genees, nie die oortreder nie. Oortreders ervaar genesing wanneer hulle hul bekeer. Wanneer vergifnis sowel as berou plaasvind, dan vind versoening ook plaas.

In Christelike terme is versoening - eerder as vergifnis - nodig vir redding, 'n punt wat verkeerd verstaan word deur baie welmenende Christene wat glo dat vergifnis alleen nodig is.

Gestel daar kom 'n jarelange vriend na my kantoor en om een of ander rede slaan hy my skielik, vloek my en hardloop dan uit my kantoor uit. Natuurlik het ek geen idee waarom hy dit gedoen het nie, maar ek moet besluit hoe ek gaan reageer. Ek kon kies om kwaad te word en wraak te neem, om die polisie te skakel of om 'n stok te kry en hom agterna te jaag. Net daar in my kantoor moet ek besluit hoe ek sal reageer.

Miskien kies ek om hom te vergewe. Herstel my vergifnis ons verhouding? Nee, maar omdat ek hom vergewe het, gaan ek agter hom aan, nie om hom te straf nie, maar om uit te vind waarom hy my geslaan het en probeer ook om ons vriendskap te herstel. Maar my vriend sien hoe ek na hom toe aankom, hy vertolk my bedoelings verkeerd en neem aan dat ek kwaad is. Hy vlug dus so vinnig as wat hy kan.

Dit is ons stand by God. Ons het gekies om teen Hom te rebelleer, maar Hy het nooit - nie vir een oomblik - kwaad geword nie. In plaas daarvan het Hy dadelik vergewe. Maar sy vergifnis het nie ons verhouding met Hom herstel nie, omdat ons Hom verkeerd beoordeel en van Hom gevlug het. En ons hardloop sedertdien weg.

Wat as my vriend sou besluit om tot inkeer te kom en hy probeer om sy mishandeling teen my reg te stel, maar ek het geweier om te vergewe? Sal ons verhouding hervat word? Nee, vir versoening, is daar vergifnis en berou nodig.

Dit is ook waar in ons verhouding met God. Ongelukkig beskou baie mense Hom as onvergewensgesind of dat Hy 'n betaling of opoffering eis sodat Hy kan vergewe. Maar dit is eenvoudig nie waar nie. In werklikheid is dit God se vergifnis, wat eerste kom, wat ons tot bekering lei. Die apostel Paulus verklaar dat "... die goedertierenheid van God jou tot bekering wil lei" (Rom. 2:4)

Die Here het die inisiatief geneem om agter ons aan te kom om ons weer in vriendskap met Hom te bring, maar al te dikwels het ons sy optrede verkeerd vertolk, soos 'n kind verkeerd verstaan as 'n ouer hom of haar inentings gee. Daarom het God sy Seun gestuur om een met ons te wees, om die soort persoon te demonstreer wat die Vader is, sodat Hy, deur sy karakter te openbaar, ons tot bekering en versoening sal lei.

Ongelukkig is baie welmenende mense verward hieroor en glo dat God nie vergewe voordat ons vir sy vergifnis pleit nie. Sulke mense hanteer ook hul vriende op soortgelyke wyse en weier om te vergewe totdat iemand dit vra. En hierdie algemene misverstand oor God is Mite Nr. 2 oor vergifnis.

Mite Nr. 2: God Se Vergifnis Is Gelyk Aan Redding.

Maar dit is eenvoudig nie waar nie. Verlossing vereis nie net vergifnis van God nie, maar ook berou van die sondaar. Toe Christus aan die kruis gehang het, wat het Hy vir sy Vader gesê oor diegene wat Hom daar geplaas het? "Vader, vergeef hulle, hulle weet nie wat hulle doen nie." (Lukas 23:34) Het sy vervolgers om vergifnis gevra? Nee! Nogtans het God die Seun hulle vergewe. Alhoewel hulle dit nie versoek het nie, is hulle vergewe deur die Een wat die mag in die hemel en op die aarde het om dit te doen.

Was hulle gered toe hulle vergewe is? Het Christus se daad van vergifnis sy vervolgers se harte verander? Was hulle nou vriende van God? Of was hulle nog steeds sy vyande, wat Hom steeds bespot en nog steeds gekruisig het? Hulle het sy vyande gebly omdat hulle nie hul harte oopgemaak het om die vergifnis te ontvang wat Hy so vryelik aangebied het nie. As hulle hul harte

oopgemaak het vir God se vergifnis, sou dit gelei het tot hulle bekering (hartsverandering) en versoening sou plaasgevind het. Dit is jammer dat hulle harte so hard was dat hulle nie gereageer het nie.

John was 'n lid van 'n konserwatiewe Christelike denominasie wat geglo het dat hy, om gered te word, berou moes hê oor elke spesifieke en individuele sonde. Sy geloof het hom groot onsekerheid in sy Christelike lewenswandel besorg. Hy was voortdurend bekommerd dat hy sou vergeet om iets te bely wat sy redding sou verhoed.

Uiteindelik het hy so ontsteld geraak dat hy 'n hartaanval gekry het en na 'n hospitaal se noodkamer gehaas is, waar sy hart vier keer gestop het. Elke keer het die mediese personeel sy hart gedefibrileer en elke keer het dit weer begin klop. Later het hy vertel dat hy tussen elke defibrillasie wakker geword en gedink het, *ek hoop dat daar nie een of ander sonde is wat ek vergeet het om te bely wat my uit die koninkryk sal hou nie*. John het geglo dat God nie vergewe totdat ons vra nie.

Dink aan 'n seun in graad een, wat een van sy klasmaats met 'n pen sien wat lig gee wanneer dit gedruk word. Hy begeer die pen en steel dit. Soos hy groot word, hou hy aan om dinge te steel totdat die owerheid hom eendag as volwassene arresteer en straf.

Nadat hy gevang is, het hy berou en ervaar hy 'n ware hartsverandering. Van toe af is hy eerlik in al sy handeling. Hy gaan uit sy pad om selfs 'n sweempie oneerlikheid te vermy. As hy 'n grys area op sy belasting teëkom, het hy altyd gekies om ekstra te betaal eerder as om iets te doen wat as bedrieg kan voorkom. Toe hy Christus as sy Verlosser aangeneem het, het hy die res van sy lewe in harmonie met God geleef. Maar hy het nooit van die pen in die eerste graad onthou nie. Dink jy dat God hom met die volgende uitspraak sou ontmoet wanneer hy in die oordeel kom?

“Jy was 'n ware en betroubare vriend, soos David van ouds, 'n man na my hart. Jy was eerlik en getrou en is genees in die innerlike mens. Jou hart is reg en jy het My metodes lief en beoefen dit in ooreenstemming met myne. Jy het egter nooit gevra om vergewe te word omdat jy die pen in graad een gesteel het nie. Ek is jammer, maar jy kan nie die hemel binnegaan nie.”

Ons kan nie dink dat God so arbitrêr is nie. Die kwessie is nie of ons elke fout wat ons ooit gemaak het, onthou nie. Die saak gaan eerder oor die toestand van ons hart en verstand. Is ons genees? Het God sy beeld in ons herstel?

Mite Nr. 3: Om Iemand Te Vergewe, Beteken Dat Dit Wat Hy Of Sy Gedoen Het, Reg Is.

Beteken dit om andere te vergewe, daar nou goedkeuring aan hul optrede verleen is? Definitief nie. Maar baie mense glo dat as hulle vergewe word, dit wat hulle gedoen het, geneutraliseer of gekanselleer is, en dat dit dus reg is .

So 'n misverstand spruit uit die basiese misverstand oor sonde wat ons reeds bespreek het. As sonde hoofsaaklik 'n wettige probleem is en vergifnis 'n geregtelike handeling deur 'n magtige heerser, dan wis vergifnis die rekord uit. En poef! Geen straf nie - die persoon is vergewe.

Maar soos ons reeds ontdek het, beskadig sonde die sondaar, en al is dit vergewe, het die effek reeds plaasgevind. Die letsel in ons verstand kan slegs genees word deur die werk van die Heilige Gees deur berou en toepassing van die waarheid. Diegene wat deur God vergewe is, maar wat hulle nooit bekeer nie, laat nie toe dat God hul beskadigde gedagtes (vestand) genees nie, en sodoende bly hulle verlore. Die verskillende groepe wat Christus gekruisig het, sou in hierdie kategorie val.

Maar selfs vir diegene wat hulle bekeer, terwyl hulle genesing van hul hart en verstand ervaar, ontkom nie noodwendig aan die gevolge van sonde nie. Koning Dawid het byvoorbeeld owerspel gepleeg met die vrou van 'n vriend. Toe sy swanger word, vermoor David Uria, haar man, om die sonde te bedek. Nadat hy dit alles gedoen het, is Dawid vergewe en het berou getoon. Hy het 'n werklike hartverandering beleef en is met God versoen, maar Uria was dood en Dawid se misdad teen hom het gebly. Dawid se sonde het gelei tot 'n opstand binne die koninkryk, wat uitloop het op Absalom se poging om sy vader as heerser af te stel.

Ja, Dawid is vergewe, maar het hy met sy sondes weggekome? Skaars. Al is Dawid vergewe, het hy vir altyd letsels van sy ongesonde keuses gehad. As ons vergewe, onderskryf ons nie ongesonde gedrag nie. Intendeel, ons toon die enigste gesonde reaksie.

Mite Nr. 4: Vergifnis Lei Tot Groter Kwesbaarheid.

Baie van my pasiënte is ernstig verontreg, mishandel en aangerand. In reaksie hierop ontwikkel hulle groot wrewel en woede. Die woede laat hulle sterk en minder kwesbaar voel. Die idee om nie sulke toorn en woede te hê nie, kan soos 'n verlies aan mag voel met toenemende kwesbaarheid.

Maar verhoog vergifnis regtig die kwesbaarheid? As diegene wat aangerand is, hul aanvallers vergewe, beteken dit dan dat hulle nie voorsorg sou tref soos om deure te sluit of snags vreemde plekke te vermy nie? Natuurlik nie. In werklikheid is sulke mense oor die algemeen minder kwesbaar omdat hulle meer sensitief geraak het en daarom meer waaksaam is en meer voorsorg tref.

Daarbenewens is diegene wat aan bitterheid vashou en weier om te vergewe, emosionele tydbomme wat wag om met die geringste aanraking af te gaan. Hulle reageer maklik met woede, lees onskuldige gebeure dikwels as aanstootlik, en sien beledigings waar dit nie bedoel was nie. Sulke oorgevoeligheid lei tot minder selfbeheersing en het groter vatbaarheid vir provokasie tot gevolg.

Stel jou voor dat jy pas teruggekeer het van op die strand te lê, maar ongelukkig het jy dit oordoen en het 'n ernstige sonbrand. Wat sou jy doen as jou kind op jou rug spring of jou maat jou omhels? Sou jy hulle instinktief wegstoot? Of het jy dalk 'n reflektiewe gevoel van woede of irritasie? Hoeveel te meer as iemand jou doelbewus op jou skouers slaan? Maar 'n paar dae later, nadat die sonbrand bedaar het, as jou kind op jou rug spring of jou maat jou 'n drukkies gee, hoe reageer jy dan? As ons vergewe, genees ons die emosionele sonbrand in ons harte en dit stel ons in staat om nog baie meer ervarings aan te gaan sonder pyn of irritasie.

Mite Nr. 5: Vergifnis Beteken Herstelde Vertroue.

Soos ons in Kate se ervaring gesien het, om iemand te vergewe, verander dit hulle nie. Vertroue is gebaseer op die betroubaarheid van die individu. Vergifnis is 'n hartsverandering vir die slagoffer, nie die aanvaller nie, en lei daartoe dat die beseerde persoon afstand doen van wraak. Dit herstel egter op geen manier vertroue nie. Eers wanneer die oortredende partye toon dat hulle betroubaar is, kan dit weer herstel word.

Mite Nr. 6: Vergifnis Beteken Om Te Vergeet.

Hierdie een is nogal moeilik, want vergifnis beteken in 'n sekere sin om te vergeet. Maar sodanige vergeet betrek egter nie geheue uitwissing nie.

Kan jy 'n tyd onthou toe een van jou kinders vir jou 'n leuen vertel het en jy die kind moes dissipliner? Het hy of sy berou getoon en vergifnis gevra? En het jy hulle vergewe? Noudat daar vergifnis, berou en versoening plaasgevind het, dink jy, *Hier kom daardie leuenaar van my*, die volgende keer as jy jou kind na jou toe sien kom? Natuurlik nie. Wanneer versoening plaasvind, word die oortreding vergete *wat die verhouding betref* omdat dit nie meer relevant is vir die verhouding nie. Maar word die geheue uitgewis? Is die feite van wat plaasgevind het verlore uit die verlede? Nee. Hierdie tipe vergeet kan veilig eers na versoening plaasvind. Om te vergeet voordat die persoon wat aanstoot gegee het, berou getoon het, sou 'n onnodige risiko inhou.

Hierdie mite spruit ook uit misverstande oor hoe God situasies hanteer. In die Bybel sê God dat as ons ons bekeer, Hy ons sondes nie meer sal onthou nie (sien Jer.31:37; Hebr.8:12; 10:17). Baie welmenende mense het sulke gedeeltes geneem om aan te dui dat diegene in die hemel geen geheue van die sondes en die foute van die regverdiges sal hê nie, dat die opgetekende sondes van die regverdiges uitgewis en uit die herinnering verdwyn het. Kom ons gebruik ons *rede* om hierdie moontlikheid te ondersoek en te kyk of dit ondersoek weerstaan.

Ons het alreeds Dawid se sonde met Batseba genoem - dat hy berou gehad het en vergewe is - maar ons het nog steeds 'n verslag daarvan om te lees. As dit in die hemel uit die geheue uitgewis is, beteken dit dan dat God, wanneer ons ons Bybels hier op aarde lees, nie toelaat dat ons beskerm-engele oor ons skouers kyk nie?

Dink aan die toneel wanneer Dawid, Batseba en Uría in die hemel ontmoet en Salomo by hulle aansluit. Sal Dawid en Batseba weet dat Salomo hul seun is? Sal Uria onthou dat Batseba sy vrou was? Sal Uria vrae vir Dawid en Batseba hê? Sal een van hulle herinneringe hê aan hul lewens op aarde?

Baie mense het 'n probleem dat ons herinneringe in die hemel sal hê omdat hulle bang is hoe ander hul sal behandel as gevolg van wat hulle op aarde gedoen het. Hulle glo nie dat iemand hulle sou kon liefhê en vriendelik met hulle kon wees as ander van hul skarlakenrooi verlede weet nie. Kom ons kyk na enkele bewyse uit die Skrif.

Kyk na die verhaal van die vrou wat in owerspel gevang en voor Jesus gebring is. Ons almal besef dat Jesus haar nie veroordeel het nie, en ons kan moed skep om te weet dat Hy ons ook nie sal veroordeel nie. Maar let op diegene wat die vrou na Jesus gebring het. Sy vyande, hulle het sy dood

beplan en Hom uiteindelik gekruisig. Nou het hulle die vrou gebring in 'n poging om Hom vas te trek.

As Christus die sou aanmoedig wat die owerspelige vrou wou stenig, sou hulle Hom voor die Romeine beskuldig het dat hy die Romeinse wet aangewend het, omdat slegs die Romeinse regering iemand kon veroordeel. Of as Hy die vrylating van die vrou gekies het, sou hulle Hom voor die volk voorgehou het dat Hy die wet van Moses ondermyn het.

Jesus het besef dat hulle die situasie opgestel het vir 'n lokval vir Hom. Hy het nie net geweet dat hulle sy vyande was nie, maar het ook hul geheime sondes geken. Gevolglik sou Hy kon kies om hulle sondes bloot te lê en dan die skare aanspoor om teen hulle te draai. In plaas daarvan het Hy 'n heel ander weg gevolg - een wat die godsdiensteleiers nie verwag het nie. Hy buk en begin om hul verskillende sondes op die plaveistene van die tempelhof neer te skryf - sonder name. Elke persoon het sy eie tekortkoming waargeneem, skuldig gevoel, omgedraai en weggeloop.

Is dit nie verbasend dat Jesus die reputasie van selfs sy vyande beskerm het nie! As God hulle reputasie bewaar, hoeveel te meer sal Hy die reputasie van sy vriende beskerm?

Hier het ons konkrete bewyse dat God ten duurste vir Homself gedemonstreer het oor hoe Hy sy heelal bedryf. In die hemel sal die geheue voortduur, maar niemand sal die inligting vernietigend gebruik nie. Ons herinneringe aan selfs tragiese gebeure sal ons liefde en waardering vir God en sy metodes verder verhoog. Sodanige onthou sal die heelal beskerm teen opstand wat ooit weer mag ontstaan.

Wat van Judas? Jesus het geweet dat die dissipel van plan was om Hom te verrai, maar Hy het hom nie aan die ander dissipels blootgestel nie. Trouens, toe Judas die bovertrek verlaat op pad na die tempelamptenare, het die ander dissipels gedink dat hy vir die armes sou gaan versorg.

By God word die geskiedenis van ons lewens nie vergeet nie. Maar omdat ons genes is en ons harte in harmonie is met syne, word dit vergeet wat die verhouding betref. God bring dit nie na vore nie - dit is nie meer 'n probleem nie.

Oorweeg wat sou gebeur as jou kind maandelange pynlike en ellendige behandelings vir leukemie sou ondergaan. Dit het die immuunstelsel van die kind onderdruk, en hy of sy is swak en

gereeld naar. Sy of haar hare val uit. Sou jy hierdie kind anders behandel as jou ander kinders? Sou jy meer sorg bestee, groter voorsorg tref en groter betrokkenheid soek?

Maar as die leukemie in totale remissie is, en jou kind gesond is, sou jy die kind steeds met al die beperkings en spesiale voorsorgmaatreëls omring? En sou jy ooit vergeet hoe na-aan die dood jou kind was? Natuurlik nie. Maar hoe jy die kind behandel na die kind gesond is, is die leukemie vergete. Dit maak nie meer saak nie en geen voorsorgmaatreëls is nodig nie. Dit is hoe dit met God en ons gaan. Nadat ons genees is, het ons nie meer die spesiale voorsorgmaatreëls nodig nie. Maar ons onthou nog die geskiedenis van ons siekte, en dit dra by tot ons waardering vir God vir die spesiale pogings wat Hy aan ons gewy het.

God vergeet ons sondes op dieselfde manier as wat 'n moeder die leukemie vergeet wat haar kind vroeër gehad het. Sonde is nie meer deel van ons karakter nie en is dus nie meer relevant in ons verhouding met Hom nie.

Mite Nr. 7: Vergifnis Beteken Dat Hulle Daarmee Kan Wegkom.

Die laaste en miskien die moeilikste mite om te herken en op te los, is dat om iemand te vergewe, die verantwoordelikheid of gevolge vir wat hy gedoen het, vryspring. Hierdie mite is die moeilikste vir my pasiënte om te herken. Dit behels wanopvatting oor God, die probleem met sonde en sy oplossing daarvoor.

In werklikheid kom niemand ooit met sonde weg nie, want soos ons herhaaldelik gesien het, beskuldig ons onself as ons sondig (vernietigend optree). Met elke ongesonde daad - en selfs elke ongesonde gedagte wat ons koester - maak ons onself toenemend hardhartig, selfsugtig en boos.

Sommige mense sien nie dat die probleem met sonde is dat dit die sondaar skade berokken nie. In plaas daarvan glo hulle dat iemand wat sondig, straf opgelê moet word. As daar geen straf bestaan nie, is dit moeilik om te vergewe, want dit lyk asof niemand die sondaar aanspreeklik hou nie. Die korrekte begrip van sonde laat egter toe dat niemand ooit daarmee wegkom nie - eerder dat diegene wat sondig, hulself stadig vernietig.

Toni was ontsteld, kwaad en geïrriteerd. Haar woede was die gevolg van konflik met 'n kollega wat gereeld ure op die telefoon deurgebring het met familie en vriende, en baie min werk gedoen het. Alhoewel haar medewerker se nalatigheid nie meer werk vir Toni beteken het nie,

het sy haar toenemend besig gehou met die vermeende onreg. “Dit is net nie reg nie,” het sy opgesom. “Ek werk hard en praat nie die hele dag op die telefoon nie.” Toni was ontsteld omdat sy nie die aard van sonde verstaan het nie.

Om haar te help om die situasie die hoof te bied, het ek haar gevra om die volgende scenario te oorweeg. As sy sou instem om iemand se motor vir R150 te was, die R150 te aanvaar, maar nie die motor gewas het nie, hoe sou sy voel? “Vreeslik, soos 'n dief,” antwoord Toni dadelik. Sy het besef dat haar selfbeeld en selfwaarde sou val, en skaamte, skuldgevoelens, depressie en angs sou toeneem.

Vervolgens het ek haar gevra hoe sy sou voel as sy instem om sekere pligte vir 'n onwettige loon uit te voer, die betaling te aanvaar, maar nie haar pligte uitvoer nie. Toe Toni blykbaar nie die verband gemaak het nie, het ek hierdie vraag gestel: as haar man nie sy tande borsel nie, sou sy dink dat dit beter met hom sou gaan? Sy het besef dat so iets nie moontlik was nie, want sy tande sou uiteindelik verrot. Dit is die punt: die medewerker wat die baas bedrieg het, het iets meer waardevols as tande vernietig - sy het haar siel vernietig. Die punt het vir Toni duidelik geword. Sy kon sien dat haar kollega nie 'n beter opsie kry nie, maar eintlik haarself beskadig.

Misverstande oor God en sy vergifnis is al eeue in omloop. George MacDonald, die beroemde negentiende-eeuse teoloog, het dieselfde kwessies gekonfronteer:

“Die Here het nooit gekom om mense van die gevolge van hul sondes te verlos nie, terwyl die sondes nog steeds oorgebly het ... Maar hulle het niks gevoel vir die vreeslike haatlikheid van hul sonde nie, en het altyd hierdie woord aangeneem dat die Here gekom het om ons van ons sondes te verlos, om te beteken dat Hy hulle kom red het van die straf vir hulle sondes.

Hierdie idee het die prediking van die Evangelie verskriklik bederf. Die boodskap van die Goeie Nuus is nie reg oorgedra nie. Nie in staat om in die vergifnis van die Vader in die hemel te glo nie, en hom nie voor te stel dat hy vry is om te vergewe nie, of nie in staat is om reguit te vergewe nie; omdat hulle nie regtig in God glo wat ten volle ons Verlosser is nie, maar 'n God wat gebind is - óf in sy eie aard, óf deur 'n wet bo hom - wat hom verpligtend is - om vergelding of tevredenheid vir sonde te eis, het 'n menigte godsdiensonderwysers hul medemens geleer dat

Jesus ons straf kom dra het om ons van die hel te verlos. Maar daarin het hulle sy ware missie verkeerd voorgestel.”¹⁷

Die saak wat God in ons lewens probeer bereik, is die werklike genesing en transformasie van ons harte en gedagtes (verstand), hier en nou. Dit behels veel meer as net eenvoudige vergifnis. Terwyl ons leer hoe om ander te vergewe, werk ons saam met God vir die genesing van ons eie verstand.

As dit nog steeds 'n bietjie verwarrend is, oorweeg die geval van die reeksmoordenaar Jeffrey Dalmer, wat talle mense vermoor het, hul liggame opgesny en in sy yskas gesit het. Alhoewel mnr. Dalmer oorlede is, kom ons aanvaar dat hy nog lewe en dat die president hom vergewe, kwytgeskeld en vrygelaat het. Sou jy Jeffrey Dalmer as jou buurman wou hê? Hoekom nie? Hy was immers vergewe? Maar is hy verander? Sou hy veilig wees om langs jou te woon? Of is hy so verdraai dat dit onveilig is om hom as buurman aanvaar? Hier is die finale gevolgtrekking in die probleem met sonde. Sonde het ons beskadig, en slegs diegene wat met God saamgewerk het vir die herstel van sy beeld binne hulle, sal gered word.

Die Bybel praat oor hierdie transformasie op verskillende maniere: soos om herskep te word in die innerlike, soos om die gedagtes van Christus te hê, soos om God se wet op ons hart en verstand te laat skryf, soos om deur die Gees te wandel en nie na die vlees nie, die besnydenis van die hart deur die Gees, as 'n nuwe skepping en as wedergebore. Al die metafore wys op dieselfde: verander, genees, herstel; om die skade van die sonde te genees; om selfsug te vervang met die wet van liefde en vryheid; met 'n veredelde *rede* en suiwer *gewete* wat 'n stabiele *wil* rig in die vestiging en handhawing van selfbeheersing; een met God te wees in metode, beginsel en beweegrede; en werk vanuit die wet van liefde en vryheid.

In die nasleep van die terreuraanvalle op 11 September 2001, smag baie mense na 'n veilige samelewing. Hulle wil 'n plek hê waar hulle nie bang hoef te wees nie, waar hulle nie veiligheidswagte nodig het wat met gewere patroleer nie, en waar almal vertrou kan word. Dit is presies waarom net diegene wat met God saamgewerk het om die hart te transformeer, die hemel sal binnegaan. Die hemel sal slegs diegene insluit wat veilig is en wat vertrou kan word. Slegs diegene wat die vermoë het om selfbeheersd en selfregerend te wees, sal die absolute vryhede in God se heelal kan hanteer. Om ander te vergewe is een van die stappe wat ons neem om met Hom saam te werk vir ons eie genesing en transformasie.

“Wat is die kern van God? Sy krag? Nee, want krag kon hom nie maak wat ons bedoel as ons God sê nie. 'n Wese waarvan die kern slegs krag was, sou 'n ontkenning van die goddelike wees, dat geen regverdige aanbidding hom aangebied kon word nie; sy diens sou net vrees wees” -
George McDonald

Die Ongevalle van die Oorlog

In die nasleep van die terreuraanvalle op die *World Trade Center* en die *Pentagon* op 11 September 2001, het baie van my pasiënte gevra: “Waarom laat God sulke dinge gebeur?” “Waarom gebeur slegte dinge met goeie mense?” “Waarom beskerm God nie die onskuldiges nie?” Tydens die nasionale gebedsdiens vir die slagoffers van die aanval op 11 September, het Billy Graham dieselfde vrae gestel en aangedui dat hy steeds antwoorde soek.

Ek kan weer die gesig van my pasiënt in die inleiding sien en hoor hoe sy huil. Weereens word ek geteister deur Haar pyn en Haar desperate soeke na antwoorde op sulke vrae. Dit herinner my aan my onvermoë om Haar sinvolle antwoorde te gee. En nou wens ek dat ek Haar kon vind en haar hierdie waarhede kon vertel.

Waarom Laat 'n Liefdevolle God Soveel Pyn Toe?

In sy woede het Frank 'n onderstroom van siedende woede uitgestraal wat lyk asof dit soos 'n vulkaan by die geringste provokasie kan uitbars, 'n illusie versterk deur sy rooi hare en gesig. Soos hy kwaad word, word sy gesig rooi soos 'n termometer.

Met sy lengte van oor die 1.8 meter en 159 kilogram gewig, was hy geneig om 'n bietjie intimiderend te wees vir diegene rondom hom. Omdat sy kwaai uitbarstings hom dikwels groot probleme by die werk besorg het, het sy werkgewer voorgestel dat Frank hulp soek om sy woede te hanteer om te verhoed dat hy sy werk verloor.

Toe hy my die eerste keer besoek, was Frank terughoudend en wou nie oop maak nie. Na verskeie sessies het hy egter pynlik vertel dat sy oom hom gemolesteer het toe hy 6 jaar oud was. Sedert daardie tyd, verward oor sy seksualiteit en gewonder of hy gay is, het hy gesukkel met sy identiteit. Sulke twyfel het daartoe gelei dat hy homself gehaat het en homself voortdurend in sy eie gedagtes (verstand) belaglik gemaak het.

Die moontlikheid dat hy gay was, was so aanstootlik dat hy herhaaldelik gesê het dat hy verkies om homself dood te maak eerder as om so 'n lewenstyl te volg. Frank het homself verafsku

omdat hy sulke deurmekaar gevoelens gehad het en was kwaad vir God omdat hy toegelaat was dat hy mishandel word. Hy het die Here blameer vir die verwarring oor sy seksualiteit, en het gesukkel om antwoorde te vind waarom Hy onskuldige kinders sou laat ly.

Sy haat teenoor God en homself was so erg dat hy 'n siniese houding ontwikkel het en niemand vertrou het nie en almal spot. Hy het voortdurend fout gevind met ander en het geïrriteerd geantwoord as iemand probeer om vriendelik te wees. Hy het die meeste mense aktief weggestoot, veral as daar 'n aanduiding van aantrekkingskrag was. Hoewel hy bang was vir intimiteit, het hy bitterlik gekla oor sy eensame lewe en sy diepe drang na 'n vrou en familie. Die man was verward, seergemaak, kwaad en verlore.

Ons het hierdie kwessies begin ondersoek in die lig van God se beginsels van waarheid, liefde en vryheid. Frank moes in staat wees om sin te maak van sy lewe, 'n begrip van sy situasie te ontwikkel wat redelik en gesond was en wat genesing sou bevorder. Hy het geglo dat as God regtig liefde sou wees, Hy nooit sou toelaat dat iemand kinders mishandel nie. Of hy dit besef het of nie, hy vra die eeue oue vraag: Waarom laat 'n liefdevolle God soveel pyn toe?

'n Universele Oorlog

Die enigste manier om dit voldoende te beantwoord, is om die grootste moontlike siening in te neem, dit wil sê 'n universele blik. Ons moet die saak in sy regte konteks plaas, naamlik oorlog. Nie 'n stryd tussen plaaslike regerings of selfs 'n wêreldwye konflik nie. Nee, hierdie konflik behels die hele heelal, en ons planeet is die slagveld. Die betrokke magte veg al vir millennia, en die kwessies wat op die spel is, is liefde, vryheid en individualiteit. Dis nie 'n geveg met krag en mag of koeëls en tenks of vlammende swaarde en weerligstrale nie, maar eerder 'n stryd oor twee metodes, twee beginsels, twee motiewe - tussen die beginsels van selfsug en liefde. In die konteks van hierdie universele konflik moet ons begrip vir hierdie moeilike vrae soek.

Gedurende die Tweede Wêreldoorlog het die Verenigde State baie van sy jong mans gestuur om vir vryheid in Europa en Asië te veg. Sou enigiemand verbaas wees dat daar op baie van ons soldate geskiet was, dat hulle gewond en vermoor is? Niemand het dit onverwags of skrikwekkend gevind nie. Daarom het niemand die volgende geëis nie: “Waarom gebeur slegte dinge met ons

troepe?” Ons het besef dat ons oorlog voer met 'n vyand wat vasbeslote is om ons soldate dood te maak.

Op dieselfde manier veg ons op hierdie planeet teen 'n vyand wat vasbeslote is om soveel as moontlik van ons te verwond en te vernietig. Die apostel Petrus herinner ons aan ons behoefte om waaksaam te wees: “Wees selfbeheersd en waaksaam. Jou vyand, die duiwel, sluip rond soos 'n brullende leeu op soek na iemand om te verslind” (1 Petrus 5:8, NIV).

Maar terwyl ons teenstander ons wil vernietig, is dit God se doel om ons te red, “As God vir ons is, wie kan teen ons wees?” (Rom. 8:31) Maar as God eintlik aan ons kant is, waarom tref slegte dinge nog steeds sy vriende? Waarom laat Hy dit gebeur? As Hy almagtig is, waarom gryp Hy dan nie in om sulke pynlike dinge te voorkom nie?

Die Oorlog Gaan Nie Oor Mag Nie

Ten eerste is hierdie stryd nie bloot 'n vraag oor wie die meeste mag het nie. Satan het nog nooit beweer dat hy meer mag het as God nie. Die Bybel herinner ons daaraan dat die duiwels glo en bewe (Jakobus 2:19). Satan was bewus van goddelike mag en het geweet dat dit nutteloos was om God met geweld te probeer omverwerp. Daarom het hy probeer om ons weg te keer van God af deur te bewys dat die Here sy mag misbruik en dat ons nie vry is nie. Soos ons in vorige hoofstukke gesien het, respekteer die wet van vryheid die individu. Wanneer enigiets die wet van vryheid oortree, word liefde vernietig. Satan stel God verkeerd voor as mishandelend in 'n poging om afkeer teen Hom aan te wakker en sodoende die liefde uit te wis en opstand aan te wakker.

Maar God het die wêreld so lief gehad dat Hy sy enigste Seun gestuur het, nie om dit te veroordeel nie, maar om dit te red. Met ander woorde, Hy het sy Seun gestuur om sy liefde vir ons te openbaar en sodoende liefde in ons harte wakker te maak.

Die Oorlog Gaan Oor Liefde

Liefde kan nie met geweld gewen word nie. Slegs deur liefde word liefde wakker gemaak. God het sy Seun gestuur om te demonstreer dat selfs wanneer God se eie lewe op die spel is, die beginsels van liefde en vryheid te belangrik is om te skend. Christus sou nie sy mag gebruik om Homself aan die kruis te red nie. Hoekom? Omdat dit Satan reg sou bewys: dat God 'n willekeurige,

wispelturige god is wat sy mag gebruik om vir sy eie doeleindes te manipuleer. In so 'n heelal sou liefde en vryheid nie bestaan nie.

Maar Christus het net die teenoorgestelde geopenbaar - dat ons werklike vryheid by God het. Die Here respekteer ons vryheid soveel dat Hy sou sterf eerder as om ons te dwing om dinge op sy manier te doen. Maar ware vryheid hou groot risiko's in - die van opstand en misbruik.

Net Die Wat Genees Is, Sal Veilige Bure Maak

In die nasleep van die aanvalle van die *World Trade Center* en die *Pentagon*, met daaglikse dreigemente van nuwe terrorisme in die nuus, smag mense meer as ooit tevore na 'n land wat vry is van vrees, misdaad en die misbruik van vryheid - 'n land wat geen leërs nodig het om terroriste te agtervolg of die polisie om die strate te patrolleer nie.

So 'n plek sal slegs bestaan as dit bewoon word deur mense wat vryelik gekies het om met God saam te werk vir die genesing van hulle verstand. Die heelal sal slegs veilig wees as dit bewoon word deur individue wat die metodes van liefde en vryheid waardeur en beoefen. Slegs diegene wat met God saamgewerk het om sy beeld na binne te herstel, sal gered word, want slegs diegene wat genees is, sal veilige bure maak.

God laat dus individue toe om hul karakters hier op aarde te ontwikkel in ooreenstemming met die vrye beoefening van die individuele *wil*. As Hy in iemand se gedagtes (verstand) sou ingryp om hom of haar te dwing om 'n spesifieke daad te kies, sou daardie persoon nie meer 'n vrye wese wees nie, maar 'n goddelik beheerde outomaat. So 'n individu kan nie liefhê nie, maar is beperk tot die uitvoering van geprogrammeerde opdragte. Wat God wil hê, kan nie bereik word deur Sy mag en krag te gebruik nie. Vertroue kan slegs herstel word deur waarheid in liefde te openbaar, en dan mense vry te laat om self te besluit wat hulle daarmee wil doen.

Tweedens: Dissipline

Die vryheidswet vereis dat almal self moet besluit watter metodes hulle verkies. Dit is in die keuse van die reg dat ons met God saamwerk om ons harte en gedagtes (verstand) te transformeer. Maar al te dikwels het ons so verskans geraak in ongesonde gedrag of verhoudings dat ons nie die

waarheid kan herken nie. Daarom sal God, as 'n goeie ouer, diegene tugtig wat Hy liefhet in 'n poging om hul gedagtes (verstand) op te wek vir die gevaar waarin hulle verkeer.

Beproewinge vind dikwels plaas om ons te help om die ongesonde dinge in ons lewens duideliker te sien, sodat ons kan kies om dit te verander. Soos een van my kollegas gesê het: “Pyn is die kunsmis van die siel.” In moeilike tye ervaar ons dikwels die grootste groei. Dit openbaar ons ware karakter en bring ons gebreke aan die lig, wat ons die geleentheid bied tot genesing en groei. Beskou die volgende Bybelse tekste:

“Beskou dit as 'n groot vreugde, my broers, wanneer allerhande versoekings julle oorval, omdat julle weet dat as julle geloof getoets word, dit volharding meebring. Maar julle volharding moet tot volledige ontwikkeling kom, sodat julle volmaak en sonder gebrek kan wees en in geen opsig tekort skiet nie.” (Jak. 1:2-4, DV).

“Jubel hieroor, al moes julle tot nou toe vir 'n kort tydjie deur allerhande beproewings bedroef word. Die doel was dat dit duidelik sou blyk dat die egtheid van julle geloof — 'n egtheid wat baie kosbaarder is as goud wat verganklik is, maar nogtans met vuur getoets word — uitloop op lof en heerlikheid en eer wanneer Jesus Christus geopenbaar word.” (1 Petr 1: 6, 7, DV).

“Ja, U het ons getoets, o God, U het ons gelouter soos 'n mens silwer louter.” (Ps. 66:10, DV).

“Almal wat Ek liefhet, bestraf en tugtig Ek.” (Openb. 3:19).

Wat beteken hierdie gedeeltes? Stel jou voor dat jy in 'n motorongeluk was en jou been gebreek het. Die dokter het die been geset, en nou is dit tyd vir fisioterapie. Hoe dink jy sal die fisioterapie voel? Sou die genesingsproses pyn inhou? Dink nou aan 'n vrou wat as kind seksuele mishandeling verduur het en psigoterapie ondergaan om die skade wat sy opgedoen het, te genees. Weereens, sou die terapie pynlik wees?

Ons is siek. Omdat ons verstand gebrekkig is, vind ons onself aangetrokke tot vernietigende metodes van hantering en omgang. Die genesingsproses is pynlik. Maar as jy, nadat jy jou been gebreek het, fisioterapie ondergaan, sal die pyn verminder en jou spierkrag weer terugkeer? As die vrou wat as kind mishandel was, haar mishandeling in terapie verwerk, sal die pyn ook verminder, en sal haar karakter gesonder word?

God verstaan dat genesing pyn behels. Ook Hy moes pyn verduur om sy heelal te genees. Sonder sy persoonlike opoffering kon Hy nie die vrede en gesondheid in die heelal herstel nie.

Waarom Moes Jesus Sterf?

Maar waarom moes God so 'n offer bring? Hoe genees Sy pyn Sy heelal? Waarom was Christus se dood nodig?

Omdat niks anders ons weer kon terugwen tot volkome vertrouwe nie, terwyl die heelal beveilig word teen toekomstige opstand. Liefde kan nie gedwing word nie. Ons liefde moet vrylik gegee word.

Om God lief te hê, moet ons Hom leer ken. In ons gevalle toestand het ons God se ware karakter en metodes uit die oog verloor. Satan se verdraaiings het ons gedagtes (verstand) verduister. Slegs die openbaring van die goddelike karakter kon Satan se wanvoorstellings verwyder. En slegs een wat aan God gelyk is, kon daardie karakter akkuraat openbaar.

Christus het as God in menslike vlees gekom om die duisternis waarin Satan die wêreld omhul het, om te keer. Die Heiland se lewe en dood weerlê die leuens wat Satan oor God vertel het en bevestig sy karakter en regering voor die mensdom en die toekomstige heelal. “Want dit het die Vader behaag dat in Hom (Christus) die ganse volheid sou woon en dat Hy deur Hom alles met Homself sou versoen nadat Hy vrede gemaak het deur die bloed van sy kruis — ek sê deur Hom — die dinge op die aarde sowel as die dinge in die hemele.” (Kol. 1:19, 20)

Christus het self verklaar dat dit sy missie was om die karakter van die Vader aan die mensdom te openbaar om God se liefde in ons harte te herstel. In sy laaste gebed tot sy Vader voor sy kruisiging, het Jesus gesê: “Ek het u Naam aan hulle bekend gemaak en sal dit bekend maak, sodat die liefde waarmee U My liefgehad het, in hulle kan wees, en Ek in hulle.” (Joh. 17:26)

Jesus het gesterf om te demonstreer dat alhoewel God absolute mag het, Hy dit nooit sou gebruik om individuele vryhede te beperk nie - dat ons werklike vryheid in sy regering het.

Miskien het jy die spreekwoord teëgekome dat mag korrupteer en absolute mag korrupteer absoluut. Die kruis van Christus openbaar egter dat God nie korrup is nie, alhoewel Hy absolute mag het.

Dink hieroor na. Die almagtige God, wat sy mag kon gebruik om ons te dwing, gee ons eerder die ware vryheid om ons eie keuse te maak. Hy respekteer eintlik die individualiteit en vryheid van sy intelligente wesens. Kan daar iets glorieryker wees as dit?

Die Heerlikheid Van God

Baie mense beskou God se heerlikheid as 'n groot vertoon van mag, krag en vuur, maar die Bybel leer dat sy grootste heerlikheid in sy karakter openbaar word. Omdat ons verderflike wesens is, reageer baie mense gereeld in vrees op ons almagtige God. Ongelukkig lei hierdie vrees dikwels tot rebellie. Nadat Satan sy bewerings gemaak het, kon God nie sy saak wen deur die vertoning van mag nie, wat noodwendig sou lei tot onderwerping wat op terreur gebaseer is.

God sal nooit dwangtaktieke gebruik nie, want dit is in stryd met Sy welwillende karakter. Die gebruik van krag en mag om ooreenstemming onder druk te bring, oortree die vryheidswet en sal tot verdere rebellie lei. Sulke metodes behoort aan Satan. As God dit sou gebruik, sou Hy uiteindelik sy saak verloor. Alhoewel Hy geweldige mag het, is dit nie die bron van sy heerlikheid nie, want die krag alleen sou intimideer, wat daartoe lei dat ons Hom vrees en uiteindelik ons liefde vir Hom vernietig.

Die negentiende-eeuse teoloog George MacDonald het dieselfde punt gestel: “Wat is die kern van God? Sy krag? Nee, want krag kon hom nie maak wat ons bedoel as ons *God* sê nie. 'n Wese waarvan die kern slegs krag was, sou 'n ontkenning van die goddelike wees, dat geen regverdige aanbidding hom aangebied kon word nie; sy diens sou net vrees wees.”¹⁸

Die krag is nie wat die belangrikste is nie. In plaas daarvan is dit die betroubaarheid van die Een wat al die mag besit. Dit is die demonstrasie van sy karakter - die karakter van die Een wat die mag besit - wat die ware bron van goddelike heerlikheid is. Alhoewel God byvoorbeeld almagtig is, kan Hy nooit - selfs in die mees beledigende en aaklige omstandighede - uitgelok word om sy krag vir eiebelang te gebruik nie. Wanneer die mensdom dit ten volle besef, sal dit vertrouwe herstel en liefde regeneer, en dan sal ons ons harte en gedagtes (verstand) vir Hom oopstel vir genesing en herstel.

Die Bybel is duidelik oor hierdie saak. Die boek Haggai verklaar dat die glorie van die tweede Joodse tempel groter sou wees as dié van Salomo se tempel (Hag. 2:7-9). Die profesie

verwys na die struktuur wat die Jode herbou het nadat hulle uit die Babiloniese ballingskap teruggekeer het.

Maar in die boek Esra lees ons dat die ouer Leviëte en gesinshoofde wat die tweede tempel gesien het, treur omdat dit so klein was in vergelyking met Salomo s'n (Esra 3:12). As die tweede tempel kleiner as die eerste was, hoe sou dit dan heerliker kon wees? Die meeste Bybelstudente verduidelik dadelik dat, omdat Jesus in die voorhawe van die tweede tempel gewandel het, sy teenwoordigheid dit heerliker gemaak het.

Maar in 2 Kronieke lees ons dat toe die tempel van Salomo ingewy is, die priesters nie kon ingaan nie omdat die glans van God se heerlikheid te groot was (2 Kron. 5:14). Met ander woorde, God het na albei Tempels gekom - een in sy onthulde prag; die ander in menslike vorm - tog stel Haggai dit dat die tweede heerliker was. Hoekom? Omdat dit in die tweede tempel was, dat Christus die karakter van God geopenbaar het. Omdat Christus in die tweede tempel getoon het dat Hy toegelaat het dat sy skepsels Hom mishandel, eerder as om sy mag op selfsugtige maniere te gebruik. In die tweede tempel het Christus getoon dat ons die Een wat die mag het, kan vertrou.

Onthou die geleentheid op die berg toe Moses met God gepraat het en hy die Here gevra het om Hom sy heerlikheid te wys. Wat het God gedoen? Hy het Moses geantwoord: “Ek sal al my goedheid reg voor jou laat verbygaan, ...” (Ex. 33:19, DV) “Die HERE het reg voor hom verbygegaan en uitgeroep: ‘Die Here, die Here, 'n barmhartige en genadige God, geduldig, oorvloedig in troue liefde en waarheid, wat troue liefde vir duisende bly handhaaf, wat skuld, oortreding en sonde vergewe, ...’” (Ex. 34: 6, 7, DV)

Dit was aan die kruis dat God die grootste demonstrasie van sy karakter aangebied het. Deur die kruis sien ons inderdaad dat Hy genadig, medelydend, vergewensgesind, geduldig, vriendelik, getrou en waar is. Die kruis openbaar dat niks wat ons doen Hom kan uitlok om sy geweldige krag op selfsugtige maniere te gebruik nie. Alhoewel Hy almagtig is, is Hy nog genadiger. Eintlik respekteer die Skepper die individualiteit van sy intelligente wesens, selfs al misbruik ons daardie individualiteit en probeer ons Hom vernietig.

Hierdie openbaring weerlê die wanvoorstellings wat Satan so suksesvol deur die heelal en veral op ons planeet versprei het. Die uitbeelding van God se karakter - veral sy betroubaarheid - wen ons weer terug tot vertrou en lei tot ons genesing - ons redding.

Derdens: 'n Openbaring Van Die Twee Antagonistiese Motiewe

Wat aan die kruis gebeur het, help ons om tot 'n sekere mate te verduidelik waarom slegte dinge met goeie mense gebeur. Ons leef op 'n planeet wat werk volgens Satan se beginsels van oorlewing van die sterkste - van self eerste - en die gebeure in ons wêreld illustreer die twee groot antagonistiese motiewe of metodes.

God demonstreer dat liefde net in 'n atmosfeer van vryheid kan bestaan, en dat nie een daarvan geforseer of gedwing kan word nie. Die Here wys ons dat ons by Hom altyd werklike vryheid het, al kan pyn dit ook vergesel.

Satan lei ons om ons vryhede te misbruik om ander sowel as onself seer te maak, en dan mislei hy ons om te glo dat dit die gevolg is van God se straf of dat Hy nie omgee nie of magteloos is. Maar die duiwel bewe oor die vooruitsig dat ons die dinge eintlik sal sien soos dit is. Hy is bang dat ons sal beseef dat God nie ons dade kon beheer nie maar ons terselfdertyd steeds liefhet. As Hy ons dade sou probeer beheer, sou dit die liefde self vernietig.

Vryheid is noodsaaklik vir die bestaan van liefde. Hieruit volg dit dat liefde en vryheid 'n risiko van groot skade inhou. Die rede waarom God nog nie 'n einde aan ons rebellie van sy wet van liefde en vryheid gebring het nie, is dat baie hier op ons planeet die kwessies nog nie verstaan het nie en 'n intelligente besluit geneem het om die genesing wat Hy bied, te aanvaar. God wag geduldig en wil hê dat almal gesond moet word.

Die kwessie op die spel is om die verstand te genees deur die *rede* te veredel, die *gewete* te reinig, die *wil* te versterk, die *gedagtes* te suiwer en die beheer oor die *gevoelens* weer te kry. Dit behels die herstel van *gedagtes* en optrede gebaseer op *rede*, waarheid, liefde en vryheid.

God kan nie ons harte en gedagtes (verstand) vorseer om te verander nie. In plaas daarvan laat Hy ons vry om tot ons eie gevolgtrekking te kom deur die openbaring van die waarheid wat in liefde gesprek word. Ongelukkig verhoed 'n valse evangelie dat dit gebeur omdat dit God in die teenoorgestelde lig voorstel. In plaas daarvan om vertrouwe in te boesem, plant dit vrees in die menslike verstand.

‘n Valse Evangelie

Een gewilde godsdienstleerstelling sê dat die probleem met sonde nie in ons ongesonde harte en gedagtes gevind word nie, maar in God se woede en toorn. Dit beweer ook dat Christus sterf om God se toorn te laat bedaar. Verder verklaar dit dat Christus in die hemel by ons Vader pleit sodat ons God nie ons sondigheid sal sien nie, maar in plaas daarvan die volmaakte geregtigheid van Christus.

Hierdie siening is vermom as 'n wolf in skaapsklere deur sulke gekoesterde en geliefde frases soos “bedek deur die bloed”, “gewas in die bloed”, “bedek met die kleed van Christus se geregtigheid” en dies meer. Hierdie valse siening is nie wat dit beweer nie, maar is die teorie van vrot-appel met lekkergoed bedek. Dit beweer dat geen hartverandering nodig is nie, maar slegs om die vrot hart met die “bloed van Christus” te bedek, en dit *lyk* dan perfek en kan deur die ondersoek van die oordeel deurgaen. Soos ons reeds gesien het, sal slegs diegene wat met God saamgewerk het vir 'n werklike hart-transformasie die hemel binnegaan, want sonder hartverandering sou dit nie veilig wees, om om ons daar te bly nie.

Sonde Is Soos Pokke

As een van jou kinders pokke opgedoen het, sou jy hom of haar by jou ander kinders in die huis wou laat bly? Of sou jy die res teen infeksie wou beskerm? Sou jy besluit om nie die besmette kind te laat bly nie, sou dit beteken dat jy hom of haar nie liefgehad het nie? Natuurlik nie. Sou jy selfs bereid wees om jou eie gesondheid in gevaar te stel deur jou gesonde kinders tuis te laat en uit die huis gaan om die nodige hulp aan die siek kind te verleen?

En as jy teenliggaampies in jou bloed gehad het wat die kind sou genees, maar die kind jou bloedoortapping weier, wat sou gebeur? Sou jy jou kind doodmaak? Of sou jou kind sterf?

Omdat ons siek en ongeskik is vir die hemel, het God sy hemelse huis verlaat om vir ons die genesing te gee - die waarheid oor Homself. As ons die geneesmiddel verwerp, haat of vermoor Hy ons nie, maar ons sterf as gevolg van ons eie keuse.

Ons sien hierdie werklikheid geopenbaar in 'n Ou-Testamentiese verhaal wat plaasgevind het na Israel se uittog uit Egipte. Kort nadat hulle gevangenskap verlaat het, raak Mirjam en Aäron jaloers op Moses en begin hulle twis oor wie die volk moet lei. God het ingegryp deur Mirjam met

melaatsheid te slaan. Mirjam moes die kamp verlaat en kon nie terugkeer voordat sy genees is nie (Núm. 12:1-16)

Melaatsheid is 'n Bybelse metafoer vir sonde. Ons is melaats met verstande wat op beginsels werk in teenstelling met God se metodes. Slegs diegene wat met God saamwerk om hulle te genees, sal die hemelse kamp kan binnegaan. Hierdie genesing is die proses om 'n mens se individualiteit te herwin, die vermoë om te dink en om vry te handel van die oorheersing van ons genetiese swakheid en volgens die beginsels van liefde, waarheid, openheid en vryheid.

Sommige verstaan hierdie werklikheid verkeerd. In plaas daarvan om op die Geneser en behandeling te konsentreer, konsentreer hulle op hul eie toestand. As hulle foute in hulself vind, betwyfel hulle hul redding. Baie van my pasiënte is vasgevang in onsekerheid oor hul redding omdat hulle steeds defekte in hulself herken. Hulle sien nie dat die probleem nie een is van foute uit die verlede of selfs van voortdurende stryd nie, maar van deelname aan die genesingsproses.

Die Sleutel Is Om Op Die Lewenspad Te Bly

Veronderstel dat jy siek geword het van longontsteking in albei jou longe, en dat jou simptome ernstige koors, kortasemheid en al hoe minder krag is. As jy niks doen nie, sou jy nie op pad wees na die dood nie?

Maar as jy dokter toe gaan en met behandeling begin wat antibiotika insluit, sou jy nie die lewenspad betree het nie? Verwag jy dat jy dadelik gesond sal word op die dag dat jy die pad van die dood verlaat en die lewenspad begin (met antibiotika begin)? Natuurlik nie. Maar begin die genesing op die dag waarop jy antibiotika begin? En solank jy op die lewenspad bly (jou antibiotika neem en jou dokterafsprake nakom), kan jy gerus aanvaar dat 'n gesonde uitkoms gewaarborg word.

In die proses van herstel van longontsteking, sal jy waarskynlik meer koors, kouekoors, sweet en lelike dinge ophoes. Is sulke simptome 'n bewys dat jou toestand erger word? Of kan jy eintlik meer slym ophoes nadat jy met die antibiotika begin, terwyl die medisyne die infeksie begin aanval?

As ons die lewenspad betree en saam met God begin werk vir die genesing van ons verstand, hoes ons dikwels skadelike dinge uit op die pad. Gebreke aan karakter kom dikwels na vore en foute word begaan. Maar daardie foute dui nie op 'n verlies aan redding nie. In plaas

daarvan verteenwoordig hulle dikwels die stryd teen en verdrywing van sulke gebreke uit die karakter.

Wanneer jy met die antibiotika begin om jou longontsteking te behandel, en dan besluit om jou medisyne te staak en nie meer die dokter te besoek nie, wat sal dan gebeur? As ons ophou om saam met Christus te wandel en ook saam met Hom te werk vir genesing van ons verstand, wat sal dan gebeur?

Dokters maak nie hul pasiënte dood wat nie volhou met die behandeling nie, maar te dikwels sterf die pasiënte. God maak nie sy opstandige en oproerige kinders dood nie, maar hulle vergaan ook. Net soos die loon van die nie-nakoming van mediese behandeling die dood is, is die loon van die sonde ook die dood. Albei is die onvermydelike gevolg van die keuse van 'n selfvernietigende weg.

Die dood tref die goddelose as gevolg van hul eie skending van die universele beginsels wat die lewe beheer - omdat hulle die wette van liefde en vryheid aanhoudend ignoreer. Onthou dat albei wette nie wetgewing is nie, maar is soortgelyk aan die wet van swaartekrag - 'n konstante werklikheid in die heelal. As gevolg van die onkunde van die mensdom oor hierdie kwessies, het God genadiglik tussenbeide getree om die oes van die gevolg van die oortreding van die wette van liefde en vryheid op te skort, en in plaas daarvan die mens 'n geleentheid tot bevryding gebied.

God Skort Die Gevolge Vir 'n Tyd Op

Stel jouself voor bo-op die *Empire State*-gebou. God het gesê: “Die dag as jy van die *Empire State*-gebou afspring, sal jy sekerlik sterf.”

Gou kom Satan, in die vorm van 'n arend (in plaas van 'n slang), verby gesweef en stel God se betroubaarheid in twyfel. “Het God regtig gesê die dag as jy spring, sal jy sterf? O, nee, jy sal nie. Kyk vir my. Ek kan vlieg omdat ek gespring het. God probeer jou net weerhou dat jy ook nie vlieg nie.” So jy spring. Wat 'n opwinding. Die lug jaag verby, die spoed neem toe, en jy vlieg beslis. Maar dan merk jy op dat jy net een kant toe vlieg - reguit af. Oorwin deur vrees, besef jy dat as dinge nie verander nie, jy sekerlik sal sterf.

Soos vrees jou oorweldig, reik God skielik uit en keer hy jou in die lug. Soos hy die gevolge opskort, gee Hy jou genadiglik die geleentheid om deur 'n venster te stap en te leef. Hy het selfs sy

Seun gestuur om van die gebou af gegooi te word om te demonstreer wat gebeur. Maar hierdie keer het God homself weerhou en die gevolge vir sy Seun nie opgeskort nie. En terwyl ons Christus hoor sê, “My God, My God, waarom het U my verlaat,” sien ons dat die oortreding van die wet van swaartekrag, in plaas van 'n verhewe bestaanstoestand, tot die dood lei, en as 'n natuurlike gevolg, nie 'n opgelegde boete nie.

Maar as jy aanhoudend vir God sê dat Hy uit jou lewe moet bly, en as jy sy versoeke herhaaldelik weier om deur die venster te stap en daarop aandrang om jou eie gang te gaan, sal Hy jou vryheid respekteer en jou laat doen soos jy wil. En wanneer Hy jou laat gaan, sal jy tot jou dood val, die natuurlike gevolg van die oortreding van God se universele wet.

God Is Nie Soos Sy Vyande Hom Uitgebeeld Het Nie

Die teorie dat God onvergewensgesind is en dat hy gepaai moet word, omskep Hom in 'n arbitrêre diktator en dat opofferings Hom behaag. Dit skep 'n verskil tussen die Vader en die Seun, veral as jy onthou dat hierdie teorie Christus ook uitbeeld as 'n barmhartige middelaar wat by sy wraakgierige Vader pleit in 'n poging om ons te beskerm teen die toorn van die Vader. Diegene wat geweier het om hul *rede* oor te gee, het hierdie teorie tereg verwerp.

Ongelukkig het ons as Christene al te dikwels gefaal om die waarheid dat God nie so is nie, effektief aan te bied, en het baie die idee van die Godheid heeltemal laat verwerp. Ons het gefaal om die waarheid te verklaar dat Christus God se gesant, verteenwoordiger en ambassadeur is, wat vir ons die waarheid oor God en sy metodes en beginsels bring. Ons het vir baie die keuse gelaat om hul *rede* oor te gee of God te verwerp. Gegewe die twee keuses, verkies baie mense om 'n godheid te verwerp wat vereis dat iemand eerder hul *rede* moet oorgee as om 'n irrasionele geloofstelsel te aanvaar.

Die goeie nuus, soos verwoord in hierdie boek, is dat God nie so is nie. Hy respekteer werklik ons individualiteit, ons vermoë om te dink en te redeneer. As ons hierdie waarheid verstaan en so 'n God begin vertrou, verlaat ons die pad van die dood en betree die lewenspad. En nadat ons op die lewenspad begin het en met die Here saamgewerk het vir die genesing van ons verstand, bly daar nog een rede oor waarom die regverdige is.

Vierdens: 'n Getuie

Die eerste hoofstuk van die boek Job laat ons toe om agter die sluier te kyk om die oorlog te sien wat in die hemel gevoer word. Die toneel begin met God wat op sy troon sit. Rondom Hom het die seuns van die more, God se intelligente wesens van regoor die heelal, versamel.

Gou kom Satan van die aarde af waar hy op die aarde rondbeweeg het. Dan doen God iets verstommends. Hy maak 'n oordeel oor Job en sê vir Satan, “Het jy my kneg Job gesien? Hy is volmaak en regverdig in al sy weë. Daar is niemand op die aarde soos hy nie.” Maar Satan antwoord, “O, nee, hy is nie. Job gee net voor dat hy regverdig is omdat U hom goed betaal. Neem U omkoopgeld weg, en ons sal sy ware karakter sien. Hy sal U in U aangesig vloek.”

Nou begin die stryd. Wie praat die waarheid, God of Satan? Die belangstelling van die seuns van die more is verhoog toe hulle die Here hoor verklaar, “Goed Satan, Job is in jou hande. Jy kan met hom alles doen wat jy wil, behalwe om hom dood te maak.”

Dit het Satan vry gestaan om Job te behandel soos hy wou. En wat het hy gedoen? Hy kon Job 100 keer meer rykdom gegee het as wat hy reeds besit het, maar hy het nie. Omdat Satan die vernietiger is, het hy die man se rykdom, kinders en gesondheid onmiddellik uitgewis. Sodoende openbaar Satan aan die heelal wat toekyk dat hy - nie God nie - die vernietiger is. Waarom sou die Here so iets toelaat?

Baie mense neem aan dat Job se verhaal dien as illustrasie vir hoe die regverdige lyding verduur. Meer akkuraat, gaan dit oor die universele oorlog tussen goed en kwaad. Engele kan nie harte en gedagtes (verstand) lees nie. As hulle kon, sou Satan nooit eenderde van hulle mislei het tydens die eerste konflik in die hemel nie. Toe God Job regverdig verklaar het, het Satan anders beweër. Die engel kon nie vasstel wie die waarheid praat nie. As Job sou toegee aan Satan se versoeking om God te vervloek, sou Satan hom kon wend tot die aanskouende heelal en verklaar: “Kyk, ek het julle gesê. God was verkeerd oor Job, en Hy is ook verkeerd oor my. Julle kan nie vertrou wat Hy sê nie.”

Die kwessies wat in die boek Job ter sprake is, is enorm. Maar Job was so 'n betroubare vriend van God dat hy hierdie vriend van Hom na die getuiebank van die heelal kon roep om te sê wat reg is oor Hom. *Somtyds* ly die regverdige as getuies, wat die verskil tussen die twee

antagonistiese motiewe demonstreer: God se metodes van liefde en vryheid, en Satan se maniere van selfsug, geweld en dwang.

God Bied Ware Vryheid

God se regering bied ware vryheid. Hy laat individue toe om hul *wil* openlik ten goede of ten kwade uit te oefen en sodoende aan almal - sowel die toeskouende heelal as ons - te openbaar wat gebeur as mens Satan se metodes bo God s'n verkies.

Soos ons gesien het in die lewens van baie van die pasiënte wat in hierdie boek bespreek word, kom pyn en vernietiging voor wanneer God se metodes geïgnoreer word. Die Here laat toe dat sulke pynlike gebeure plaasvind omdat Hy werklik vryheid bied. Terselfdertyd onthul die misbruik van ons vryheid egter die verskil tussen God se metodes en die van Satan.

God wil hê dat ons die pad van gesondheid, die pad van die lewe, die pad van die liefde en vryheid moet sien, en dan sy metodes vrylik moet kies en leef. Dit is slegs deur die vrye uitoefening van ons *wil* om die waarheid te kies dat ons herstel van die probleme wat ons lastig val.

Dit is waar dat ons nie die krag het om onself van sonde te bevry nie. Maar wanneer ons die *wil* uitoefen en vrylik kies wat reg is, deurdrenk God die verstand met goddelike energie en die nodige krag om vry te kom van vernietigende lewenspatrone. Soos die apostel Petrus gesê het, word ons "... deelgenote kan word van die goddelike natuur ..." en leef ons in harmonie met God en sy metodes (2 Petr. 1:4). Dan word ons ware soldate van Christus, bereid om gewond te word, indien nodig, om die waarheid te openbaar en die oorlog te wen.

My vriend Graham Maxwell het dit so gestel, "Ek glo dat die belangrikste van alle Christelike oortuigings die een is wat vreugde en versekering aan God se vriende oral bring - die waarheid oor ons hemelse Vader wat bevestig is teen die geweldige koste van die lewe en dood van sy Seun.

"God is nie die soort persoon wat sy vyande hom uitgemaak het nie - arbitrêr, onvergewensgesind en hard. God is net so liefdevol en betroubaar soos sy Seun, net so gewillig om te vergewe en te genees. Alhoewel ons Skepper oneindig in majesteit en krag is, is hy 'n ewe genadige persoon wat niks hoër ag as die vryheid, waardigheid en individualiteit van sy intelligente wesens nie - dat hulle liefde, hul geloof, hul bereidwilligheid om te luister en te gehoorsaam, vrylik

gegee kan word. Hy beskou ons selfs nie as dienaars nie, maar as vriende. Dit is die waarheid wat deur al die boeke van die Skrif geopenbaar word. Dit is die ewige Goeie Nuus wat die vertrou en bewondering van God se lojale kinders regdeur die heelal wen.

Soos Abraham en Moses - diegene van wie God gepraat het as sy vertroude vriende - wil God se vriende vandag goed en die waarheid oor ons hemelse Vader praat. Hulle begeer as die hoogste aanbeveling, die woorde van God oor Job, 'Hy het van My gesê wat reg is.'"¹⁹

Ek wonder wat my pasiënt in die inleiding sou gesê het as ek hierdie waarhede met haar sou gedeel het. Hoe sou Sy gereageer het as Sy sou besef dat God haar nie misbruik het nie? Hoe sou Sy voel om te weet dat God self gely het om haar te bereik? En hoe sou dit haar lewe verander het om te ontdek dat Hy haar wou genees? Ek dink dat Sy verlig en bly sou gewees het. Die belangrikste van alles is, ek dink Sy sou van so 'n God gehou het.

*“Daar is 'n weg wat vir 'n mens reg lyk,
maar die einde daarvan is weë van die dood.” (Spr. 14:12)*

Die Pad van die Dood

Soos ons herhaaldelik ontdek het, is die probleem met sonde dat dit vernietig. Oortredings van God se wet van liefde en vryheid lei natuurlik tot skade aan ons vermoë om te redeneer en te dink. Ons verloor die vermoë om te onderskei wat gesond en ongesond is, wat reg en verkeerd is.

Wanneer ons skadelike gedrag kies, verswak ons die *gewete* geleidelik sodat dit nie meer sensitief is vir die verbreking van God se wet van liefde en vryheid nie. As ons ons morele houding verloor, word ons soos onnadenkende diere wat deur passie en wellus gedryf word.

As ons in opstand volhard, word ons so beskadig dat geen waarheid 'n impak sal hê nie, omdat sonde die vermoëns van *rede* en *gewete* onherroeplik vernietig het. Satan se doel is om ons hoër verstandelike vermoëns te vernietig, die *rede* te onttoon, ons *gewete* te verdraai of te vernietig en die *wil* met die hartstogte en gevoelens te beheer. Dit is die weg van die dood.

Wanneer die vermoëns van die verstand wat op die waarheid reageer, vergaan het, kan God niks meer doen om ons te red nie. Ons is buite sy bereik, en dis met hartseer dat Hy ons die gevolge van ons keuse laat pluk. Hy laat ons die doodspad volg.

Waarheid Betree Die verstand Deur Rede En Gewete

Christus het gesê, "... die waarheid sal julle vrymaak." (Johannes 8:32) Maar Satan het geen waarheid van sy eie nie, en doen alles in sy vermoë om te keer dat God se waarheid ons begrip bereik. Hy doen dit op verskeie maniere. Eerstens probeer hy die *rede* en *gewete* vernietig, want dit is alleen deur hulle wat die waarheid in die gedagtes (verstand) kom. Sonder *rede* en *gewete* is ons nie in staat om die waarheid te verstaan nie en is ons dus hulpeloos in ons stryd vir vryheid.

Wedersydse Eksklusiewe Oortuigings Vernietig Rede

Een van die metodes wat Satan gebruik om die *rede* te vernietig, is om mense te oortuig om dinge te glo wat 'n teenstelling is en wat nie sin maak nie. Om sy doel te bereik, beïnvloed hy hulle om hul *rede* te verontagsaam, sodat hulle twee dinge aanvaar wat nie tegelyk waar kan wees nie.

Satan gee byvoorbeeld die waarheid te kenne dat God liefde is deur ons aan te spoor om te glo dat Hy kies wie gered sal word en wie verlore sal gaan, en dring daarop aan dat ons geen vrye keuse in die saak het nie. Soos ons voorheen gesien het, *kan* liefde *nie* sonder vryheid bestaan *nie*. Daarom is die twee oortuigings onderling uitsluitend. Albei kan nie tegelykertyd waar wees nie, en die enigste manier om albei te glo, is om die *rede* oor te gee. In so 'n situasie rasionaliseer ons die teenstrydigheid deur te sê: “Ek neem dit aan in geloof,” wat, soos ons gesien het, glad nie geloof is nie.

Die Jeugleraar En Die Malvalekker-mannetjie

'n Jong predikant het sy bes gedoen om die wonders van die hemel uit te beeld terwyl hy 'n naweek-seminaar gehou het. Hy het 'n heerlike beskrywing gegee van die onvoorspelbare genot wat in die hemel op ons wag en die ewige liefde van God vir ons. Dan, in skielike kontras, vertoon hy 'n malvalekker wat aan 'n tou hang. Terwyl hy die malvalekker-mannetjie aan die brand gesteek het, het die jeugleraar die pyn en lyding wat God sou toedien aan almal wat weier om gered te word, in aaklige besonderhede beskryf. Hy het vir die jongmense gesê dat die Here baie moeite gedoen het om sy liefde vir ons te betoon, maar as ons weier om ons lewens aan Hom oor te gee, sal Hy gedwing word om te martel en te vernietig.

Maar die jeugleraar se demonstrasie bied 'n antitetiese geloof. As ons ons *rede* gebruik, sou ons beseft dat God nie terselfdertyd die liefdevolle Vader en die dreigende vernietiger kan wees nie. As Hy met ons met intimiderende metodes omgegaan het, sou ons reaksie op Hom gedwonge wees eerder as vrylik. So 'n verhouding kan nie waar wees nie omdat dit God se vryheidswet sal oortree en opstand tot gevolg sal hê. 'n Mens kan die jeugleraar se posisie slegs glo deur die *rede* te onttroon.

Wanneer Die Lewegewer Laat Los ...

As God nie dreig om die onberouvolle te vernietig nie, wat sal Hy dan doen met diegene wat Hom verwerp? Dit is regtig baie eenvoudig. Hy neem die enigste liefdevolle aksie wat hy kan: Hy laat hulle gaan, en wanneer die lewegewer iemand laat gaan of los, dan sterf hulle.

Dink aan 'n man wat van die werk af kom en verpletter is as sy vrou vir hom sê dat sy hom vir 'n ander man agterlaat. Hoe kan die man reageer?

Sê nou hy gryp haar, sleep haar na die kelder, bind haar aan die muur, sit 'n geweer teen haar kop en sê, “Al wat ek wil hê, is jou liefde. Maar as jy weier om my lief te hê, sal ek deur my liefde gedwing word om jou dood te maak”? Hoe sou sy reageer? Sou sy groter liefde voel of 'n groter begeerte hê om weg te kom?

Sulke behandeling oortree duidelik die wet van vryheid en lei tot groter rebellie, nie tot groter liefde nie. Aangesien die man nie sy vrou met sulke taktieke kan wen nie, wat kan hy doen? As hy haar vra om te bly, kan hy sy liefde toon in daad. Hy kan selfs 'n gesant na sy vrou laat gaan en probeer om haar te oortuig om te bly. Maar as sy na al sy pogings daarop aandring om hom te verlaat, wat is die enigste liefdevolle en regverdige roete wat hy kan volg? Laat haar gaan.

As ons daarop aandring om God te verlaat, ten spyte van al sy pogings om ons terug te wen, is die enigste liefdevolle en regverdige ding wat Hy kan doen om ons vry te laat. En as die Lewegewer dit doen, sterf ons.

God se loslating, omdat Hy ons prysgee om die gevolg van ons keuse te pluk, is wat die Bybel sy toorn noem. In Romeine 1 sê Paulus drie keer (verse 24, 26 en 28) dat God se toorn “hulle oorgegee het”. Toe ek hierdie moontlikheid vir die eerste keer oorweeg het, was dit vir my baie moeilik om te aanvaar, want ek het my hele lewe lank geleer dat God eendag sy mag sou gebruik om te straf en te vernietig. Die vloed, Sodom en Gomorra, die dood van die eersgeborenes van Egipte, en baie ander sulke verhale in die Ou Testament, ondersteun die idee dat God sou straf.

Maar wat ek toe nie verstaan het nie, was wat God eintlik vir Adam en Eva gesê het, “As julle die vrugte van die boom in die middel van die tuin eet, *sal julle sekerlik sterwe*”. (Gén.. 2:17) Die Here het nie aangekondig: “Ek sal jou doodmaak nie.” Met ander woorde, Hy het gesê,

“As jy ongehoorsaam is, sal jou optrede jou so verander dat dit tot jou dood sal lei. As jy daarop aandring om My te verlaat, sal Ek jou laat gaan. En omdat Ek die bron van jou lewe is, sal jy vergaan as jy van My skei. Die natuurlike gevolg van die oortreding van my wet van liefde en vryheid is selfvernietiging.”

Ek het ook vergeet dat slegs een Persoon in die geskiedenis die dood gesterf het wat God vir Adam en Eva vertel het, die dood wat die loon van die sonde is en wat die gevolg is van skeiding van God - die dood van die sondaars. Al die voorbeelde wat ek vroeër gebruik het om dit te verstaan (die Vloed, Sodom en Gomorra, die eersgeborene van Egipte) was nie van toepassing nie, want elkeen van die mense sal eendag opgewek word, hetsy in die opstanding van die lewe of in die verdoemenis (Openb. 1:7).

Ek moes na die kruis kyk en ontdek wat met Christus gebeur het. Ek moes sien hoe God die “Een wat sonde geword het, al ken Hy geen sonde nie” behandel het. Aan die kruis het God sy Seun as 'n onberouvolle, ongeneeslike sondaar behandel.

Christus het die sondaar se plek aan die kruis ingeneem en van die Vader ervaar wat die onberouvolle uiteindelik by die finale oordeel sal verduur. En wat het God aan die kruis aan sy Seun gedoen? Hoe het Christus gepleit? “My God, My God. Hoekom martel jy my? Hoekom My Slaan? Hoekom vuur op my neer laat reën?” Nee! “My God, My God. Waarom het U My laat gaan, My verlaat, My opgegee” (sien Matt. 27:46; Rom. 4:25).

Die getuienis ondersteun dit, wat uiters redelik is om te glo, dat 'n liefdevolle God diegene sal vrylaat, wat vryelik verkies om van Hom te skei. Hy laat hulle toe om weg te gaan omdat hulle so lank in opstand aangehou het dat hulle buite genesing is. Deur te weier om die fakulteite te gebruik wat op die waarheid reageer, het hulle hulself vernietig. Hulle sterf as gevolg van hul eie keuse, nie aan die hand van 'n woedende en wraaksugtige God nie.

Satan Se Massa-bedrog

Satan is so 'n oortuigende leuenaar dat hy 'n groot bedrog teen die grootste deel van die Christendom gepleeg het. Jesaja 33:14 sê vir ons dat “In Sion sidder sondaars van ang; bewing pak hulle wat vervreemd is van God, beet: ‘Wie van ons kan by 'n verterende vuur vertoef? Wie

van ons kan by 'n ewig brandende vuurherd vertoef?’” Baie Christene kom tot die gevolgtrekking dat hierdie gedeelte die hel in gedagte het.

Maar wie sê die Bybel, sal daar eintlik woon? Die volgende vers antwoord, “Hy wat eerlik leef en spreek wat reg is, wat wins uit afpersing afwys, wat sy handpalms daarvan weerhou om omkoopgeld te aanvaar, wat niks van bloedvergieting wil hoor nie, niks wat boos is, wil aanskou nie ...” (vers 15, DV).

Moet ons die gedeelte bloot in “geloof” benader? “God het dit gesê. Ek glo dit. Dit bevestig dit.” Of moet ons vrae vra?

As ons die Bybel as geheel neem, begin in Genesis en gaan dan regdeur die Bybel, ontdek ons iets wat die heel interessantste is. In Eksodus 3, toe God met Moses uit die doringbos praat, brand die doringbos. In Eksodus 24:17, toe God op Sinai verskyn, lyk die heerlijkheid van die Here soos 'n “verterende vuur”.

Tweede Kronieke 5:13, 14 vertel ons dat toe Salomo se tempel ingewy is, God afgekom het en dat die priesters weens die glans van sy heerlijkheid nie die tempel kon binnegaan nie. Esegïel 28 verklaar dat Lucifer voor sy val tussen die *vurige* gesteentes van God se teenwoordigheid geloop het.

Tweede Tessalonisense 1 verklaar dat die helderheid van Christus se koms die goddelose tot niet maak. Eerste Timóteüs 6:16 beskryf God wat lewe in ontoeganklike lig. Hebreërs 12:29 kondig aan dat “onse God 'n verterende vuur is”. En in Openbaring 21 leer ons dat die nuwe hemel en die nuwe aarde die son en die maan nie nodig het om die aarde te verlig nie, want die teenwoordigheid van God sal die lig daarvan wees. Wat beteken dit alles?

Satan se groot bedrog - die een wat die oorgrote meerderheid Christene aanvaar het - is dat die plek waarheen jy nie wil gaan nie en die plek waar jy nie wil wees nie, die plek is van ewige verbranding en verterende vuur. *Maar daardie plek is God se teenwoordigheid.*

God se lewegewende heerlijkheid verteer almal wat nie met Hom in harmonie is nie, maar genees almal wat in harmonie is. Sy lewegewende heerlijkheid sal die regverdiges transformeer, soos dit aan Moses gedoen het toe hy op die berg in God se teenwoordigheid was. Toe Moses van Sinai afkom, straal hy God se heerlijkheid so uit dat die Israëliete hom smeek om 'n sluier te dra omdat hulle dit nie kon verdra om na hom te kyk nie (Ex. 34:35).

Christus het dieselfde werklikheid getoon net voor sy kruisiging. Op pad na die kruis het Jesus geopenbaar dat die vuur nie vernietig nie. Hy het deur die verterende vuur en die ewige verbranding by die Berg van Verheerliking geloop. Daar het God se vurige heerlikheid Christus omhul. En wat het gebeur? Het die vuur Christus verbrand? Was hy seergemaak? Nee! Omdat Christus sonder sonde was, was die vuur skadeloos. Christus het geopenbaar dat die vuur nie vernietigend is nie. Dit is sonde wat vernietig. Sonde vernietig die sondaar, nie God nie.

Die waarheid wat in die Skrif aangebied word, is eenvoudig. God gee aan almal 'n vrye wil. As ons kies om sy metodes te verwerp, vernietig ons ons vermoë stadig om te *redeneer*, verblind ons *gewete* en verloor ons die vermoë om onself te regeer. Ons begin metodes verkies van selfsug, geweld, uitbuiting, bedrog en geheimhouding in plaas van waarheid, liefde, openheid en vryheid. In die proses neem ons onself so uit harmonie met God dat sy teenwoordigheid 'n verterende vuur word.

Die goddelose sal sterf as gevolg van die feit dat hulle ongeskik is om te bestaan in die teenwoordigheid van God se lewegewende heerlikheid, nie as gevolg van die opgelegde straf deur 'n magtige heerser nie. Maar diegene wat met God saamgewerk het vir die herstel van sy beeld daarbinne - wat weer werk vanuit beginsels van liefde, waarheid, openheid en vryheid - word getransformeer deur sy teenwoordigheid en sal vir ewig lewe in sy lewegewende glorie, die ewige brandende en verterende vuur.

God Wil Hê Dat Ons Moet Glo Op Grond Van Bewyse

Ons vind baie oortuigings in die Christendom wat gewoonlik eksklusief is en bydra tot die vernietiging van die *rede* en die *gewete*. God wil nie hê dat ons iets moet aanvaar waarvoor Hy ons nie voldoende bewyse gegee het nie, bewyse wat 'n beroep op ons *rede* het. Om te glo sonder bewyse is onredelik en kan slegs gedoen word as die *rede* onttoon is.

Maar wedersyds-uitsluitende oortuigings is nie die enigste manier om *rede* en *gewete* te vernietig nie. Een van Satan se grootste prestasies is om Christene sover te kry om die aktiwiteite wat die *rede* onttoon, as deugsam te leer. Ek het die geleentheid gehad om net so 'n gebeurtenis van naderby en persoonlik te ervaar.

Drie Dae Van Verwarring

Ek het etlike jare gelede 'n uitnodiging ontvang om 'n naweek-seminaar by te woon wat geborg is deur 'n interkerklike groep Protestantse Christene. Die enigste rede waarom ek dit oorweeg het, was dat verskeie borge onder my goeie vriende was.

Voordat ek die metodes wat hierdie naweek gebruik was, beskryf, moet ek verklaar dat ek van mening is dat diegene wat die naweek georganiseer het, nie heeltemal verstaan het wat hulle doen nie. Die plaaslike organiseerders was 'n opregte groep Christene wat vriendelik, beleefd, entoesiasies en vriendelik was. Maar hulle het nie die prosedures vasgestel wat in die seminar gebruik sou word nie. In plaas daarvan het hulle bloot die riglyne gevolg wat deur 'n ouerorganisasie opgestel is. Daarom glo ek dat hulle nooit regtig die belangrikheid deurdink het van wat hulle besig was om te doen nie.

Ek is heeltemal oortuig dat almal wat daardie naweek betrokke was, opreg was in sy of haar begeerte om te werk vir die opheffing van Jesus Christus. Opregtheid is egter nie altyd voldoende nie.

Voor sy Damaskus-padervaring het Saul van Tarsus opreg probeer om bekeerlinge tot die Judaïsme te wen, maar hy het metodes van geweld en intimidasie gebruik. Toe Paulus vir Christus evangeliseer na aanleiding van sy ontmoeting met Christus in Damaskus, het hy Romeine 14 geskryf waarin hy hierdie opinie oor godsdienssake uitspreek, “Laat elkeen in sy eie verstand ten volle oortuig wees.” (Rom. 14:5, NRSV) Paulus het geleer dat God se metode die waarheid was wat in liefde gespreek word en wat ander vrylaat om tot hul eie gevolgtrekking te kom. Enige metode wat die individu se vryheid om te dink en te kies, vernietig, maak uiteindelik oorlog teen God, ongeag hoe opreg die persoon is wat dit gebruik.

Die verklaarde agenda van die naweek was om 'n mens se verhouding en wandel met God te verbeter, terwyl jy eenheid onder Christenbroers opbou - 'n doel wat ek van harte steun. Maar nog voordat die vergaderings begin het, het daar kommer in my gedagtes (verstand) ontwikkel. Op my vrae oor wat beplan is, het ek ontwykende antwoorde gekry of is ek aangespoor om nie te vra nie en aangemoedig om eerder net te wag en te sien.

Hulle dubbelsinnigheid het my gepla omdat ek geweet het dat God deur 'n oop regering werk. Ek het die eerste hoofstuk van Job onthou, waarin God sy sake gedoen het met die hele

heelal wat toekyk. En ek het gedink aan Jesus se reaksie tydens sy verhoor voor die Sanhedrin toe die hoëpriester Hom oor sy werk ondervra, “Ek het in die openbaar met die mense gepraat. Ek het hulle altyd in die sinagoges en in die tempel geleer, waar al die Jode bymekaar kom; en Ek het niks in die geheim gesê nie.” (Joh. 18:20, NAV)

Ek het geweet dat God openheid en ondersoek aanmoedig, want as jy die waarheid aan jou kant het, het jy niks om weg te steek nie. Ek het ook besef dat Satan geheimhouding en ontduiking gebruik. Omdat hy geen waarheid het nie, moet hy soveel wegsteek as wat hy kan.

Maar my vriende en diegene met wie ek tydens die seminaar kennis gemaak het, was goeie, ordentlike, liefdevolle mense, en ek was oortuig dat hulle geen slegte motiewe gehad het nie. Daarom het ek my bekommernisse oor die geheimhouding opsy gesit en planne gemaak om dit by te woon.

Hierdie spesifieke seminaar is gereël met baie spesifieke reëls wat redelik rigied toegepas was. Die mans was een naweek stilletjies weggeneem, gevolg deur vroue die volgende. Die deelnemers het op busse geklim en hulle het ongeveer 90 kilometer gery na 'n verlate skool in 'n afgeleë gebied wat vir sulke toevlugsoorde gebruik is. Die deelnemers kon nie hul motors, selfone of biepers saamneem nie.

Nadat hulle daar aangekom het, moes hulle hul polshorlosies opsy skuif. Dan moes hulle 'n baie gestruktureerde skedule volg en daar is van hulle verwag om spesifieke take te voltooi en aan eksplisiete vereistes te voldoen. Gesamentlike groepaktiwiteite het opdragte ingesluit soos lukrake paring vir een-tot-een gebed. Daarbenewens het die deelnemers 'n handboek ontvang wat gespesifiseerde voordragte, verse en mantras bevat, wat almal voor elke vergadering moes voordra.

Etenstye was beheer en die slaap gereguleer. Omdat hulle geen horlosies gehad het nie, het baie gou hul gevoel vir tyd verloor. Trouens, hul biologiese horlosies het gou-gou uit tyd geraak. Hul individuele ruimte is ook van hulle weggeneem. Deelnemers was in 'n barakagtige omgewing met 20 persone in 'n kamer en gedeelde badkamers ingedeel. Diegene wat die seminaar bestuur, het nooit toegelaat dat iemand alleen was nie en is ook nie tyd gegee vir alleenstudie en besinning nie.

Die personeel het almal in spesifieke groepe verdeel en is aan tafels met 8-10 individue toegewys. Alhoewel die groep aangeneem het dat almal wat aan tafel was deelgeneem het, was twee van diegene wat aan elke tafel geplaas is, geheime personeellede. Die personeellede het probeer om die vloei van die gesprek te lei in die rigting wat die organiseerders besluit het die beste was, wat die deelnemers laat glo het dat hulle dinge onderling bespreek, terwyl hulle eintlik met personeellede gesels het.

Die organiseerders van die seminaar het die subtile misleiding geregtig deur vir die geheime personeellede te sê, “As iemand julle vra of jul personeel is, moet julle nie lieg nie.” Maar die seminaar het baie moeite gedoen om te laat blyk dat sulke persone in werklikheid deelnemers was, sodat niemand die saak sou opper nie.

Hierdie wanvoorstelling van personeel as deelnemers het toegelaat dat vertrouwe op valse voorwendsels ontwikkel en het die deelnemers in 'n posisie van groter kwesbaarheid geplaas vir die voorstelle wat deur die geheime personeel aangebied is. Die seminaar het die situasie so ontwerp sodat elke potensiële weerstand wat individue kon bied, te breek en hul oortuigings binne 'n waargenome kring van vertrouwe te vorm.

Die baie geestelike, Bybelse, maar tog intellektueel onbetwisbare preekagtige aanbiedings het dit wat die organiseerders gedoen het, verder gemaskeer. Die hele omgewing het my verwar, want ek was gewoon daaraan om leerstellings en leringe vir enige moontlike gevaar te ondersoek. Maar toe ek die inhoud van die aanbiedings tydens die toevlugsoord ondersoek, kon ek baie min kritiek vind.

Omdat ek my toegespits het op die getuienisse en preke, wat oor die algemeen opbouend en inspirerend was, kon ek die groter proses nie duideliker sien nie. In werklikheid was die metodes so subtiel dat ek eers na 'n paar jaar se studie en nadenke die ongesonde metodes kon identifiseer.

Om verder te verwar en aandag af te lei, het die organiseerders die naweek gevul met geskenke van alle soorte — kos, kaartjies, briewe en veelvuldige simbole van Christus se liefde, soos duiwe, spykers of kruisies. Vanuit 'n skynbaar eindelose aanbod het hulle die geskenke gegee met die verduideliking dat hulle God se nimmereindigende liefde getoon het.

Maar verdere insig het my daaraan herinner dat God nie metodes van geheimhouding, verkeerde rigting, wanvoorstelling en beheer gebruik nie - alles gemaskeer deur oppervlakkige goedhartigheid en geskenke.

Die naweek is gereël om uitermate groepsdruk op individue uit te oefen om ooreenstemming te bereik sonder hul toestemming. Die toevlugsoord het byvoorbeeld nooit vir iemand in kennis gestel wat die agenda sou wees nie. Elke geleentheid was 'n verrassing. Niemand het die geleentheid gehad om te besin of hulle aan 'n aktiwiteit wou deelneem voordat hulle hulself in die middel daarvan bevind het nie. Teen daardie tyd was dit moeilik om te onttrek, aangesien hul vertrek 'n versteuring sou veroorsaak. Die groepsdruk het ooreenstemming verseker. Boonop, as iemand besluit om 'n aktiwiteit oor te slaan, het twee of drie personeellede hom of haar gevolg om hulle te oorrede om terug te keer. Die organiseerders het alles probeer om te verhoed dat deelnemers enige tyd alleen gehad het.

By nadenke oor die ervaring, besef ek dat hierdie metodes soortgelyk is aan dié wat in kultusse gebruik word om individuele denke af te breek en om groepkonformiteit aan te wakker. Sulke metodes is ontwerp om die individuele identiteit en die gebruik van *rede* en *gewete* te ondermyn. In plaas daarvan bevorder hulle die oorgee van individuele keuse aan die groep, sodat die groep vir die individu kan dink. Dit is vernietigend, ongeag hoe opreg die organiseerders, en/of hoe dit na Christus se optredes mag lyk. Ek dink weer aan Saul voor die Damaskus-pad. Hy was opreg in sy begeerte om God te behaag, maar tog was die metodes wat hy gebruik het eintlik satanies en het hy vir Christus vervolg. Toe Paulus sy metodes verander, word hy 'n kragtige mag vir God se saak.

Die deelnemers was voortdurend gekonfronteer met besluite, maar niks het verband gehou met wat reg of verkeerd was nie. Deelnemers moes by die meeste besluite kies tussen gedrag wat die aanvaarding van die groep sou handhaaf of tot groepverwerping sou lei.

Vir die laaste byeenkoms van die naweek is almal haastig in 'n kamer oorvol met vorige gegradueerdes van sulke seminare ingeboender. Hulle is meegedeel dat elkeen van hulle op sy beurt voor die gehoor sou verskyn en van hulle verwag sou word om hul persoonlike refleksie van wat die naweek vir hulle beteken, met die groep te deel. Hulle is nie die geleentheid gebied om dit van die hand te wys nie, maar hulle sou 'n aansienlike ophef moes maak om die getuienislewering te vermy.

Daarbenewens het 'n paar honderd mense gewag met duidelike verwagtinge oor wat 'n aanvaarbare getuienis sou wees. Dit het die vermoë verder geontermyn om 'n verslag sonder dwang en intimidasie voor te lê.

Een van die voorspelbare gevolge as die wet van vryheid oortree word, is rebellie. Maar diegene by die seminaar het geen vyandigheid of woede getoon nie. Daar was geen bewyse van onenigheid of opstand nie. Indien die wet op vryheid oortree was, waarom het daar geen duidelike rebellie ontstaan nie? En dit is hier waar die misleiding uiters subtiel word en dus des te gevaarliker.

Elke deelnemer met wie ek gepraat het, *het* 'n begeerte gehad om te rebelleer, te weerstaan en terug te trek. Sommige was duidelik ongemaakter as ander, maar almal het dit blykbaar ervaar.

Maar omdat die toerusting oorweldigend Christelik was, is die deelnemers aangemoedig om te verstaan dat hulle weerstand teen die Heilige Gees was. Hierdie regverdiging was natuurlik ver van die waarheid af. Die lede wat by die naweek-seminaar betrokke was, het gekom omdat hulle 'n verhouding met die Here wou beoefen. Toe die seminaar metodes van geheimhouding, misleiding, beheer en groepsdruk gebruik het, het elke deelnemer egter 'n gesonde, godgegewe reaksie gehad om teen sulke taktieke te rebelleer. Omdat die metodes so Christelik voorgekom het, was dit feitlik onmoontlik om presies te identifiseer waarteen hulle weerstand wou bied. Hierdie onvermoë om die ware aard van die rebellie te identifiseer (teen ongesonde metodes, nie God nie) het hulle oopgestel vir die misleiding dat enige weerstand teen God was.

Beide die aangewese en geheime personeel het hierdie verkeerde rigting aangemoedig, sodat die deelnemers maklik oortuig was om hul strewe na vryheid te onderdruk en eerder aan te pas by die groepsideaal. Die naweek het gevolglik geen openlike rebellie opgelewer nie, maar slegs 'n stadige erosie van individualiteit en 'n verswakte vermoë om te redeneer en te dink.

Die organiseerders van die naweek het ongetwyfeld op hul agenda gehad om die evangelie te versprei en Christelike liefde te verhoog. Maar hulle het nie daarin geslaag nie, want - alhoewel die naweek gevul was met Christelike musiek, gebed, sakramente en getuienisse – het hulle metodes gebruik van geheimhouding, manipulasie, bedrog, dwang en beheer.

Die evangelie (goeie nuus) oor God is dat Hy nie sulke metodes gebruik nie. Sy metodes van openheid, waarheid, liefde en vryheid lei tot die herstel van die beeld van God van binne, die versterking van die *rede*, die reiniging van die *gewete*, die ontwikkeling van selfregering, en 'n toename in vryheid en outonomie. Maar die metodes wat deur die organiseerders van die seminaar gevolg is, eerder as om die genesing van die verstand te bevorder, het ongelukkig gelei tot die verdere vernietiging van die beeld van God, want die naweek het individuele vryhede geskend en die individuele identiteit subtiel verweer.

Simbole Het Betekenis

Hoe is dit moontlik vir intelligente mense om oortuigings te hê wat wedersyds eksklusief is? Een van Satan se strategieë is om mense te oorrede om simboliek as feit te aanvaar eerder as om die betekenis van die simbole self na te streef, om metafoor as werklikheid te aanvaar eerder as om die betekenis van die metafoor te ondersoek.

Die Christendom is gevul met simbole en moeilike taal wat die aanvaarding van oortuigings bevorder wat nie sin maak nie. Kyk na die woord “regverdigmaking”. Vra 'n predikant wat dit beteken, en jy sal waarskynlik iets soos die volgende kry:

“Toe die mensdom gesondig het, het dit onder die veroordeling van God se wet geval. Die straf vir die oortreding van die goddelike wet is die dood. Maar God het ons so lief gehad dat Hy nie wou hê dat ons moes sterf nie. Daarom het Hy sy Seun gestuur om die prys te betaal deur sy bloed te stort. As jy die betaling van Christus se bloed wat namens jou gestort is aanvaar, word jy geregtig of deur God aanvaar. Jy word in die bloed gewas en jou sondes word vergewe. Nie gebaseer op jou werke nie, maar op die verdienste van Christus se betaling.”

Is dit wat regverdigmaking beteken? Onder die formaatmenu op my woordverwerking-sagteware is daar 'n opdrag “regstel” wat ek kan gebruik om die kantlyne reguit te maak. Raai wat gebeur as ek die opdrag uitvoer? Die linker- en regterkantlyn kom ooreen. Alles wat buite harmonie was, word in harmonie geplaas, alles buite orde word in orde gebring, alles buite die lyn word in lyn geplaas, alles wat verkeerd is, word reggestel. Wat is buite orde in ons sondige wêreld wat weer in orde moet wees? Wat is verkeerd wat reggestel moet word?

Toe Adam gesondig het, het God 'n sekere verandering ondervind wat Hy nou moes herstel? Natuurlik nie. God is dieselfde gister, vandag en more. Moes Christus dan nou sterf om God te paai, die Vader se houding teenoor ons te verander, om Hom te kry om ons te vergewe? Nee! “God het die mensdom só liefgehad dat Hy sy enigste Seun gegee het” (Joh. 3:16, NLV). “God in Christus die wêreld met Homself versoen het” (2 Kor. 5:19). “As God vir ons is, wie kan teen ons wees?” (Rom. 8:31) Christus het gesê: “Wie My gesien het, het die Vader gesien.” (Joh. 14:9, DV). Christus is 'n “presiese ewebeeld” van die Vader (Hebr. 1:3, NLV). Daar was nooit 'n probleem met God nie. Hy was nog altyd aan ons kant.

Maar toe Adam gesondig het, het hy verander? Ja! Sy gedagtes (verstand) het opgehou om op gesonde maniere te werk. Toe hy nie meer op God vertrou of sy metodes en beginsels van regering waardeer nie, het hy selfsugtig geword.

Wat reggestel moes word, was die menslike hart en verstand. Om te *regstel*, beteken eenvoudig om ons harte en gedagtes (verstand) in harmonie met God s'n te herstel, om teruggewen te word tot liefde en vertrou. Maar dit kan slegs gebeur deur die waarheid oor God se liefde te openbaar. Dan sal elke persoon die verantwoordelikheid dra om te oorweeg en vryelik te besluit om hierdie waarheid te aanvaar of te verwerp.

Baie simbole in die Christendom word verkeerd verstaan en lei tot die onttroning van die *rede*. Dink aan wat dit beteken om in die bloed gewas te word of deur die bloed gereinig te word? Word ons regtig in rooi bloedselle gewas? Natuurlik nie. Waarvoor staan die beelde dan?

Bloed is 'n Bybelse simbool van lewe (Lev. 17:11). Christus se lewe openbaar die waarheid oor God en ontbloot die leuens wat Satan oor Hom vertel het. Diegene wat hierdie waarheid verstaan en aanvaar, se gedagtes (verstand) word gewas of gereinig van die verdraaiings en wanvoorstellings oor God. As hulle weer op Hom vertrou, begin hulle sy metodes toepas.

Wat doen bloed in die liggaam? Dit bring lewe (suurstof en voedingstowwe) en verwyder die dood (koolstofdiksied en afval). Aanskou die rol van die waarheid oor God, soos geopenbaar in die lewe en dood van Christus (die bloed van Christus). Dit bring lewe (waarheid) en verwyder die dood (leuens). Om deur die bloed gewas te word, beteken dat die verstand herstel word deur die waarheid soos dit in Christus geopenbaar word.

Hebreërs 2:14 bied verdere insig in hierdie proses: “Aangesien die kinders dan vlees en bloed deelagtig is, het Hy [Christus] dit ook op dieselfde manier deelagtig geword, sodat Hy deur die dood hom tot niet kon maak wat mag oor die dood het - dit is die duiwel.” Het jy geweet dat die duiwel die mag van die dood besit? Wat is daardie krag?

Johannes 17: 3 gee die antwoord in Christus se eie woorde: “En dit is die ewige lewe: dat hulle U ken, die enigste ware God, en Jesus Christus, wat deur U gestuur is.” (NAV) As om God te ken, die ewige lewe is, wat sou die ewige dood dan wees? Om God nie te ken nie! Wat is dan Satan se mag? Die leuens wat hy oor God vertel wat ons glo, weerhou ons daarvan om Hom te ken.

Die bloed van Christus simboliseer die waarheid wat geopenbaar is in Christus se lewe en dood wat die leuens van Satan vernietig. Die waarheid maak ons vry. Dit genees ons verstand en herstel ons verhouding met die Vader.

Binne die Christendom vind ons baie ander voorbeelde van verkeerde of onverstaanbare taal en simboliek. Dink aan enkele voorbeelde wat jy ken. Soek dan na hul ware betekenis.

Ses Tekens Dat Rede Vernietig Word

Aangesien die *rede* op baie maniere onttron kan word, moet ons 'n paar tekens ondersoek wat aandui dat die *rede* van sy bedoelde rol verwyder word. Hieronder is ses algemene tekens wat dikwels opduik as die *rede* nie betrokke is nie.

1. God Het Dit Gesê, Ek Glo Dit, En Dit Bevestig Dit

Baie mense vertoon simptome wat daarop dui dat hulle hul *rede* laat kantel het en die vermoë verloor het om self te dink. Miskien het jy al iemand hoor sê, “God het dit gesê, ek glo dit, en dit bevestig dit.” Alhoewel dit baie geestelik klink en voorkom soos “'n weg wat vir 'n mens reg lyk,” lei dit op die ou end tot die dood, want dit onttron die *rede* en benadeel die persoon se vermoë om waarheid te herken. Dit maak voorsiening daarvoor om enigiets te glo.

Wil God hê dat ons moet glo net omdat Hy so sê? Of verkies Hy dat ons glo omdat die waarheid aan sy kant is, en ons die waarheid verstaan het? Enigiemand kan aansprake maak, maar net God het die waarheid. Dink na oor die Bybelteks wat verklaar, “God is liefde” (1 Joh.

4:8). Hoe weet ons dat God liefde is? Omdat die Bybel sê, “God is liefde”? So 'n stelling is slegs 'n verklaring, en Satan kan 'n soortgelyke verklaring maak.

Die manier waarop ons weet dat God liefde is, is nie net die feit dat God gesê het, “Ek is liefde” nie, maar as gevolg van die bewyse wat Hy gelewer het om sy liefde te openbaar. Dink aan die menigte verhale wat in die Bybel gevind word wat sy geduldige verdraagsaamheid, sy barmhartigheid, sy genade en sy voortdurende voorsiening vir ons planeet toon, wat uitloop op Christus se dood aan die kruis as die oorweldigende bewys van goddelike liefde.

God hoef nie op proklamasies of slagspreuke te vertrou nie, want Hy het die bewyse aan sy kant. Maar aangesien Satan geen bewyse het nie, probeer hy mense oortuig deur aansprake en bewerings.

Onthou toe Bill Clinton voor die land staan en verkondig het, “Ek het geen seksuele verhouding met daardie vrou gehad nie.” Maar toe Monica Lewinsky haar rok na vore bring, het die getuienis die waarheid onthul. Satan het in homself geen waarheid nie, en daarom vier hy dit wanneer Christene metodes gebruik wat op feite staatmaak sonder bewyse, omdat dit hulle opstel vir misleiding.

Die Here wil nie hê dat ons moet glo net gebaseer op die gewig van sy persoonlike stellings nie. Na die opstanding van Christus het twee individue langs die pad na Emmaus geloop toe 'n derde by hulle aangesluit het. Ons weet dat laasgenoemde Christus was, maar hulle het Hom nie herken nie.

Moedeloos oor die kruisiging van Christus, was hierdie dissipels onbewus daarvan dat Hy opgestaan het. Hoe het Christus die situasie hanteer? Hy kon gekies het om in groot krag sy identiteit aan hulle te demonstreer en te verklaar, “Dit is Ek, die opgestane Verlosser. Glo in My.” In plaas daarvan lei Hy hulle deur die bewyse van die Ou-Testamentiese geskrifte wat die gebeure in sy lewe voorspel het. Eers toe hulle op grond van die skriftuurlike bewyse oortuig was, het Hy Homself aan hulle geopenbaar.

God wil nie hê dat ons moet glo op grond van persoonlike verklarings en aansprake nie. Hy wil eerder hê dat ons die waarheid moet glo as gevolg van bewyse. In die boek Jesaja sê God, “Kom nou, laat ons saam redeneer, alhoewel jou sondes soos skarlakend is, sal dit wit wees soos sneeu; al is dit rooi soos purper, sal dit soos wol wees” (Jes. 1:18, NIV). Die proses om die

getuienis uit te redeneer en die waarheid vir onself te ontdek, verdwyn uit ons gedagtes (verstand) en verander ons na die gelykenis van Christus. Dit kan nie net deur gelowige verklarings plaasvind nie. Om eise te aanvaar, sonder bewyse, vernietig die *rede* en verswak die verstand en verander ons in onnadenkende skaduwees van ander.

2. As Dit Goed Genoeg Is Vir My Ma ...

Ongelukkig is dit 'n redelik algemene gebruik in die Christendom - om te glo op grond van wat iemand gesê het wat jy liefhet of vertrou. Onlangs het die Anglikaanse kerk sy amptelike oortuiging oor die hel verander. Tradisioneel was dit van mening dat die hel 'n plek van ewige vurige pyniging was. Onlangs het die Anglikaanse Kerk egter sy standpunt aangepas en nou leer dit dat die goddelose op die ou end heeltemal vernietig word, met die argument dat die leerstelling van ewige foltering van God 'n “sadistiese monster” maak.²⁰

Stel jou voor dat 'n lid van die Anglikaanse Kerk die vraag oor die hel opper by iemand wat in die ewige foltering glo. As diegene wat die konsep van ewige pyniging glo, reageer deur te sê, “Ek glo in 'n ewige brandende hel, want dit is wat my ouers glo,” sou hulle vir hulself dink? Sou so 'n reaksie die gebruik van *rede* of die onttrekking daarvan openbaar? Of wat as hulle sou sê, “Wel, dit is wat my predikant sê.” Of, “Ek het dit my hele lewe lank geglo. Ek gaan nie nou verander nie.” Sulke antwoorde toon dat die *rede* eenkant toe geskuif word, dat hulle hul gedagtes (verstand) vir enige verdere waarheid gesluit het.

3. So Baie Mense Kan Nie Verkeerd Wees Nie

Een van my gunsteling antwoorde wat daarop dui dat die *rede* nie hierby betrokke is nie, kom voor as iemand aankondig, “Die meeste kerke leer dit. Soveel mense kan nie verkeerd wees nie.” Maar diegene wat hierdie argument gebruik om die *rede* te ontkoppel, vergeet dat die meerderheid mense in die tyd van Noag en in die tyd van Christus verkeerd was. Nee, die meerderheidstem dui selde op die waarheid.

4. Woede En Weiering Om Vrae Te Stel

'n Ongelukkige, maar ewe sekere bewys dat die *rede* verlam is, verskyn wanneer mense met woede reageer op vrae oor hul oortuigings. Omdat die waarheid dit kan bekostig om ondersoek te word, moet diegene wat die waarheid besit, nie bedreig voel as vrae opduik nie. Maar posisies gebaseer op foute sal uitmekaar val as dit ondersoek word, en daarom sal mense wat nie seker is oor die geldigheid van hul oortuigings nie, dit probeer vermy om die moontlikheid daarvan te ondersoek. Woede en weiering om vrae te stel is gereelde tekens dat die *rede* onaktief is.

Dit geld selfs as sommige die waarheid glo, maar dit doen omdat iemand anders vir hulle gesê het wat hulle moet glo, eerder as dat hulle dit self uitredeneer. Sulke individue sal woede ervaar wanneer vrae opduik, omdat hulle nooit self die kwessies deurdink het nie en nie die bewyse en rasionaal ken waarom hulle glo soos wat hulle glo nie. Hul *rede* is ook rustend.

5. Blinde Geloof

Op 'n vraag oor iets wat geen sin het nie of waarvoor hulle geen bewyse het nie, antwoord baie mense dat hulle dit “net in geloof aanvaar”. Soos ons reeds in ons hoofstuk oor geloof gesien het, berus ware geloof egter op bewyse, en dit neem dus nooit die posisie in dat dit geen soeke na verdere bewyse moet vermy nie. Nee, slegs Satan se namaaksels eis aanvaarding sonder bewyse, aangesien hy weet dat die najaag van bewyse die valse geloof sou vernietig.

6. Satan Se Grootste Prestasie – Spiritualisme

Satan juig wanneer Christene metodes bekend maak wat daartoe lei dat die beeld van God geleidelik verdwyn. Ongelukkig het te veel sulke ongesonde metodes hul weg in Christelike kringe gemaak.

Miskien is Satan se grootste prestasie binne die Christendom die bekendstelling van spiritualisme. Soos ons aan die einde van ons hoofstuk oor geloof ontdek het, is spiritualisme die strewe na kennis sonder om ondersoek in te stel na bewyse of die gebruik van *rede*.

In sekere Christelike kringe is die misleiding wydverspreid. In werklikheid vervang bonatuurlike ervarings vir baie, die noukeurige ondersoek van die Skrif, en hul baseer geloof op vlugtige emosies eerder as op 'n redelike begrip van die waarheid. Niks kan gevaarliker wees as hierdie kombinasie nie. Dit is eintlik die volledige ommekeer van God se hiërargie van die verstand, wat sterk gevoelens as bewyse laat dien, terwyl die *rede* verlam word met die misleiding dat die werking van die Heilige Gees nie verstaan kan word nie, maar bloot op geloof aanvaar moet word.

Sommige kringe glo dat die Heilige Gees mense beïnvloed om gewelddadig op die vloer rond te draai of onbedaarlik te lag. Maar die Bybel is ondubbelsinnig dat die vrugte van die Heilige Gees “liefde, blydschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelikheid, goedheid, getrouheid, sagmoedigheid, *selfbeheersing*” insluit (Gal. 5:22, 23).

Wanneer die Heilige Gees sy weg in ons lewens het, herstel ons selfbeheersing al hoe meer - ons verloor dit nie. Dit is die gees van Satan wat wesens wat na die beeld van God geskape is, wil omskep in brute diere, wesens van instink wat soos visse op die vloer rondobber met die verloor van hul redenasievermoë.

Maar omdat baie van hierdie ervarings so goed *voel*, aanvaar diegene wat dit het, dit dikwels as die leiding van die Gees van God. As net die *rede* weer aangespreek word en die persone wat by sulke aktiwiteite betrokke is, sou onthou dat Jakobus 1:14 ons daaraan herinner dat ons deur ons gevoelens versoek word. As mense net die waarheid sal waardeer, ongeag hoe dit voel, dan kan God sy doel om sy beeld binnein te herskep, voltooi. As dit maar so was ...

Om Uit die Skaduwees te Kom

Met groot groen oë, 'n olyfkleurige vel en bruin hare, was Crystal nogal asemrowend, en kon maklik verwar word vir 'n model. By nadere ondersoek het sy egter kinderagtig, onseker en bang voorgekom en 'n innemende onskuld uitgestraal, wat 'n oseaan van verborge seer en pyn bedek het. Dit het gelyk asof sy sonder woorde kommunikeer, 'n verlange na liefde en aanvaarding.

Op 19-jarige ouderdom was Crystal 1.73m lank en het sy 46kg geweeg. Haar ginekoloog het haar na my verwys as gevolg van haar aanhoudende gewigsverlies. Toe ons haar situasie bespreek, het Crystal vir my gesê dat sy “vet” voel, en wanneer sy vet voel, voel sy lelik. Daarom wou sy nie eet nie omdat sy dit haat om lelik te voel.

Crystal het berig dat haar kinderjare moeilik was omdat haar ma perfeksie geëis het, maar Crystal het geglo dat sy nooit aan haar moeder se verwagtinge sou kon voldoen nie. Sy het berig dat haar ma voortdurend krities was. Hoe hard sy ook al probeer het, Crystal het nooit haar ma se goedkeuring ervaar nie. Sy vertel ook dat haar oom haar seksueel gemolesteer het vanaf 5 tot 14 jarige ouderdom, maar sy het dit nog nooit vir iemand vertel nie uit vrees vir wat hulle sou dink.

Toe Crystal ongeveer 16 jaar oud was, het sy haar dieet begin beperk as 'n manier om beheer oor haar lewe te neem. Eet was die fokuspunt van haar interaksie met haar ouers, met gereelde konfrontasies met haar ma, wat Crystal probeer dwing het om meer te eet.

Toe die dogter nie daaraan wou voldoen nie, het haar ma krities gereageer met sulke opmerkings soos “Ek gee nie om of jy eet of nie. Ek gee nie om of jy lewe of sterf nie.” Crystal het baie seergemaak en verwerp gevoel deur haar moeder, maar het tog voortgegaan om haar bekragtiging, goedkeuring en aanvaarding te soek.

Bekommerd oor wat haar moeder van haar gedink het, het Crystal baie tyd en energie bestee om haar te behaag. Alhoewel sy besef het dat haar ma haar met skuldgevoelens en spot beheer het, was Crystal doodbang om uit die greep van die vrou los te kom. Crystal het haar ma toegelaat om die meeste van haar besluite te neem, en sy het haar ma se mening oor die meeste onderwerpe aanvaar. Nie een keer het sy openlik met haar moeder verskil nie. Alhoewel Crystal

nou net 'n bietjie meer as 'n skaduwee van haar moeder was, wou sy graag in haar binneste haar eie persoon wees.

In ons tyd saam het Crystal steeds gewig verloor en tot 42 kilogram gedaal. Haar menstruasie het opgehou en sy het flou geword. Om te voorkom dat haar liggaam veelvuldige orgaanversaking ondervind, is sy drie keer in die hospitaal opgeneem. Om die werklikheid te se, sy het letterlik vir haar lewe geveg.

Crystal het gely aan baie irrasionele en onlogiese oortuigings wat amper waansinnige afmetings genader het, soos om te glo dat sy vet was toe sy net 42 kilogram weeg. Sy het ook aangeneem dat sy nog nooit haar moeder se goedkeuring ontvang het nie as gevolg van ontoereikendheid in haarself. As gevolg hiervan het sy voortdurend fout met haarself gevind - 'n gevolg wat bloot die valse oortuiging aangevuur het dat sy nie goed genoeg was nie.

Na 'n reeks sessies het ek tot verskeie gevolgtrekkings oor haar situasie gekom. Dit was duidelik dat die wortel van Crystal se probleem lê in die onttroning en neutralisering van haar *rede*, die verdraaiing van haar *gewete* wat haar voortdurend gebombardeer het met onvanpaste skuldgevoelens, en die aanvaarding van 'n stelsel van valse oortuigings wat aangemoedig word deur die voortdurende oorheersing van haar negatiewe gevoelens, en haar volledige kwesbaarheid vir ander se opinie. Crystal het nog nooit geleer hoe om haar gedagtes (verstand) in die regte hiërargiese volgorde te balanseer nie.

Gegewe die erns van haar siekte, moes ons verskeie medisyne gebruik om haar biologie te stabiliseer en om haar in staat te stel om maksimale voordeel uit psigoterapie te trek. Die fokus van terapie was om haar *rede* te versterk en te herstel, haar *gewete* te suiwer en haar geestesvermoëns as die beheerwerktuig in haar gedagtes (verstand) te vestig. Dit het uiters belangrik geword dat sy haar gevoelens in die lig van waarheid en bewyse leer ondersoek, en dan die waarheid waardeer — ongeag hoe sy gevoel het. Dit was geen maklike taak nie.

Crystal kon besef dat, hoewel sy haarself as “vet” beskou het, sy geen bewyse gehad het om so 'n opinie te steun nie. In werklikheid kon sy uiteindelik erken dat die getuienis net die teenoorgestelde openbaar - sy was ernstig ondergewig.

Die erkenning van die bewyse wat verband hou met haar gewig het die gevoel van vet nie uitgeskakel nie. Dit het haar egter in staat gestel om te beseft dat wanneer sy vet voel, haar gevoelens nie die gevolg is van oorgewig nie, maar dat dit met iets anders verband hou.

Sy het verstaan dat die “gevoel van vetheid” die “gevoel van lelikheid” ‘n vermomming was. Sy gebruik toe haar *rede* om te ondersoek waar die gevoel van lelikheid ontstaan het, en het gou beseft dat dit sy wortels het in die voortdurende bespottings van haar moeder en in die mishandeling van haar oom. Vervolgens het sy die waarheid begin ondersoek dat haar ma se “lelike” gedrag “lelikheid” in haar moeder openbaar, nie in Crystal nie. Net so was die mishandeling van haar oom self “lelik” en walglik, maar sy was dit beslis nie.

Toe sy die waarheid begin herken en toepas, het ‘n gesonde en akkurate begrip die verwringings en valse gevolgtrekkings stadig vervang. Die waarheid het haar bevry. Toe Crystal die situasie duideliker beskou, het sy gesien dat ander feilbaar is, en het sy begin om die waarheid meer te waardeer as die mening van ander. Dit het groter outonomie in die uitoefening van haar *wil* moontlik gemaak.

Maar Crystal se probleme het nie in isolasie voorgekom nie. Terwyl sy gesukkel het vir gesondheid en outonomie, het sy tuis weerstand gekry. Die jong vrou het berig dat haar ma alles wat sy doen, bly dikteer het. Sy het geen vryheid gehad om haar eie klere, haar eie aktiwiteite of selfs haar eie klasse op universiteit te kies nie.

Nadat ons die beginsels van vryheid ondersoek het, het sy begryp dat haar individualiteit en vryheid aanhoudend deur haar moeder aangeval is. Crystal het geleer dat sy respek vir haarself verloor het toe sy haarself aan haar moeder se beheer onderwerp het en ‘n wrok teenoor haar moeder ervaar het. Sy het beseft dat sy 'n skaduwee van haar ma geword het. Belangriker nog, Crystal het verstaan dat as sy nie tot aksie oorgaan nie, sy nooit haar eie persoon sou word nie.

Toe ons haar ouers uitnooi om by haar vir gesinsterapie aan te sluit, was haar pa bereid, maar haar ma het geweier. Crystal het beseft hoe belangrik dit is om vir haarself te leer dink, en het op die kleinste manier begin om haar eie individualiteit uit te oefen deur 'n hemp te dra wat haar ma nie vir haar gekies het nie. Haar ma het haar daarvan beskuldig dat sy opstandig en nie-ondersteunend was. Sy het vir haar dogter gesê dat sy vir haar 'n teleurstelling was.

Crystal kon herken dat haar moeder die nie-ondersteunende een was, en daarom het sy reëlins getref om uit haar ouerhuis, en by 'n vriendin in te trek. Haar ma het geweier om op enige manier te help.

Toe die verhuisingsdag aanbreek, het haar pa haar 'n drukkie gegee, gesê hy is lief vir haar, en gegroet, maar haar ma het geweier om uit haar kamer te kom en kon nie eers totsiens kom sê nie. Alhoewel dit Crystal laat voel het asof sy iets verkeerds doen, kon sy haar *rede* gebruik om die feite te ondersoek, wat aan die lig gebring het dat haar optrede gesond was en dat haar moeder onvanpas opgetree het. Sy het gesien dat haar ma haar weer deur skuldgevoelens probeer beheer het, en daarom het sy verkies om haar ma die vryheid te gee om te pruil.

Die voorval het bevestig dat Crystal groot vordering gemaak het. Alhoewel sy nie tevrede was met hoe haar moeder haar behandel het nie, kon sy daardie gevoelens verdra en haar *wil* uitoefen om te kies om volgens die waarheid op te tree, ondanks hoe sy gevoel het.

Gedurende die volgende paar maande het Crystal voortgegaan om onafhanklik te dink en haar *wil* uit te oefen om te besluit wat sy vasgestel het die beste was. Terwyl sy aangehou het om vir haarself te dink en op te tree, het haar bui en gewig steeds verbeter. Uiteindelik kon sy die ongesonde verbintenis met haar moeder verbreek en haarself aanvaar vir wie sy was, nie vir wat haar ma gedink het nie.

Toe ons die behandeling beëindig het, het Crystal 53 kilogram geweeg, het sy nie meer medisyne nodig gehad nie en het sy op kollege ingeskryf ter voorbereiding vir die regs-kool. Ek het 18 maande nadat die behandeling geëindig het, van haar verneem dat haar gewig ongeveer 55 kilogram bly, dat sy uitstekende punte op universiteit behaal en dat sy en haar ma stadigaan 'n gesonder verhouding ontwikkel.

Wat het die verskil vir Crystal gemaak? Herstel die hiërargiese balans tussen die vermoëns van haar verstand, leer om haar *rede* te gebruik, maak haar *gewete* skoon van verdraaiings, verwyder valse oortuigings uit haar gedagtes (verstand), leer om gevoelens te verdra en te ondersoek eerder as om dit as feite te aanvaar, en die waarheid meer te waardeer as die opinies van ander. Crystal het die wet op vryheid begin implementeer en haar ma die vryheid gegee om te dink wat sy wil, sonder om haar ma se opinie te probeer verander. As gevolg hiervan kon sy die waarheid herken en waardeer, al het haar ma dit nie gedoen nie. Nadat sy uit

die skaduwees gekom het, staan Crystal nou in die volheid van haar godgegewe individualiteit. Sy was 'n denker, nie net 'n weerspieëling van iemand anders nie.

Dit is die proses wat die Bybel beskryf as grootword in Christus, om 'n volwasse Christen te word. Volwasse Christene is diegene wat die vermoë ontwikkel het om die waarheid van die foute te onderskei, om self te dink, negatiewe gevoelens te verdra, selfbeheersing te handhaaf en die waarheid te waardeer meer as die mening en goedkeuring van ander. Hierdie herstelde eenheid met God is die hele fokus van die Bybel - dit is God se reddingsplan.

Dink daaraan dat die woord “redding” afgelei is van die grondwoord “salf”, wat beteken “genees”. God se reddingsplan behels om ons as siek, swaksinnige, selfsugtige wesens te neem en die skade in ons gedagtes (verstand) te genees, die vermoë te herstel om helder te dink, vrylik lief te hê, regverdig op te tree en vas te staan vir wat reg is, en om ons sodoende te verander van God se vyande in sy vriende.

“Alles hang af van die soort God waarin jy glo ... In plaas daarvan om die persoon wat nie in 'n God glo nie, te beskuldig, moet ons eers vra of sy begrip van God 'n god is waarin daar geglo kan word” - George McDonald

Die Gedagtes (Verstand) Herstel

Nadat ek bewus geword het van die hiërargie van die verstand, het ek my navorsing voortgesit en verskeie belangrike beginsels ontdek wat noodsaaklik is vir die bereiking en handhawing van verstandelike welstand. Ons het vroeër die wet van aanbidding bespreek en geleer dat ons eintlik word soos die God wat ons bewonder en aanbid. Ons het gevind dat wanopvattinge oor Hom rebellie, lyding en pyn tot gevolg het.

Die prentjie wat ons van God het, is so belangrik omdat dit die ontwikkeling van ons individuele karakters direk vorm, aangesien ons die eienskappe, beginsels en metodes van die God wat ons dien, in ons lewens opneem. Die tragiese terreuraanvalle op 11 September 2001 toon hierdie beginsel. Diegene wat die aanvalle uitgevoer het, het geglo dat die moord op onskuldige mense die godheid wat hulle aanbid, sou behaag. Gegewe hierdie werklikheid, wil ek graag my persoonlike oortuiging deel oor ons oorsprong, die doel van God in ons skepping en uiteindelik oor die God wat ek dien.

Die Oorsprong Van Die Bose

Lank gelede was die heelal perfek en suiwer, daar was nêrens 'n klank van onenigheid nie, en alles was harmonie en vrede. God het alleen geheers, ten volle almagtig en tog ewe genadig, en het graag alles voorsien tot voordeel en geluk van sy intelligente wesens. Hy het niks weerhou wat vreugde en voordeel kon veroorsaak nie. En Hy het intieme gemeenskap met sy intelligente wesens geniet. Een van sy naaste verhoudings was met 'n wese genaamd Lucifer (sien Jes. 14). Die Here het Lucifer geseën met elke denkbare geskenk: groot intelligensie, skoonheid, rykdom, glorie, gesag, talent, invloed en vryheid van *wil*. Lucifer het 'n verhewe posisie bekleed net naas dié van God self en sy Seun.

Die naam Lucifer beteken “ligdraer”. Ons hoor nog steeds weerklank van sy naam in woorde soos *illumineer* of *luminensie*. Hy het die groot eer gehad om die voorste van die geskape wesens te wees deur God te ken, en dan sy kennis, sy lig, oor Hom deur die hele heelal te deel.

Stel jou voor dat jy 'n engel in die hemel is. Jy ken Lucifer al jou hele bestaan lank en geniet dit om saam met hom te reis en God langs hom te loof. Lucifer is jou bevelvoerder, jou berader, jou vertroude vriend en jou naaste vertroueling. Van hom het jy baie wonderlike insigte oor God geleer, en nou het hy pas gekom van die goddelike teenwoordigheid met nuwe en fassinerende besonderhede oor God - dinge wat jy nog nooit vantevore gehoor het nie. Maar hierdie karakteriserings is verontrustend, ontstellend en eng.

Lucifer herinner jou aan die ontsaglike krag van God, en dan stel hy voor dat as een van God se intelligente skepsele nie volgens sy plan optree nie, Hy sy krag sal gebruik om hulle seer te maak en te vernietig. Hy impliseer dat so lank as wat almal doen wat God verlang, daar vryheid bestaan. Maar as iemand oor die lyn trap en sy wet oortree, sal God sy mag gebruik om te straf.

Wat sal jy doen? Sal jy na God toe gaan en sê: “Lucifer het dinge oor U voorgestel wat baie ontstellend is, dinge wat selfs skrikwekkend is. As dit waar is, sal dit my vertroue in U verbrysel. Ek het U lief, God, maar ek is ook lief vir Lucifer. Ek wil nie kies nie.”

God kan reageer. “Ek is bly dat jy My liefhet. En ek is bly dat jy ook van Lucifer hou. Vertrou my: Wat Lucifer sê, is onwaar.” Dan verlaat jy God se teenwoordigheid, gerus gestel. As jy Lucifer weer sien, sê jy vir hom: “Ek het netnou met God gepraat, en Hy het vir my gesê dat wat jy sê nie waar is nie.”

“Dis net die punt,” antwoord Lucifer. “God lieg!”

Wat kon God doen? Hoe kon Hy reageer? Waarom verkondig Hy nie bloot dat Hy die waarheid praat en dat Lucifer leuens vertel nie?

Die Bewyse Is Aan God Se Kant

Stel jou voor dat jy die predikant van 'n groot kerk is. Jou broer, wat die hoofouderling is, sirkuleer stil en subtiel onder die gemeentelede en vra mense om jou op hul gebedslys te plaas, omdat jy geld van die gemeente verduister het. Hy hoop dat die gebede verhoor sal word, dat jy tot inkeer sal kom en dat jy die geld sal teruggee.

Jy het natuurlik nie 'n sent gevat nie. Maar jou broer het saadjies van twyfel gesaai. Hoe reageer jy as jy ontdek wat hy doen? Sal dit almal oortuig as jy voor die hele gemeente gaan staan om jou onskuld te verklaar? Glad nie. Wat doen jy dus? Jy kry 'n eksterne ouditeur wat elke sent in

berekening bring, reël-vir-reël, grootboek-vir-grootboek, en die waarheid en bewyse bevry jou en ontbloot die leuenaar.

Wat kon God doen? Die verwarring wat Satan opgewek het, het deur die heelal gewoed. Faksies het begin vorm, die onsekerheid van die engele het toegeneem, en namate Lucifer se subtiele verdraaiings posgevat het, het God gesê: “*Laat daar lig wees ... Laat daar 'n uitspansel wees ... Laat die droë land verskyn ...*” Soos Lucifer valse verklarings oor die hemelse Vader en sy Seun gemaak het, het God *bewyse* gegee dat Hy die Skepper is.

Die Mensdom Is Geskep Om Die Waarheid Oor God Te Openbaar

God het nie bloot proklamasies gemaak nie. Nee! Hy het bewyse aangebied, geopenbaarde, aantoonbare waarheid. Die afwagting begin in die hemel opbou namate die heelal God sien skep. “Het jy gesien wat God nou net gemaak het? Wat dink jy sal Hy môre doen?” En die aandag van die hele heelal is met groot afwagting op ons klein wêreldjie gevestig, in afwagting van God se voortgesette demonstrasie van die antwoorde op Lucifer se bewerings.

En op dag ses, terwyl die hele heelal aanskou, het God gesê: “*Laat ons mense maak na ons beeld ...*” “Man en vrou het Hy hulle geskape” (Gen. 1:26, 27). Soos die Vader, Seun en Heilige Gees in eenheid verenig en na hul beeld skep, so sou man en vrou in eenheid kom en voortbring na hul beeld. En nadat God die mensdom gemaak het, het Hy vir hom gesê om vrugbaar te wees en te vermeerder in 'n volmaakte wêreld sonder sonde.

Voordat sonde ons wêreld binnegekom het, was dit God se ontwerp dat Adam en Eva kinders in 'n perfekte omgewing sou hê - een wat deur die wet van liefde en vryheid geregeer word. Waarom het ouers kinders? Bring hulle hul die wêreld in om hul te verslaaf, te manipuleer, uit te buit of te misbruik? Of bestee ouers hul tyd, energie, liefde en hulpbronne alles tot voordeel van hul kinders? Hoeveel te meer so in 'n wêreld voor die sonde.

So 'n demonstrasie sou die waarheid oor hoe God met sy skepsels handel, aan die toeskouende heelal geopenbaar het: Dat God hulle nie geskep het om uit te buit, te verslaaf, te misbruik of te beheer nie. In plaas daarvan gee Hy voortdurend van homself ter wille van die welsyn van sy skepping. Kan jy jou die hoë roeping voorstel wat God die mensdom geskep het om te vervul? Deur die versorging van die planeet en die versorging van hul kinders, moes die

mensdom die waarheid illustreer oor hoe God sy heelal bestuur! God het die mensdom na sy beeld geskep om die waarheid oor Homself te openbaar!

Satan Het God Se Skepping Gekaap

Satan het die belangrikheid van die mensdom erken. Hy het ook besef dat, as die heelal die bewyse sou verstaan wat die skepping die mensdom sou bied, dit sy leuens sou ontbloot en sy opstand sou verpletter. Om God se plan te keer, het Satan teruggekeer na dieselfde strategie wat hy gebruik het in sy pogings om sy mede-engele in die hemel te verwar. Hierdie keer rig hy sy misleiding op ons planeet en spesifiek op Adam en Eva.

Sy bedoeling was om God se skepping te kaap en te voorkom dat die mensdom die waarheid oor God openbaar deur die menslike verstand so te beskuldig dat dit 'n natuur sal openbaar wat heeltemal in stryd is met die Skepper. Om dit te bereik, het hy Adam en Eva genader en God verkeerd voorgestel. Hy het die goddelike betroubaarheid in twyfel getrek. “Het God regtig gesê die dag as jy daarvan eet, jy sal sterf? O, nee, jy sal nie. Kyk na my,” verklaar die slang. “Ek kan praat, want ek het van die boom geëet. God weet dat as jy van die boom eet, jy soos ‘n god sal word, en Hy probeer om dit van jou af weg te hou” (sien Gén. 3).

Helaas, na hierdie ontmoeting, het Adam en Eva - die pragtige skepping van God, wat volgens sy beeld gevorm is om die waarheid oor Hom voor te stel - in opstand gekom teen hulle hemelse Vader en het hulle instrumente van Satan geword om God verder verkeerd voor die heelal te stel.

Adam se karakter het onmiddellik verander van een wat liefde en selfopoffering omvat in 'n persona wat vrees en selfsug insluit. In plaas daarvan om homself op te offer om Eva te beskerm, het hy haar die skuld gegee en probeer om homself te verontskuldig.

Die aanskouende heelal het verskriklike verwarring beleef en gewonder of Adam sy Skepper akkuraat weerspieël. Was Lucifer tog reg? Was God selfsugtig soos Adam, onwillig om Homself op te offer (in hierdie geval vir sy skepping), of sou Hy eerder sy skepping opoffer om Homself te red? Daarom het Jesus die tweede Adam geword, nie om die eerste boete te betaal nie, maar om die werk te voltooi wat die eerste Adam nie kon uitvoer nie - om die waarheid oor God te

openbaar en om die vrae te beantwoord en die bewyse te lewer wat die ongevalle heelal beskerm, en ons vry maak van die leuens wat ons bind.

Sabbat Is 'n Bewys Van Ons Vryheid In God

Nadat God ons wêreld klaar geskep het in sy poging om die waarheid oor Homself te openbaar, het Hy een van die grootste bewyse van sy waarborg vir individuele vryheid gelewer: die weeklikse Sabbat.

Stel jouself weer voor as 'n engel in die hemel gedurende die tyd wat Lucifer se opstand begin het. Jy het gehoor hoe Lucifer voorstel dat as jy oor die tou trap, God sy mag sal gebruik om jou te straf en te vernietig. Lucifer verduidelik dat jou vryheid vals is omdat God oënskynlike seënninge skenk solank jy doen wat Hy voorskryf. As jy egter buite die lyn tree, sal Hy jou kry. En dan het jy pas gesien hoe God 'n nuwe wêreld skep, 'n oorweldigende magsvertoon. Meer twyfel begin deur jou gedagtes (verstand) loop. “Sê nou Lucifer is reg? Wat as God sy ontsaglike mag openbaar om jou te intimideer, te druk, en te dwing? Oefen Hy bloot sy spiere om ons in ooreenstemming te laat skrik?”

Maar terwyl jy Lucifer se subtile wanvoorstellings oorweeg, gryp God in, “Heelal, julle het die bewerings van Lucifer gehoor, julle het My getuienis, ook van die Seun en die Gees gehoor, en julle het die getuienis gesien wat pas gegee is. Neem nou 24 uur eenkant en oorweeg dit self. Ek laat my saak in julle hande.” En God het die Sabbat geskep om Satan se bewerings verder te weerlê en te openbaar dat ons saam met God werklike vryheid van denke en keuse ervaar.

Die Sabbat openbaar dat God nooit sy mag sal gebruik om te dwing nie. Wat sê dit van Hom dat Hy, in die konteks van 'n aanval op sy troon en regering, steeds die vryheid gee om te kies? Wat sê dit van God dat Hy, in die konteks van bewerings dat Hy onbetroubaar en misbruikend is, 'n dag geskep het om te redeneer en om vrywillige keuses te maak, eerder as om sy mag te gebruik om elke knie in die heelal te laat buig? Die Sabbat lewer oortuigende bewyse dat Lucifer gelieg het. By God is ons waarlik vry!

Ongelooflike God! Ontzagwekkende Skepper! Hoe kan jy nie 'n God vertrou wat jou vryheid om te kies respekteer nie?

Die Waarheid Oor God

Deur die waarheid oor God te verstaan, waardeer ons sy karakter, beginsels en metodes om dinge te doen en derhalwe vertrou ons Hom. Ons vertrou berus op die openbaring van getuienis wat Hy gegee het om sy betroubaarheid te toon. Hierdie herstelde vertrou verdryf vrees uit ons harte, en ons begin weer lewe met motiewe van liefde eerder as selfsug, vrees en skuldgevoelens.

Ons *rede* word veredel, ons *gewete* skoongemaak, ons *wil* word versterk, en ons kies vrylik om God se metodes van liefde en vryheid te beoefen. Dit is net natuurlik dat ons al hoe meer soos Hy word. Ons selfregering, waardigheid en godgegewe adel van karakter word herstel. Ons werk volgens die beginsels van liefde, vryheid, waarheid en openhartigheid - om altyd vooruit te gaan en volwasse te word, om steeds oorwinning na oorwinning te behaal, terwyl ons verander word van God se vyande in sy vriende, en ons sien uit na die dag waarop ons Hom van aangesig-tot-aangesig sal ontmoet.

* * * *

Ek weet nie waar my pasiënt uit die inleiding nou is nie. Ek weet nie hoe dit met Haar gaan nie. Ek weet ook nie of Sy nog leef of daarin geslaag het om haar eie lewe te beëindig nie. Maar as sy leef, as sy nog steeds seer het, as sy nog steeds sukkel om antwoorde te vind - antwoorde wat ek jare gelede nie kon gee nie - hoop ek dat hierdie boek Haar sal vind en dat Sy daarin antwoorde sal vind om haar pyn te genees en vrede in Haar gedagtes (verstand) te bring.

Ek bid vir Haar.

DIE KRAG VAN GELOOF

¹ Herbert Benson, *Timeless Healing* (New York: Scribner, 1996), bl. 30.

² *Ibid.*, bl. 32.

³ *Ibid.*, bl. 33.

⁴ *Ibid.*, bl. 59.

⁵ *Ibid.*, bl. 54.

⁶ Gandhi (1869–1948), *Young India* (14 Oct. 1926): Aangehaal in *The Columbia Dictionary of Quotations*, Columbia University Press. Copyright © 1993, 1995, 1997, 1998 deur Columbia University Press.

⁷ Friedrich Nietzsche (1844–1900), *The Gay Science*, aph. 2 (rev. ed. 1887). *The Columbia Dictionary of Quotations*, Columbia University Press. Copyright © 1993, 1995, 1997, 1998 deur Columbia University Press.

⁸ Jasper, Karl, *Way to Wisdom*. New Haven: Yale University Press, 1951. Aangehaal uit Richard Creel, *Religion and Doubt: Toward a Faith of Your Own* (New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1977), bl. 31.

⁹ *Ibid.*

¹⁰ Kelz, Max B., et al. “Expression of the transcription factor FosB in the brain controls sensitivity to cocaine.” *Nature* 401, 272 - 276 (16 Sep. 1999) DOI: 10.1038/45790.

¹¹ Centerwall, B. S. “Television and Violence.” *Journal of the American Medical Association* 267 (1992): 3059-3063.

¹² Christaki, D., et al. “Early Television Exposure and Subsequent Attentional Problems in Children.” *Pediatrics* 113:4 (2004): 708-713.

¹³ Egan, M., et al. “The Human Genome, Mutations.” *American Journal of Psychiatry* 159:1 (2002): 12.

DIE BALANS VERSTEUR

¹⁴ Moroni 10:4,5.

¹⁵ *Bible Biographies, Actors in the Drama Called Planet Earth*. Adult Bible Study Guide (Boise, Idaho: Pacific Press Pub. Assn. [April-June 2001]): 128.

¹⁶ White, E.G., *The Desire of Ages* (Mountain View, Calif.: Pacific Press Pub. Assn., 1964), bl. 671.

¹⁷ George MacDonald, *Discovering the Character of God* (Minneapolis: Bethany House, 1989), bl. 39.

¹⁸ George MacDonald, *Discovering the Character of God*, bl. 29.

¹⁹ Graham Maxwell, *Servants or Friends* (Redlands: Pineknoll, 1992), bl. 186, 187.

²⁰ *The Mystery of Salvation: The Story of God's Gift*. A Report by the Doctrine Commission of the Church of England (London: Church House Publishing, 1995), bl. 197.